

POLSKA IZBA UBEZPIECZEŃ

PIU

**RAPORT ROCZNY
2015**

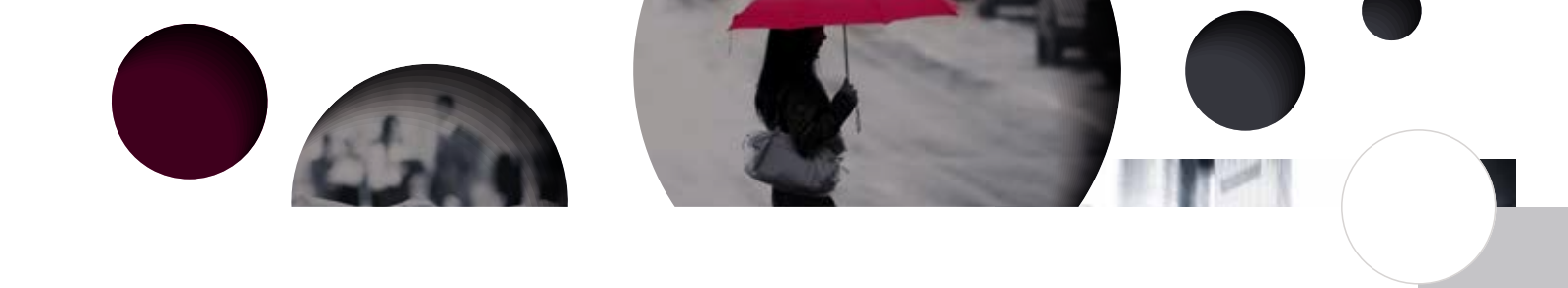

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

Wydawca:

Polska Izba Ubezpieczeń
ul. Twarda 18
00-105 Warszawa
tel. +48 22 420 51 05
fax +48 22 420 51 87
office@piu.org.pl
www.piu.org.pl

ISBN 978-83-65486-00-4

Spis treści

List Prezesa Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń	7
1. Organizacja Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.1. Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.2. Komisja Rewizyjna Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.3. Struktura biura Izby	10
1.4. Spis komisji, podkomisji, grup ekspertów i zespołów wg stanu na koniec 2015 roku	12
2. Działalność Polskiej Izby Ubezpieczeń	13
2.1. Działalność legislacyjna, autoregulacyjna i standaryzacyjna	13
2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami rynku ubezpieczeniowego w kraju	13
2.1.2. Działania samoregulacyjne i standaryzacyjne	21
2.1.3. Działania inicjujące i wspierające prace legislacyjne i autoregulacyjne	22
2.2. Statystyki i bazy danych	22
2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń	23
2.3. Działania wizerunkowe	25
2.3.1. Główne obszary działań komunikacyjnych	25
2.3.2. Obecność w mediach	25
2.4. Działalność wydawnicza i edukacyjna	26
2.5. Działalność międzynarodowa	26
2.6. Działalność komisji, podkomisji, grup ekspertów (do maja 2015 r. grup roboczych) oraz zespołów	27
3. Analiza rynku ubezpieczeń	45
3.1. Najważniejsze zmiany w prawie ubezpieczeniowym w 2015 r.	45
3.2. Informacje o zakładach oraz definicje stosowanych skrótów i wskaźników	46
3.3. Globalny rynek ubezpieczeń	47
3.4. Rynek ubezpieczeń w Unii Europejskiej w latach 2013–2014	48

3.5. Lokaty krajów EU27 w latach 2013–2014	54
3.6. Rynek ubezpieczeń w Polsce w ostatnich dziesięciu latach	56
3.7. Rynek ubezpieczeń w Polsce w latach 2014–2015	60
3.7.1. Odszkodowania i świadczenia	63
3.7.2. Retencja	67
3.7.3. Koszty działalności ubezpieczeniowej	68
3.7.4. Reasekuracja	70
3.7.5. Lokaty	71
3.7.6. Wyniki finansowe	74
3.7.7. Wyniki techniczne	75
3.7.8. Wyniki finansowe netto	76
3.7.9. Zestawienie faktów z lat 2014–2015	79
4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach	81
4.1. Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń	81
4.1.1. Składka ubezpieczeniowa	81
4.1.2. Odszkodowania i świadczenia	86
4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń	91
4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej	93
4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	97
4.1.6. Lokaty	99
4.1.7. Wynik finansowy	101
4.1.8. Reasekuracja	103
4.2. Wskaźniki charakteryzujące działalność ubezpieczycieli	107
4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań	107
4.2.2. Współczynnik szkodowości	112
4.2.3. Stopa rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	116
4.2.4. Rentowność kapitałów własnych	118
4.2.5. Rentowność aktywów	120
4.2.6. Wskaźnik zespolony	122

4.3. Struktura rynku	124
4.3.1. Struktura rynku 2014–2015	124
4.3.2. Rynek 2005–2015	126
4.3.3. Struktura rynku 2005–2015	127
4.4. Skonsolidowane sprawozdania finansowe	128
4.4.1. Ubezpieczenia na życie	128
4.4.1.1. Bilans Aktywa	128
4.4.1.2. Bilans Pasywa	129
4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	130
4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat	131
4.4.1.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	132
4.4.2. Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe	134
4.4.2.1. Bilans Aktywa	134
4.4.2.2. Bilans Pasywa	135
4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	136
4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat	137
4.4.2.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	138
5. Podział ryzyka według działów, grup i rodzajów ubezpieczeń (wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r.)	141
6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli, będących członkami Polskiej Izby Ubezpieczeń (stan na 1 kwietnia 2016 r.)	143
7. Wykaz instytucji, organizacji i stowarzyszeń ubezpieczeniowych	153

Szanowni Państwo,

mam przyjemność zaprosić Państwa do lektury raportu Polskiej Izby Ubezpieczeń, podsumowującego rok 2015.

Miniony rok upłynął pod znakiem konsultacji nad najważniejszym dla branży aktem prawnym – nową ustawą o działalności ubezpieczeniowej. Stworzona ona została przede wszystkim w związku z nowymi wymogami wypłacalności – Solvency II. Dzięki nim, działalność ubezpieczeniowa staje się jeszcze bezpieczniejsza dla klientów, a konserwatywne podejście do zarządzania ryzykiem pozwala na stałą, długoterminową ochronę konsumenta i budowanie jego kapitału. Nowa ustawa o działalności ubezpieczeniowej zmieniła też diametralnie rynek ubezpieczeń na życie, przede wszystkim jeśli chodzi o produkty o charakterze inwestycyjnym. Zmiany związane z obowiązkami informacyjnymi a także z kształtem tych produktów, czynią je zdecydowanie bardziej prokonsumenckimi.

Dla Polskiej Izby Ubezpieczeń, której jednym z nadrzędnych zadań jest współpraca z legislatorem, przez cały okres konsultacji nad ustawą o działalności ubezpieczeniowej priorytetem był udział w wypracowywaniu korzystnych dla rynku rozwiązań i zwracanie uwagi na konsekwencje nowych regulacji prawnych. Prace nad ustawą o działalności ubezpieczeniowej pokazały, że organizacja rynkowa, reprezentująca wszystkie zrzeszone w niej obligatoryjnie zakłady ubezpieczeń, jest najlepszym dla legislatora partnerem w debacie nad kształtem polskiego rynku ubezpieczeniowego. Potwierdzeniem wartości PIU, jako ustawowego konsultanta w zakresie prawa ubezpieczeniowego, była decyzja Sejmu o utrzymaniu obowiązkowości przynależności zakładów ubezpieczeń do Izby. Tę decyzję należy też odczytywać jako potwierdzenie istotnej roli ubezpieczycieli w gospodarce – poczynając od ochrony najcenniejszych dla człowieka wartości, jak życie, zdrowie i mienie, poprzez dostarczanie stabilnego, długoterminowego kapitału do polskiej gospodarki, kończąc na zapewnieniu stabilizacji działalności polskich przedsiębiorstw, w momencie nieprzewidzianych zdarzeń losowych.

Rok 2015 to nie tylko prace nad ustawą o działalności ubezpieczeniowej. PIU brała udział w konsultacjach nad 195 krajowymi i 8 europejskimi aktami prawnymi. Dzięki 252 spotkaniom komisji, podkomisji, zespołów, grup roboczych i grup ekspertów PIU, możliwa była rzetelna i profesjonalna ocena wszystkich procedowanych aktów prawnych.

Nowe ramy regulacyjne w działalności ubezpieczeniowej wiążą się nie tylko z normami ustawowymi, ale także z wytycznymi, stworzonymi przez nadzór finansowy. W 2015 r. PIU opiniowała m.in. wytyczne dotyczące zarządzania produktem oraz wytyczne dotyczące IT. O tym, że wytyczne mogą mieć równie silny wpływ na rynek, jak regulacje ustawowe, świadczy wzrost wypłacanych odszkodowań i świadczeń w ubezpieczeniach komunikacyjnych po wejściu w życie wytycznych dotyczących likwidacji szkód.

Poza pracami nad regulacjami ustawowymi i wytycznymi, na forum PIU prowadzone są na bieżąco działania samoregulacyjne. W 2015 r. dotyczyły m.in. polubownego rozwiązywania sporów, rekomendacją dobrych praktyk na polskim rynku ubezpieczeń w zakresie ubezpieczeń sprzętu, a także opracowania ankiety związanej z przystąpieniem klienta do umowy ubezpieczenia na życie z elementem inwestycyjnym.

Najważniejszą inicjatywą z zakresu dobrych praktyk rynkowych, było uruchomienie w 2015 r. systemu bezpośredniej likwidacji szkód. Dzięki pracom zrzeszonych w PIU zakładów ubezpieczeń, możliwe było stworzenie proklienckiego rozwiązania, pozwalającego ubezpieczycielom na konkurowanie o klienta jakością likwidacji szkód w ubezpieczeniu OC. Przy PIU powołana została Rada Bezpośredniej Likwidacji Szkód (Rada BLS), w skład której weszli przedstawiciele wszystkich stron umowy. Jej zadaniem jest ocena systemu BLS oraz podejmowanie działań na rzecz jego rozwoju. Dla prawidłowego funkcjonowania systemu BLS, niezbędne było stworzenie w PIU Centrum Rozliczeń, którego zadaniem jest wspomaganie rozliczeń pomiędzy stronami umowy.

PIU, jak co roku, zorganizowała w 2015 r. wiele konferencji i seminariów, poruszających najważniejsze dla branży kwestie. Przede wszystkim III Kongres PIU, który stał się najważniejszym forum debaty ubezpieczeniowej w Polsce. Izba pochyliła się też nad tematyką szkód osobowych, promując aktywnie język ICF podczas zorganizowanej w centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, konferencji „Szkoda na osobie – perspektywa sądu, poszkodowanego, ubezpieczyciela”. Szkody osobowe, wpisujące się w szerszy temat prokonsumenckości i zakresu ochrony poszkodowanego, to z pewnością największe wyzwania dla rynku ubezpieczeniowego w najbliższym czasie.

Zapraszam Państwa do lektury.

Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu
Polska Izba Ubezpieczeń

1. ORGANIZACJA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

1.1. ZARZĄD POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

W 2015 roku Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń działał w składzie:

- Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu

- Andrzej Maciążek
Wiceprezes Zarządu

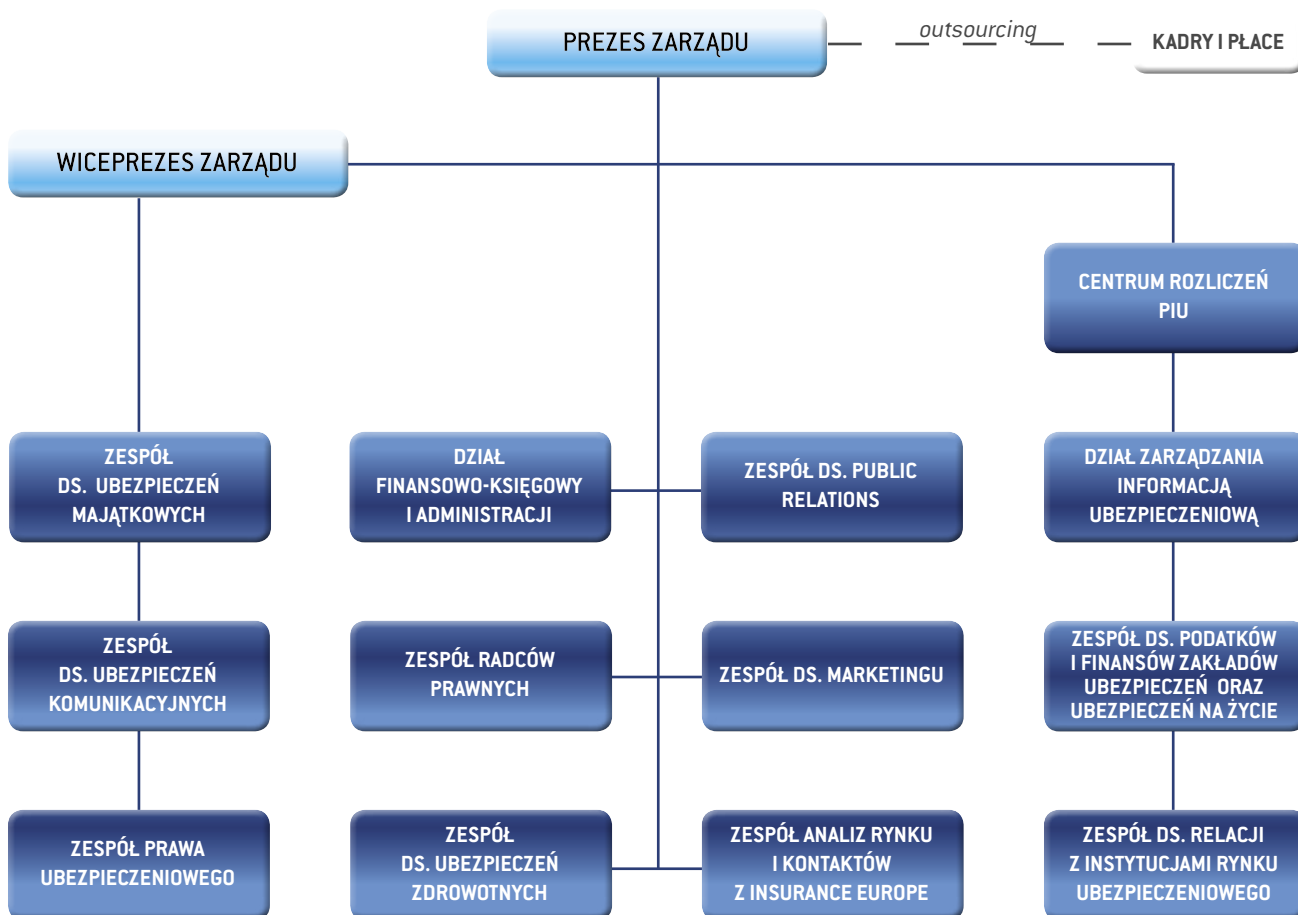
1.2. KOMISJA REWIZYJNA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Skład Komisji Rewizyjnej PIU w 2015 r.

- Andrzej Klesyk – Przewodniczący KR do 09.12.2015 r.
- Jan E. Rościszewski – Wiceprzewodniczący KR
- Anna Włodarczyk-Moczkowska – Wiceprzewodnicząca KR
- Ryszard Bociong – Członek KR do 31.08.2015 r.
- Marek Czerski – Członek KR od 30.11.2015 r.
- Rafał Grodzicki – Członek KR
- Witold Jaworski – Członek KR do 11.02.2015 r.
- Piotr Narloch – Członek KR
- Jarosław Parkot – Członek KR
- Robert Sokołowski – Członek KR od 07.05.2015 r. do 12.11.2015 r.
- Ewa Stachura-Kruszewska – Członek KR
- Piotr Śliwicky – Członek KR
- Monika Woźniak-Makarska – Członek KR

1.3. STRUKTURA BIURA IZBY

Rys. 1

Polska Izba Ubezpieczeń jest organizacją samorządu branżowego reprezentującą wszystkie zakłady ubezpieczeń działające w Polsce. Do jej podstawowych zadań należy wspieranie ustawodawcy w zakresie kształtowania prawa asekuracyjnego. Izba prowadzi również działania mające na celu zwiększenie świadomości ubezpieczeniowej społeczności oraz inicjuje wielostronny dialog na rzecz rozwoju sektora ubezpieczeń.

Biuro Polskiej Izby Ubezpieczeń jest centrum kompetencyjnym samorządu ubezpieczeniowego. Składa się z działów obsługujących rynek ubezpieczeniowy, organizuje prace komisji merytorycznych, prowadzi projekty wspierające procesy legislacyjne, współpracując z rynkiem oraz innymi instytucjami. Pracownicy biura przygotowują analizy, opracowania i raporty, z których korzysta rynek ubezpieczeniowy, nadzór finansowy oraz ustawodawca. Izba współpracuje także z innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, w tym przede wszystkim z Europejskim Stowarzyszeniem Ubezpieczycieli i Reasekuratorów Insurance Europe.

Wsparciem merytorycznym dla zarządu Izby, a także członków PIU, są działające komisje, podkomisje, grupy ekspertów oraz zespoły. Są one komórkami opiniodawczo-doradczymi zarządu, w których w 2015 roku pracowało ok. 400 osób. Komisje powołuje Komisja Rewizyjna, natomiast podkomisje, grupy ekspertów i zespoły powołuje Zarząd PIU. Również Zarząd powołuje wszystkich członków tych społecznych komórek. W skład komisji, podkomisji, zespołów i grup ekspertów wchodzi przedstawiciele zakładów ubezpieczeń oraz sekretarz, pracownik Izby. Do komunikacji między komisjami, podkomisjami, grupami ekspertów i zespołami służą dokumenty legislacyjne i komunikaty wewnętrzne Izby. Pierwsze z nich pozwalają na konsultowanie aktów prawnych, drugie informują o najważniejszych działaniach Izby, wydarzeniach na rynku, spotkaniach i publikacjach.

W maju 2015 r. upłynęła kadencja Zarządu PIU. Walne Zgromadzenie zdecydowało o powołaniu na nową kadencję zarządu w dotychczasowym składzie. Zgodnie ze statutem Izby, wraz z upływem

kadencji zarządu skończyły swoje kadencje wszystkie komórki opiniodawczo-doradcze zarządu. Przed powołaniem nowych składów tych ciał zarząd zmodernizował ich organizację; m.in. grupy robocze, które działały *ad hoc*, zostały zastąpione przez grupy ekspertów, funkcjonujące przy poszczególnych komisjach. Największe zmiany nastąpiły w obszarze uregulowania prac związanych z dystrybucją ubezpieczeń: przestały istnieć Komisja ds. pośrednictwa ubezpieczeniowego i Zespół ds. ubezpieczeń direct. W ich miejsce powstały: Podkomisja ds. pośrednictwa w ubezpieczeniach na życie przy Komisji ubezpieczeń na życie, Zespół ds. bancassurance i sprzedaży Affinity oraz Grupa ekspertów ds. dystrybucji ubezpieczeń (rozpoczęła działanie w 2016 roku). Grupa robocza ds. zarządzania ryzykiem została przekształcona w Grupę inżynierów ryzyka, Zespół ds. wypracowania kodeksu dobrych praktyk ochrony danych osobowych w ubezpieczeniach w Grupę ekspertów ds. ochrony danych osobowych, a Grupa robocza ds. skarg konsumenckich w Zespół ds. reklamacji i klientów. Dodatkowo w 2015 roku rozpoczęły działalność nowe grupy ekspertów:

- przy Komisji ubezpieczeń na życie: Grupa ekspertów ds. wypracowania praktyki rynku w zakresie zróżnicowania warunków ubezpieczenia ze względu na płeć, Grupa ekspertów ds. wize-

runku zakładów ubezpieczeń na życie oraz Grupa ekspertów ds. ankiet potrzeb klientów w ubezpieczeniach na życie Grupy 3;

- przy Komisji ubezpieczeń zdrowotnych i wypadkowych: Grupa ekspertów ds. pracowniczych ubezpieczeń zdrowotnych;
- przy Komisji ekonomiczno-finansowej: Grupa ekspertów ds. podatku od aktywów instytucji finansowych;
- przy Komisji zarządzania informacją ubezpieczeniową: Grupa ekspertów ds. wytycznych KNF IT;
- Grupa ekspertów ds. opracowania dobrych praktyk w zakresie „przedłużonej gwarancji” uzupełniająca prace Zespołu ds. bancassurance i sprzedaży Affinity.

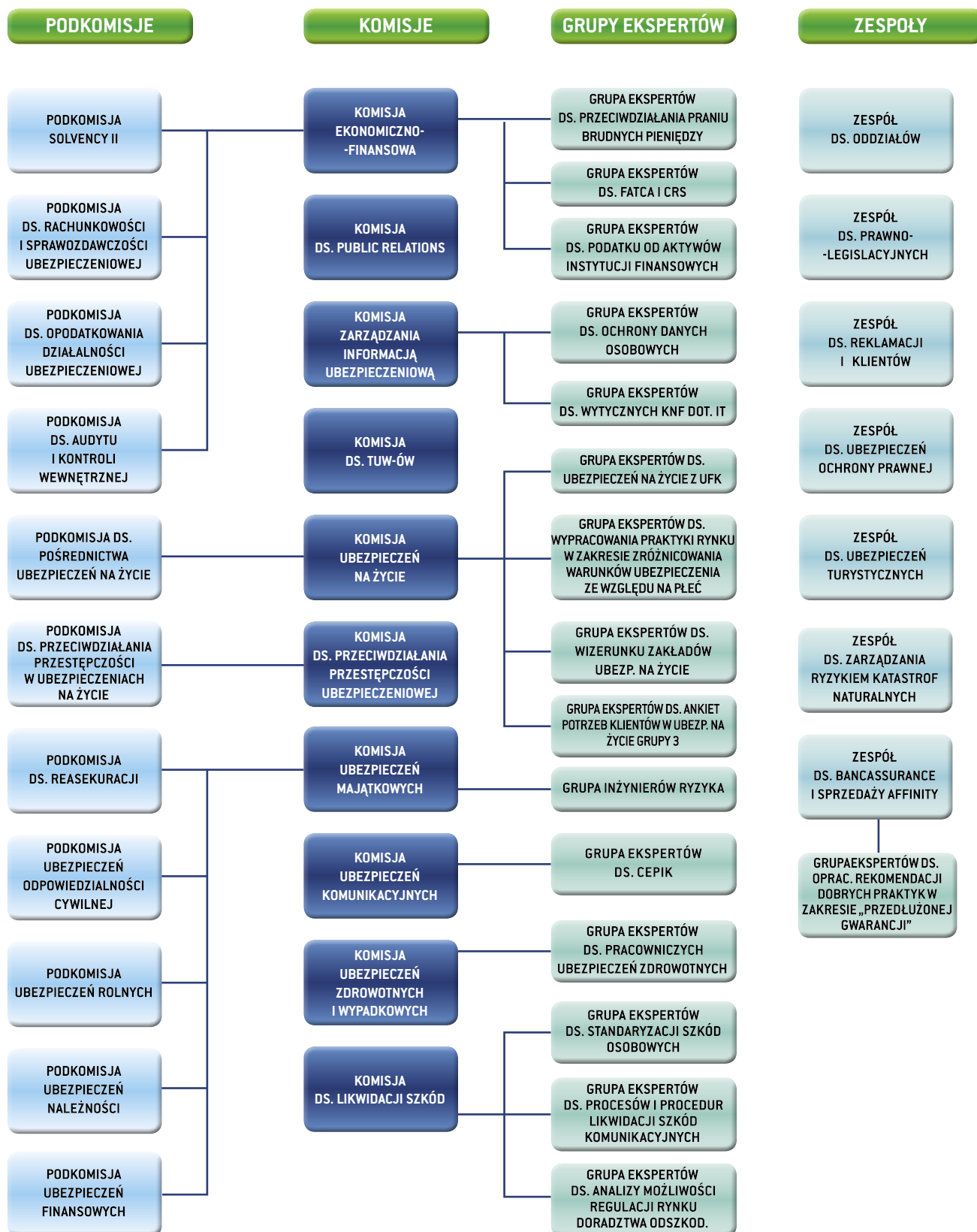
W 2015 roku PIU stworzyła i wysłała 92 komunikaty wewnętrzne oraz 203 dokumenty dotyczące prac legislacyjnych. Ten opracowany przez Izbę sposób komunikacji z rynkiem sprawdza się w praktyce. Członkowie Izby mogą na bieżąco komentować propozycje legislacyjne oraz zgłaszać opinie o innych wydarzeniach związanych z rynkiem ubezpieczeniowym. Poza komunikacją formalną z członkami Izba organizuje – na wniosek przewodniczących – wyjazdowe posiedzenia komisji, podczas których aktywizuje prace nad konkretnymi projektami lub zadaniami.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

1. Organizacja Polskiej Izby Ubezpieczeń

1.4. SPIS KOMISJI, PODKOMISJI, GRUP EKSPERTÓW I ZESPOŁÓW WG STANU NA KONIEC 2015 ROKU

Rys. 2

2. DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

2.1. DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA, AUTOREGULACYJNA I STANDARYZACYJNA

Działania legislacyjne prowadzone przez Izbę zmierzały do ochrony i polepszenia warunków funkcjonowania rynku. W ramach tych prac zarząd prowadził system monitoringu projektów legislacyjnych. Ogółem w 2015 r. trwały prace nad 195 krajowymi i 8 europejskimi projektami legislacyjnymi, co przełożyło się na 203 dokumenty „Legislacja” wysyłane do konsultacji z członkami PIU.

2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami rynku ubezpieczeniowego w kraju

Izba intensywnie rozwijała kontakty z krajową administracją rządową, nadzorem i przedstawicielami instytucji ubezpieczeniowych. W ramach prac nad opiniowanymi projektami legislacyjnymi Izba uczestniczyła w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych i senackich, odbywała spotkania i konferencje uzgodnieniowe z przedstawicielami administracji rządowej.

W zakresie prowadzonych działań legislacyjnych i autoregulacyjnych samorządu statutowe organy Izby wspomagane były poprzez prace komisji, podkomisji, zespołów i grup ekspertów (do maja 2015 grup roboczych). W 2015 r. odbyło się 252 spotkań komisji, podkomisji, zespołów oraz grup roboczych i ekspertów, które przebiegały na podstawie zatwierdzonych przez zarząd rocznych planów. Ich prace polegały na:

- opiniowaniu krajowych i unijnych projektów legislacyjnych;
- inicjowaniu strategicznych projektów podejmowanych przez Izbę;
- współpracy z odnośnymi komisjami Europejskiego Stowarzyszenia Ubezpieczycieli i Reasekuratorów Insurance Europe;
- wymianie poglądów i doświadczeń między uczestnikami rynku.

Ponadto członkowie komisji jako eksperci Izby brali czynny udział w posiedzeniach towarzyszących pracom legislacyjnym prowadzonym przez organy rządu oraz w parlamencie, a także prezentowali stanowisko Izby na konferencjach i seminariach organizowanych przez Izbę oraz inne instytucje.

W 2015 r. Izba pracowała nad stanowiskami do następujących krajowych i europejskich projektów legislacyjnych:

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 1357)
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 1764)
- Projekt ustawy o systemie oceny zgodności i nadzoru rynku oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 1348)
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 1643)
- Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 1595)

- Projekt ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 1844)
- Projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej – sumy gwarancyjne
- Projekt ustawy Prawo działalności gospodarczej przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczej i wymianie danych gospodarczych oraz niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy Prawo zamówień publicznych
- Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o działalności instytucji pożyczkowych i pośredników kredytowych
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz niektórych innych ustaw
- Kierunkowe założenia nowej ordynacji podatkowej
- Projekt ustawy o zmianie ustawy Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz ustawy Kodeks cywilny
- Projekt ustawy o obowiązkowej automatycznej wymianie informacji w dziedzinie opodatkowania
- Projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA
- Projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw – dotyczy wdrożenia projektu CEPIK 2.0. z dniem 04.01.2016
- Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw – dotyczy zmiany terminu wdrożenia CEPIK 2.0. na 01.01.2017 z pierwotnie zaplanowanego na 04.01.2016
- Projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym – profesjonalna rejestracja pojazdów
- Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw – usuwanie pojazdów
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 2281)
- Projekt założeń do projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Obiektów Kosmicznych (poprzednio znany pod nazwą Projekt założeń do projektu ustawy Prawo kosmiczne)

- Projekt ustawy o szkodach łąwieckich, ubezpieczeniach obowiązkowych od szkód łąwieckich, łąwieckim Funduszu Odszkodowawczym oraz o zmianie niektórych ustaw
- Ustawa o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
- Projekt ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie morskim
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych
- Biała księga ustawy o usługach turystycznych
- Ustawa o zmianie ustawy Prawo wodne
- Ustawa o zmianie ustawy Prawo budowlane
- Projekt założeń do ustawy nowelizującej ustawę z 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw
- Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca w Polsce tzw. pakiet onkologiczny
- Projekt ustawy o zdrowiu publicznym
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawy o działalności leczniczej oraz ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw ustanawiający nowy termin wprowadzający obowiązek ubezpieczenia z tytułu zdarzeń medycznych
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej dotyczący zniesienia obowiązku zawarcia przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności umów ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz na rzecz pacjentów z tytułu zdarzeń medycznych
- Uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej na lata 2015–2020
- Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości dopłat składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2016 r.
- Projekt rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie trybu i sposobu realizacji zadań w celu zapewnienia przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych przez administratora bezpieczeństwa informacji (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 745)
- Projekt rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (opublikowany w Dz. U. z 2015 r., poz. 719)
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego trybu postępowania przed Rzecznikiem Finansowym w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wysokości składki członkowskiej płaconej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz Polskiej Izby Ubezpieczeń (opublikowane w Dz. U. z 2016 r., poz. 126)
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia OC osoby posiadającej licencję doradcy restrukturyzacyjnego, pełniącej funkcje w postępowaniu restrukturyzacyjnym, upadłościowym lub egzekucyjnym
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby uprawnionej do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2016 r.
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych warunków stosowania procedur sprawdzających oraz przypadków, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania na podstawie Umowy FATCA
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad naliczania odsetek od kwoty przyjętej kaucji gwarancyjnej
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie terminu uiszczania, wysokości i sposobu obliczania należności na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie formy oraz sposobu sporządzenia przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji danych i informacji do celów nadzoru
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru informacji o amerykańskich rachunkach raportowych oraz formatu i trybu jej przekazywania

- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie współdziałania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z organem prowadzącym centralną ewidencję pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach
- Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia
- Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach
- Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie katalogu marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym gromadzenie danych w katalogu oraz ich weryfikację
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zapewnienia zgodności inwestycji budowlanych z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie katalogu danych gromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie rodzaju i zakresu danych udostępnianych z centralnej ewidencji pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zakresu danych udostępnianych podmiotom obowiązującym do przekazywania danych do centralnej ewidencji pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zakresu danych udostępnianych podmiotom obowiązującym do przekazywania danych do centralnej ewidencji pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wzoru wniosku o udostępnianie danych z centralnej ewidencji pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wyjaśniania niezgodności w danych zgromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty za udostępnienie danych z centralnej ewidencji pojazdów
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zakresu danych udostępnianych podmiotom zobowiązującym do przekazywania danych do centralnej ewidencji kierowców
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wyjaśniania niezgodności w danych zgromadzonych w centralnej ewidencji kierowców
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wzoru wniosku o udostępnianie danych z centralnej ewidencji kierowców
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty za udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie prowadzenia katalogu marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie trybu i terminów przekazywania danych pomiędzy centralną ewidencją pojazdów a Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym
- Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie opła-

ty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

- Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zabezpieczenia finansowego i zabezpieczenia środków
- Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zaleceń dotyczących standardu rachunku kosztów u świadczeniodawców
- Projekty planów zarządzania ryzykiem powodzi w dorzeczach Odry, Wisły, Łyny i Pregoty
- Wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie systemu zarządzania produktem
- Wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące badania adekwatności produktu
- Projekt wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego dot. tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca dystrybucji ubezpieczeń (*IDD Insurance Distribution Directive*)
- Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIPS)
- Projekt Regulacyjnych Standardów Technicznych do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIPS)
- Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych [tzw. ogólne rozporządzenie o ochronie danych], który to projekt ma zastąpić Dyrektywę 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych
- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wyborów medycznych
- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wyborów medycznych używanych w diagnostyce *in vitro*
- Decyzje Komisji Europejskiej w sprawie uznania równoważności systemów wypłacalności Szwajcarii, Japonii i Bermudów w stosunku do systemu wypłacalności ustanowionego w dyrektywie SOLVENCY II
- Protokół z 2010 r. do Międzynarodowej konwencji o odpowiedzialności i odszkodowaniu za szkodę związaną z przewozem morską substancji niebezpiecznych i szkodliwych

Do najistotniejszych tematów prac prowadzonych w 2015 r. należały:

w obszarze kwestii ekonomiczno-finansowych:

- **Solvency II (ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, akty wykonawcze do dyrektywy Solvency II, metodyka BION KNF)**
W dniu 11 września 2015 r. sejm przyjął ustawę o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, która co do zasady zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2016 r. Głównym celem ustawy jest implementacja do prawa krajowego przepisów dyrektywy Solvency II, która wprowadza nowe podejście do wypłacalności zakładów ubezpieczeń w oparciu o ryzyko. Izba aktywnie uczestniczyła w procesie legislacyjnym nad ustawą, w tym w szczególności podczas konsultacji i opiniowania projektów

przepisów o charakterze finansowym oraz dotyczącym nadzoru nad działalnością zakładów ubezpieczeń. W 2015 r. PIU konsultowała akty wykonawcze do dyrektywy Solvency II, w tym uczestniczyła aktywnie w pracach Insurance Europe w tym zakresie. Dodatkowo Izba przedstawiła uwagi rynku ubezpieczeniowego do metodyki BION stosowanej przez organ nadzoru oraz zorganizowała spotkanie z UKNF, mające na celu omówienie zmian w BION w bieżącym roku.

• Regulacja FATCA i CRS

W 2015 r. Izba brała aktywny udział w pracach nad regulacjami umożliwiającymi polskim instytucjom finansowym, w tym zakładom ubezpieczeń, realizację umowy między Stanami Zjednoczonymi a Rzeczpospolitą Polską dotyczącej automatycznej wymiany informacji o rezydentach podatkowych (umowa FATCA). W szczególności opracowano i przedstawiono Ministerstwu Finansów uwagi rynku ubezpieczeniowego do ustawy wykonującej postanowienia umowy FATCA oraz rozporządzeń wykonawczych. PIU przedstawiła również uwagi zakładów ubezpieczeń do projektu ustawy o obowiązkowej automatycznej wymianie informacji w dziedzinie opodatkowania implementującej dyrektywę UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (dyrektywa CRS). Izba przygotowała również analizę wpływu projektowanej ustawy na zakłady ubezpieczeń.

• Sprawozdawczość na rzecz GUS i nadzoru ubezpieczeniowego

Polska Izba Ubezpieczeń brała udział w opiniowaniu projektowanych zmian w sprawozdawczości statystycznej na rzecz GUS (KNF-02) oraz zmian w sprawozdawczości na rzecz organu nadzoru związanych z wejściem w życie wymagań Solvency II.

• Podatkowe i księgowo aspekty BLS

PIU przygotowała rozwiązania księgowo dla zakładów ubezpieczeń w zakresie ujęcia w księgach rachunkowych operacji wynikających z przygotowanego systemu Bezpośredniej Likwidacji Szkód oraz przeprowadziła szerokie konsultacje w zakresie podatkowych skutków wdrożenia BLS, w tym przygotowała przy udziale zewnętrznego doradcy podatkowego opinię podatkową dotyczącą BLS. Uzgodnione zostały zasady rozliczeń zakładów ubezpieczeń z udziałem Centrum Rozliczeń PIU prowadzonym w ramach Izby.

• Ceny transferowe – dokumentacja transakcji między podmiotami powiązаныmi

Izba konsultowała i opiniowała projektowane zmiany legislacyjne w zakresie dokumentacji transakcji prowadzonych między podmiotami powiązаныmi oraz stosowania w tych transakcjach cen transferowych.

• Podatek od aktywów (podatek bankowy)

W PIU została powołana grupa robocza w związku z zapowiadaniem wprowadzeniem podatku bankowego i podatku od transakcji finansowych. Po rezygnacji rządu z wprowadzania podatku od transakcji finansowych prace PIU skupiły się na projektowanym podatku bankowym, w szczególności jego skutkach dla branży ubezpieczeniowej i klientów zakładów ubezpieczeń. Izba przy udziale zewnętrznego doradcy przygotowała prezentacje pokazujące potencjalne skutki tego podatku dla zakładów ubezpieczeń. PIU brała aktywny udział w całym

procesie legislacyjnym wprowadzania podatku bankowego, mając na uwadze ograniczenie negatywnego wpływu tego podatku na zakłady ubezpieczeń i ich klientów.

w obszarze prawa kontraktowego i korporacyjnego:

• **Nowe regulacje prawne dotyczące kwestii sądownictwa polubownego i pozasądowych metod rozwiązywania sporów konsumenckich.** Rok 2015 obfitował w szereg inicjatyw legislacyjnych, których głównym przedmiotem były kwestie pozasądowych metod rozwiązywania sporów. Z jednej strony PIU aktywnie uczestniczyła w konsultacjach i ostatecznym ukształtowaniu regulacji przygotowywanych pod auspicjami Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Sprawiedliwości – Ustawa o wspieraniu polubownych metod rozwiązywania sporów – nowelizacja KPC, Ustawa z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów, a z drugiej konsultowała projekty legislacyjne przygotowywane przez UOKiK. Prace Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Sprawiedliwości miały na celu udoskonalenie i dostosowanie do aktualnych potrzeb istniejących regulacji prawnych, biorąc pod uwagę doświadczenia uzyskane w czasie prawie 10-letniego okresu ich funkcjonowania tak, aby stały się podstawą do powszechniejszego wykorzystywania mediacji i innych metod pozasądowego rozwiązywania sporów jako skutecznej metody regulowania konfliktów w sprawach cywilnych. Celem działań UOKiK była natomiast potrzeba implementacji Dyrektywy nr 2013/11/UE w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów konsumenckich (dyrektywa ADR).

• **Pojawienie się nowej instytucji Rzecznika Finansowego dedykowanej ochronie konsumentów,** która została powołana do życia Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Ustawa określa zasady rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego oraz zasady powołania i funkcjonowania instytucji Rzecznika Finansowego. Regulacja mówi, że instytucja finansowa (np. bank, SKOK, zakład ubezpieczeń, towarzystwo emerytalne, towarzystwo funduszy inwestycyjnych czy dom maklerski) miałaby obowiązek dostarczenia klientowi, w chwili zawierania umowy, informacji na piśmie dotyczących procedury składania i rozpatrywania reklamacji. Chodzi m.in. o sposób składania reklamacji – jej formę oraz miejsce, gdzie należy ją złożyć, a także termin rozpatrzenia reklamacji. Po złożeniu przez klienta reklamacji instytucja finansowa miałaby obowiązek rozpatrzenia jej i odpowiedzi na nią na piśmie. Miałaby na to 30 dni od chwili otrzymania reklamacji. W przypadku uzasadnionych i niezależnych od instytucji przeszkód, uniemożliwiających dotrzymanie 30-dniowego terminu, instytucja ta miałaby obowiązek wyjaśnienia przyczyn, wskazania okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy, a także wskazania przewidywanego terminu rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi. Termin ten nie mógłby przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W przypadku niedotrzymania tych terminów, reklamację uważałoby się za rozpatrzoną zgodnie z wolą klienta. Ustawa nakłada ponadto na podmiot finansowy obowiązek udzielenia klientowi

informacji o możliwości załatwienia sprawy polubownie (chodzi np. o skorzystanie z instytucji mediacji lub sądu polubownego), a także o możliwości wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub możliwości wystąpienia z powództwem do sądu powszechnego.

- **Znaczące wzmocnienie regulacji o charakterze prokonsumenckim** w kontekście zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów kładące nacisk na aspekty konsumenckie. Ustawa ma na celu zapewnienie większej skuteczności ochrony interesów konsumentów, m.in.:
 - Wprowadza do katalogu zakazanych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów praktyki polegające na oferowaniu konsumentom usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem cech tych konsumentów, w szczególności wieku, stanu zdrowia, doświadczenia i wiedzy dotyczącej produktu, lub sytuacji materialnej, bądź oferowaniu tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru. W przypadku naruszania przez przedsiębiorców zakazu stosowania ww. praktyki Prezes UOKiK będzie wydawał decyzję uznającą ją za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i, opcjonalnie, nakładał karę pieniężną (tak jak w przypadku innych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów).
 - Znacząco przyspiesza reakcję Prezesa UOKiK na praktyki w szczególności sposób zagrażające zbiorowym interesom konsumentów (jeżeli zagrożenia te są poważne i trudne do usunięcia) – w takim przypadku Prezes UOKiK może jeszcze przed zakończeniem postępowania wydać decyzję tymczasową, zobowiązującą do zaniechania określonych działań.
 - Umożliwia podjęcie „miękkich” działań przez Prezesa UOKiK – może on w sprawach budzących wątpliwości przed wszczęciem postępowania skierować do przedsiębiorcy wystąpienie, przedsiębiorca zaś jest obowiązany przedstawić stanowisko w sprawie.
 - Wprowadza nową kompetencję Prezesa UOKiK do przedstawiania na wniosek sądu lub z urzędu istotnego dla sprawy poglądu w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, jeżeli przemawia za tym interes publiczny. Kompetencja ta ma na celu zapewnienie transferu wiedzy i doświadczeń z UOKiK do sądów powszechnych. Poza aspektem konsumenckim ustawa wprowadziła bardzo istotną zmianę systemu kontroli postanowień wzorców umów zawieranych z konsumentami, poprzez powierzenie jej Prezesowi UOKiK, z zachowaniem merytorycznej kontroli nad decyzjami Prezesa UOKiK ze strony Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Kontrola ta będzie miała charakter administracyjny (Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów będzie rozpatrywał odwołania od decyzji Prezesa UOKiK). Kontrola incydentalna stosowania tych klauzul pozostanie w gestii sądów cywilnych – to one będą nadal rozpatrywały powództwa konsumentów w tym zakresie (realizacja roszczeń indywidualnych pozostaje więc w rękach konsumentów).
- **Wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące zarządzania produktem ubezpieczeniowym.** Projekt wytycznych miał charakter przekrojowy i dotyczył etapów tworzenia produktów ubezpieczeniowych, zarządzania nimi oraz monitorowania ich zarówno w kontekście dbałości o interesy klientów zakładów ubezpieczeń, jak i odpowiedniego zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym. Konsultowane zapisy dotyczyły odpowiedniej polityki informacyjnej, dostosowania zakresu ochrony ubezpieczeniowej do potrzeb klientów, taryfikacji, procesu likwidacji

szkód, zarządzania procesem rejestrowania i zarządzania skargami klientów oraz sposobu reklamy produktów ubezpieczeniowych.

w obszarze pośrednictwa ubezpieczeniowego:

- **Europejskie regulacje dotyczące pośrednictwa ubezpieczeniowego.** W 2015 roku PIU prowadziła intensywne prace nad ostatecznym ukształtowaniem zapisów projektu Dyrektywy o dystrybucji ubezpieczeń. W ramach prac Komisji ds. pośrednictwa ubezpieczeniowego przygotowywano szereg stanowisk i opinii do dyrektywy, proponowanych w ramach kolejnych prezydencji. Poza bezpośrednią współpracą z Ministerstwem Finansów, PIU aktywnie uczestniczyła w formułowaniu jednolitego stanowiska europejskich ubezpieczycieli do projektu dyrektywy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, za pośrednictwem Insurance Europe. Efektem krajowych i europejskich działań było przyjęcie w dniu 14 grudnia 2015 r. przez Parlament Europejski i Radę ostatecznego tekstu dyrektywy o dystrybucji ubezpieczeń, która będzie implementowana do krajowego porządku prawnego w ciągu 24 miesięcy od ogłoszenia w dzienniku urzędowym UE.
 - **Funkcjonowanie rynku bancassurance.** Działania PIU związane z funkcjonowaniem rynku bancassurance skoncentrowano na wspólnych pracach środowiska ubezpieczeniowo-bankowego nad interpretacją zapisów Rekomendacji U wydanej przez KNF oraz nad wypracowaniem wzoru karty produktu oferowanego w ramach bancassurance.
 - **Funkcjonowanie rynku sprzedaży Affinity.** W związku ze zwiększeniem zakresu działań Zespołu ds. bancassurance podjęto kwestię samoregulacji rynku sprzedaży Affinity, wykorzystującego potencjał sieci dystrybucyjnych, takich jak: supermarkety, spółki telekomunikacyjne oraz dystrybutorzy energii. W odpowiedzi na zastrzeżenia UOKiK dotyczące stosowania w komunikacji z klientami zawierającymi ubezpieczenia od awarii nabytego sprzętu elektronicznego sformułować zawierających słowo „gwarancja” (np. „przedłużona gwarancja”) opracowano projekt *Rekomendacji dobrych praktyk na polskim rynku ubezpieczeń w zakresie ubezpieczeń sprzętu*. Prace prowadzono wspólnie z przedstawicielami Komputronik S.A., Euro-net Sp. z o.o., NEONET S.A., Media Expert Sp. z o.o., Media Saturn Holding Polska Sp. z o.o.
- w obszarze ubezpieczeń komunikacyjnych:
- W I kwartale 2015 r. działania PIU i funkcjonującej w ramach PIU Komisji ds. likwidacji szkód koncentrowały się wokół sfinalizowania Projektu **Bezpośredniej Likwidacji Szkód**.
 - Projekt CEPIK 2.0 – tj. zmiany w centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców, których celem jest stworzenie podstaw prawnych i technicznych e-usług dla obywateli i przedsiębiorców. Zmiana funkcji czysto ewidencyjnych na usługowe ma nastąpić poprzez usprawnienie współpracy między podmiotami zasilającymi ewidencję (w tym zakłady ubezpieczeń), rozszerzenie katalogu gromadzonych danych i informacji (m.in. o badania techniczne pojazdów, informacje o zdarzeniach ubezpieczeniowych). Działania Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych i Grupy Ekspertów ds. CEPIK 2.0 koncentrowały się wokół przedstawianych propozycji zmian legislacyjnych oraz wspólnych spotkań z przedstawicielami MSW i UFG, których celem jest wypracowanie rozwiązań na potrzeby projektu wymiany informacji między CEPIK 2.0 a zakładami ubezpieczeń za pośrednictwem UFG.

Projekt CEPIK 2.0 jest jednym z największych i najważniejszych projektów informatycznych realizowanych przez administrację państwową, dlatego niezmiernie ważne jest, aby system spełniał oczekiwania interesariuszy w zakresie funkcjonalności.

- **Sumy gwarancyjne** – z kwestią sum gwarancyjnych związane były dwa projekty zmian legislacyjnych: 1/ W ramach prac nad ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK wprowadzony został obowiązek informowania poszkodowanego lub osób uprawnionych o możliwości wyczerpania minimalnej sumy gwarancyjnej określonej w umowie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz w obowiązkowym ubezpieczeniu OC rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, w przypadku gdy łączna kwota wypłaconych odszkodowań lub innych świadczeń przekroczy 80% określonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Przekazując tę informację, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest jednocześnie poinformować poszkodowanego lub uprawnionego o możliwości wytoczenia powództwa do właściwego sądu o ukształtowanie, na podstawie art. 357 ze zn. 1 Kodeksu cywilnego, stosunku prawnego wynikającego z ww. umów ubezpieczenia. Pomimo stanowiska Izby, iż zmiana ta jest sprzeczna z zapisami ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, opiera się na dyskusyjnym oraz spornym w doktrynie i orzecznictwie sądów poglądzie o możliwości waloryzacji świadczeń innych niż umowne, a realizacja tego obowiązku przez zakłady ubezpieczeń może być trudna, a czasem wręcz niemożliwa ze względu na specyfikę szkód osobowych, postępowania sądowe, ugody, wydawane postanowienia zabezpieczające itp., weszła ona w życie 01.01.2016 r.
2/ Ministerstwo Finansów, w związku z wszczęciem przez Komisję Europejską postępowania przeciwko Polsce w sprawie niewłaściwego wdrożenia dyrektywy 2005/14/WE w zakresie minimalnych sum gwarancyjnych, przedstawiło projekt ustawy zmieniającej ustawę z 2007 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK. KE zarzuca Polsce, że mimo podwyższenia odpowiednimi przepisami minimalnych sum gwarancyjnych do poziomów wymaganych dyrektywą 2009/103/WE, władze polskie nie dopilnowały, aby umowy zawarte przed wejściem w życie aktu prawnego transponującego tę dyrektywę uwzględniały te zmiany. W stanowiskach przedstawianych MF podkreślano, że projekt ustawy jest sprzeczny z zasadą, iż prawo nie działa wstecz. W przypadku gdyby jednak prace nad ustawą były kontynuowane, zwrócono uwagę, że niezbędne jest doprecyzowanie, iż zmienione przepisy odnoszą się tylko do szkód, które powstały ze zdarzeń, do których doszło po wejściu w życie zmian. Aktualnie MF oczekuje na stanowisko KE wobec kolejnych wyjaśnień, jakie przesłane zostały przez Ministerstwo.
- **Profesjonalna rejestracja pojazdów** – w związku z pracami Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju nad wprowadzeniem ułatwień w zakresie rejestracji pojazdów dla podmiotów zajmujących się dystrybucją, produkcją, naprawą, przeglądami technicznymi, badaniami lub testowaniem pojazdów Komisja Ubezpieczeń Komunikacyjnych opiniowała kolejną wersję projek-

tu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym w zakresie objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, które wprowadzone zostaną do ruchu drogowego na podstawie szczególnej formy rejestracji czasowej – profesjonalnej rejestracji pojazdów.

- **Zwolnienie powiatów z obowiązku zawarcia OC ppm na pojazdy usunięte z dróg w trybie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.** Szef Kancelarii Sejmu RP zwrócił się o przedstawienie opinii w sprawie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającego zmiany w postępowaniu z pojazdami usuniętymi z dróg. W ramach zmian przedstawionych w projekcie znalazła się propozycja wyłączenia z obowiązku zawarcia ubezpieczenia OC ppm na pojazd, który został usunięty z drogi w trybie art. 130a PRD i przeszedł na własność powiatu, o ile pojazd ten nie zostanie wprowadzony do ruchu. W stanowisku przekazany do Szefa Kancelarii Sejmu negatywnie odniesiono się do zaproponowanej zmiany, wskazując m.in., iż w świetle przepisów Kodeksu cywilnego i ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych [...] odpowiedzialność gwarancyjna zakładu ubezpieczeń za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu odnosi się do „ruchu” pojazdu w szerokim znaczeniu, tj. także do szkód powstałych podczas postoju, wsiadania/wysiadania czy załadunku/rozładunku. Tym samym pozostawienie lub unieruchomienie pojazdu na parkingu nie wyklucza sytuacji, w których może dojść do wystąpienia szkody. Ponadto, wprowadzenie takiego wyłączenia w stosunku do pojazdu zarejestrowanego wiąże się z wszczęciem procedury derogacyjnej zgodnie z art. 5 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. Z uwagi na zakończenie kadencji Sejmu RP prace nad projektem nie zostały zakończone.
- **Wpływ orzeczenia TSUE C-162/13 D. Vnuk vs. Zavarovalnica Triglav d.d. na wynikający z dyrektywy PE i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. zakres i cel obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wyrządzone w związku z ich ruchem.** Trybunał Sprawiedliwości, rozpatrując pytanie prejudycjalne sądu słoweńskiego, wskazał na rozbieżności występujące w różnych wersjach językowych ww. dyrektywy, jeżeli chodzi o rodzaj sytuacji objętej przewidzianym przez tę dyrektywę obowiązkiem ubezpieczenia. W części krajów UE obowiązek objęcia ubezpieczeniem OC pojazdów normalnie przebywających na jego terytorium odnosi się do ruchu pojazdów tylko w kontekście ruchu drogowego, w innych odsyła do pojęcia „użytkowania” pojazdów, stąd odpowiedzialnością gwarancyjną zakładu ubezpieczeń nie są szkody, do jakich doszło na terenie prywatnym. Niektóre kraje członkowskie wskazały również, iż ww. orzeczenie TSUE wraz z zawartą w dyrektywie definicją pojazdu powodują, że ochroną ubezpieczeniową objęte będą także szkody niezwiązane z ruchem drogowym, a wyrządzone przez maszyny budowlane czy rolnicze. Prace nad ewentualnym wprowadzeniem do dyrektywy komunikacyjnej zmian mających na celu doprecyzowanie, iż obowiązek objęcia ubezpieczeniem OC ppm odnosi się do pojazdów „używanych w ruchu drogowym do transportu ludzi lub towarów”, prowadzone są przez Grupę

Ekspertów ds. bankowości, usług płatniczych i ubezpieczeń KE, w której składzie jest również przedstawiciel polskiego MF.

- **Recykling pojazdów wycofanych z eksploatacji.** Minister Środowiska zarządzeniem z kwietnia 2015 r. powołał Zespół ds. pojazdów wycofanych z eksploatacji, którego celem było dokonanie analizy skuteczności systemu gospodarki pojazdami wycofanymi z eksploatacji, identyfikacja głównych problemów – w szczególności zapobieganie nielegalnemu demontażowi aut, a także wypracowanie propozycji rozwiązań organizacyjnych i legislacyjnych w odniesieniu do zidentyfikowanych problemów. Do udziału w pracach Zespołu zaproszeni zostali przedstawiciele MF, MG, MiR, MSW, PIU, UFG, a także podmiotów zaangażowanych w proces recyklingu. Efektem prac zespołu było przygotowanie 28 rekomendacji z zakresu zmian legislacyjnych (m.in. system zachęt ekonomicznych dla ostatniego posiadacza), organizacyjnych (np. uporządkowanie Centralnej Ewidencji Pojazdów – usunięcie „martwych dusz”), przepisów unijnych (np. wprowadzenie kontroli przepływu pojazdów wycofanych z eksploatacji). Wśród tych rekomendacji znalazły się również takie, które spotkały się ze zdecydowanym sprzeciwem PIU i/ lub MF oraz MSW, tj. np. uzależnienie wypłaty odszkodowania od przedstawienia faktur za naprawę pojazdu, zobligowanie ubezpieczycieli do przekazywania informacji o pojazdach, w stosunku do których orzeczono szkodę całkowitą do CEPiK, rozważenie wprowadzenia obowiązku zmiany własności pojazdu objętego szkodą całkowitą pod względem technicznym. W związku ze zmianą na stanowisku Ministra Środowiska prace nad rekomendacjami nie zostały wznowione.

w obszarze ubezpieczeń na życie:

- **Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej**
11 września 2015 r. sejm przyjął ustawę o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, której zdecydowana część zapisów obowiązuje od stycznia 2016 roku. Obok zmian związanych z wymogami Dyrektywy Solvency II nowa ustawa wprowadziła szereg zmian w obszarach dotyczących ubezpieczeń na życie, w szczególności w odniesieniu do umów ubezpieczenia na cudzy rachunek oraz produktów z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym. Komisja Ubezpieczeń na Życie PIU aktywnie uczestniczyła w procesach konsultacyjnych oraz wypracowywała propozycje rozwiązań odnoszących się w szczególności do:
 - przyznania ubezpieczonym dodatkowego prawa do odstąpienia od umów ubezpieczenia na życie z elementem inwestycyjnym;
 - wprowadzenia obowiązku przeprowadzenia przez zakład ubezpieczeń analizy potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego przed zawarciem umowy ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym w celu dokonania oceny, jaka umowa ubezpieczenia jest odpowiednia dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego;
 - wprowadzenia regulacji, zgodnie z którą przy ustalaniu wynagrodzenia pośrednika ubezpieczeniowego dla ubezpieczeń z grupy 3 zakład ubezpieczeń powinien kierować się zasadą równomiernego rozłożenia w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika ubezpieczeniowego.
- **Dobre praktyki dla umów ubezpieczenia z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym**
W związku z postępowaniami administracyjnymi/wyjaśnianymi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wobec zakładów ubezpieczeń na życie PIU rozpoczęło prace nad dobrymi praktykami dla ubezpieczeń z UFK. Powołana została

grupa ekspertów, przed którą postawiono zadanie wypracowania materiału, który przez samoregulację rynku wprowadziłby szereg zasad (osobno dla istniejącego oraz przyszłego portfela ubezpieczeń) zwiększających wartość produktu z UFK dla klienta oraz zasad umożliwiających szereg udogodnień dla obecnych klientów planujących przedterminową rezygnację z polisy. Podstawowym celem wypracowania dobrych praktyk dla produktów z UFK było wypracowanie kanonu zasad, które mogłyby być wykorzystane przez UOKiK jako punkt referencyjny dla oczekiwanych zaleceń związanych z toczącymi się postępowaniami. Efektem prowadzonych prac było opracowanie dobrych praktyk dla umów ubezpieczenia z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym, przyjętych 25 sierpnia 2015 r. przez Zarząd PIU.

Dobre praktyki dla umów ubezpieczenia z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym wraz z raportem „Skutki wybranych scenariuszy regulacyjnych dotyczących opłat likwidacyjnych dla produktów z UFK” zostały szeroko dyskutowane z wszystkimi interesariuszami mogącymi mieć wpływ na uregulowanie opłaty likwidacyjnej w prawodawstwie: Przewodniczącą Komisji Finansów Publicznych Sejmu, klubami parlamentarnymi, Ministerstwem Finansów, Rzecznikiem Ubezpieczonych, UOKiK, Radą Gospodarczą przy premierze RP oraz Komisją Finansów Publicznych Senatu RP.

w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych:

- **Udostępnianie zakładom ubezpieczeń przez Narodowy Fundusz Zdrowia danych i adresów świadczeniodawców,** którzy udzielili świadczeń zdrowotnych w związku z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz wysokości odszkodowania lub świadczenia.
- **Przedstawienie głównych założeń projektu ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników (UZP) o charakterze powszechnym.** Jest to propozycja rozwiązania systemowego, wprowadzającego w obecnie funkcjonujące struktury ochrony zdrowia dodatkowego płatnika składki ubezpieczeniowej oraz instytucji, poza NFZ, które sfinansują świadczenia medyczne. Koncepcja UZP dotycząca rozszerzenia obowiązkowych badań medycyny pracy, których koszt pokrywa pracodawca, o ochronę zdrowia – zarówno w zakresie profilaktyki, jak i diagnostyki, leczenia i rehabilitacji – pracowników poza środowiskiem pracy. Zakłada się, że ubezpieczenia te powinny być grupowe i obligatoryjne z możliwością dobrowolnego ubezpieczenia dla członków rodzin i innych osób. W ramach przedstawianego rozwiązania pracodawca byłby zobligowany do zawarcia i opłacenia umowy ubezpieczenia na rzecz zatrudnionych.

w obszarze ubezpieczeń majątkowych:

- **Działania legislacyjne w obszarze prawa wodnego.** Pierwotnie Ministerstwo Środowiska pracowało nad projektem nowej ustawy, która miała zmienić strukturę organizacyjną administracji odpowiedzialnej za zarządzanie gospodarką wodną. Polska Izba Ubezpieczeń wnioskuje o dostęp dla zakładów ubezpieczeń i reasekuracji do map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego w wersji elektronicznej. Ponadto Polska Izba Ubezpieczeń konsultowała z Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej projekty planów zarządzania ryzykiem powodzi w dorzeczach Wisły, Odry, Łyny i Pregoty. W dokumentach tych zawarte zostały postulaty dotyczące uwzględniania zagrożenia i ryzyka powodziowego w planowaniu przestrzennym, konsultacji z Polską Izbą Ubezpieczeń aktów prawnych dotyczących ubezpieczeń od ryzyka powodzi oraz tworzenia baz danych

szkód spowodowanych przez powódź. Ostatecznie sejm w nowym składzie przyjął projekt poselski ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne, który znosi obligatoryjność uwzględniania przez samorządy informacji zawartych w mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego w decyzjach administracyjnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania pojedynczych pozwoleń budowlanych. Polska Izba Ubezpieczeń w procesie legislacyjnym wskazała zagrożenia prawne dla samorządów, związane z przyjęciem nowego brzmienia ustawy.

w obszarze ubezpieczeń rolnych:

- Analiza zjawiska suszy, której nasilenie na większości obszaru Polski miało miejsce w sierpniu i wrześniu 2015 r. Wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi omawiane były: aktualny stan klimatycznego bilansu wodnego opracowywanego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, wpływ suszy i wysokich temperatur na poszczególne uprawy oraz znaczenie odpowiedniej agrotechniki w warunkach zachodzących zmian klimatycznych. Polska Izba Ubezpieczeń monitorowała funkcjonowanie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Konsultacje z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczyły między innymi procedur uzyskiwania zgody na stosowanie dopłat do składek dla dużych producentów rolnych oraz maksymalnej wysokości dopłat.

w obszarze ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej:

- Aktualizacja stanu prawnego ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce oraz monitoring działań ustawodawczych w zakresie wprowadzania nowych ubezpieczeń obowiązkowych lub zmian przepisów wpływających na kształt istotnych obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej.
- Analiza krajowych i unijnych aktów prawnych odnoszących się do obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności zawodowej lub gospodarczej.

w obszarze ubezpieczeń turystycznych:

- Badanie możliwości rynkowych do wprowadzenia nowego produktu ubezpieczeniowego, który uzupełniałby obecny system zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych.
- Prace nad regulacjami odnoszącymi się do zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności przedsiębiorców w branży turystycznej.

w obszarze ubezpieczeń finansowych:

- Polska Izba Ubezpieczeń przedstawiła stanowisko wobec projektu ustawy Prawo zamówień publicznych. Gwarancje ubezpieczeniowe odgrywają ważną rolę w zabezpieczaniu projektów infrastrukturalnych, finansowanych ze środków publicznych. Do tej pory powszechnie stosowanym kryterium wyboru wykonawców była najniższa cena. Nowe prawo zamówień publicznych wprowadza do polskiego porządku

prawnego kryterium efektywności ekonomicznej, które powinno uwzględnić nie tylko cenę oferowanych towarów i usług, ale również jakość, doświadczenie, zaawansowanie technologiczne przedsiębiorców ubiegających się o zamówienie publiczne itp.

w obszarze zarządzania informacją:

- Działania Komisji Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową PIU koncentrowały się wokół znowelizowanej ustawą z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. z 27.11.2014 r., poz. 1662) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182) i merytorycznego zakresu aktów wykonawczych do tej ustawy. Komisja analizowała oddziaływanie na zakłady ubezpieczeń przepisów wprowadzonych ustawą, które obowiązują od 1 stycznia 2015 r. Należy podkreślić, że opinie Komisji artykułowano dopiero w drugiej połowie 2015 r., a podyktowane było to faktem, że mimo obowiązywania ustawy od 1 stycznia 2015 r. doszło do znacznego opóźnienia w wydaniu kluczowych dla zakładów ubezpieczeń aktów wykonawczych do ustawy, które normowały zadania administratora bezpieczeństwa informacji. Ostatecznie akty wykonawcze do ustawy zostały przygotowane, skonsultowane w trakcie konferencji uzgodnieniowych i opublikowane dopiero pod koniec drugiej połowy 2015 r. Analiza wpływu ustawy i implementacji aktów wykonawczych w zakładach ubezpieczeń będzie kontynuowana przez Komisję Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową PIU oraz Grupę Ekspertów ds. ochrony danych osobowych w PIU w 2016 r.
- Ponadto w kręgu bezpośredniego zainteresowania Komisji Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową PIU był przyjęty w dniu 16 grudnia 2014 r. na 246 posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego dokument pt. „Wytyczne dotyczące zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji”. Jak wskazał organ nadzoru we wstępie do „Wytycznych...”, konieczność wydania dokumentu wynikała z rozwoju technologicznego oraz systematycznego wzrostu znaczenia obszaru technologii informacyjnej dla działalności zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, jak również pojawienia się nowych zagrożeń w tym zakresie. Stąd KNF wyraził oczekiwania względem rynku ubezpieczeniowego, że odpowiednie działania mające na celu wdrożenie standardów wskazanych w „Wytycznych...” zostaną zrealizowane nie później niż do 31 grudnia 2016 r. Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową w PIU podjęła decyzję o powołaniu grupy ekspertów, w gestii której leżeć będzie wypracowanie standardów rynkowych w zakresie metod i sposobów spełnienia wymogów, o których mowa w wytycznych KNF.
- Polska Izba Ubezpieczeń ściśle współpracowała z Ministerstwem Cyfryzacji (wcześniej Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji) w obszarze konsultacji projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (tzw. ogólnego rozporządzenia o ochronie danych), przekazując stanowisko rynku

ubezpieczeniowego. W tym temacie rok 2015 należy uznać za przełomowy, z tego względu, że Rada UE przyjęła podejście ogólne do „projektu ogólnego rozporządzenia o ochronie danych”, co umożliwiło rozpoczęcie ostatniej fazy konsultacji, jaką był trilog, czyli negocjacje między Radą UE, Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską, zmierzające do wypracowania wspólnego tekstu aktu prawnego. W grudniu 2015 roku COREPER II zaakceptował uzgodniony w ramach trilogu tekst rozporządzenia, zaś do końca pierwszej połowy 2016 r. planowane jest formalne przyjęcie projektu przez Radę UE oraz głosowanie przez Parlament Europejski nad projektem rozporządzenia. Nowe przepisy zaczną obowiązywać po upływie dwóch lat od ich opublikowania w dzienniku ustaw UE i zastąpią Dyrektywę 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych. Prace nad projektem tzw. ogólnego rozporządzenia o ochronie danych rozpoczęły się cztery lata temu od przyjęcia przez Komisję w dniu 25 stycznia 2012 r. pakietu zmian regulacji UE w zakresie ochrony danych, w tym wniosku dotyczącego rozporządzenia zawierającego ogólne regulacje w zakresie ochrony danych.

2.1.2. Działania samoregulacyjne i standaryzacyjne

Działania samoregulacyjne

Istotnym zadaniem realizowanym przez Polską Izbę Ubezpieczeń jest działanie w kwestii dobrych praktyk w działalności ubezpieczeniowej w kontekście relacji Zakład Ubezpieczeń – Klient. *Best practices* stanowiły przedmiot prac w ramach organów merytorycznych i były realizowane poprzez tryb konsultacyjny uwzględniający współpracę sektora ubezpieczeniowego z administracją publiczną (legislator i regulator) i organizacjami konsumenckimi w procesie tworzenia tych rozwiązań.

Najważniejsze działania samoregulacyjne w 2015 r. dotyczyły:

- nowego ukształtowania „rynku” sądownictwa polubownego w świetle propozycji legislacyjnych Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Sprawiedliwości – ustawa o wspieraniu polubownych metod rozwiązywania sporów – nowelizacja KPC, Implementacja Dyrektywy nr 2013/11/UE w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów konsumenckich (dyrektywa ADR) poprzez analizy i konsultacje projektu założeń projektu ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich;
- zakresu i form relacji ubezpieczycieli z Rzecznikiem Ubezpieczonych/Rzecznikiem Finansowym na kanwie uprawnień RZU wynikających z projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz ustawy o rozpatrywaniu reklamacji i Rzeczniku Finansowym. Rola i zakres umocowania Rzecznika Ubezpieczonych jako „obligatoryjnego” arbitra w sprawach spornych związanych z rynkiem finansowym;
- zmiany podejścia sektora ubezpieczeniowego w kontekście zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów wzmacniających aspekty konsumenckie;
- prac nad *Rekomendacją dobrych praktyk na polskim rynku ubezpieczeń w zakresie ubezpieczeń sprzętu*, tj. urządzeń elektrycznych, elektronicznych lub gazowych;

- prac nad wzorem *Ankiety dotyczącej potrzeb klienta w związku z zawarciem lub przystąpieniem do umowy ubezpieczenia na życie z elementem inwestycyjnym*.

Powołana do życia w 2009 r. Rada Dobrych Praktyk PIU prowadzi monitoring stosowania przez zakłady ubezpieczeń dobrych praktyk oraz inicjuje działania zmierzające do podniesienia standardów przestrzegania przez zakłady dobrych praktyk.

Kierunki prac Rady Dobrych Praktyk w 2015 roku oparte były na:

- zapewnieniu bezpieczeństwa systemowego sektora ubezpieczeń: wszelkie działania konstytuujące funkcjonowanie sektora i tworzące ramy jego działalności;
- ochronie efektywności działalności ubezpieczeniowej: wysiłki podejmowane na rzecz eliminowania rozwiązań legislacyjnych i praktyk funkcjonujących na rynku, powodujących obniżanie efektywności prowadzenia działalności przez ubezpieczycieli. Promowanie i forsowanie rozwiązań proefektywnościowych dla sektora;
- wspieraniu polityki konsumenckiej: eliminowanie pól występowania konfliktów interesów w relacjach klient – ubezpieczyciel – pośrednik oraz tworzenie rozwiązań zmierzających do kształtowania pozytywnego odbioru sektora przez otoczenie klienckie i regulacyjne;
- rozwijaniu niewykorzystanych potencjałów polskiego rynku: identyfikacja potencjalnych pól rozwijania działalności ubezpieczeniowej i tworzenie rozwiązań sprzyjających skutecznemu rozszerzaniu zakresu realizowania działalności ubezpieczeniowej.

Działania standaryzacyjne

Inicjatywy standaryzacyjne PIU wynikają nie tylko z potrzeby budowania zaufania do branży, ale także wpływają na racjonalizację kosztów prowadzenia działalności ubezpieczeniowej.

W 2015 r. PIU prowadziła następujące projekty standaryzacyjne:

- prace nad standaryzacją likwidacji komunikacyjnych szkód rzeczowych, w tym prace nad Projektem Bezpośredniej Likwidacji Szkód,
- prace nad standaryzacją szkód osobowych.

Niewątpliwie najważniejszym projektem standaryzacyjnym 2015 roku był Projekt Bezpośredniej Likwidacji Szkód. W I kwartale 2015 r. zamknięta została faza przygotowania do wdrożenia Bezpośredniej Likwidacji Szkód. Działania Izby skoncentrowane były na ustaleniu finalnych zapisów pakietu umów tworzących ramy prawne funkcjonowania systemu BLS, doprecyzowaniu kwestii księgowych i podatkowych oraz realizacji końcowych testów procesu wymiany informacji i procesu rozliczeń między zakładami ubezpieczeń. Jednocześnie o efektach prowadzonych prac Izba informowała Komisję Nadzoru Finansowego, Ministerstwo Finansów oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, kontynuując politykę otwartej komunikacji i zachęcania podmiotów nadzorujących rynek ubezpieczeń do udziału w kształtowaniu systemu BLS. Do Umowy o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód przystąpiło 8 ZU, których udział w składce OC ppm wynosił 69%. Wdrożenie ogólnorynkowego modelu BLS nastąpiło 01.04.2015 r.

Powołana została Rada Bezpośredniej Likwidacji Szkód (Rada BLS), w skład której weszli przedstawiciele wszystkich stron umowy, tj. przedstawiciele 8 ZU oraz PIU. Jej zadaniem jest dokonywanie okresowej oceny funkcjonowania systemu BLS i postanowień

Umowy, oraz formułowanie wniosków dotyczących modyfikacji i rozwoju systemu BLS i propozycji zmian postanowień Umowy.

Do administracyjnej i merytorycznej obsługi Umowy powołano **Centrum Rozliczeń PIU**, stanowiące komórkę organizacyjną Izby. Głównym zadaniem Centrum Rozliczeń PIU jest wspomaganie procesu rozliczeń stron umowy poprzez umożliwienie i nadzorowanie wymiany danych niezbędnych do rozliczeń stron umowy oraz sporządzanie analiz statystycznych.

2.1.3. Działania inicjujące i wspierające prace legislacyjne i autoregulacyjne

Jedną z najbardziej efektywnych praktykowanych przez Izbę form wspierania prac legislacyjnych oraz inicjatyw w obszarze autoregulacji jest organizacja otwartych konferencji naukowych. W 2015 r. PIU zorganizowała lub była współorganizatorem pięciu konferencji naukowych dotyczących najważniejszych aspektów funkcjonowania rynku ubezpieczeń, w tym:

- konferencji w Sejmie RP „*Dochodzenie zadośćuczynienia w polskim systemie prawnym - doktryna i orzecznictwo*” (wspólnie z Komisją Nadzwyczajną ds. Zmian w Kodyfikacjach Sejmu RP oraz Ministrem Sprawiedliwości),
- XVIII międzynarodowej konferencji nt. przestępczości ubezpieczeniowej, która odbyła się w Szczecinie (pod patronatem m.in. Ministerstwa Sprawiedliwości i Komendy Głównej Policji),
- konferencji w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych „*Szkoda na osobie – perspektywa sądu, poszkodowanego, ubezpieczyciela*” (wspólnie ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich Iustitia i ZUS),
- VII Kongresu Bancassurance (wspólnie z ZBP),
- II konferencji naukowej Akademii Obrony Narodowej „*Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego*” (wspólnie z AON).

Największym wydarzeniem konferencyjnym 2015 roku był III Kongres Polskiej Izby Ubezpieczeń pod hasłem przewodnim „*Perspektywy dla rynku ubezpieczeń – klienci, regulatorzy, zakłady ubezpieczeń*”, który odbył się 6–7 maja 2015 r. w hotelu Sheraton w Sopocie i zgromadził ok. 250 przedstawicieli administracji państwowej i nadzoru, parlamentarzystów, jak również członków zarządów zakładów ubezpieczeń. Gośćmi kongresu byli m.in.: prof. dr hab. Lesław Gajek – wiceprzewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, dr Aleksandra Wiktorow – Rzecznik Ubezpieczonych, Sue Lewis – przewodnicząca brytyjskiego Financial Services Consumer Panel oraz członkini Financial Service User Group przy Komisji Europejskiej, prof. Jerome Bickenbach – współtwórca klasyfikacji ICF. Kongres stał się najważniejszym dla środowiska ubezpieczeniowego forum wymiany opinii i doświadczeń nawiązujących do znaczenia ubezpieczeń w dzisiejszym świecie, a także zmieniającej się świadomości konsumentów. Wykłady i panele III Kongresu PIU koncentrowały się na następujących tematach: oszczędzanie długoterminowe, pośrednictwo i dystrybucja, możliwe pola wzrostu dla ubezpieczeń, ubezpieczyciele w relacjach z klientami oraz nowe spojrzenie na człowieka.

W celu wspierania kadr ubezpieczycieli przy implementacji regulacji Izba od lat organizuje seminaria i szkolenia dedykowane różnym, technicznym aspektom prowadzenia działalności ubezpieczeniowej. W 2015 r. odbyło się dziesięć bezpłatnych seminariów i szkoleń dla pracowników członków PIU w zakresie: zasad audytu wewnętrznego, reasekuracji, przepisów podatkowych, rachunkowości, Solvency II, zarządzania ryzykiem powodzi, bezpieczeństwa obiektów budowlanych, zmian w kodeksie karnym w kontekście przestępczości ubezpieczeniowej, kodowania stanu zdrowia poszkodowanego za pomocą ICF, znowelizowanej ustawy o prawach konsumenta. Ponadto, Izba organizowała szkolenia dla Krajowej Rady Radców Prawnych (nt. ubezpieczeń ochrony prawnej), dla Prokuratury Generalnej oraz dla Komendy Głównej Policji (nt. przestępczości ubezpieczeniowej).

W sumie w 2015 r. Izba zorganizowała 19 wydarzeń konferencyjnych, w których wzięło udział blisko 2500 osób.

2.2. STATYSTYKI I BAZY DANYCH

Rok 2015 to finalizacja projektu modernizacji statystycznych baz danych PIU i oddanie użytkownikom zakładów ubezpieczeń aplikacji webowej służącej do zautomatyzowanego procesu zbierania i udostępniania danych, ze szczególnym uwzględnieniem podziału uprawnień upoważnionych pracowników zakładów ubezpieczeń do poszczególnych aplikacji baz statystycznych.

Podsumowując pierwszy rok funkcjonowania aplikacji, Izba odnotowała znaczący wzrost liczby użytkowników zakładów ubezpieczeń upoważnionych do zasilania i pobierania raportów wynikowych o rynku ubezpieczeniowym. Skłania to do opinii, że wdrożenie aplikacji było dobrym kierunkiem do integracji danych statystycznych o trendach sprzedaży popularnych produktów ubezpieczeniowych, uwzględniając przepisy prawa o ustawowym podziale ubezpieczeń na ubezpieczenia na życie oraz pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe.

Należy podkreślić, iż obecnie Izba jest w tym obszarze jedynym na rynku ubezpieczeń dostępnym źródłem informacji rynkowej, o unikatowym w skali rynku zakresie danych statystycznych. W ramach zmodernizowanych baz statystycznych PIU kontynuuje udostępnianie miesięcznych i kwartalnych zagregowanych informacji o stanie rynku oraz dedykowanych poszczególnym zakładom ubezpieczeń raportów porównawczych, które prezentują udział zakładu na tle uczestników bazy statystycznej.

Bazy statystyczne w PIU funkcjonują w oparciu o zasadę dobrovolności i wzajemności „zasilasz danymi = otrzymujesz dane”.

W 2015 r. w ramach PIU działały następujące statystyczne bazy danych:

- baza kwartalnych i rocznych sprawozdań finansowych zakładów Działu I i II, obejmująca 100% rynku,
- baza miesięcznych przekrojowych informacji statystycznych w formie formularza KNF-02 Działu II, obejmująca 18 zakładów (90% rynku),

- baza kwartalnych informacji statystycznych o nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie Działu I, obejmująca 20 zakładów, z czego 15 w pełnym zakresie (97% rynku),
- baza kwartalnych informacji statystycznych nt. rynku direct dla zakładów i oddziałów z Działu II, obejmująca 9 zakładów,
- baza kwartalnych informacji nt. sprzedaży ubezpieczeń bancassurance w Dziale I, obejmująca 23 zakłady i 2 oddziały (98% rynku), i Działu II – obejmująca 16 zakładów i 4 oddziały (85% rynku),
- baza kwartalnych informacji nt. ubezpieczeń zdrowotnych wyłącznie w zakresie pokrycia lub zwrotu przez ubezpieczyciela kosztów leczenia w Polsce, a także pomocy w organizacji leczenia, którego koszty są pokrywane. Baza dla Działu I obejmuje 5 zakładów i 1 oddział (41% rynku), zaś Dział II obejmuje 10 zakładów i 2 oddziały (24% rynku).

Nad prawidłowym rozwojem merytorycznym poszczególnych raportów statystycznych czuwają właściwe komisje, podkomisje i zespoły Izby, z których inicjatywy owe bazy powstały. Dzięki temu bazy w optymalnym stopniu odzwierciedlają potrzeby biznesowe konkurencyjnego rynku oraz jego gotowość do wzajemnego dzielenia się informacją.

W 2015 r. w ramach prac Komisji Ubezpieczeń Majątkowych i Podkomisji Ubezpieczeń Finansowych członkowie podjęli inicjatywę rozszerzenia sprawozdawczości statystycznej do baz PIU i przygotowały wstępny projekt zakresu danych inicjujący proces gromadzenia danych nt. ubezpieczeń mienia oraz gwarancji ubezpieczeniowych w podziale na grupy ustawowe Działu II. Inicjatywę tę motywowały faktem, że Izba posiada możliwości technologiczne i praktykę w realizacji rozwiązań bazodanowych na potrzeby rynku ubezpieczeniowego.

W 2015 r. podjęto prace nad zmodernizowaniem Internetowej Bazy Danych PIU zawierającej sprawozdania i raporty o rynku ubezpieczeniowym, zasilanej przez członków Izby sprawozdaniami finansowymi i statystycznymi sporządzanymi na potrzeby organu nadzoru i GUS. Baza ta obejmuje 100% ubezpieczycieli działających na polskim rynku. Finalizacja projektu modernizacji IBD PIU planowana jest na pierwsze półrocze 2016 r. Tym samym w jednym narzędziu informatycznym członkowie PIU będą mieli dostęp do istotnych, z punktu widzenia pozycjonowania zakładu na tle rynku, informacji statystycznych.

2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń

Baza danych PIU zawierająca informacje o przyczynach rozwiązania umów pośrednictwa ubezpieczeniowego między zakładami ubezpieczeń a agentami

Od 2006 r. w PIU funkcjonuje baza, która jest normowana Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 września 2006 r. w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz sposobu udostępniania informacji z tego rejestru (Dz. U. z 03.10.2006 r., Nr 178, poz. 1316).

Użyteczność gromadzonych w bazie PIU informacji o powodach rozwiązania umów agencyjnych między zakładami ubezpieczeń a agentami była tematem posiedzeń komisji i podkomisji PIU oraz seminariów i konferencji o tematyce przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej, organizowanych w 2015 r.

Jedną z inicjatyw związanych z podnoszeniem użyteczności informacyjnej bazy PIU było przekazanie w 2015 roku zakładom ubezpieczeń „Poradnika zasad określania przyczyn rozwiązania umowy agencyjnej przez zakłady ubezpieczeń”. Porządkuje on zasady interpretowania przez zakłady ubezpieczeń określonych kategorii i pojęć w zakresie naruszeń, jakich dopuszczać się mogą agenci ubezpieczeniowi. „Poradnik...” był przedmiotem szczególnych konsultacji i uzgodnień ze środowiskiem ubezpieczeniowym w ramach komisji i podkomisji PIU, uzyskał także pozytywną opinię kancelarii prawnej Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy. Dokument ten nie jest wiążący dla zakładów ubezpieczeń i ma wyłącznie charakter wskazówek, których celem jest pomoc zakładom ubezpieczeń w przyporządkowaniu przyczyn rozwiązania umowy z agentem ubezpieczeniowym do kategorii wskazanych w art. 42 ust. 3 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Członkowie Izby pozytywnie ocenili przekazany im dokument „Poradnika...”, a wśród zakładów, które pisemnie zadeklarowały jego stosowanie w procesach biznesowych związanych z szeroko rozumianą współpracą z agentami ubezpieczeniowymi, znalazło się 21 krajowych zakładów ubezpieczeń, w tym dwa oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Planowana na 2015 r. modernizacja bazy PIU oraz nowelizacja rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 września 2006 r. została decyzją Zarządu PIU wstrzymana. Było to podyktowane faktem toczących się konsultacji projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, i oczekiwaniem na ostateczne rozstrzygnięcie roli i zadań Izby, w tym zadań w obszarze przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej. W związku z tym, w trosce o efektywność i celowość prowadzonych przez PIU prac, w tym przede wszystkim wydawanych środków, prezentacja precyzyjnego harmonogramu prac dotyczących rozwoju i modernizacji bazy PIU służącej do informowania o powodach rozwiązania umowy agencyjnej przez zakłady ubezpieczeń możliwa była dopiero po zapoznaniu się przez PIU z ostatecznym kształtem ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw. Ostatecznie ustawa została opublikowana 10 listopada 2015 r. (Dz. U. z dn. 10.11.2015, poz. 1844), co determinowało kontynuowanie prac nad rozwojem bazy PIU w 2016 r.

Podsumowując dziewięć lat funkcjonowania bazy w PIU, rok 2015 został zakończony z ponad 3300 wpisami dotyczącymi agentów, z którymi zakłady ubezpieczeń z Działu I i Działu II rozwiązały współpracę, wskazując jako przyczynę rozwiązania umowy agencyjnej naruszenie przez agenta: przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, zaś uprawnione zakłady ubezpieczeń złożyły ponad 35 000 wniosków o weryfikację agenta ubezpieczeniowego w funkcjonującej w Izbie bazie.

Z końcem 2015 roku Izba odnotowała zgłoszenia o nadanie uprawnień do dostępu do bazy z 15 zakładów Działu I, w tym od jednego oddziału zagranicznego zakładu ubezpieczeń, oraz 21 zakładów Działu II, w tym od czterech oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń, co w sumie dało ponad 330 użytkowników z zakładów ubezpieczeń.

System Klasyfikacji Zdarzeń Drogowych

Aplikacja stanowi przydatne narzędzie do oceny okoliczności zdarzenia. Zawiera zestawienie najczęstszych sytuacji, w których dochodzi do kolizji drogowych, określa odpowiedzialność kierującego, a także, w uzasadnionych przypadkach, przyczynienie

uczestników zdarzenia. Aplikacja służy do oceny okoliczności zdarzenia, z którego wynika roszczenie regresowe, jak również ułatwia i przyspiesza prowadzenie rozliczeń między ubezpieczycielami.

System działa w PIU od marca 2012 r., a decyzją Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych PIU został wykorzystany do budowy Systemu Obsługi Porozumienia Regresowego. Z Systemu Klasyfikacji Zdarzeń Drogowych korzystają obecnie 22 zakłady.

System Obsługi Porozumienia Regresowego

W październiku 2014 r. na wniosek Komisji Likwidacji Szkód PIU oddała do produkcyjnego użytku system ukierunkowany na obsługę roszczeń regresowych w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Jest on platformą bezpiecznej wymiany informacji i dokumentów między zakładami. PIU sprawuje nadzór nad dostępnością i bezpieczeństwem systemu. Przepływ informacji w ramach tego systemu jest szyfrowany, co gwarantuje, iż dostęp do danych mają wyłącznie zakłady, między którymi realizowana jest wymiana. W roku 2015 zostały uruchomione nowe funkcjonalności aplikacji usprawniające pracę użytkowników. Z Systemu Obsługi Porozumienia Regresowego codziennie korzystają 23 zakłady ubezpieczeń. Od momentu uruchomienia w systemie zarejestrowano ponad 21 000 roszczeń regresowych.

Raporty Rządowego Centrum Bezpieczeństwa

Od marca 2013 r. PIU, w ramach współpracy z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa, prowadzi proces dystrybucji dziennych raportów dla branży ubezpieczeniowej – sprawozdań o zagrożeniach, przekazywanych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. Jest to jedna z ważniejszych dla branży ubezpieczeniowej inicjatyw, jeśli chodzi o współpracę między rynkiem ubezpieczeniowym a sektorem publicznym w zakresie zarządzania kryzysowego.

Materializacją spełnienia jednego z głównych postulatów Izby, dotyczącego uwzględnienia roli rynku ubezpieczeniowego w procesach związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, było podpisane przez PIU porozumienie z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa.

Porozumienie to umożliwia członkom Izby dysponowanie sprawdzonymi danymi o skali zagrożeń oraz szkód spowodowanych przez katastrofy naturalne i antropogeniczne. Raporty udostępniane przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa stanowią przydatne źródło informacji zarówno w bieżącym zarządzaniu likwidacją szkód, jak i w gromadzeniu danych historycznych. W sumie z raportów Rządowego Centrum Bezpieczeństwa na koniec 2015 r. korzystało łącznie 25 krajowych zakładów ubezpieczeń, w tym pięć oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Baza Klauzul Abuzywnych

Baza danych PIU o klauzulach abuzywnych stanowi platformę informacyjną dotyczącą postępowań i rozstrzygnięć sądowych

związanych z uznaniem określonych zapisów wzorców umownych w ubezpieczeniach na życie za klauzule niedozwolone. Platforma funkcjonuje od początku września 2012 r.

Projekt Bazy Zdarzeń i Szkód

W 2015 r. Izba zawiesiła podjętą w 2013 r. współpracę z Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym nad projektem wdrożenia Bazy Zdarzeń i Szkód, ze względu na prace nad nowelizacją ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, które zostały zakończone we wrześniu 2015 r.

Z uwagi na niepewność prawną związaną ze statusem Izby w projekcie ustawy oraz mając na względzie efektywność i celowość prowadzonych we współpracy z UFG prac, Zarząd PIU podjął strategiczną decyzję o zawieszeniu pilotażu usług świadczonych zakładom ubezpieczeń w Bazie Zdarzeń i Szkód. Ostatecznie ustawodawca uchwalił w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z dn. 10.11.2015, poz. 1844), że zadanie tworzenia i prowadzenia informatycznej bazy danych w zakresie niezbędnym do identyfikacji, weryfikacji i przeciwdziałania naruszeniu interesów uczestników rynku ubezpieczeniowego, obejmującej w szczególności informacje o wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach z umów ubezpieczenia, o których mowa w Dziale I i II załącznika do ustawy, należy do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

System Wsparcia Monitoringu Legislacyjnego

System Wsparcia Monitoringu Legislacyjnego funkcjonuje w ramach PIU od 2013 r. i wspiera zarząd oraz pracowników Izby w procesie monitorowania projektów legislacyjnych, zarówno krajowych, jak i europejskich, w które zaangażowana jest Izba.

Narzędzie to służy zautomatyzowaniu gromadzenia w usystematyzowany sposób wszystkich projektów legislacyjnych oraz ich pełnej historii konsultacyjnej. Aplikacja jest również wykorzystywana do raportowania działań legislacyjnych członkom PIU oraz Komisji Rewizyjnej.

System do dokonywania rozliczeń między zakładami ubezpieczeń (Aplikacja BLS)

Z dniem 01.04.2015 roku, tj. z dniem wejścia w życie Umowy o współpracy w zakresie Bezpośredniej Likwidacji Szkód, Izba udostępniła Aplikację BLS – program komputerowy dedykowany do wspomaganie wzajemnych rozliczeń stron umowy w systemie BLS.

Jest to narzędzie, które jednocześnie umożliwia Izbie, jako stronie umowy, wykonywanie nałożonych na Izbę zadań wynikających z umowy, takich jak wspomaganie stron w realizacji umowy. Dane niezbędne do rozliczeń w systemie BLS, w tym przede wszystkim do wyliczenia ryczałtów, są zaszyfrowane, co gwarantuje, iż dostęp

do nich mają wyłącznie zakłady, między którymi realizowane jest rozliczenie. PIU ma dostęp wyłącznie do danych zagregowanych.

Z Aplikacji BLS korzysta osiem zakładów ubezpieczeń będących stronami umowy.

Porównywarka wyroków sądowych

Projekt powstał z inicjatywy Komisji Likwidacji Szkód PIU. Członkowie PIU zgłosili zapotrzebowanie na narzędzie umożliwiające w szybki i prosty sposób wyszukiwanie i porównywanie dokumentów dotyczących prawomocnych wyroków sądowych. Celem projektu jest stworzenie aplikacji umożliwiającej gromadzenie skanów zanonimizowanych wyroków sądowych oraz informacji w nich zawartych, które następnie będą porównywane przez użytkowników po zadanych kryteriach wyszukiwania.

Z porównywarki będzie można korzystać za pomocą dedykowanej strony www dostępnej w ramach serwisu piu.org.pl. Przewidywana liczba użytkowników aplikacji – 500 osób; liczba zarejestrowanych spraw w ciągu roku – 12 000 prawomocnych wyroków. Uruchomienie aplikacji PIU zaplanowało na II kwartał 2016 r.

2.3. DZIAŁANIA WIZERUNKOWE

PIU realizowała przyjętą w 2012 r. strategię wizerunkową. Działaniami wymienionymi w strategii wizerunkowej, a podjętymi przez PIU w 2015 r., były:

1. Wydanie broszury dotyczącej ubezpieczeń:
 - Wydawnictwo *Ubezpieczenia w liczbach 2015*
2. Przygotowanie poradników i informacji prasowych:
 - Jak ubezpieczyć się na ferie?
 - Poradnik: Samochodem na wakacje
 - Ochrona ubezpieczeniowa przed wichurami
 - Ochrona ubezpieczeniowa związana z ulewami
 - Ubezpieczenia dla małych firm
 - Jak wybrać ochronne ubezpieczenie na życie?
3. Komunikacja za pomocą serwisów Twitter i YouTube
4. Zbieranie i dystrybuowanie wartościowych dla rynku informacji
 - Kwartalne raporty na temat segmentu bancassurance
 - Kwartalne informacje na temat rynku ubezpieczeń
 - Informacje na temat ubezpieczeń direct
 - Informacje na temat ubezpieczeń zdrowotnych
 - Roczne raporty na temat przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej
5. Komunikacja z dziennikarzami
Dział Marketingu i PR zadbał o obecność mediów podczas III Kongresu PIU w Sopocie. Zjawili się tam reprezentanci najważniejszych polskich mediów. Rok 2015 to także konferencja prasowa związana z uruchomieniem Bezpośredniej Likwidacji Szkód.

2.3.1. Główne obszary działań komunikacyjnych

W szczególnie istotnych dla rynku zagadnieniach, w każdym przypadku następuje wewnętrzna komunikacja między działami PR poszczególnych zakładów ubezpieczeń. W ten sposób możliwe jest uzyskanie wspólnego przekazu komunikacyjnego. Zakłady wspomagają ponadto PIU wiedzą biznesową na potrzeby różnego rodzaju wystąpień. W 2015 r. główne obszary komunikacji, które wymagały najwięcej konsultacji PIU z zakładami ubezpieczeń, dotyczyły Bezpośredniej Likwidacji Szkód.

Bezpośrednia Likwidacja Szkód

Dział Marketingu i PR wraz z Komisją ds. PR PIU skoncentrował się przede wszystkim na organizacji kampanii promującej BLS oraz na stworzeniu spójnego przekazu komunikacyjnego na temat tej usługi. Kampanię promocyjną zgodnie z wytycznymi Zarządu PIU, Komisji ds. likwidacji szkód oraz Komisji PR zrealizowała wyłoniona w drodze konkursu agencja VML. Kampania miała przede wszystkim uświadomić kierowcom istnienie usługi BLS oraz komunikować, że BLS jest elementem jakościowej konkurencji między ubezpieczycielami. Przedstawiciele Działu Marketingu i PR, a także Komisji ds. PR PIU, byli w stałym kontakcie z członkami Komisji ds. likwidacji szkód i Rady BLS, a także uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach związanych z prowadzeniem tego projektu.

Ubezpieczenia na życie

Dział Marketingu i PR miał także swój udział w opracowywaniu dobrych praktyk rynku UFK, tzw. Golden Rules. Stworzył także na potrzeby ubezpieczycieli propozycje kampanii społecznej, mającej na celu poprawę wizerunku ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym.

2.3.2. Obecność w mediach

PIU kontynuuje misję bycia stale dostępnym, profesjonalnym źródłem informacji o najważniejszych zjawiskach na rynku ubezpieczeniowym.

W 2015 r. wypowiedzi przedstawicieli Izby znalazły się w:

- 494 publikacjach prasowych
Większość tekstów dotyczy ubezpieczeń komunikacyjnych.
- 248 audycjach radiowych
Znaczna część audycji koncentrowała się na ubezpieczeniach komunikacyjnych. Wiele audycji miało też charakter poradnikowy w zakresie ubezpieczenia na ferie i wakacje.
- 94 audycjach telewizyjnych
Stacje telewizyjne skupiały się przede wszystkim na ubezpieczeniach komunikacyjnych. Popularnością cieszyły się również ubezpieczenia wyjazdów zagranicznych.
- 2059 publikacjach internetowych
Publikacje internetowe w serwisach ogólnotematycznych dotyczą w dużej mierze tych samych kwestii, co materiały telewizyjne i prasowe. Większość z nich ma charakter wtórny.

Zdecydowana większość działań medialnych PIU prowadzona jest bezkosztowo.

Komunikacja z otoczeniem

Izba oprócz stałej współpracy z mediami prowadzi też komunikację z członkami PIU oraz innymi organizacjami, stanowiącymi tzw. otoczenie zewnętrzne. Do tego celu Izba stosuje następujące narzędzia:

Strony internetowe i newsletter

- Strona internetowa piu.org.pl, na bieżąco aktualizowana, prowadzona w dwóch językach.
- Strony internetowe poznajdirect.pl oraz polisynazdrowie.pl, pełniące rolę stricte edukacyjną i niewymagające tak częstej aktualizacji jak serwis główny PIU.
- Internetowy Tygodnik Ubezpieczeniowy z bazą około 4000 subskrybentów.

Komunikaty i legislacje PIU

- Izba w 2015 r. sporządziła 90 komunikatów do członków, dzięki czemu otrzymywali oni stałą informację na temat wszystkich działań PIU.
- Izba stworzyła ponad 200 dokumentów legislacyjnych, będących podstawą konsultacji rynkowych w zakresie wszelkich aktów modyfikujących prawo ubezpieczeniowe w Polsce.

2.4. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I EDUKACYJNA

W 2015 r. Izba prowadziła bardzo intensywną działalność wydawniczą wspierającą cele strategiczne PIU oraz realizującą jej zadanie edukacji ubezpieczeniowej. Tak jak w latach poprzednich ukazał się coroczny raport o ubezpieczeniach w Polsce, *Raport Roczny 2014 Polskiej Izby Ubezpieczeń* w wersji polskiej i angielskiej, zawierający pogłębioną analizę polskiego rynku ubezpieczeń. Działania na rzecz rozwoju prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce zostały wsparte przez publikację broszury *Europejski Konsumencki Indeks Zdrowia 2014*. Po sukcesie opublikowanego w 2014 r. zbioru orzecznictwa Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego i sądów apelacyjnych dotyczących dochodzenia zadośćuczynienia, w 2015 r. Izba wydała drugie, poprawione i rozszerzone wydanie książki *Dochodzenie zadośćuczynienia w polskim systemie prawnym (doktryna i orzecznictwo sądowe)* autorstwa dr. Józefa Zycha, które także cieszyło się ogromnym zainteresowaniem.

Izba jak w poprzednich latach kontynuowała działalność w zakresie prezentowania aktualnej i unikalnej informacji o polskim rynku ubezpieczeń. Biuro Zarządu Izby przygotowało i wysłało do członków PIU kwartalne biuletyny szybkiej informacji o stanie rynku (tzw. *snapshots*) oraz kwartalne raporty o wynikach sektora ubezpieczeń. Ukazywały się informacje i raporty prezentujące rozwój nietradycyjnych kanałów dystrybucji, tworzone na podstawie monitoringu sprzedaży ubezpieczeń *direct* oraz monitoringu sprzedaży *bancassurance*. Izba kontynuowała rozpoczęty w 2012 r. systematyczny monitoring nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie oraz monitoring sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych. Ważnym elementem działalności wydawniczej Izby jest kwartalnik „Wiadomości Ubezpieczeniowe” publikowany na zlecenie Izby od 2007 r. przez Centrum Edukacji Ubezpieczeniowej. W 2015 r. w dalszym ciągu wzmacniano pozycję tego czasopisma, jako referencyjnego periodyku z dziedziny nauki o ubezpieczeniach. W tym celu w połowie 2015 r. Izba wydała pierwszą pozycję w Biblioteczce Wiadomości Ubezpieczeniowych pt. *Koncepcja polis indeksowych i możliwości ich zastosowania w systemie obowiązkowych dotowanych ubezpieczeń upraw w Polsce*, autorstwa zm. prof. Jerzego Handschke, dr. Moniki Kaczały, dr. Krzysztofa Łyskawy.

Ponadto Izba opublikowała serię broszur informacyjnych mających promować wiedzę o aktualnych aspektach rynku ubezpieczeń, w tym m.in. *Stan prawny ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce* pod redakcją naukową prof. Eugeniusza Kowalewskiego, *Status prawny i pozycja ustrojowa Polskiej Izby Ubezpieczeń, Ubezpieczenia w liczbach 2014*, oraz jak co roku raport *Analiza danych dotyczących przestępstw ujawnionych w 2014 r. w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń*.

W 2015 roku Izba kontynuowała podjęte wcześniej działania edukacyjne. Prowadziła dwie edukacyjne witryny internetowe: na temat ubezpieczeń zdrowotnych – polisnazdrowie.pl oraz poznajdirect.pl dedykowaną ubezpieczeniom dostępnym przez internet i telefon. W dalszym ciągu rozwijana była współpraca z organizacjami naukowymi i studenckimi poprzez patronaty nad poddyplomowymi studiami o profilu ubezpieczeniowym, wspomaganie inicjatyw ubezpieczeniowych kół naukowych i patronaty nad konferencjami nt. ubezpieczeń organizowanymi przez uczelnie wyższe. Izba przystąpiła do ogólnopolskiego programu edukacyjnego Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, wspierała też programy edukacyjne Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości.

2.5. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

Izba aktywnie uczestniczy w opiniowaniu projektów legislacyjnych podejmowanych na poziomie Unii Europejskiej.

Współpraca z Insurance Europe jest podstawowym sposobem, w jaki Izba bierze udział w opiniowaniu propozycji regulacji Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego dotyczących działalności ubezpieczeniowej, zabiegając przy tym o odpowiednią reprezentację interesów polskich ubezpieczycieli.

Najważniejsze obszary działań Insurance Europe w 2015 r. dotyczyły:

- ochrony i polepszenia otoczenia biznesowego ubezpieczycieli oraz zapewnienia konkurencyjności sektora ubezpieczeń (m.in. implementacja Solvency II, przegląd europejskiego systemu nadzoru, opodatkowanie, ochrona inwestycji długoterminowych i ubezpieczeniowych form długoterminowego oszczędzania);
- zapewnienia adekwatnej ochrony klientów usług ubezpieczeniowych (m.in. w odniesieniu do ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, pośrednictwa ubezpieczeniowego, ochrony danych osobowych, europejskiego prawa kontraktowego);
- obrony warunków ubezpieczalności starych i nowych ryzyk (m.in. ubezpieczanie katastrof naturalnych i szkód środowiskowych, projekty dot. antydyskryminacji, ubezpieczeń OC zawodów i profesji, paneuropejskie produkty i programy emerytalne).

Izba brała udział w konsultacjach i przygotowaniu opinii i stanowisk Insurance Europe dotyczących następujących unijnych inicjatyw legislacyjnych:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca dystrybucji ubezpieczeń (IDD Insurance Distribution Directive)
- Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych
- Standardy techniczne (ITS) i wytyczne EIOPA do dyrektywy Solvency II
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIPS) oraz projektu Regulacyjnych Standardów Technicznych do rozporządzenia PRIIPS

- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych, tzw. ogólne rozporządzenie o ochronie danych (GDPR)
- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wyborów medycznych
- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wyborów medycznych używanych w diagnostyce in vitro

Izba, poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach i posiedzeniach komisji i grup roboczych Insurance Europe, włączała się w opiniowanie projektów legislacyjnych Unii Europejskiej, które mają wpływ na działalność ubezpieczeniową. Prezes PIU J. Grzegorz Prądyński jest członkiem Komitetu Strategicznego Insurance Europe – organu opiniującego priorytetowe kierunki działań oraz wyznaczającego główne cele dla owej organizacji europejskich stowarzyszeń ubezpieczycieli. W 2015 r., łącząc prace Insurance Europe z pracami poszczególnych komisji i grup roboczych PIU, Izba wydelegowała swoich przedstawicieli na 22 plenarne i robocze spotkania ciał Insurance Europe, dzięki czemu uczestniczyła we wszystkich istotnych z punktu widzenia polskiego rynku ubezpieczeń gremiach opiniotwórczych.

Izba kontynuowała zainicjowaną w poprzednich latach współpracę z krajowymi stowarzyszeniami ubezpieczycieli w Europie. Przedstawiciele Izby brali udział w bilateralnych spotkaniach z przedstawicielami stowarzyszeń Austrii, Białorusi i Niemiec. Jesienią 2015 r. przedstawiciele PIU wzięli udział w II Polsko-Białoruskim Forum Ubezpieczeniowym w Mińsku, gdzie omówili rozwój i problemy polskiego rynku bancassurance.

Ponadto PIU rozwijała kontakty międzynarodowe za sprawą uczestnictwa w konferencjach Międzynarodowego Stowarzyszenia Nadzorów Ubezpieczeniowych (IAIS) oraz Europejskiego Nadzoru nad Ubezpieczeniami i Funduszami Emerytalnymi (EIOPA), a także współpracowała z Globalną Federacją Stowarzyszeń Ubezpieczeniowych (GFIA).

2.6. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI, PODKOMISJI, GRUP EKSPERTÓW (DO MAJA 2015 R. GRUP ROBOCZYCH) ORAZ ZESPOŁÓW

W 2015 r. funkcjonowały następujące komisje, podkomisje, grupy robocze i ekspertów oraz zespoły:

Komisje i podkomisje

- Komisja ekonomiczno-finansowa
 - Podkomisja ds. Solwency II
 - Podkomisja ds. rachunkowości i sprawozdawczości ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. audytu i kontroli wewnętrznej
- Komisja ds. public relations
- Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową
- Komisja ds. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych
- Komisja ds. pośrednictwa ubezpieczeniowego (zakończyła działalność w maju 2015 r.)
- Komisja Ubezpieczeń na Życie
 - Podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie
- Komisja ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. przeciwdziałania przestępczości w ubezpieczeniach na życie
- Komisja Ubezpieczeń Majątkowych
 - Podkomisja ds. reasekuracji

- Podkomisja ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej
- Podkomisja ubezpieczeń rolnych
- Podkomisja ubezpieczeń należności
- Podkomisja ubezpieczeń finansowych
- Komisja Ubezpieczeń Komunikacyjnych
- Komisja Ubezpieczeń Zdrowotnych i Wypadkowych
- Komisja ds. likwidacji szkód

Grupy ekspertów (do maja 2015 r. Grupy robocze)

- Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy
- Grupa ekspertów ds. FATCA i CRS (do maja 2015 r. Grupa robocza ds. FATCA)
- Grupa ekspertów ds. podatku od aktywów instytucji finansowych
- Grupa ekspertów ds. ochrony danych osobowych (do maja 2015 r. Zespół ds. wypracowania kodeksu dobrych praktyk ochrony danych osobowych w ubezpieczeniach)
- Grupa ekspertów ds. wytycznych KNF dot. IT
- Grupa ekspertów ds. ubezpieczeń na życie z UFK
- Grupa ekspertów ds. wypracowania praktyki rynku w zakresie zróżnicowania warunków ubezpieczenia ze względu na płeć
- Grupa ekspertów ds. wizerunku zakładów ubezpieczeń na życie
- Grupa ekspertów ds. ankiet potrzeb klientów w ubezpieczeniach na życie Grupy 3
- Grupa Inżynierów Ryzyka (do maja 2015 r. Grupa robocza ds. zarządzania ryzykiem)
- Grupa ekspertów ds. CEPIK
- Grupa ekspertów ds. pracowniczych ubezpieczeń zdrowotnych
- Grupa robocza ds. bezpośredniej likwidacji szkód (zakończyła działalność w maju 2015 r.)
- Grupa ekspertów ds. standaryzacji szkód osobowych
- Grupa ekspertów ds. procesów i procedur likwidacji szkód komunikacyjnych
- Grupa ekspertów ds. analizy możliwości regulacji rynku doradztwa odszkodowawczego
- Grupa ekspertów ds. opracowania rekomendacji dobrych praktyk w zakresie „przedłużonej gwarancji”

Zespoły

- Zespół ds. oddziałów
- Zespół ds. prawno-legislacyjnych
- Zespół ds. reklamacji i klientów (do maja 2015 r. Grupa robocza ds. skarg konsumenckich)
- Zespół ds. ubezpieczeń ochrony prawnej
- Zespół ds. ubezpieczeń turystycznych
- Zespół ds. zarządzania ryzykiem katastrof naturalnych
- Zespół ds. bancassurance i sprzedaży Affinity
- Zespół ds. ubezpieczeń direct (zakończył działalność w maju 2015 r.)

Diagram pokazujący strukturę samorządu ubezpieczeniowego wg stanu na koniec 2015 roku prezentujemy na stronie 12.

Komisja ekonomiczno-finansowa

Przewodniczący: Przemysław Dąbrowski

Sekretarz: Piotr Wrzesiński

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 6

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- W 2015 r., jak i w latach poprzednich, komisja pełniła funkcje koordynujące w stosunku do czterech działających w jej ramach podkomisji.

- Odnośnie do działań z zakresu wszystkich podkomisji – odbyły się konsultacje i spotkania dotyczące omówienia uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION stosowanej przez KNF, Komisja omówiła również finansowe aspekty nowej ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także projekt wytycznych KNF dotyczący tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Komisja wypracowała stanowisko rynku ubezpieczeniowego poprzez sformułowanie wielu uwag i postulatów do UKNF, dotyczących Metodyki Badania i Oceny Nadzorczej (BION) zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. W wyniku działań Izby wiele postulatów zostało uwzględnionych przez UKNF w nowej metodyce BION. Efektem tego było spotkanie przedstawicieli zakładów z pracownikami UKNF i wprowadzenie części postulowanych zmian do metodyki opublikowanej w maju 2015 r.
- Zebrano i opracowano uwagi zakładów ubezpieczeń do projektu wytycznych KNF dotyczących tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.
- Komisja omówiła i zgłosiła uwagi do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w zakresie gospodarki finansowej zakładów ubezpieczeń.
- Udział w pracach prekonsultacyjnych i analitycznych Ministerstwa Finansów w związku z implementacją do prawa krajowego zmian do dyrektywy w sprawie rachunkowości.

Podkomisja ds. Solwency II

Przewodniczący: Robert Pusz

Sekretarz: Charles Levi

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 9

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Regularne spotkania Podkomisji Solwency II (w tym spotkania dla całego rynku), liczne spotkania grup roboczych.
- Bieżące konsultowanie i komunikowanie stanowiska rynku odnośnie do projektów Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, wytycznych (Guidelines) i ITS (Implementing Technical Standards). Stanowisko rynku polskiego było prezentowane na forum europejskim poprzez konsultacje przedstawicieli rządu polskiego oraz uwagi przekazywane za pośrednictwem Insurance Europe.
- Regularne spotkania członków rzeczywistych i dwóch roboczych (Drugi Filar i Trzeci Filar).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Przekazanie uwag rynku do KNF w sprawie projektu Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
- Na prośbę PIU przeprowadzenie przez Insurance Europe ankiety na temat metodologii rozpoznania dopłat do składek dla TUV-ów w modelu standardowym.
- Ustalenie tematów do wypracowania wspólnego stanowiska rynku.

- Przygotowanie stanowiska rynku w sprawie obliczenia udziału reasekuratora w składce niezarobionej i podwójnego liczenia korzyści z reasekuracji.
- Opracowanie uwag do projektu wytycznych KNF w sprawie rezerw.
- Skierowanie pytań do Insurance Europe i EIOPA w sprawie klasyfikowania IBNR rentowych.
- Przygotowanie stanowiska rynku w sprawie granicy umowy w UFK.
- Spotkania w sprawie prezentacji kilku firm na temat przygotowania raportów do zastosowania podejścia Lookthrough.
- Wypełnienie różnych ankiet dla Insurance Europe, między innymi dwukrotnie na temat zaawansowania wdrożenia Solwency II na polskim rynku.
- Przeprowadzenie ankiety o przystąpieniu zakładów ubezpieczeń do bazy danych dotyczących funduszy inwestycyjnych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 2 grudnia 2015 r. w Warszawie odbyło się seminarium organizowane przez PIU oraz DLA Piper i Ernst&Young pod tytułem „Zmiany w systemie zarządzania zakładem ubezpieczeń z uwzględnieniem nowych wymogów (Solwency II)”. Zostały omówione regulacje prawne w systemie Solwency II, rola i miejsce kluczowych funkcji w nowym systemie zarządzania, raportowanie Solwency II i FLAOR/ORSA (proces i raportowanie).

Podkomisja ds. rachunkowości i sprawozdawczości ubezpieczeniowej

Przewodniczący: Jan Terlecki

Sekretarz: Piotr Wrzesiński

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 1

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Udział w spotkaniu w UKNF, mającym na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION.
- Omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do zapowiadanych przez GUS zmian w formularzach sprawozdawczych KNF-02.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Kontynuowano prace prowadzone wspólnie z UKNF oraz GUS odnośnie do aktualizacji zakresu dodatkowej sprawozdawczości zakładów ubezpieczeń na potrzeby statystyczne oraz doprecyzowania szczegółowych instrukcji regulujących tę sprawozdawczość. Uwagi dotyczyły zwłaszcza projektu formularza KNF-02 na rok 2016 oraz projektu dodatkowych tabel regionalnych w formularzu KNF-02 na rok 2017.
- W ramach prac Podkomisji omówiono i przygotowano uwagi zakładów ubezpieczeń do projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie dodatkowych sprawozdań finansowych i statystycznych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, określającego zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania dodatkowego sprawozdania finansowego i statystycznego zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz terminy jego przedstawiania Komisji Nadzoru Finansowego.

- Opracowano stanowisko rynku ubezpieczeniowego do projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie rocznych i półrocznych sprawozdań ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, określającego zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania oraz termin i sposób publikacji rocznych i półrocznych sprawozdań ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego w zakresie umów ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 24 listopada 2015 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Zamknięcie roku – wpływ zmian regulacyjnych na rachunkowość i sprawozdawczość zakładów ubezpieczeń” przygotowane wspólnie z KPMG.

Podkomisja ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej

Przewodnicząca: Anna Kacprowska-Paluszek
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Udział w spotkaniu w UKNF, mającym na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION.
- Członkowie Podkomisji aktywnie uczestniczyli w pracach nad właściwym wdrożeniem w Polsce amerykańskiej regulacji FATCA.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podkomisja przygotowała stanowisko dotyczące podatkowych aspektów Bezpośredniej Likwidacji Szkód.
- Wypracowano stanowisko rynku ubezpieczeniowego do projektu ustawy o zmianie ustawy o PIT, ustawy o CIT oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającego zmiany w opodatkowaniu dochodów z oszczędności, w zakresie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek powiązanych, a także wprowadzającego wspólne dla krajów Unii Europejskiej podejście w zakresie wymogów związanych z dokumentacją transakcji między podmiotami powiązаныmi.
- Przygotowano również stanowisko rynku do propozycji „Kierunkowych założeń nowej ordynacji podatkowej” przedstawionej przez Ministerstwo Finansów.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 18 listopada 2015 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Nowe obciążenia dla zakładów ubezpieczeń wynikające ze zmiany przepisów podatkowych” przygotowane wspólnie z PwC.

Podkomisja ds. audytu i kontroli wewnętrznej

Przewodnicząca: Elżbieta Szambelan-Bakuła (do maja 2015 r.), Beata Sambora (od maja 2015 r.)
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 8

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Udział w spotkaniu w UKNF, mającym na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION.
- Organizacja wspólnie z KPMG seminarium audytowego dotyczącego w szczególności obowiązków audytu wewnętrznego wynikających z wytycznych KNF oraz roli audytu wewnętrznego w ocenie modeli wewnętrznych i zarządzaniu ryzykiem nadużyć.

- Opracowanie klasyfikacji ryzyk występujących w działalności zakładów ubezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów Solvency II.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 21 maja 2015 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Obowiązki audytu wewnętrznego wynikające z wytycznych KNF oraz rola audytu wewnętrznego w ocenie modeli wewnętrznych i zarządzaniu ryzykiem nadużyć” przygotowane wspólnie z KPMG.

Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy (do maja 2015 r. Grupa robocza ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy)

Przewodniczący: Jakub Niedźwiedzki
Sekretarz: Jan Piątek
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 1 oraz konsultacje prowadzone w ramach wymiany korespondencji e-mail

Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy (dalej GEPPBP) została powołana w celu przygotowania zakładów ubezpieczeń skupionych w Polskiej Izbie Ubezpieczeń do wdrożenia, a następnie poprawnego stosowania zapisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w związku z dostosowaniem jej przepisów do Dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, oraz Dyrektywy Komisji 2006/70/WE ustanawiającej środki wykonawcze do Dyrektywy 2005/60/WE, jak również zalecenia Specjalnej Grupy ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (FATF).

W 2015 r. odbyło się jedno posiedzenie GEPPBP, natomiast większość członków GEPPBP wspierała działalność i uczestniczyła w posiedzeniach Grupy Ekspertów ds. FATCA i CRS.

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Współpraca z Departamentem Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów w zakresie prawidłowego stosowania przez zakłady ubezpieczeń przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
- Omówienie i wyjaśnienie wątpliwości z przedstawicielami Departamentu Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów dotyczących stosowania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
- Omówienie i wyjaśnienie przez przedstawicieli Departamentu Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów nieprawidłowości stwierdzonych przez ten departament w trakcie kontroli przeprowadzanych w zakładach ubezpieczeń w zakresie obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Członkowie Grupy omówili uwagi i wątpliwości zakładów ubezpieczeń dotyczące wypełniania obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
- Grupa przygotowała zestaw pytań i wątpliwości skierowanych do Departamentu Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów w zakresie prawidłowego stosowania przez zakłady ubezpieczeń

przepisów z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w celu ich umówienia i wyjaśnienia na wspólnym spotkaniu.

Grupa ekspertów ds. FATCA i CRS (do maja 2015 r.: Grupa robocza ds. FATCA)

Przewodniczący: Jakub Niedźwiedzki
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 8

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Współpraca ze Związkiem Banków Polskich – udział w grupie roboczej w ramach ZBP w zakresie wypracowania wspólnego podejścia instytucji finansowych do implementacji przepisów FATCA oraz CRS w Polsce.
- Omówienie i przygotowanie stanowiska zakładów ubezpieczeń dotyczącego propozycji zmian do ordynacji podatkowej wdrażającej FATCA w Polsce.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Członkowie Grupy omówili uwagi i wątpliwości zakładów ubezpieczeń dotyczące wdrożenia FATCA i CRS.
- Grupa przygotowała stanowisko rynku wobec projektów ustaw i rozporządzeń wdrażających przepisy FATCA w Polsce.
- Przygotowano i przekazano do Ministerstwa Finansów propozycję wyłączeń do ustawy wdrażającej przepisy CRS do polskiego porządku prawnego.
- Przygotowano analizę wpływu wdrożenia ustawy o CRS i ustawy wdrażającej FATCA na zakłady ubezpieczeń działające w Polsce.

Grupa ekspertów ds. podatku od aktywów instytucji finansowych (powołana przez Zarząd PIU 17.11.2015 r.)

Przewodniczący: Grzegorz Szatkowski
Sekretarz: Jan Piątek
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 5, w tym 2 w formie telekonferencji

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Omówienie i określenie działań branży ubezpieczeniowej w zakresie projektowanego podatku od aktywów niektórych instytucji finansowych oraz podatku od transakcji finansowych.
- Omówienie ewentualnych skutków społecznych i finansowych dla zakładów ubezpieczeń, klientów zakładów ubezpieczeń i gospodarki narodowej, projektowanych podatków od aktywów i transakcji finansowych.
- Zarekomendowanie ograniczenia działań PIU do podatku od aktywów, a w razie potrzeby na dalszym etapie również w zakresie podatku od transakcji finansowych.
- Uzgodnienie wyboru zewnętrznej firmy konsultingowej mającej wspomagać działania branży ubezpieczeniowej w zakresie określenia skutków wprowadzenia podatku od aktywów dla zakładów ubezpieczeń, klientów zakładów ubezpieczeń oraz gospodarki narodowej.

- Wypracowanie zakresu i formy przygotowania przez zewnętrzną firmę konsultingową ekspertyzy dotyczącej wyłączenia określonych aktywów zakładów ubezpieczeń z podstawy opodatkowania.
- Omówienie z przedstawicielami Komisji Nadzoru Finansowego skutków projektowanego podatku od aktywów dla rozwoju polskich ubezpieczeń.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Przygotowanie przy udziale zewnętrznej firmy konsultingowej pism do Sejmu RP, Senatu RP oraz Ministerstwa Finansów i KNF dotyczących wyłączenia niektórych aktywów zakładów ubezpieczeń z podstawy opodatkowania projektowanym podatkiem od aktywów.
- Przy udziale zewnętrznej firmy konsultingowej: przygotowanie prezentacji zawierającej merytoryczną skondensowaną argumentację za wyłączeniem odpowiednich aktywów zakładów ubezpieczeń z podstawy opodatkowania podatkiem od aktywów.
- Przygotowanie merytorycznej argumentacji za obniżeniem stopy podatkowej dla opodatkowania aktywów zakładów ubezpieczeń do poziomu zaproponowanego w projekcie ustawy dla banków.

Komisja ds. public relations

Przewodniczący: Michał Witkowski
Sekretarz: Marcin Tarczyński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Stworzenie planu działań wraz z priorytetowymi przedsięwzięciami na lata 2016–2017
- Przygotowanie i realizacja procedury konkursowej, w celu wyboru podmiotu do przeprowadzenia kampanii promocyjnej BLS
- Opracowanie (wraz z Komisją Likwidacji Szkód PIU) kluczowych komunikatów oraz taktyki i narzędzi komunikacyjnych w związku z BLS
- Udział w opracowaniu dobrych praktyk UFK
- Opracowanie portalu internetowego z informacjami dla poszkodowanych w wypadkach
- Udział w pracach związanych z regulacjami dla firm odszkodowawczych oraz w pracach dotyczących dobrych praktyk w zakresie szkód osobowych
- Opracowanie planu promocji BLS na rok 2016 (wdrożenie w gestii zarządu PIU i Rady BLS)

Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową

Przewodniczący: Wojciech Gruszecki
Sekretarz: Mariusz Kuna
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Analiza oddziaływania na zakłady ubezpieczeń obowiązujących od 1 stycznia 2015 r. przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182), która została znowelizowana ustawą z dnia 7 listopada 2014 r.

o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. z 27.11.2014 r., poz. 1662). Znowelizowana ustawa o ochronie danych osobowych obowiązuje od 1 stycznia 2015 r. Mimo tego akty wykonawcze do przepisów ustawy, które miały obowiązywać od 1 stycznia 2015 r., zostały opracowane, skonsultowane i wydane dopiero pod koniec pierwszego półrocza 2015 r. Stąd Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową podjęła strategiczną decyzję o powołaniu, wraz z rozpoczęciem nowej kadencji Zarządu PIU, Grupy Ekspertów ds. ochrony danych osobowych, w gestii której znalazło się m.in. opiniowanie i konsultowanie przepisów nowelizacji prawa ochrony danych osobowych i oddziaływania tych przepisów bezpośrednio na rynek ubezpieczeniowy.

- Analiza wpływu na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji dokumentu wydanego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 16 grudnia 2014 r., pt. *Wytyczne dotyczące zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji*. KNF oczekuje, że odpowiednie działania mające na celu wdrożenie standardów wskazanych w wytycznych zostaną zrealizowane przez podmioty nadzorowane nie później niż do 31 grudnia 2016 r. Stąd Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową podjęła strategiczną decyzję o powołaniu, wraz z rozpoczęciem nowej kadencji Zarządu PIU, Grupy Ekspertów ds. wytycznych KNF IT, w gestii której leżeć będzie wypracowanie standardów rynkowych w zakresie metod i sposobów spełnienia wymogów, o których mowa w wytycznych KNF.
- Analiza oddziaływania na procesy biznesowe zakładów ubezpieczeń nowego brzmienia art. 172¹ wprowadzonego nowelizacją ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. 2014, poz. 243). Analiza obejmowała obszar telemarketingu usług ubezpieczeniowych i dostosowanie procesów uzyskiwania i dokumentowania zgód na przetwarzanie danych osobowych w myśl brzmienia art. 172.
- Komisja analizowała projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego pod kątem zapewnienia zakresu danych osobowych w celu adekwatnej identyfikacji klienta oraz spełnienia obowiązku dokumentowania zgody na przetwarzanie danych osobowych klienta w celu realizacji ustawowych zadań zakładu ubezpieczeń.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (tzw. ogólnego rozporządzenia o ochronie danych). Konsultacje obejmowały działanie krajowe, w tym na forum GIODO, MAiC oraz Insurance Europe.
- Pismo KNF z dnia 30 grudnia 2014 r. skierowane do Polskiej Izby Ubezpieczeń, które wpłynęło do Izby w dniu 2 stycznia

1 Art. 172.

1. Zakazane jest używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, chyba że abonent lub użytkownik końcowy uprzednio wyraził na to zgodę.
2. Przepis ust. 1 nie narusza zakazów i ograniczeń dotyczących przesyłania niezamówionej informacji handlowej wynikających z odrębnych ustaw.
3. Używanie środków, o których mowa w ust. 1, dla celów marketingu bezpośredniego nie może odbywać się na koszt konsumenta.

2015 r. w zakresie nieprawidłowego przetwarzania danych osobowych w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń, w szczególności zniekształcenia pisowni nazwisk klientów. Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową PIU poddała analizie wystąpienie Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie tzw. transliteracji imion i nazwisk obcojęzycznych w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń. Komisja zwróciła uwagę, że przywołany przez KNF wątek wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 2 kwietnia 2007 r. (sygn. akt II SA/Wa 2328/06) należy rozpatrywać całościowo, czyli łącznie ze złożoną przez zakład ubezpieczeń skargą kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który po rozpatrzeniu sprawy, wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2008 r. (sygn. akt NSA I OSK 1218/07), uchylił zaskarżony wyrok WSA oraz decyzję GIODO. Dalsze prace nad tematyką szeroko rozumianej transliteracji imion i nazwisk obcojęzycznych w procesach biznesowych zakładów ubezpieczeń Komisja przekazała Grupie Ekspertów ds. ochrony danych osobowych.

- Analiza wpływu ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z dn. 23.12.2014 r., poz. 1888), która dotyczyła wprowadzenia od 1 marca 2015 r. nowego wzoru dowodu osobistego bez adresu zameldowania. W ocenie Komisji wprowadzony od 1 marca 2015 r. dowód osobisty bez adresu zameldowania nie będzie miał bezpośredniego wpływu na procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń. Komisja PIU zwróciła uwagę, że obecnie zakłady ubezpieczeń mają prawną i techniczną możliwość zweryfikowania w trybie on-line danych klientów, które dotyczą informacji adresowych i dowodów osobistych. Ma to znaczenie dla uproszczenia i potaniaenia obsługi procesów biznesowych, przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej, uzyskania informacji niezbędnych do sądowego dochodzenia naruszonych praw i wolności. Zatem skuteczna realizacja wszelkich roszczeń uzależniona jest od dysponowania aktualnym adresem dłużnika, co też przedmiotowa ustawa zapewnia.
- Analiza poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw, wniesionego przez posłów PiS do sejmu w dniu 14 grudnia 2015 r. (druk nr 115), który to projekt ostatecznie został uchwalony w dn. 22.12.2015 i opublikowany w Dzienniku Ustaw z dn. 30.12.2015, poz. 2281. Zgodnie z przedłożonym projektem i uzasadnieniem zostaną m.in. dokonane zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182 i 1662, oraz z 2015 r., poz. 1309, Dz. U. z dn. 16.12.2015, poz. 2135), w związku z wyraźnym, po raz pierwszy, wskazaniem tych spraw w ustawie o działach administracji rządowej i przypisaniu ich ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji. W związku z tym w ustawie o ochronie danych wskazuje się w miejsce ministra właściwego do spraw administracji publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji. Komisja analizowała, czy wniesione zmiany mogą prowadzić do potencjalnych zmian prawa krajowego i aktów wykonawczych do ustawy.
- Komisja analizowała również projekt ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczej i wymianie danych gospodarczych oraz niektórych innych ustaw, który został opublikowany w BIP RCL 16 czerwca 2015 r., pod kątem wpływu na procesy biznesowe zakładów ubezpieczeń zmian zaproponowanych przez projektodawcę w modelu wymiany informacji o wiarygodności płatniczej.

Grupa ekspertów ds. ochrony danych osobowych (do maja 2015: Zespół ds. wypracowania kodeksu dobrych praktyk ochrony danych osobowych w ubezpieczeniach)

Przewodniczący: Ambroży Wójcik

Sekretarz: Mariusz Kuna

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Rok 2015 to czas intensywnej konsultacji w obszarze szeroko rozumianej ochrony danych osobowych. W tym czasie trwały prace legislacyjne nad aktami wykonawczymi do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182), która została znowelizowana ustawą z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. z 27.11.2014 r., poz. 1662). Ustawodawca w znowelizowanej ustawie usankcjonował funkcję Administratora Bezpieczeństwa Informacji i przypisał mu nie tylko miejsce w strukturze organizacyjnej administratora danych, ale też określił kwalifikacje i szczegółowy zakres obowiązków. Ponadto Rada Unii Europejskiej przyjęła tzw. podejście ogólne do Projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (tzw. ogólne rozporządzenie o ochronie danych), co otworzyło ostatnią fazę konsultacji, jaką był trilog, czyli negocjacje między Radą UE, Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską, zmierzające do wypracowania wspólnego tekstu aktu prawnego. Mając na uwadze tendencje unijne i prawdopodobne zakończenie prac nad tekstem projektu Rozporządzenia PEIR w 2016 r. oraz przewidywane zmiany w krajowych aktach prawnych, Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową PIU podjęła decyzję o powierzeniu zadania wypracowania rozwiązań praktycznych w zakresie stosowania przepisów prawa krajowego i europejskiego na poziomie zakładów ubezpieczeń Grupie Ekspertów ds. ochrony danych osobowych.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

Funkcjonujący do 7 maja 2015 r. Zespół ds. wypracowania kodeksu dobrych praktyk ochrony danych osobowych w ubezpieczeniach został przekształcony w Grupę Ekspertów ds. ochrony danych osobowych. Członkowie Grupy reprezentowali 11 zakładów ubezpieczeń. Powierzone zadania, które kontynuowane będą w 2016 r., obejmowały:

- opiniowanie i konsultowanie projektów z zakresu prawa ochrony danych osobowych,
- kontynuowanie i aktualizacja prac nad kodeksem ds. dobrych praktyk ochrony danych osobowych w ubezpieczeniach,
- wypracowywanie rozwiązań praktycznych w zakresie stosowania nowych przepisów prawa krajowego i europejskiego na poziomie zakładów ubezpieczeń,
- kontynuowanie dialogu z Biurem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oraz ministerstwami, w obszarze których leży tematyka bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych.

26 listopada 2015 r. do udziału w posiedzeniu Grupy zaproszono autorytet w dziedzinie ochrony danych osobowych, dr. Grzegorza Sibigę z kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy, który zaprezentował opinie i podzielił się doświadczeniem odnośnie

do obowiązywania ustawy o ochronie danych osobowych i wydanych aktów wykonawczych w kontekście wykonywania zadań administratora bezpieczeństwa informacji w zakładach ubezpieczeń.

Grupa ekspertów ds. wytycznych KNF dot. IT

Przewodniczący: Wojciech Gruszecki

Sekretarz: Mariusz Kuna

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 6

Konsultacje Komisji Nadzoru Finansowego z rynkiem ubezpieczeniowym nad dokumentem projektu „Wytycznych dotyczących zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji” przypadły na 2014 rok i zakończyły się przyjęciem w dniu 16 grudnia 2014 r. na 246 posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego dokumentu „Wytycznych...” z korektami, które wynikały z uwag przedstawionych przez Izbę w imieniu zakładów ubezpieczeń. We wstępie do „Wytycznych...” organ nadzoru podkreślił, że odpowiednie działania mające na celu wdrożenie standardów wskazanych w owym dokumencie powinny być zrealizowane przez podmioty nadzorowane nie później niż do 31 grudnia 2016 r. Stąd Komisja Nadzoru Finansowego opublikowała 23 kwietnia 2015 r. arkusze „własnej oceny zgodności z Wytycznymi KNF dot. IT w zakładach ubezpieczeń i reasekuracji”, wraz z harmonogramem planowanych działań organu nadzoru w 2015 r. dotyczących wdrażania „Wytycznych...” przez podmioty nadzorowane. Plan działań obejmował m.in. ocenę zakładów ubezpieczeń i reasekuracji w formie wypełnionej ankiety dostosowania się zakładów do „Wytycznych...”.

Mając powyższe na względzie, Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową Polskiej Izby Ubezpieczeń powołała Grupę Ekspertów ds. wytycznych KNF dot. IT. Grupa przyjęła podstawowe założenie, że dokument „Wytycznych...” należy postrzegać jako wartość dodaną dla rynku ubezpieczeniowego. Dokument „Wytycznych...” wspierać będzie procesy standaryzujące szeroko rozumiany obszar IT w zakładach ubezpieczeń i reasekuracyjnych. A w dłuższej perspektywie, po spełnieniu i wdrożeniu zasad, o których mowa w 22 rozdziałach dokumentu, wpłynie na wzmocnienie poziomu profesjonalizmu usług ubezpieczeniowych świadczonych klientom i podmiotom współpracującym z rynkiem ubezpieczeniowym.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zadaniem Grupy Ekspertów ds. wytycznych KNF dot. IT było wypracowanie standardów rynkowych w zakresie metod i sposobów spełnienia poszczególnych wymogów, o których mowa w 22 rozdziałach „Wytycznych...”. W pracach Grupy brali udział przedstawiciele 17 zakładów ubezpieczeń. Grupa zapraszała na posiedzenia przedstawicieli rynku bankowego, w tym Biura Informacji Kredytowej, który to przedstawiciel przedstawił historię wdrożenia „Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach”, którą organ nadzoru wydał w dniu 8 stycznia 2013 r. Komisja Nadzoru wyznaczyła datę 31 grudnia 2014 r. jako ostateczną dla podmiotów nadzoro-

wanych na wdrożenie „Rekomendacji D”. Stąd rzeczą oczywistą było sięgnięcie przez grupę ekspertów PIU do doświadczeń rynku bankowego. Ponadto w posiedzeniu Grupy wzięli udział konsultanci EY Business Advisory, którzy przedstawili eksperckie podejście do realizacji poszczególnych rozdziałów „Wytycznych...”. Grupa zaplanowała, że w kolejnych pracach do udziału w posiedzeniach zostaną zaproszeni przedstawiciele firm świadczących zakładom ubezpieczeń usługi outsourcingu.

- Rok 2014 zakończono wykonaniem częściowych analiz, kluczowych z punktu widzenia zakładów ubezpieczeń, wybranych 12 z 22 rozdziałów „Wytycznych...”, które zostały omówione podczas sześciu posiedzeń grupy ekspertów. Wynikiem prac było pisemne wystąpienie do Departamentu Inspekcji Ubezpieczeniowych i Emerytalnych Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wsparcie procesu konsultacji na forum Polskiej Izby Ubezpieczeń i udzielenie odpowiedzi na zidentyfikowane problemy rynku ubezpieczeniowego.
- Prace Grupy będą kontynuowane w 2016 r., a przygotowane opinie częściowe staną się przedmiotem dalszych działań i w efekcie elementem jednolitego stanowiska rynku ubezpieczeniowego względem dokumentu „Wytycznych...”.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- 17 listopada 2015 r. odbyło się posiedzenie Grupy, w którym udział wzięli przedstawiciele Biura Informacji Kredytowej oraz konsultanci EY Business Advisory.
- 3 grudnia 2015 r. Izba w piśmie do KNF przedstawiła zidentyfikowane w trakcie prac Grupy problemy z realizacją oczekiwań organu nadzoru względem „Wytycznych...”.

Komisja ds. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych

Przewodnicząca: Maria Kuchlewska

Sekretarz: Waldemar Kowalski

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 5

Komisja zajmowała się analizą wpływu i znaczenia dla działalności towarzystw ubezpieczeń wzajemnych projektowanych przepisów ustawy z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Komisja sformułowała również propozycje legislacyjne zmieniające niektóre przepisy tego projektu ustawy. Rozpoczęte zostały prace nad merytoryczną stroną międzynarodowej konferencji poświęconej towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych jako jednej z form prowadzenia działalności ubezpieczeniowej.

Komisja ds. pośrednictwa ubezpieczeniowego (zakończyła działalność w maju 2015 r.)

Przewodniczący: Andrzej Gładysz

Sekretarz: Andrzej Kiciński

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie stanowisk i uwag kierowanych do MF i Insurance Europe w sprawie projektów kompromisowych dyrektywy o pośrednictwie ubezpieczeniowym IMD II – Prezydencja Grecka i Włoska.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje projektu założeń ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w kwestii rozwiązań dotyczących dystrybucji ubezpieczeń.

- Obowiązki informacyjne wynikające dla pośredników ubezpieczeniowych w projekcie założeń do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Komisja Ubezpieczeń na Życie

Przewodniczący: Jarosław Bartkiewicz

Sekretarz: Piotr Zadrozny

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 16

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Różnicowanie składek lub świadczeń ze względu na płeć w odniesieniu do zdarzeń związanych z ciążą bądź odnoszących się do kobiet w ciąży.
Na prośbę UOKiK PIU podjęto się zadania wypracowania rozwiązania systemowego przeciwdziałającego praktyce działań ubezpieczycieli, które w opinii Rzecznika Finansowego oraz UOKiK mogą naruszać przepisy prawa w zakresie różnicowania składek lub świadczeń ze względu na płeć oraz modyfikować zakres ubezpieczycieli w odniesieniu do zdarzeń związanych z ciążą bądź odnoszących się do kobiet w ciąży.
- Równomierne rozkładanie w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika od sprzedaży ubezpieczeń na życie z UFK ze składką jednorazową.
Na opracowanie składał się łącznie raport dotyczący wyboru optymalnego traktowania rachunkowego kosztów akwizycji dla produktów z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze składką jednorazową, przygotowany we współpracy z firmą doradcą EY, oraz opinia prawna przygotowana przez DLA Piper dotycząca „wypłaty wynagrodzenia pośrednikom ubezpieczeniowym z tytułu umów ubezpieczenia na życie z UFK ze składką jednorazową”. Opracowanie zostało przygotowane w szczególności dla zakładów ubezpieczeń zainteresowanych zastosowaniem praktycznych przepisów ustawy dotyczących rozkładania w czasie prowizji pośrednika w odniesieniu do produktów UFK ze składką jednorazową.
- Opłaty likwidacyjne w ubezpieczeniach z UFK w kontekście rozwiązań europejskich.
Opłaty likwidacyjne w ubezpieczeniach z UFK były w 2015 r. przedmiotem analiz na potrzeby zarówno zapisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej, jak również postępowania administracyjnych prowadzonych przez UOKiK. Polska Izba Ubezpieczeń przygotowała, we współpracy z Deloitte, opracowanie pt. „Analiza porównawcza opłat likwidacyjnych w ubezpieczeniach na życie w wybranych krajach europejskich”. Poświęcone zostało ono uregulowaniom prawnym w obszarze kosztów akwizycji, wartości wykupu, opłat likwidacyjnych w ubezpieczeniach na życie w wybranych krajach europejskich i prezentowało rozwiązania stosowane na najważniejszych rynkach europejskich odnośnie do uregulowań i praktyk w zakresie prowizji agencyjnych, opłat dystrybucyjnych, w szczególności opłat likwidacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem produktów typu unit-linked.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 19 czerwca 2015 r. odbyło się seminarium poświęcone problematyce uregulowania opłat likwidacyjnych oraz wartości wykupu w ramach istniejących polis z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym. Tematem dyskusji były również doświadczenia z wprowadzania projektów regulacyjnych w pozostałych sektorach rynku finansowego (np. bankowego) w kraju i za granicą.

Podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie (od października 2015 r.)

Przewodnicząca: Patrycja Duszeńko-Majchrowska
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Przygotowanie uwag do projektu Regulacyjnych Standardów Technicznych do Rozporządzenia PRIIPs

Grupa ekspertów ds. ubezpieczeń na życie z UFK

Przewodniczący: Krzysztof Szypuła
Sekretarz: Grzegorz Krasieński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 1

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W 2015 r. Grupa kontynuowała prace podjęte w latach ubiegłych. Monitorowano wdrożenie *Rekomendacji w sprawie dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń na życie związanych z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi*, co polegało na udzielaniu odpowiedzi na praktyczne pytania pojawiające się w trakcie prac implementacyjnych prowadzonych przez zakłady ubezpieczeń oraz na opiniowaniu projektów kart opracowanych przez zakłady ubezpieczeń przed ich wdrożeniem.
- Grupa brała czynny udział w opiniowaniu kolejnych wersji projektu założeń do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Eksperti opracowali zaakceptowaną przez całe środowisko ubezpieczeniowe propozycję ograniczenia kosztów akwizycji obciążających klientów w przypadku likwidacji ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa we własnym zakresie prowadziła analizy opinii oraz raportów publikowanych przez Rzecznika Ubezpieczonych, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

Grupa ekspertów ds. wypracowania praktyki rynku w zakresie zróżnicowania warunków ubezpieczenia ze względu na płeć (od września 2015 r.)

Przewodniczący: Marek Piętka
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Spotkanie z przedstawicielami Rzecznika Ubezpieczonych w celu omówienia przez PIU za pośrednictwem UOKiK wystąpienia RZU wskazującego na przykłady działań ubezpieczycieli, które mogą różnicować warunki ubezpieczenia ze względu na płeć.
- Przygotowanie propozycji rekomendacji dobrych praktyk dotyczących wyłączeń związanych z ciężką lub macierzyństwem stosowanych w ubezpieczeniach szpitalnych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Przygotowanie analizy podejścia rynkowego do wyłączeń odpowiedzialności związanych z ciężką i macierzyństwem.

Grupa ekspertów ds. wizerunku zakładów ubezpieczeń na życie

Przewodniczący: Jarosław Bartkiewicz
Sekretarz: Piotr Zadrożny
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 10

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Dobre praktyki dla umów ubezpieczenia z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym. Uregulowanie ustawowe zasad dystrybucji przyszłego portfela ubezpieczeń nie rozwiązywało wszystkich problemów związanych z ubezpieczeniami o charakterze inwestycyjnym. Problem ten został również podniesiony przez UOKiK oraz Rzecznika Ubezpieczonych – oczekiwano rozwiązań prokonsumenckich dotyczących istniejącego portfela ubezpieczeń. Dlatego Izba powołała Grupę ekspertów ds. wizerunku zakładów ubezpieczeń na życie, której zalecono opracowanie zbioru zasad dobrych praktyk dla umów ubezpieczenia z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym (Dobre Praktyki). Wypracowane Dobre Praktyki odnosiły się zarówno do obecnego, jak i przyszłego portfela oraz były dalece bardziej korzystne i prokonsumenckie niż rozwiązania przewidziane w projekcie nowej ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
- Analiza skutków wybranych scenariuszy regulacyjnych dotyczących opłat likwidacyjnych dla produktów z UFK. W odpowiedzi na proponowane w ustawie o działalności ubezpieczeniowej zmiany otoczenia regulacyjno-prawnego PIU oraz w związku z postępowaniami administracyjnymi UOKiK powołało grupę roboczą w celu przeanalizowania skutków scenariuszy regulacyjnych dotyczących opłat likwidacyjnych dla produktów z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym (UFK). Na bazie danych otrzymanych z zakładów ubezpieczeń (reprezentujących 65% rynku produktów z UFK) przygotowano wyniki wszystkich scenariuszy na potrzeby materiału, który w sposób transparentny przysłużyłby się dyskusji oraz prezentacji urzędowi oraz ustawodawcy spodziewanych efektów dalszego dyskryminowania oraz nadmiernego uregulowania sektora ubezpieczeń na życie, szczególnie w obszarze najbardziej eksponowanym przez interesariuszy rynku – opłaty likwidacyjnej. Na potrzeby takiej dyskusji Izba we współpracy z firmą doradczą EY przygotowała raport zawierający wszechstronną analizę potencjalnego wpływu wprowadzanych przez Ministerstwo Finansów (ustawa) oraz UOKiK (zalecenia) rozwiązań w zakresie istniejących umów ubezpieczenia z UFK w obszarach dotyczących opłaty likwidacyjnej.

Grupa ekspertów ds. ankiet potrzeb klientów w ubezpieczeniach na życie Grupy 3

Przewodnicząca: Weronika Dejneka

Sekretarz: Grzegorz Krasiński

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 8

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Grupa w ramach przygotowań do wdrożenia znowelizowanej ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej opracowała wzór Ankiety dotyczącej potrzeb klienta w związku z zawarciem lub przystąpieniem do umowy ubezpieczenia na życie z elementem inwestycyjnym. Przedstawiciele PIU oraz zakładów ubezpieczeń czynnie uczestniczyli w pracach nad projektem „Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego” określającej minimalny zakres informacji pozyskiwanych od klienta w ramach ankiety.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa we własnym zakresie prowadziła analizy rozwiązań projektowanych w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, konsultując własne propozycje z Ministerstwem Finansów.

Komisja ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej

Przewodniczący: Robert Dąbrowski

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska,

od września 2015 r. Ewa Czapska

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Standardy wymiany informacji, właściwe dla bezpieczeństwa informatycznego, gwarantujące wymianę informacji wyłącznie między podmiotami do tego upoważnionymi, podnoszące jakość, kompletność oraz wiarygodność przekazywanych danych.
- Raport „Analiza danych dotyczących przestępstw ujawnionych w 2014 r. w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń”, ukazujący rozkład zjawiska w kontekście zróżnicowania produktów ubezpieczeniowych.
- Zasady wskazywania przyczyn rozwiązania umowy agencyjnej i ograniczenia wątpliwości interpretacyjnych w zakładach ubezpieczeń, a w dalszej perspektywie ujednoczenia sposobu raportowania informacji o przyczynach rozwiązania umowy agencyjnej do Rejestru Agentów Ubezpieczeniowych KNF.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Związane z projektem Ustawy o działalności ubezpieczeniowej odnośnie wymiany danych pomiędzy zakładami ubezpieczeń, wymiany międzysektorowej, tajemnicy ubezpieczeniowej.
- Współpraca z Komendą Główną Policji
- Współpraca z Prokuraturą Generalną

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Seminarium dla Prokuratury Generalnej 20 stycznia 2015 r. w siedzibie Prokuratury Generalnej w Warszawie. Było to kolejne robocze spotkanie ze środowiskiem prokuratorskim różnego szczebla. Przedstawiono metody postępowania wyspecjalizowanych komórek w strukturach zakładów ubezpieczeń. Podkreślono także konieczność zacieśnienia współpracy rynku ubezpieczeniowego i organów prokuratury.

- XVIII Międzynarodowa Konferencja „Przestępczość ubezpieczeniowa” 19–20 marca 2015 r. w Szczecinie. Temat przewodni: „Agent wizytówką zakładu ubezpieczeń”. Założeniem tej edycji było zwrócenie uwagi na skalę zjawiska przestępczości ubezpieczeniowej występującej po stronie sprzedawczej zakładów ubezpieczeń oraz na potrzebę wypracowania należytej ochrony agentów ubezpieczeniowych.
- Seminarium „Nowelizacja Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego – znaczenie zmian w procesie karnym z punktu widzenia zakładu ubezpieczeń” 10 czerwca 2015 r. w Warszawie. Seminarium przedstawiało, jak istotne są zmiany wprowadzone w prawie karnym po 1 lipca 2015 r. i jak mogą wpłynąć na rynek ubezpieczeniowy oraz wykrywalność przestępstw ubezpieczeniowych. Swoje stanowisko przedstawili reprezentanci środowiska prawniczego, organów ścigania, a także specjaliści z zakładów ubezpieczeń.
- Seminarium „Współpraca policji, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego w zakresie zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej” 15–16 października 2015 r. w Szczecinie. Seminarium było spotkaniem roboczym specjalistów zajmujących się przeciwdziałaniem i zwalczaniem przestępczości popełnionej na szkodę zakładów ubezpieczeń. Jak co roku głównym jego celem była wymiana praktycznych doświadczeń na temat współczesnych form przestępczości ubezpieczeniowej, a jednocześnie możliwość opracowania założeń wspólnych działań ubezpieczycieli i przedstawicieli organów ścigania w tym obszarze.
- II Konferencja Naukowa Akademii Obrony Narodowej z cyklu „Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego” 28 października 2015 r. w Warszawie. Jednym z tematów było znaczenie rynku ubezpieczeniowego dla bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym wpływ przestępczości ubezpieczeniowej na zwiększanie zagrożeń w ruchu drogowym. Przyczyną niedostatecznego bezpieczeństwa na drogach jest działalność sprawców wyłudających odszkodowania z komunikacyjnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Podkomisja ds. przeciwdziałania przestępczości w ubezpieczeniach na życie

Przewodniczący: Piotr Raubo

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska,

od września 2015 r. Ewa Czapska

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

wspólne z Komisją ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej:

- Standardy wymiany informacji
- Raport „Analiza danych dotyczących przestępstw ujawnionych w 2014 r. w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń”
- Zasady wskazywania przyczyn rozwiązania umowy agencyjnej

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Związane z projektem Ustawy o działalności ubezpieczeniowej odnośnie wymiany informacji pomiędzy zakładami ubezpieczeń na życie i pozyskiwania danych od instytucji publicznych prowadzących rejestry medyczne
- Współpraca z przedstawicielami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie wątpliwej dokumentacji medycznej, mająca charakter wymiany informacji o trudnych przypadkach wspólne z Komisją ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej:

- Współpraca z Komendą Główną Policji
- Współpraca z Prokuraturą Generalną

Najważniejsze konferencje i seminaria wspólne z Komisją ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej:

- Seminarium dla Prokuratury Generalnej 20 stycznia 2015 r. w siedzibie Prokuratury Generalnej w Warszawie.
- XVIII Międzynarodowa Konferencja „Przestępczość ubezpieczeniowa” 19–20 marca 2015 r. w Szczecinie.
- Seminarium „Nowelizacja Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego – znaczenie zmian w procesie karnym z punktu widzenia zakładu ubezpieczeń” 10 czerwca 2015 r. w Warszawie
- Seminarium „Współpraca policji, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego w zakresie zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej” 15–16 października 2015 r. w Szczytnie.

Komisja Ubezpieczeń Majątkowych

Przewodniczący: Witold Janusz
Sekretarz: Rafał Mańkowski
Liczba spotkań w 2015 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przeprowadzenie ankiety dotyczącej aktualności i adekwatności do obecnej sytuacji rynkowej rekomendacji: „Minimalne Wymogi Informacyjne” oraz „Wzory Porozumień Koasekuracyjnych”.
- Przygotowanie stanowiska Komisji odnośnie do projektu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie systemu zarządzania produktami. Przedmiotem prac Komisji były w szczególności zapisy dotyczące tworzenia produktu, taryfikacji, kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych zakładów oraz monitorowania i zarządzania skargami klientów.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Współpraca z Krajową Izbą Elektroniki i Telekomunikacji w zakresie bezpieczeństwa instalacji elektrycznych i urządzeń elektronicznych. Zdiagnozowane zostały przyczyny nieodpowiedniego stanu technicznego instalacji elektrycznych i problemy ze stosowaniem ograniczników prądów. Na bazie tych doświadczeń Polska Izba Ubezpieczeń przygotowuje materiały edukacyjne dotyczące ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej.

Podkomisja ds. reasekuracji

Przewodniczący: Jacek Kugacz
Sekretarz: Rafał Mańkowski
Liczba spotkań w 2015 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Podkomisja przygotowała projekty wzorów klauzul na potrzeby umów reasekuracji fakultatywnej ryzyk majątkowych, zawieranych między polskimi zakładami ubezpieczeń i reasekuracji.

Wzory te mogą funkcjonować na zasadzie dobrych praktyk, to znaczy ich stosowanie nie byłoby obligatoryjne i dopuszczalna jest możliwość modyfikacji. Celem tych działań jest uproszczenie procesu zawierania owych umów.

- Podkomisja dokonała analizy prawnej raportów i decyzji Komisji Europejskiej w sprawie uznania równoważności systemów wypłacalności i nadzorów krajów trzecich w stosunku do systemu uregulowanego w dyrektywie Solvency II.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Seminarium 16 czerwca 2015 r. pt. „Ryzyka prawne i polityczne w reasekuracji”. Wydarzenie to poświęcone było wpływowi sankcji politycznych na funkcjonowanie rynku reasekuracyjnego. Ponadto omówione zostały: zasady zarządzania korporacyjnego w kontekście zjawisk prania brudnych pieniędzy i korupcji oraz ryzyka prawne przy sporządzaniu umów reasekuracji w odniesieniu do różnic w systemach prawnych państw europejskich.

Podkomisja ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej

Przewodniczący: Radosław Kamiński
Sekretarz: Renata Orzechowska
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 1

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W ramach cyklicznego przeglądu ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce dokonano aktualizacji ich wykazu według metodologii wprowadzającej podział na ubezpieczenia obowiązkowe *sensu stricte* – do których stosuje się przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK – oraz pozostałe ubezpieczenia przymusowe. Nowe wydanie uzupełniono o odrębną listę ubezpieczeń obowiązkowych *sensu stricte*.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje aktów prawa krajowego i unijnego odnoszących się do obowiązkowych ubezpieczeń OC oraz udział w procesie legislacyjnym. Przedmiotem analiz Podkomisji były m.in. projekty legislacyjne wprowadzające nowe ubezpieczenia obowiązkowe OC:
 - rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych,
 - pośrednika kredytowego,
 - podmiotu wypuszczającego obiekty kosmiczne,
 - podmiotu upoważnionego do przeprowadzania przeglądów technicznych jachtów komercyjnych,
 - zarządzającego alternatywnymi funduszami i spółkami inwestycyjnymi,
 - producenta wyrobów medycznych.
- Badania wpływu propozycji zmian w przepisach regulujących ubezpieczenia obowiązkowe OC:
 1. doradcy restrukturyzacyjnego,
 2. osoby uprawnionej do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku,
 3. podmiotu prowadzącego badania kliniczne,
 4. armatora lub kapitana prowadzącego jacht komercyjny.

- Współpraca z Podkomisją ubezpieczeń rolnych w wypracowaniu stanowiska oceniającego model ubezpieczenia obowiązkowego szkód łowieckich, zaproponowany w projekcie ustawy o szkodach łowieckich.
- Współpraca z Podkomisją ubezpieczeń finansowych w analizie projektu ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Oceniano wpływ propozycji legislacyjnych na dostępność zabezpieczeń finansowych dla wprowadzających sprzęt na wypadek niewykonania obowiązku zbierania, przetwarzania, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania zużytego sprzętu.
- Na prośbę Komisji Europejskiej przeprowadzono badanie na temat diagnozy trudności w świadczeniu transgranicznych usług ubezpieczeniowych przez krajowe zakłady ubezpieczeń.

Podkomisja ubezpieczeń rolnych

Przewodniczący: Andrzej Janc

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba spotkań w 2014 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Współpraca z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy ustaleniu funkcjonowania procesów związanych z funkcjonowaniem ustawy o ubezpieczeniach rolnych i zwierząt gospodarskich, których częścią są czynności wykonywane przez zakłady ubezpieczeń. Ustalenia dotyczyły w szczególności postanowień umów zawieranych między zakładami a Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz zasad przepływu dokumentów między Ministerstwem, zakładami i producentami rolnymi.
- Członkowie Podkomisji brali aktywny udział w pracach legislacyjnych nad rozporządzeniem regulującym wysokość maksymalnych dopłat w roku 2016.
- W ramach Podkomisji analizowane było zjawisko suszy, którego nasilenie na większości terytorium Polski miało miejsce w sierpniu i wrześniu 2015 r. Wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi omawiane były informacje dotyczące: klimatycznego bilansu wodnego opracowywanego przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, wpływu suszy i wysokich temperatur na poszczególne uprawy oraz znaczenia odpowiedniej agrotechniki w warunkach zachodzących zmian klimatycznych.

Konferencje i seminaria

- Członkowie Podkomisji wzięli udział w seminarium, które odbyło się w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Podczas tego wydarzenia omawiane były modele ubezpieczeń upraw rolnych, funkcjonujące w USA oraz wybranych krajach europejskich w powiązaniu z przepisami dotyczącymi prowadzenia gospodarki finansowej przez producentów rolnych.

Podkomisja ubezpieczeń należności

Przewodniczący: Dariusz Poniewierka

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba spotkań w 2015 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Opracowanie szablonów do zbierania danych dotyczących ekspozycji na ryzyko zakładów ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia należności.

- Przygotowanie założeń działań PR i edukacyjnych mających na celu podwyższenie wiedzy o roli ubezpieczeń należności dla rozwoju gospodarki.
- Dokonanie analizy zapisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przy uwzględnieniu specyfiki ubezpieczeń należności. Celem tych prac było odpowiednie dostosowanie działalności zakładów do wymogów nowych przepisów.

Podkomisja ubezpieczeń finansowych

Przewodnicząca: Joanna Domańska

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba spotkań w 2015 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Podkomisja przygotowała projekty wzorów gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek, zwrotu zaliczki oraz zapłaty wadium na potrzeby współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych pod kątem ich ewentualnego wykorzystania w formie dobrych praktyk przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych.
- Podkomisja przygotowała stanowisko w odniesieniu do projektu ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Ustawa była analizowana w szczególności pod kątem kryteriów rozstrzygnięcia postępowań o udzielenie zamówień publicznych, możliwości przystępowania do tych postępowań przez konsorcja oraz zasady i możliwości zmian w umowach zawartych z inwestorami z sektora publicznego.

Grupa Inżynierów Ryzyka

(do maja 2015 r.: Grupa robocza ds. zarządzania ryzykiem)

Przewodniczący: Robert Kurzac

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba spotkań w 2015 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Publikacja opracowania dotyczącego stałych urządzeń gaśniczych. Dokument opisuje rodzaje urządzeń, mechanizm ich działania oraz ograniczenia w zastosowaniu. Jest to pierwsze, kompleksowe opracowanie tego typu na rynku polskim. Adresatami opracowania są przedsiębiorcy, underwriterzy oraz pracownicy departamentów likwidacji szkód oraz pośrednicy ubezpieczeniowi.
- Przygotowanie założeń opracowania dotyczącego zabezpieczeń przeciwprzepięciowych i odgromowych.
- Przygotowanie założeń raportów dotyczących dużych szkód. Raporty te mają umożliwić identyfikację trendów w szkodach majątkowych oraz pozwolić na diagnozę zjawisk technologicznych i organizacyjnych podwyższających prawdopodobieństwo powstania szkód.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 10 marca 2015 r. odbyły się warsztaty dla inżynierów ryzyka, których przedmiotem była diagnostyka urządzeń elektroenergetycznych. Poprowadzone zostały one przez jednego z najlepszych ekspertów w tej dziedzinie – Hermana Vogla, wiceprezesa TJ/2Hb Analytical Services. Podsumowanie, przygotowane w oparciu o audyty przeprowadzone w USA i Europie, dotyczyło wykorzystywanych materiałów i technologii przy produkcji i instalacji transformatorów, wyłączników blokowych i innych urządzeń elektroenergetycznych.

Komisja Ubezpieczeń Komunikacyjnych

Przewodniczący: Tomasz Piekarski

Sekretarz: Monika Chłópek

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 7

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Współpraca z Instytutem Centro Zaragoza w zakresie merytorycznym oraz udostępnienie danych do corocznego raportu sporządzanego na zlecenie Insurance Europe. Raport dotyczy cen części zamiennych dostępnych na rynku europejskim („Spare Parts Price Survey”).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zmiany związane z CEPIK 2.0 – obszar wspólny z powołaną w tym celu Grupą Ekspertów ds. CEPIK 2.0
- Zmiany w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych – sumy gwarancyjne – opiniowanie dwóch projektów zmian legislacyjnych w tym zakresie. Opinie przedstawiane m.in. Ministerstwu Finansów, Pełnomocnikowi Rządu ds. Równego Traktowania, Stałemu Komitetowi Rady Ministrów
- Przedstawienie opinii na wniosek Szefa Kancelarii Sejmu na temat projektowanych zmian Ustawy o ruchu drogowym dot. usuwania pojazdów
- Monitorowanie prac Zespołu ds. pojazdów wycofanych z eksploatacji – pięć spotkań zakończonych przygotowaniem rekomendacji zmian
- Korespondencja z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju w sprawie zmian opisu terminu badań technicznych
- Opiniowanie projektów otrzymywanych za pośrednictwem Insurance Europe, m.in. odnośnie do:
 - zakresu informacji na Wspólnym Oświadczeniu o Zdarzeniu Drogowym (European Accident Statement)
 - wpływu na ustawodawstwo krajowe orzeczenia TSUE w temacie zakresu odpowiedzialności za szkody spowodowane w związku z ruchem pojazdu (Vnuk Case C-162/13)

Grupa ekspertów ds. CEPIK

Przewodniczący: Tomasz Piekarski

Sekretarz: Monika Chłópek

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 10

Do zadań Grupy ekspertów ds. CEPIK należało m.in.:

- analizowanie i opiniowanie:
 - projektów założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw mającego na celu przygotowanie podstaw prawnych i technicznych do projektowanego systemu CEPIK 2.0, a następnie kolejnych wersji projektu ustawy bazującego na ww. założeniach,
 - projektów rozporządzeń wykonawczych do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym i niektórych innych ustaw – 17 projektów, które procedowane były w trybie pilnym w związku ze zbliżającym się terminem wejścia w życie zmian związanych z CEPIK 2.0 – 04.01.2016 r.

- podjęcie prac nad przygotowaniem zmian legislacyjnych odnośnie do zakresu danych, jaki dostępny jest dla zakładów ubezpieczeń z CEK
 - udział w posiedzeniach sejmowych i senackich komisji oraz podkomisji, podczas których procedowane były zmiany legislacyjne
 - spotkania (5 spotkań) z Podsekretarzem Stanu w MSW odpowiedzialnym za projekt CEPIK 2.0, podczas których przedstawiane były wyniki prac Grupy
 - spotkania (10 spotkań) Grupy wraz z przedstawicielami UFG, COI i MSW poświęcone dyskusji nad:
 - dokumentacją analityczną przygotowaną przez COI odnośnie do wyjściowego zakresu informacyjnego w ramach wymiany danych z obszaru ubezpieczeń,
 - kolejnymi wersjami projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym i niektórych innych ustaw oraz rozporządzeń,
 - specyfiką zawierania i wykonywania umów ubezpieczenia, w tym umów zawieranych w kanale direct oraz „automatycznie wznowionych”.
- Finalnie, ustawą o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym i niektórych innych ustaw z dnia 16.12.2015 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 2183), termin wejścia w życie ww. zmian został przesunięty z 04.01.2016 r. na 01.01.2017 r.

Komisja Ubezpieczeń Zdrowotnych i Wypadkowych

Przewodniczący: Artur Smolarek

Sekretarz: Paulina Pyrko

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie i przedstawienie głównych założeń projektu ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników.
- Działania w zakresie udostępniania zakładom ubezpieczeń przez NFZ danych i adresów świadczeniodawców.
- Na podstawie opracowanej definicji prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego skoncentrowano się na podniesieniu dokładności raportowanych przez ZU danych dotyczących wysokości sprzedaży z rynku zdrowotnego w podziale na składkę przypisaną brutto oraz liczbę ubezpieczonych.
- Rozwijano serwis internetowy www.polisynazdrowie.pl o charakterze edukacyjno-poradnikowym. Jego zadaniem jest promowanie idei prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych jako nowoczesnych rozwiązań dających dostęp do szybkiej, wysokiej jakości opieki medycznej. Serwis zawiera przystępne wiadomości na temat budowy systemu opieki zdrowotnej w Polsce, aktualności z wydarzeń na rynku oraz informacje o funkcjonowaniu, zasadach i korzyściach płynących z dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych. Serwis przedstawia także publikacje cenione i polecane w środowisku branżowym.
- Publikacje i artykuły wskazujące na potrzebę wprowadzenia w polskim systemie ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników.
- Tłumaczenia raportu *Euro Health Consumer Index 2014*, który następnie opublikowano na stronie internetowej Izby oraz w serwisie edukacyjnym.
- Przeprowadzono prace analityczne związane z wydatkami na zdrowie/leczenie w Polsce.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Liczne działania na rzecz wprowadzenia projektu ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników. Przeprowadzono analizy i przygotowano rekomendacje. Rozpoczęto prowadzenie aktywnego programu edukacji społecznej.
- Aktywny udział w pracach nad projektem ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Przedmiotem uwag był dostęp ZU do danych NFZ o świadczeniodawcach, którzy udzielali świadczeń opieki zdrowotnej poszkodowanym. Uwagi Izby zostały uznane za zasadne i uwzględnione w ustawie.
- Czynny udział nad opiniowaniem projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw w zakresie udziału ubezpieczyciela w pracach komisji ds. orzekania o zdarzeniach medycznych oraz jego dostępu do statystyk, które będą przekazywane Ministrowi Zdrowia oraz Rzecznikowi Praw Pacjenta. Izba także zwracała uwagę resortu, iż doprecyzowania lub zmiany wymagają również przepisy ustawy o działalności leczniczej.
- Opiniowanie projektu ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia w zakresie wskazania płatników finansujących lub współfinansujących udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w przedmiotowej ustawie, jako tych, którym przysługuje dostęp do danych. W wyniku licznych konsultacji projektodawca uwzględnił uwagę Izby.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 4 lutego 2015 r., Bruksela, spotkanie współorganizowane przez PIU „eHealth: Tailor-made healthcare?”
- 8 września 2015 r., Krynica, XXV Forum Ekonomiczne, panel dyskusyjny poświęcony finansowaniu ochrony zdrowia pt. „Dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne”
- 28–30 października 2015 r., Katowice, Forum dla Wolności i Rozwoju

Grupa ekspertów ds. pracowniczych ubezpieczeń zdrowotnych

Przewodniczący: Sandip Godbole

Sekretarz: Paulina Pyrko

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 7

Grupa ekspertów ds. pracowniczych ubezpieczeń zdrowotnych została powołana w celu uszczegółowienia koncepcji projektu pracowniczych ubezpieczeń zdrowotnych. Prace Grupy dotyczą następujących zagadnień: kwestie operacyjne, świadczeniodawcy, współpraca z NFZ, temat „kolejki”, fazowanie projektu, standaryzacja zakresu produktu vs. rozszerzenie zakresu produktu, produkt dobrowolny rozszerzany dla rodzin, kwestie prawne – określenie zakresu niezbędnych regulacji prawnych, nadzór.

Komisja ds. likwidacji szkód

Przewodniczący: Rafał Stankiewicz

**Sekretarz: Małgorzata Mączyńska [do 31.08.2015 r.] /
Andrzej Kiciński**

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 14, w tym jedno otwarte

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie i wdrożenie w 2015 roku ogólnorynkowego modelu Bezpośredniej Likwidacji Szkód przy operacyjnym wsparciu Grupy roboczej ds. bezpośredniej likwidacji szkód (przedstawiciele likwidacji szkód) oraz specjaliści z obszarów takich jak IT, księgowość, podatki, zespoły prawne, PR.

- Wdrożenie umowy o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód, która została podpisana przez 8 zakładów ubezpieczeń (około 69% rynku OC komunikacyjnego, mierzonego składką przypisaną brutto). Odpowiedzialność Komisji za zadania związane z BLS, po podpisaniu umowy, tj. z dniem 01.04.2015 r., przejęła Rada BLS.
- Opracowanie i wdrożenie *Strategicznego benchmarkingu likwidacji szkód komunikacyjnych* – raportu zrealizowanego przez firmę zewnętrzną dla PIU.
- Prace nad opracowaniem jednolitego stanowiska i propozycji sektora w związku opracowywanymi przez KNF rekomendacjami dla zakładów ubezpieczeń w zakresie likwidacji szkód osobowych, ze szczególnym naciskiem na: kwestię zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych u bliskich osoby z ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu (art. 448 k.c. w związku z art. 445).
- Działania na rzecz opracowania modelu wymiarowania zadośćuczynienia w oparciu o ICF i zarekomendowania modelu ICF jako standardu ogólnorynkowego.
- Projekt Kodeksu Dobrych Praktyk likwidacji szkód z umów ubezpieczenia OC p.p.m. przy operacyjnym wsparciu Grupy ekspertów ds. procesów i procedur likwidacji szkód komunikacyjnych.
- Opracowanie rekomendacji w sprawie ankiety UKNF - samooceny procesu przygotowania zakładu do implementacji Wytycznych KNF dotyczących likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych przy operacyjnym wsparciu Grupy ekspertów ds. procesów i procedur likwidacji szkód komunikacyjnych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Komisja wyznaczała priorytetowe zadania, nadzorowała prace realizowane przez komórki wspomagające jej działania i akceptowała rozwiązania przez nie wypracowane, jak również podejmowała decyzje w sprawach, w których na poziomie operacyjnym nie przygotowano jednolitego stanowiska.
- Komisja zorganizowała dwa warsztaty prawno-procesowe oraz przeprowadzała konsultacje z udziałem specjalistów z zakresu likwidacji szkód, księgowości, podatków, IT i prawa. Celem tych spotkań i konsultacji było znalezienie najbardziej optymalnych rozwiązań, uwzględniających potrzeby wszystkich stron uczestniczących w procesie BLS.

Grupa robocza ds. bezpośredniej likwidacji szkód (zakończyła działalność w maju 2015 r.)

Przewodniczący: Radosław Bedyński

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska/Agnieszka Dąbrowska

**Liczba posiedzeń w 2015 r. do dnia wygaśnięcia kadencji
członków grupy, tj. do 07.05.2015 r.: 5**

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Opracowanie pakietu umów tworzących ramy prawne BLS oraz dokumentów o charakterze pomocniczym, takich jak wytyczne, instrukcje.
- Opracowanie założeń i realizacja testów procesu wymiany informacji w ramach systemu BLS oraz testów Aplikacji BLS, służącej do rozliczeń między zakładami ubezpieczeń.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Cykliczne spotkania w formie warsztatów, poświęcone finalnym ustaleniom dotyczącym treści umów tworzących ramy prawne BLS oraz pozostałych dokumentów o charakterze pomocniczym, takich jak instrukcje, wytyczne.

Grupa ekspertów ds. standaryzacji szkód osobowych

Przewodniczący: Jakub Jacewicz

Sekretarz: Dorota M. Fal

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 18

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Prace dotyczące wydania publikacji pokonferencyjnej *Szkoda na osobie – perspektywa sądu, poszkodowanego, ubezpieczyciela*. Publikacja jest efektem zorganizowanej przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia we współpracy z PIU oraz ZUS konferencji pod tym samym tytułem (14.04.2015 r.).
- Aktywne działania w zakresie: opracowania modelu wymiarowania zadośćuczynienia w oparciu o ICF, modelowania schematu likwidacji szkody na osobie, opracowania definicji krzywdy, prac nad projektem raportu dot. dobrych praktyk w zakresie likwidacji szkód osobowych.
- Spotkania i współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym, Stowarzyszeniem Sędziów Polskich Iustitia, Fundacją Aktywnej Rehabilitacji.
- Prace nad standardem korespondencji i najlepszymi praktykami wspierającymi jakość procesu oceny szkody na osobie od strony ubezpieczyciela.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podjęto współpracę ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich Iustitia, a także kontynuowano współpracę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Efektem powyższego była organizacja konferencji „Szkoda na osobie – perspektywa sądu, poszkodowanego, ubezpieczyciela”, podczas której stwierdzono, że:
 - istotne jest wprowadzenie nowego, odpowiadającego potrzebom współczesnego człowieka, spojrzenia na problematykę wynagrodzenia szkody na osobie;
 - uznano potrzebę wprowadzenia rozwiązania (międzynarodowej klasyfikacji ICF), które ułatwi pracę sądom, ubezpieczycielom, orzecznikom, a tym samym będzie niosło szybką pomoc poszkodowanym i zarazem przywracało ich do społeczeństwa;
 - celem, który można osiągnąć jedynie wspólnymi siłami, powinno być wypłacenie poszkodowanemu odpowiedniego świadczenia, które trafi do niego we właściwym czasie i zostanie w odpowiedni sposób wykorzystane w celu wsparcia powrotu poszkodowanego do społeczeństwa.Głosy płynące z sali, zwłaszcza głosy sędziów (również sędziów SN), świadczyły o dostrzeżeniu problemów, z którymi branża ubezpieczeniowa boryka się na co dzień. Pozwala to mieć nadzieję, iż konferencja otworzyła pole do dalszej dyskusji, co może się okazać wartością bezcenną na przyszłość.
- Zainicjowano projekt „ICF – nowe spojrzenie na Poszkodowanego w szkodach osobowych OC”, którego celem jest: zwiększenie przewidywalności decyzji ODSZKODOWAWCZYCH i wyroków w zakresie zadośćuczynienia z art. 445 § 1 k.c.; ograniczenie subiektywizmu oceny lekarskiej; standaryzacja oceny krzywdy

na etapie procesu likwidacyjnego i sądowego; budowa kompleksowej definicji krzywdy stanowiącej podstawę do wymiarowania zadośćuczynienia.

- Aktywne działania i konsultacje w sprawie przygotowania narzędzia: tzw. wyszukiwarki/porównywarki prawomocnych wyroków sądowych.
- Analiza projektu ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 14 stycznia 2015 r., Warszawa, „Problematyka zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę – wyzwania dla rynku ubezpieczeniowego”
- 23–24 lutego 2015 r., Warszawa, warsztaty „Kodowanie stanu zdrowia poszkodowanego za pomocą ICF”
- 14 kwietnia 2015 r., Warszawa, konferencja organizowana przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia we współpracy z PIU oraz ZUS, pt. „Szkoda na osobie – perspektywa sądu, poszkodowanego, ubezpieczyciela”
- 25 maja 2015 r., Warszawa, „Dochodzenie zadośćuczynienia w polskim systemie prawnym (doktryna i orzecznictwo)”
- 16–17 października 2015 r., Szczytno, „Współpraca Policji, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego w zakresie zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej”

Grupa ekspertów ds. procesów i procedur likwidacji szkód komunikacyjnych

Przewodniczący: Radosław Bedyński

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska / Andrzej Kiciński

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Z inicjatywy Komisji ds. likwidacji szkód działającej przy Polskiej Izbie Ubezpieczeń został powołany zespół ekspertów rynkowych, którego zadaniem był przegląd funkcjonujących procesów i procedur w likwidacji szkód rzeczowych z umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych określonych w Ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2003 Nr 124 poz. 1152 z późn. zm.).

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Niniejszej inicjatywie towarzyszyła idea ułatwienia poszkodowanym realizacji dochodzenia roszczeń, usprawnienie procesu likwidacji oraz ograniczenie liczby spraw spornych. Realizacją tej idei było zainicjowanie prac nad przygotowaniem Kodeksu Dobrych Praktyk likwidacji szkód z umów ubezpieczenia OC p.p.m. Rok 2015 poświęcono opracowaniu dokumentu.
- Głównym zadaniem dokumentu będzie dostarczenie informacji poszkodowanym na temat zasad ustalania wysokości należnego odszkodowania. Dobre Praktyki, co do zasady będą jedynie źród-

łem informacji, a ich stosowanie nie ogranicza żadnych praw, jak również nie rodzi żadnych obowiązków dla poszkodowanych. Dobre Praktyki będą także zbiorem wskazówek dla pracowników zakładów ubezpieczeń, porządkującym proces rozpatrywania roszczeń tak, aby w konsekwencji zapewnić poszkodowanym świadczenie w wysokości adekwatnej do poniesionej szkody i znajdujące oparcie w obowiązujących przepisach prawa.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa robocza uczestniczyła czynnie w procesie opiniowania wytycznych KNF dotyczących likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych i dokonała wspólnego podsumowania dokumentu wytycznych KNF dotyczących likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych w zakresie „oczekiwań nadzorczych dotyczących ostrożnego i stabilnego zarządzania obszarem likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych”.
- Przedstawienie rekomendacji/opinii Grupy roboczej ds. procedur i procedur w sprawie ankiety UKNF - samooceny procesu przygotowania zakładu do implementacji Wytycznych KNF dotyczących likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych.
- Analiza i ocena funkcjonowania raportu dotyczącego strategicznego benchmarkingu likwidacji szkód komunikacyjnych prowadzonego przez firmę zewnętrzną na zlecenie PIU. Efektem analizy była identyfikacja możliwych przyczyn oraz możliwych skutków zmian wskaźników na poziomie całego rynku oraz przegląd definicji i ich u wspólniona interpretacja.

Grupa ekspertów ds. analizy możliwości regulacji rynku doradztwa odszkodowawczego (do maja 2015 r. Grupa robocza)

Przewodnicząca: Irmína Nowak (do maja 2015 r.)
Sekretarz: Andrzej Kiciński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: Grupa w 2015 roku nie działała

Zespół ds. oddziałów

Przewodnicząca: Beata Siwczyńska-Antosiewicz
(do maja 2015 r.)
Sekretarz: Marek Kurowski
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 1

Do zadań Zespołu należy identyfikowanie problemów, wypracowywanie rozwiązań oraz opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących funkcjonowania w Polsce zakładów ubezpieczeń zorganizowanych w formie oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- opinie do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej dot. rozszerzenia prerogatyw organu nadzoru o możliwość przeprowadzania kontroli w oddziałach zagranicznych ubezpieczycieli i reasekuratorów;
- konsultacja dot. propozycji opłat krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń na rzecz Rzecznika Finansowego.

Zespół ds. prawnego-legislacyjnych

Przewodniczący: do 7 maja 2015 r. Andrzej Gładysz, następnie Ewa Jezierewska
Sekretarz: Hanna Karwat-Ratajczak
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 6

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zespół zajmował się rozwiązaniami prawnymi zawartymi w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji.
- Zespół analizował niektóre projekty przepisów wykonawczych do tej ustawy.
- Prace Zespołu poświęcone były również ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.

Zespół ds. reklamacji i klientów (do maja 2015 r. Grupa robocza ds. skarg konsumenckich)

Przewodnicząca: Sylwia Szymula
Sekretarz: Andrzej Kiciński
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 9

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Opracowanie i ujednoczenie dokumentu *Dobre Praktyki w zakresie rozpatrywania reklamacji klienta*.
- Znaczące wzmocnienie regulacji o charakterze prokonsumenckim w kontekście zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów wzmacniających aspekty konsumenckie. Ustawa ma na celu zapewnienie większej skuteczności ochrony interesów konsumentów, m.in.:
 - wprowadza do katalogu zakazanych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów praktykę polegającą na oferowaniu konsumentom usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem cech tych konsumentów, w szczególności wieku, stanu zdrowia, doświadczenia i wiedzy dotyczącej produktu lub sytuacji materialnej, lub oferowaniu tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru. W przypadku naruszania przez przedsiębiorców zakazu stosowania ww. praktyki Prezes UOKiK będzie wydawał decyzję uznającą ją za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i, opcjonalnie, nakładał karę pieniężną (tak jak w przypadku innych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów).
 - znacząco przyspiesza reakcję Prezesa UOKiK na praktyki w szczególności sposób zagrażające zbiorowym interesom konsumentom (jeżeli zagrożenia te są poważne i trudne do usunięcia) – w takim wypadku Prezes UOKiK może jeszcze przed zakończeniem postępowania wydać decyzję tymczasową zobowiązującą do zaniechania określonych działań.
 - umożliwi podjęcie „miękkich” działań przez Prezesa UOKiK – może on w sprawach budzących wątpliwości przed wszczęciem postępowania skierować do przedsiębiorcy wystąpienie, przedsiębiorca zaś jest obowiązany przedstawić stanowisko w sprawie.
 - wprowadza nową kompetencję Prezesa UOKiK do przedstawiania na wniosek sądu lub z urzędu istotnego dla sprawy poglądu w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, jeżeli przemawia za tym interes publiczny, co ma na celu zapewnienie transferu wiedzy i doświadczeń z UOKiK do sądów powszechnych.

Poza aspektem konsumenckim ustawa wprowadziła bardzo istotną zmianę systemu kontroli postanowień wzorców umów zawieranych z konsumentami, poprzez powierzenie jej Prezesowi UOKiK, z zachowaniem merytorycznej kontroli nad decyzjami Prezesa UOKiK ze strony Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Kontrola ta będzie miała charakter administracyjny (Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów będzie

rozpatrywał odwołania od decyzji Prezesa UOKiK). Kontrola incydentalna stosowania tych klauzul pozostanie w gestii sądów cywilnych – to one będą nadal rozpatrywały powództwa konsumentów w tym zakresie (realizacja roszczeń indywidualnych pozostaje więc w rękach konsumentów).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Przygotowanie stanowiska rynku na temat projektu Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wpłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura;
- Przygotowanie stanowiska rynku na temat wystąpienia Rzecznika Ubezpieczonych do ubezpieczycieli w sprawie przekazywania danych o skargach za 2014 rok;
- Przygotowanie stanowiska rynku odnośnie do Ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów;
- Przygotowanie stanowiska rynku na temat projektu UOKiK dotyczącego implementacji Dyrektywy nr 2013/11/UE w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów konsumenckich (dyrektywa ADR);
- Przygotowanie stanowiska rynku wobec Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym;
- Konsultacje nowego projektu założeń ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – sądownictwo polubowne i rola Rzecznika Ubezpieczonych – wprowadzenie do projektu ustawy – ujednoczenia standardu raportowania i eliminacja dodatkowych wymogów związanych z gromadzeniem i raportowaniem danych o skargach w odmiennych formatach – projekt założeń do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej – równoległe raportowanie o skargach do Rzecznika Ubezpieczonych z nadaniem uprawnienia dla RzU do upublicznienia tej informacji. Nałożenie obowiązku ujednoczenia informacji o skargach (dla KNF i RzU) w drodze rozporządzenia MF, które ma określić zakres, rodzaje danych, częstotliwość, ich formę i sposób sporządzania sprawozdań;

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Przygotowanie i organizacja konferencji „Nowa regulacja ochrony konsumenta a problemy rynku ubezpieczeniowego” w dniu 17 listopada 2015 r. Celem konferencji było przygotowanie środowiska ubezpieczeniowego do wejścia w życie znowelizowanej Ustawy o prawach konsumenta i dyskusja na temat istotnych kwestii związanych z ochroną konsumenta, szczególnie nad ujednoczeniem podejścia do definicji: konsumenta, poszkodowanego, zbiorowych praw konsumenta. Dodatkowo poruszono problematykę zawierania konsumenckich umów ubezpieczenia w świetle prac europejskich gremiów, kwestie zawierania umowy ubezpieczenia poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, zakresu i formy obowiązków informacyjnych w umowach ubezpieczeniowych na odległość zawieranych z udziałem konsumentów, problematykę istnienia nieuczciwych praktyk rynkowych w świetle ustawy o prawach konsumenta oraz wpływ nowych regulacji ochrony konsumenta na rynek bancassurance.

Zespół ds. zarządzania ryzykiem katastrof naturalnych

Przewodniczący: Piotr Lewiński

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba spotkań w 2015 r.: 2

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Członkowie Zespołu opiniowali założenia do projektu Polska 3D plus przygotowywanego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Projekt dotyczy przygotowania trójwymiarowych map terenu, które mogłyby być wykorzystywane przez zakłady do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, w szczególności powodzi, osuwania się ziemi oraz pożaru.
- Zespół konsultował projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym w dorzeczeniach Odry i Wisły, przygotowane przez konsorcjum kierowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Zespół opiniował w szczególności zagadnienia związane z ubezpieczalnością ryzyka powodzi. Wypracowane zostało również stanowisko dotyczące konieczności ustalenia jednolitej metodologii gromadzenia danych dotyczących szkód powstałych w wyniku katastrof naturalnych.
- Zespół opiniował nową ustawę Prawo wodne, która ostatecznie nie została skierowana pod obrady sejm, oraz ustawę o zmianie ustawy Prawo wodne wniesioną do sejm jako projekt poselski. W przypadku nowej ustawy Prawo wodne Zespół wnioskował o dostęp dla zakładów do elektronicznej wersji map zagrożenia i ryzyka powodziowego. W odniesieniu do ustawy zmieniającej Prawo wodne, znoszącej obligatoryjność uwzględniania przez samorządy map zagrożenia i ryzyka powodziowego w polityce zagospodarowania przestrzennego, przygotowane zostały argumenty przemawiające za pozostawieniem tego obowiązku.
- Opracowanie dotyczące oceny poziomu powszechności ubezpieczenia budynków mieszkalnych w Polsce od ryzyka powodzi. Zespół dokonał analizy wpływu przygotowań do wdrożenia dyrektywy Solvency II na zachodzące trendy w portfelach ubezpieczeń budynków i lokali mieszkalnych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 17 kwietnia 2015 r. odbyło się seminarium z przedstawicielami KZGW i MGW dotyczące projektu planów zarządzania ryzykiem powodzi. Przedstawione zostały założenia tworzenia tych planów, główne zadania i wyzwania dla państwa związane z gospodarką wodną. Omówiono też kwestie współpracy sektora publicznego oraz ubezpieczeniowego w obszarze zarządzania ryzykiem powodzi.

Zespół ds. ubezpieczeń ochrony prawnej

Przewodniczący: Mariusz Olszewski

Sekretarz: Renata Orzechowska

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Dokonano analizy propozycji zmian legislacyjnych w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej pod kątem

ubezpieczeń ochrony prawnej. Zgłoszono wniosek uzupełnienia regulacji m.in. o wprowadzenie definicji tych ubezpieczeń do polskiego porządku prawnego.

- Przygotowano plan działań edukacyjnych na 2016 rok, których zadaniem jest promocja ubezpieczeń ochrony prawnej. Zaplanowano konferencję naukową dla środowisk zainteresowanych rozwojem tych ubezpieczeń oraz warsztaty szkoleniowe dla podmiotów, które biorą udział w dystrybucji ubezpieczeń.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Przeprowadzono szkolenie w Krajowej Radzie Radców Prawnych dla przedstawicieli samorządu radców prawnych w celu zachęcenia ich do współpracy w ramach ubezpieczeń ochrony prawnej. Podczas spotkania wyjaśniano istotę tych ubezpieczeń, ich zakres oraz praktyczne aspekty funkcjonowania.

Zespół ds. ubezpieczeń turystycznych

Przewodnicząca: Beata Kalitowska

Sekretarz: Renata Orzechowska

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 7

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Na prośbę Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki zbadano możliwości stworzenia dodatkowego ubezpieczenia obowiązkowego, które stanowiłoby II filar systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych.
- Zgłoszono uwagi do projektu Białej księgi ustawy o usługach turystycznych oraz zaproponowano rozwiązania legislacyjne, które odpowiadają możliwościom zakładów ubezpieczeń. W celu skutecznej i pełnej ochrony klientów na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki, rekomendowano potrzebę stworzenia turystycznego funduszu gwarancyjnego oraz uzupełnienia obecnych rozwiązań prawnych.
- Brano udział w pracach legislacyjnych nad zmianą ustawy o usługach turystycznych, która miała na celu doprecyzowanie obowiązków marszałka województwa w zakresie repatriacji klientów niewypłacalnych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.
- Występowano do Ministerstwa Sportu i Turystyki z wnioskiem o podjęcie prac nad nowelizacją obecnego stanu prawnego oraz dokonanie wykładni przepisów. Wśród najważniejszych inicjatyw należy wymienić prośbę o udzielenie wytycznych dotyczących postępowania urzędów marszałkowskich w przypadku problemu wybiórczej niewypłacalności oraz niewypłacalności odłożonej w czasie.
- Pracowano nad interpretacją obecnie obowiązujących przepisów dotyczących zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz ich wpływu na działalność tych podmiotów.
- Konsultowano przepisy dyrektywy o pośrednictwie ubezpieczeniowym pod kątem warunków jej stosowania do produktów ubezpieczeniowych, które mogą być oferowane jako usługa poboczna (dodatkowa) przez podmioty z branży turystycznej.

Zespół ds. bancassurance / Zespół ds. bancassurance i sprzedaży Affinity (od lipca 2015 r.)

Przewodnicząca: Agnieszka Gocałek

Sekretarz: Grzegorz Krasiński

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 13

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zespół wspólnie z Grupą roboczą ds. bancassurance Związku Banków Polskich opracował projekt karty produktu dla ubezpieczeń ochronnych (majątkowych i osobowych oraz ubezpieczeń na życie) oferowanych w formie indywidualnej i grupowej, zgodny z wymaganiami Rekomendacji U.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zespół, korzystając z wiedzy swoich członków, we własnym zakresie prowadził niezbędne analizy oraz tworzył materiały przekazywane instytucjom zewnętrznym. Baza danych o rynku bancassurance oraz cykliczne raporty obrazujące zmiany zachodzące na rynku bancassurance były przygotowane przez pracowników PIU.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 7–8 października 2015 r. w hotelu Holiday Inn w Józefowie k. Warszawy odbył się Kongres Bancassurance, którego VII edycja zatytułowana była „Bancassurance – reaktywacja”. Kongres zorganizowany przez Polską Izbę Ubezpieczeń oraz Związek Banków Polskich stanowił podsumowanie wspólnej rocznej aktywności PIU i ZBP.
- W trakcie całego roku pracownicy PIU uczestniczyli w zewnętrznych konferencjach, na których prezentowali stanowisko środowiska ubezpieczeniowego wobec nowych propozycji regulacji rynku bancassurance, a w szczególności Rekomendacji U oraz projektowanej nowelizacji ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Grupa ekspertów ds. opracowania rekomendacji dobrych praktyk w zakresie „przedłużonej gwarancji”

Przewodniczący: Marcin Gajzler

Sekretarz: Grzegorz Krasiński

Liczba posiedzeń w 2015 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W odpowiedzi na zastrzeżenia UOKiK dotyczące stosowania w komunikacji z klientami zawierającymi ubezpieczenia od awarii nabytego sprzętu elektronicznego sformułować zawierających słowo „gwarancja” Grupa ekspertów złożona z przedstawicieli zakładów ubezpieczeń podjęła prace nad *Rekomendacją dobrych praktyk w zakresie dodatkowych ubezpieczeń nabytego sprzętu elektronicznego*. Projekt rekomendacji określa ogólne zasady postępowania dystrybutorów i zakładów ubezpieczeń w zakresie świadczenia usług ubezpieczeniowych polegających na oferowaniu, sprzedaży oraz obsłudze posprzedażowej produktów ubezpieczeniowych obejmujących ochroną Sprzęt (urządzenie elektroniczne, elektryczne lub gazowe będące przedmiotem ochrony ubezpieczeniowej). Mając na uwadze przyszłą skuteczność podejmowanych działań, zdecydowano o włączeniu w prace nad rekomendacją przedstawicieli stowarzyszeń dystrybutorów lub bezpośrednio – dystrybutorów sprzętu elektronicznego, takich jak: Komputronik S.A., Euro-net

Sp. z o.o., NEONET S.A., Media Expert Sp. z o.o., Media Saturn Holding Polska Sp. z o.o.

Na prośbę Izby zakłady ubezpieczeń, które skierowały swoich przedstawicieli do Grupy ekspertów, złożyły stosowne deklaracje o podjęciu działań mających na celu jak najszybsze wyeliminowanie kwestionowanych praktyk.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa we własnym zakresie prowadziła analizy projektowanych rozwiązań.

Zespół ds. ubezpieczeń direct
(zakończył działalność w maju 2015 r.)

Przewodniczący: Paweł Zygm
Sekretarz: Marek Kurowski
Liczba posiedzeń w 2015 r.: 0

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- prowadzenie kwartalnego monitoringu sprzedaży ubezpieczeń
- aktualizacja strony internetowej poświęconej informacji o ubezpieczeniu się w modelu direct: www.poznajdirect.pl

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

3.1. NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W PRAWIE UBEZPIECZENIOWYM W 2015 R.

- **1 stycznia 2015 r. weszły w życie znowelizowane przepisy Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1182).**

Ustawa zwiększa kompetencje GIODO, m.in. do prowadzenia rejestru zbiorów danych oraz rejestru administratorów bezpieczeństwa informacji, uprawnia do zwrócenia się do ABL wpisanego do rejestru o dokonanie sprawdzenia danych u administratora, który go powołał, a także sporządzenia sprawozdania ze sprawdzenia.

- **Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1273).** Zapewnia dostęp zakładów ubezpieczeń do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Centralnej Ewidencji Kierowców na potrzeby zasilania ewidencji danymi o umowach OC i istotnych szkodach oraz przewiduje 3-letni okres przejściowy na dostosowanie. Ustawa wchodzi w życie 1 stycznia 2017 r.

- **Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz.U. 2015, poz. 1348).**

Ustawa wprowadziła zasady rozpatrywania reklamacji m.in. przez zakłady ubezpieczeń. Instytucja Rzecznika Ubezpieczonych została zastąpiona instytucją Rzecznika Finansowego. Spór między klientem a podmiotem rynku finansowego będzie mógł być rozstrzygnięty w drodze pozasądowego postępowania między klientem a podmiotem rynku finansowego, przeprowadzanego przez Rzecznika Finansowego.

Ustawa weszła w życie 11 października 2015 r., przepisy dotyczące postępowania pozasądowego 1 stycznia 2016 r.

- **Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1844).**

Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2016 r. Ustawa stanowi implementację dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i wykonywania działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – Wyłącznie II, dyrektywy 2014/51/UE Omnibus II oraz rozporządzenia WE nr 10160/2009, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010. Ponadto na zakłady ubezpieczeń nałożono wiele nowych obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ubezpieczających i ubezpieczonych w umowach ubezpieczenia na życie z elementem inwestycyjnym.

W zakresie ubezpieczeń Działu I – Grupa 3 wprowadzono obowiązek przeprowadzenia ankiety dotyczącej potrzeb, wiedzy i doświadczenia oraz sytuacji finansowej ubezpieczonego.

Do ustawowego zakresu zadań PIU wpisano zadanie polegające na tworzeniu systemu rozliczeń i dokonywanie rozliczeń między zakładami ubezpieczeń wykonującymi na zlecenie innego zakładu ubezpieczeń czynności ubezpieczeniowe, oraz gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji dotyczących rozliczeń między uczestnikami tego systemu (Centrum Rozliczeń).

Wprowadzono uprawnienie dla organu nadzoru do wydawania rekomendacji skierowanych do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Organ nadzoru ma obowiązek konsultacji projektu rekomendacji z zainteresowanymi podmiotami oraz dokonania oceny przewidywanych skutków (kosztów i korzyści) społeczno-gospodarczych regulacji.

Wprowadzono zasadę równomiernego rozłożenia w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika ubezpieczeniowego w umowie ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym

funduszem kapitałowym, a wysokość świadczenia w tej umowie jest ustalana w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe. Zasada ta nie ma zastosowania do umowy ubezpieczenia na życie z UFK z przeważającym elementem ubezpieczeniowym. Wprowadzono zakaz w ubezpieczeniach na cudzy rachunek, w szczególności grupowych, pobierania przez ubezpieczającego wynagrodzenia lub innych korzyści w związku z oferowaniem możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej lub czynnościami związanymi z wykonywaniem umowy ubezpieczenia. Zakaz nie dotyczy umowy ubezpieczenia grupowego, zawartej na rachunek pracowników lub osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz członków ich rodzin, a także umowy zawartej na rachunek członków stowarzyszeń, samorządów zawodowych lub związków zawodowych.

Zakłady ubezpieczeń zdobyły uprawnienie do pozyskania od Narodowego Funduszu Zdrowia danych o nazwach i adresach świadczeniodawców, którzy udzielili świadczeń opieki zdrowotnej w związku z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, wysokości odszkodowania lub świadczenia.

Ustawa dokonała też zmian w wielu innych ustawach, m.in.:

w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 392, z późn. zm.) m.in. poprzez:

- nałożenie na UFG obowiązku tworzenia i prowadzenia informacyjnej bazy danych w zakresie niezbędnym do identyfikacji, weryfikacji i przeciwdziałania naruszeniu interesów uczestników rynku ubezpieczeniowego, obejmującej w szczególności informacje o wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach z umów ubezpieczenia, o których mowa w dziale I lub II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej),
- nałożenie na zakład ubezpieczeń obowiązku poinformowania uprawnionego z umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 4 pkt 1 lub 2 ustawy, o możliwości wyczerpania się sumy gwarancyjnej, jeżeli łączna kwota wypłaconych odszkodowań lub innych świadczeń przekroczyła przed dniem wejścia w życie ustawy 80% określonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

- **10 listopada 2015 r. weszła w życie ustawa o wykonaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz.U. z 2015 r., poz. 1712).**

Ustawa nakłada na instytucje finansowe, w tym zakłady ubezpieczeń, od dnia 1 grudnia 2015 r. obowiązek identyfikacji i raportowania danych o rachunkach klientów będących podatnikami amerykańskimi.

- **Ustawa z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r., poz. 2295).**

Ustawa znosi obligatoryjność uwzględniania przez samorządy informacji zawartych w mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego w decyzjach administracyjnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania pojedynczych pozwoleń budowlanych.

Ustawa weszła w życie 31 grudnia 2015 r.

3.2. INFORMACJE O ZAKŁADACH ORAZ DEFINICJE STOSOWANYCH SKRÓTÓW I WSKAŹNIKÓW

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Polska Izba Ubezpieczeń zrzeszała 79 członków. Wśród nich było 50 spółek akcyjnych, 21 oddziałów zagranicznych oraz 8 towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. W porównaniu z 2014 r. liczba członków PIU zwiększyła się o dwa zakłady. Według danych Komisji Nadzoru Finansowego na koniec 2015 r. w Polsce notyfikowanych było 651 zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Oddziały zagranicznych zakładów nie podlegają polskim wymogom sprawozdawczości i nie przekazują sprawozdań finansowych ani do Komisji Nadzoru Finansowego, ani do PIU. Z tego powodu w niniejszym raporcie nie ma części poświęconej działalności oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Prezentowane w raporcie dane finansowe w zakresie ubezpieczeń w Polsce pochodzą z raportów kwartalnych PIU. Charakterystykę światowego i europejskiego rynku ubezpieczeniowego wykonano na podstawie danych ze strony Insurance Europe Statistics. Ranking krajów na światowym rynku ubezpieczeniowym oparty jest na danych z OECD.

Podstawowe wielkości charakteryzujące rynek ubezpieczeniowy w obu działach prezentowane są między innymi za pomocą tak zwanych *bubble charts*, które są wykresami typu XY z punktami (kołami) o współrzędnych (X; Y), których powierzchnia odpowiada wartości prezentowanej kategorii (składki, lokaty, odszkodowania) w roku 2015. Na osi rzędnych (Y) takiego wykresu wskazano dynamikę badanej kategorii w relacji do roku poprzedniego dla każdego zakładu ubezpieczeń. Na osi odciętych (X) wskazano iloraz badanej wartości dla danego zakładu do wartości całego segmentu, czyli jego udziału rynkowego. Oś ta ma skalę logarytmiczną i przecina oś Y w punkcie odpowiadającym dynamice całego segmentu rynku. Taki, pozornie skomplikowany sposób prezentacji, pozwala jednak na pokazanie rankingu wszystkich zakładów oraz zmian wartości wybranych kategorii względem średniej całego segmentu.

Wybrane wskaźniki efektywności prezentowane są również na wykresach typu XY, które ukazują rozkład wartości wskaźników poszczególnych zakładów w dwóch okresach, bez ich identyfikacji, ale ze wskazaniem poszczególnych kwartyli (Q1=25%, Mediana=Q2=50% oraz Q3=75%) oraz „średnich” Działów ubezpieczeń liczonych dla sum poszczególnych kategorii. Na osi Y przedstawiono skumulowaną częstotliwość. Oś (X) wskazuje wartości wskaźników poszczególnych zakładów uszeregowanych rosnąco. Obie osie przecinają się w punkcie wskazującym wartość wskaźnika dla całego Działu (różną od średniej wartości wskaźników). Taki sposób prezentacji pozwala na pokazanie benchmarku zakładów ubezpieczeń względem wartości wskaźników liczonych dla całego segmentu rynku.

Definicje stosowanych skrótów i wskaźników:

Przypis lub składka – składki przypisane brutto.

Odszkodowania – odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto.

Zakłady – zakłady (towarzystwa) ubezpieczeniowe i zakłady reasekuracji objęte niniejszym raportem.

Udział rynkowy – mierzony jest relacją wartości analizowanej kategorii dla zakładu do sumy wartości tej kategorii dla wszystkich zakładów z danego Działu.

CAGR – średnioroczna stopa wzrostu.

PPS i PPP – Purchasing Power Standard, stosowana przez Eurostat wirtualna jednostka monetarna, w której wyraża się różne wielkości rachunków narodowych skorygowanych parytetem siły nabywczej, tzw. Purchasing Power Parities (PPP). PPP może być interpretowany jako kurs wymiany PPS na EUR i jest miarą zmienności poziomu cen w poszczególnych krajach EU27, definiowaną i obliczaną przez Eurostat.

Prezentowane w raporcie wskaźniki liczone są według formuł zgodnych z definicjami stosowanymi przez UKNF, w szczególności:

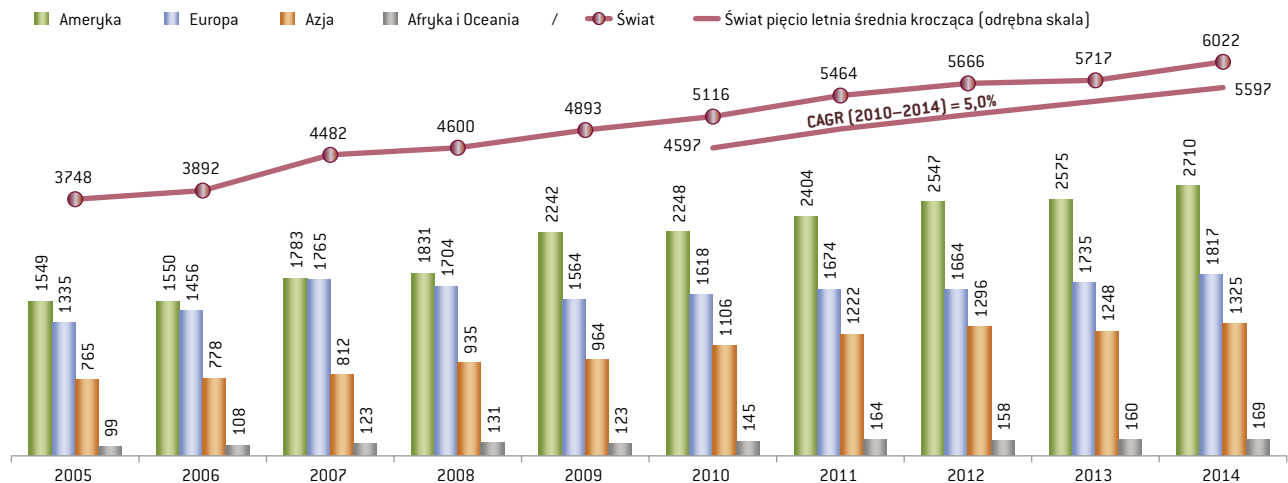
- **Współczynnik retencji (zatrzymania)** jest to procentowy udział składki na udziale własnym w składce przypisanej brutto.
- **Współczynnik zatrzymania odszkodowań** jest to procentowy udział odszkodowań i świadczeń na udziale własnym w odszkodowaniach i świadczeniach brutto.
- **Współczynnik szkodowości brutto** liczony jest jako stosunek sumy odszkodowań i świadczeń brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto do składki zarobionej brutto.
- **Wskaźnik zespolony (combined ratio)** jest to stosunek odszkodowań i świadczeń brutto skorygowanych o zmianę stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto, powiększonych o koszty akwizycji i administracji oraz o pozostałe koszty techniczne na udziale własnym do składki zarobionej brutto.
- **Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej** mierzony jest stosunkiem dochodów z lokat do średniej wartości lokat finansowych.
- **Rentowność kapitałów własnych** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do kapitałów własnych.
- **Rentowność majątku** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do aktywów bilansowych.

Wartości wskaźników liczone dla Działów (tzw. „średnich” Działów) to ich wartości wyliczone według tych samych formuł, ale dla sum odpowiednich kategorii ze wszystkich zakładów Działu I lub odpowiednio Działu II.

3.3. GLOBALNY RYNEK UBEZPIECZEŃ

Rysunek 1.

Nominalna składka przypisana brutto globalnego rynku ubezpieczeń w latach 2005–2014 w mld USD

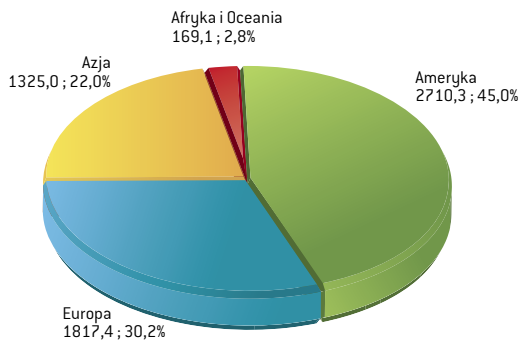
Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z Insurance Europe Statistics No50 oraz statystyk OECD, które korygują składki USA.

- Według danych Swiss Re cytowanych w raporcie Insurance Europe, skorygowanych danymi OECD dla USA, globalny rynek ubezpieczeń wzrósł w 2014 r. o 5,3% nominalnie względem roku poprzedniego i przekraczał wartość 6,0 bilionów USD.
- CAGR (2010–2014) dla pięcioletniej średniej kroczącej wartości nominalnej globalnych składek wynosiła 5,0%.
- CAGR (2005–2014) dla Ameryki wynosiła 6,4%, a dla Europy 3,5%; to o 0,6 p.p. mniej niż w okresie pomiędzy rokiem 2004 a 2013.
- W Azji CAGR (2004–2014) wynosiła 6,3% w porównaniu z 7,3% rok później.
- Po wyraźnym spadku składek w Europie w latach 2008 i 2009 rynek ubezpieczeniowy na tym kontynencie przekroczył w 2014 r. poziom sprzed kryzysu, czyli z roku 2007.

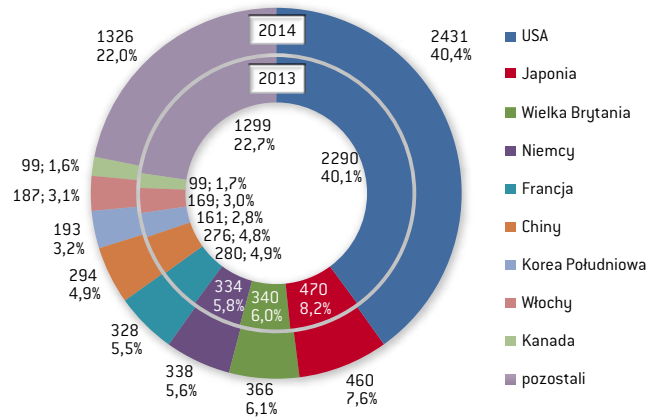
Rysunek 2.

Struktura terytorialna ubezpieczeń w 2014 r.

Podział kontynentalny składki przypisanej brutto w 2014 r.
(składka w mld USD; udział w składce ogółem w %)

Udział wiodących krajów w ubezpieczeniach ogółem w latach 2013–2014
(składka w mld USD; udział w składce ogółem w %)

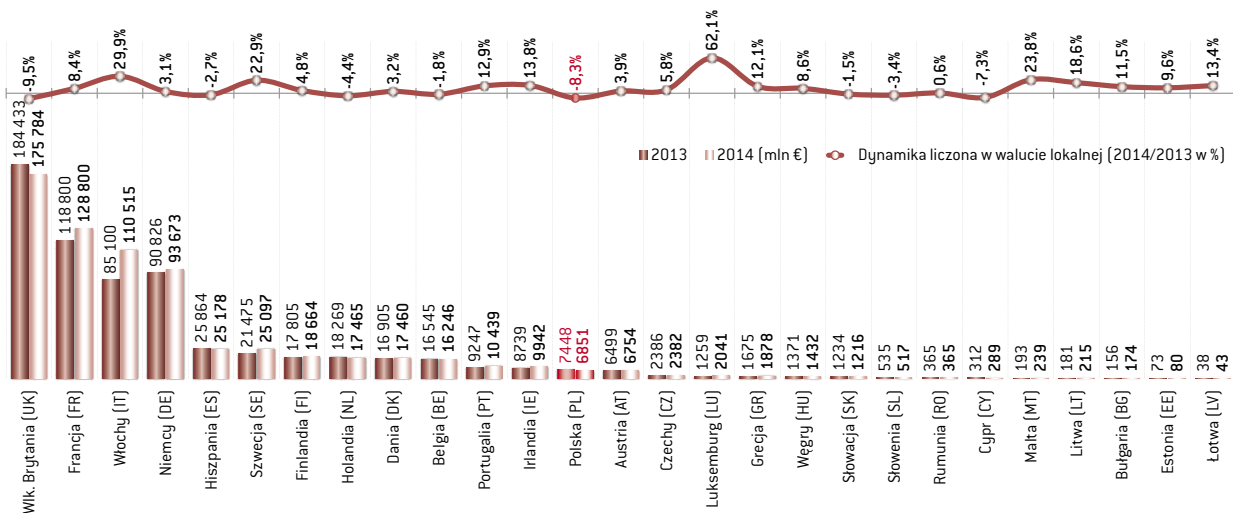
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe oraz statystyk OECD.

- W strukturze kontynentalnej globalnych ubezpieczeń według statystyk OECD dominuje Ameryka z udziałem 45,0%.
- Według OECD tylko Stany Zjednoczone mają blisko 50% udziału w składce krajów zrzeszonych w tej organizacji.
- Niezależnie od źródeł statystycznych różniących się metodyką liczenia składki, Stany Zjednoczone znajdują się na pierwszym miejscu globalnego rynku ubezpieczeń. Na drugim miejscu jest Japonia, ze składką szacowaną na 460 mld USD w 2014 r. (7,6% globalnego rynku). Kolejne dwa miejsca w 2014 r. zajmowały kraje europejskie: Wielka Brytania 6,1% i Niemcy 5,6%.
- Chiny, które w światowym rankingu zajmują piąte miejsce, odnotowały w 2014 r. 17-procentowy wzrost składek ubezpieczeniowych. Francja zamieniła się miejscami z Chinami i zajmowała szóste miejsce w 2014 r. z 4,9% udziału w składkach ubezpieczeniowych.

3.4. RYNEK UBEZPIECZEŃ W UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2013–2014

Rysunek 3.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w latach 2013–2014

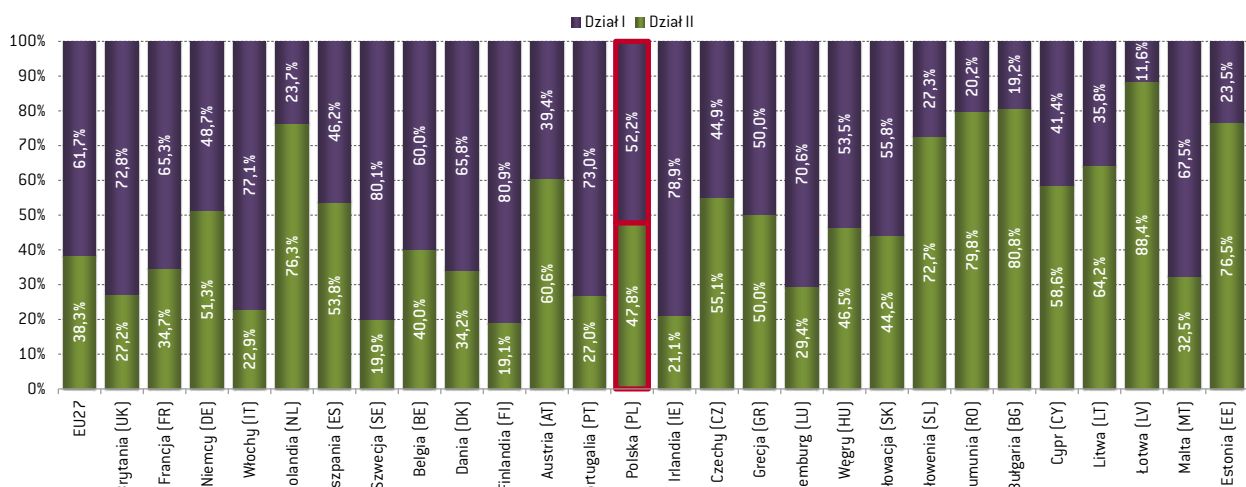

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma całkowitych składek krajów Unii Europejskiej wynosiła blisko 1,1 biliona € w 2014 r. i wzrosła o 3,5% względem roku 2013.
- Spadek całkowitych składek polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2014 r., liczony w walucie lokalnej, należał do najwyższych w EU27 i wyniósł 5,1% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 13,1 mld € w 2014 r. stanowiła 1,2% rynku unijnego i zajmowała 13. miejsce w rankingu krajów EU27. Nominalnie było to więcej niż w Irlandii, lecz mniej niż w Portugalii.
- W 2014 r. spośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych, osiągnęły: Włochy [20,6%], Szwecja [22,4%] i Francja [6,0%].
- W tym samym okresie spadki odnotowało 8 krajów, w tym: Wielka Brytania o 9,5%, Holandia o 2,2% oraz Hiszpania o 1,5%.

Rysunek 4.

Struktura składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w 2014 r. (kraje uporządkowane składką malejącą)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

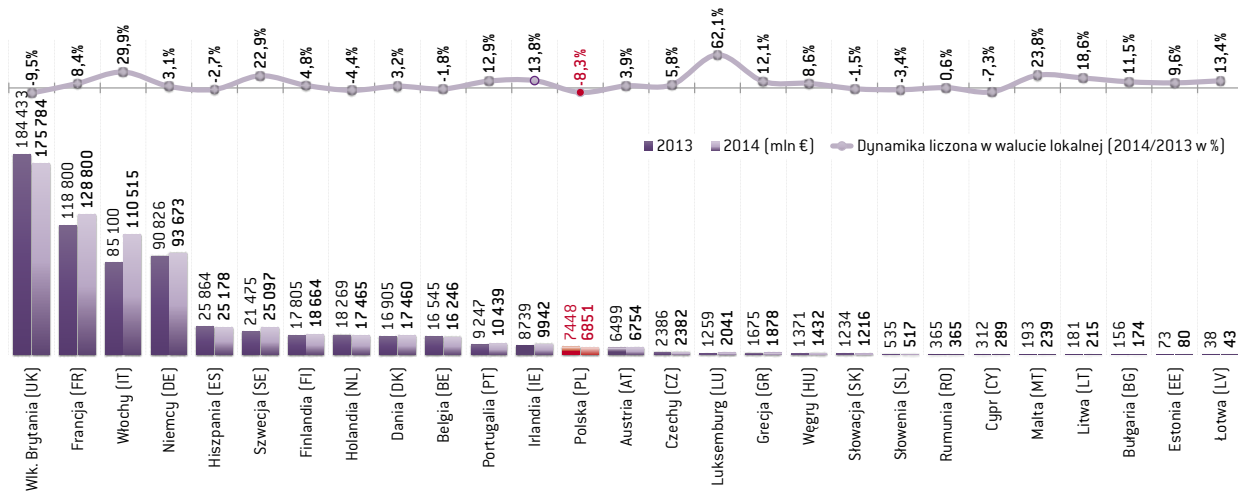
- W strukturze ubezpieczeń w Unii Europejskiej w 2014 r. przewagę miały ubezpieczenia Działu I: 61,7%.
- Relatywnie wysoki udział Działu II w ubezpieczeniach niektórych wiodących krajów to efekt wysokiego udziału ubezpieczeń zdrowotnych (Holandia, Niemcy czy Hiszpania).

- Całkowita składka przypisana brutto z ubezpieczeń zdrowotnych w EU27 wynosiła w 2014 r. 119,3 mld € i wzrosła. Składka z ubezpieczeń komunikacyjnych nieznacznie wzrosła w relacji do roku wcześniejszego i wynosiła 130,8 mld €.

- W nowych i mniejszych krajach członkowskich UE składki Działu II dominują z uwagi na wysoki udział ubezpieczeń komunikacyjnych i rzeczowych.
- W Polsce udział Działu II w ubezpieczeniach ogółem wynosił w 2014 r. 47,8%, a udział ubezpieczeń komunikacyjnych i rzeczowych w Dziale II – 69,7%.

Rysunek 5.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu I krajów Unii Europejskiej w latach 2013–2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

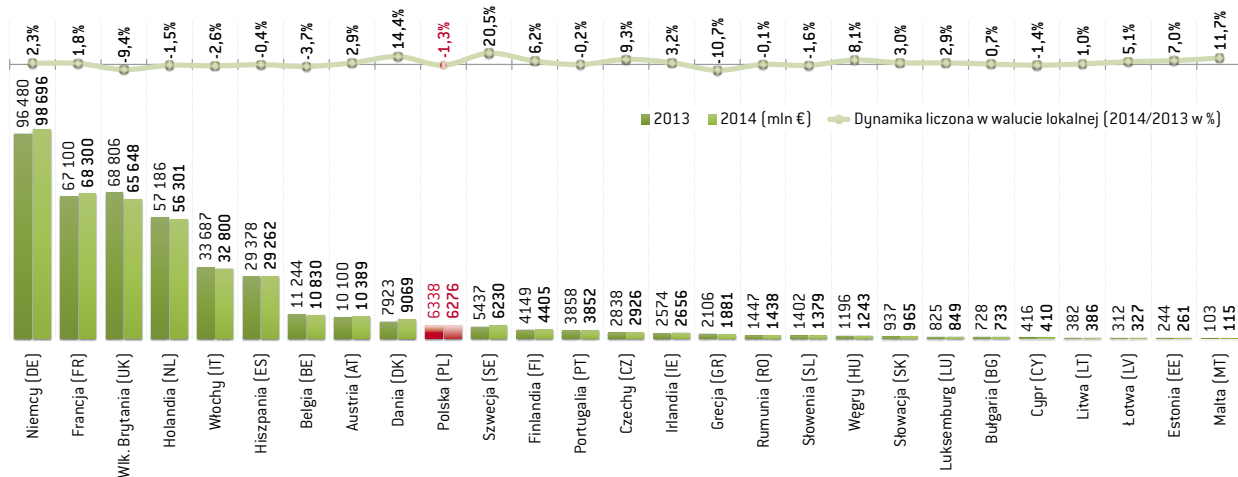
- Suma składek Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła w 2014 r. 674 mld € i wzrosła o 5,6% względem roku 2013.
- Spadek składek Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2014 r., liczony w walucie lokalnej, należał do najwyższych w EU27 i wynosił 8,3% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 6,9 mld € w 2014 r. stanowiła 1,0% rynku unijnego i zajmowała 13. miejsce w rankingu krajów EU27.

Nominalnie było to więcej niż w Grecji czy Austrii, ale mniej niż w Irlandii czy w Portugalii.

- W 2014 r. spośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych, osiągnęły: Włochy (29,9%), Francja (8,4%) i Niemcy (3,1%).
- W tym samym okresie spadki odnotowało 8 krajów, w tym: Wielka Brytania o 9,5%, Hiszpania o 2,7% oraz Holandia o 4,4%.

Rysunek 6.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu II krajów Unii Europejskiej w latach 2013–2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

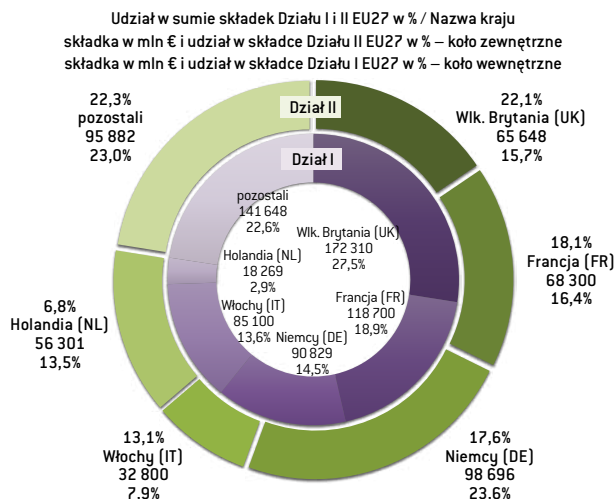
- Suma składek Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła w 2014 r. 417 mld € i wzrosła o 0,1% względem roku 2013.
- Spadek składek Działu II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2014 r., liczony w walucie lokalnej, wynosił 1,3% względem roku poprzedniego.

- Polska ze składką 6,3 mld € w 2014 r. stanowiła 1,5% rynku unijnego i zajmowała 10. miejsce w rankingu krajów EU27. Nominalnie było to więcej niż w Szwecji, Finlandii czy Portugalii, ale mniej niż w Danii czy Austrii.

- W 2014 r. spośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych, osiągnęły: Niemcy (2,3%) i Francja (1,8%).
- W tym samym okresie Wielka Brytania odnotowała spadek składek Działu II aż o 9,4%. Spadały też składki w Holandii, we Włoszech i w Hiszpanii.

Rysunek 7.

Udział wiodących krajów Unii Europejskiej w składce przypisanej brutto w 2014 r.

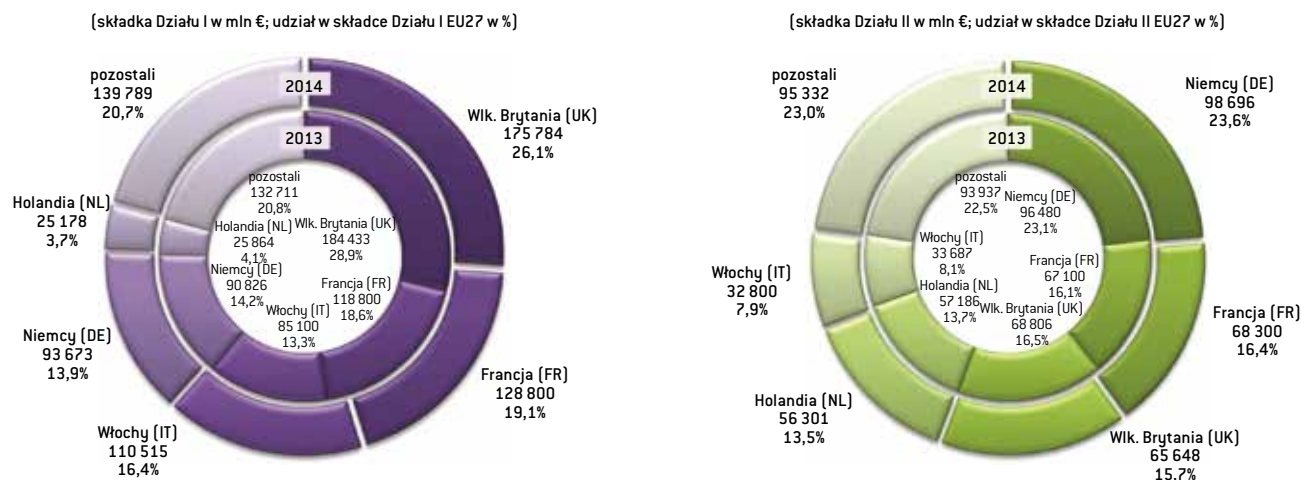

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Pięć państw zebrało łącznie 77,7% składek ogółem rynku ubezpieczeniowego Unii Europejskiej w 2014 r.
- Wielka Brytania miała 22,1%, a Francja 18,1% łącznej składki z obu działów ubezpieczeń w 2014 r.
- Na trzecim miejscu były Niemcy posiadające w 2014 r. 17,6% unijnego rynku ubezpieczeń.
- Te trzy wymienione państwa miały łącznie blisko 57,8% całego rynku Unii Europejskiej.
- Na czwartym miejscu były Włochy z udziałem 13,1%.
- Holandia z uwagi na imponujący poziom składek z ubezpieczeń zdrowotnych uplasowała się na piątym miejscu w Unii, z 6,8-procentowym udziałem w 2014 r.

Rysunek 8.

Pięć krajów Unii Europejskiej wiodących w składce przypisanej brutto Działu I i II w latach 2013–2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

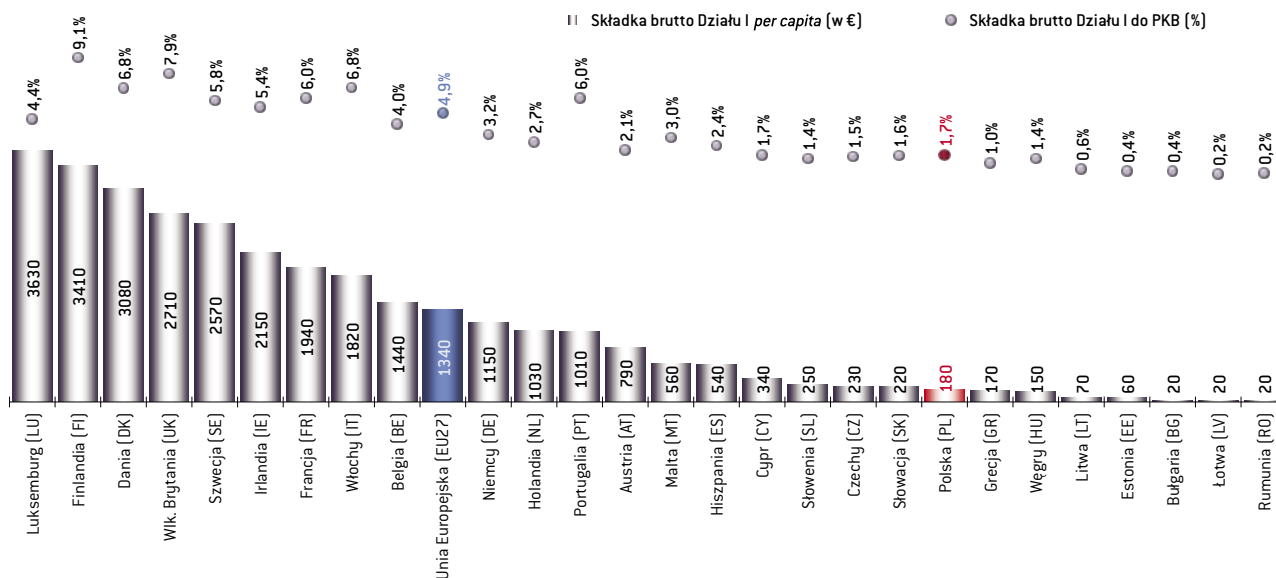
- Podobnie jak dla ogółu składek, Dział I unijnego rynku ubezpieczeniowego zdominowany był przez pięć państw posiadających w 2014 r. łącznie 79,3%.
- Dwa czołowe miejsca zajmowały Wielka Brytania i Francja z udziałem odpowiednio: 26,1% oraz 19,1% w 2014 r. Składki w Wielkiej Brytanii zmalały, a we Francji wzrosły w 2014 r. w relacji do roku 2013.
- Dwa kolejne miejsca zajmowały Włochy i Niemcy z udziałem odpowiednio 16,4% i 13,9%.

- Na piątym miejscu była Hiszpania z udziałem 3,7%.
- W Dziale II dominującą pozycję miały Niemcy, stanowiące 23,6% unijnego rynku w 2014 r.
- Kolejne dwa kraje to Francja (16,4%) i Wielka Brytania (15,7%). Niewiele mniej, bo 13,5% unijnego rynku w Dziale II miała Holandia, dzięki wysokiemu udziałowi składek zdrowotnych.

- Włochy z wkładem 7,9% dopełniały udział pięciu wymienionych państw do 77,0% składek Działu II.
- W strukturze składek Działu II państw Unii w 2014 r. 29% to ubezpieczenia komunikacyjne, 26% ubezpieczenia zdrowotne (z wyłączeniem wypadkowych), a 20% to ubezpieczenia rzeczowe.

Rysunek 9.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu I w krajach Unii Europejskiej w 2014 r.

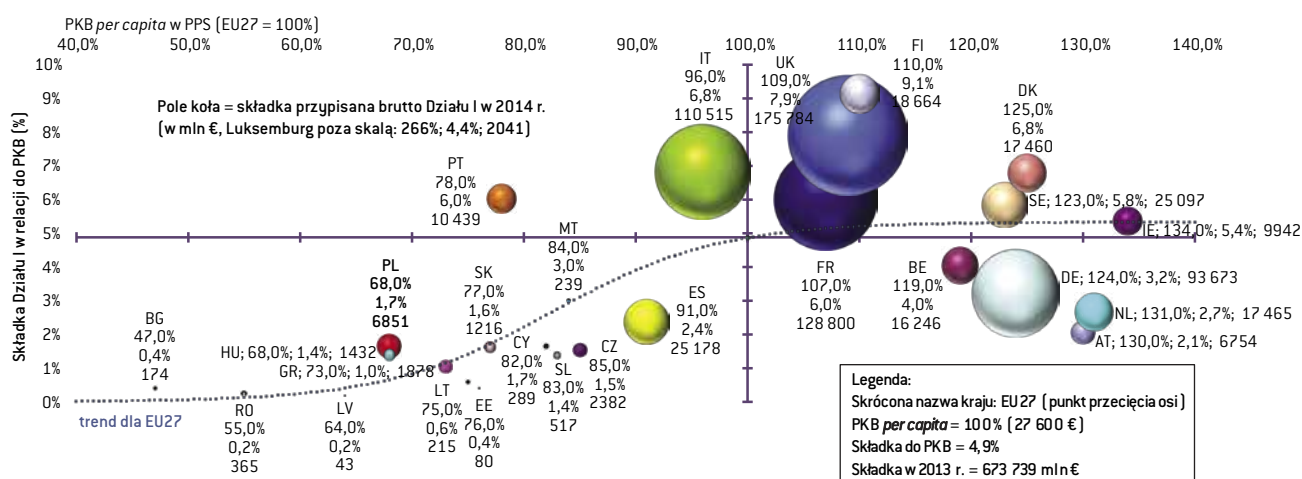
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu I do PKB dla Polski wynosiła w 2014 r. 1,7%. Był to wynik lepszy od wyniku dotkniętej kryzysem Grecji i zbliżony do Hiszpanii, ale blisko trzykrotnie niższy niż średnia w krajach Unii Europejskiej.

- Składka przypisana brutto Działu I per capita w Polsce wynosiła 180 € w porównaniu z 1340 € dla wszystkich krajów Unii Europejskiej. Był to wynik również lepszy od wyniku Grecji, ale trzykrotnie niższy niż w porównywalnej Hiszpanii.

Rysunek 10.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu I od PKB per capita w krajach Unii Europejskiej w 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2014 r. średni PKB per capita dla EU27 wynosił około 27,6 tys. € = 27,6 tys. PPS (kurs wymiany PPS na € = 1). PKB per capita w Polsce, po przeliczeniu przez średni kurs €/PLN wynosił 10,9 tys. €. PPP dla Polski wynosiło 1,72. Zatem polski PKB per capita wynosił 10,9 * 1,72 ≈ 18,8 tys. PPS. Jeśli przyjmujemy, że EU27 = 100%, to polski PKB per capita można

- przeliczyć jako iloraz (18,8 tys. PPS) ÷ (27,6 tys. PPS), co dawało Polsce 68% średniej EU27 (zgodnie z tabelą Eurostat i wykresem powyżej).
- Polska w 2014 r. odnotowała przypis składki brutto w Dziale I ponad 6,85 miliarda €, co stanowiło 1,0% całego przypisu EU27 wynoszącego 674 mld €.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

3. Analiza rynku ubezpieczeń

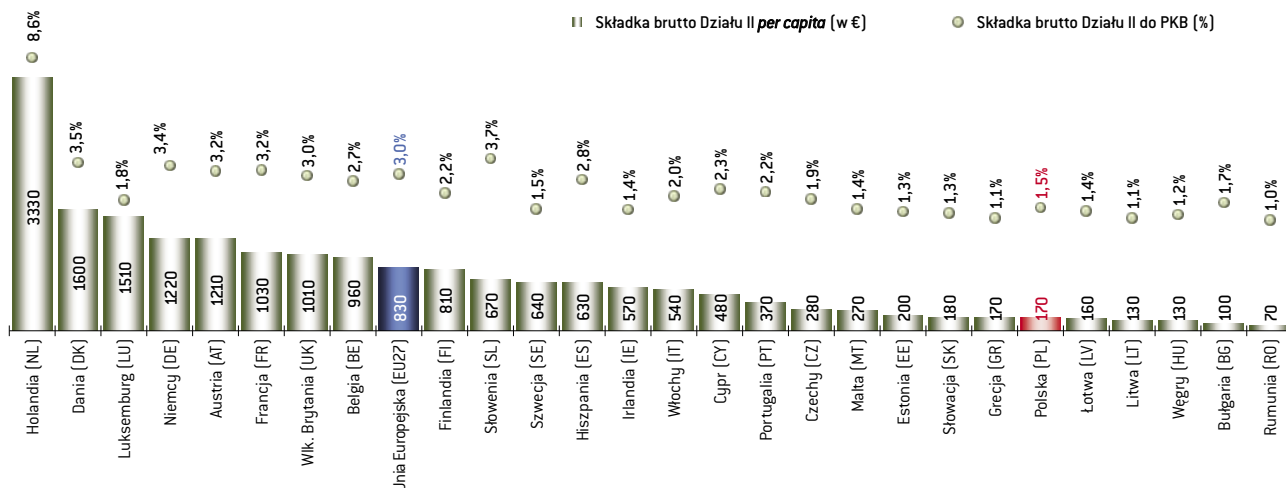
- Relacja składki Działu I do PKB dla Polski wynosiła 1,7%, w porównaniu z 4,9% dla EU27, przy PKB *per capita* na poziomie 68% średniej dla EU27.
- W Polsce wskaźnik penetracji był najwyższy spośród nowych członków Unii i przewyższał poziom linii trendu wyliczonego dla wszystkich krajów metodą regresji krzywą logistyczną. Był to jednak

efekt utrzymującego się jeszcze na wysokim poziomie w 2014 r. przypisu do portfela produktów oszczędnościowych w Polsce.

- Wyniki roku 2015, w którym penetracja Polski istotnie zmalała z racji spadku składek do 4,0% przy szacowanym wzroście PKB do 3,6%, spowoduje spadek pozycji Polski do poziomu Węgry i Czech.

Rysunek 11.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu II w krajach Unii Europejskiej w 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

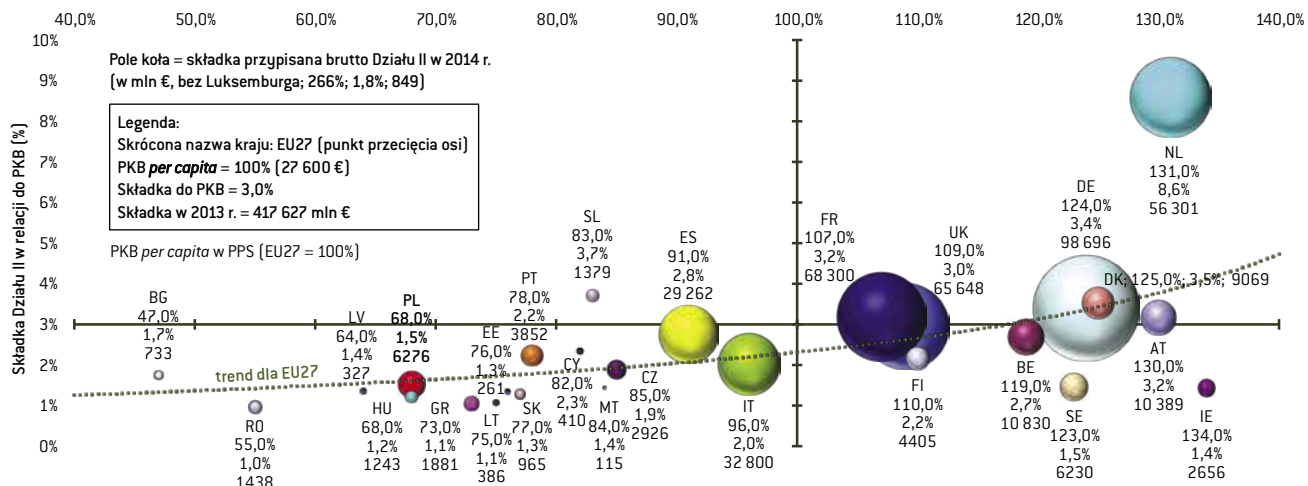
- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu II do PKB dla Polski wynosiła w 2014 r. 1,5%. To wynik lepszy od wyniku dotkniętej kryzysem Grecji, jednak dwukrotnie niższy niż średnia dla krajów Unii Europejskiej.
- W Polsce składka przypisana brutto Działu II *per capita* wynosiła 170 € w porównaniu z 830 € dla wszystkich krajów Unii

Europejskiej. Był to również jeden z najniższych wyników osiągniętych w krajach unijnych i niższy niż w Estonii czy Słowacji.

- Wyjątkowo wysoki poziom składki *per capita* oraz penetracji w Holandii wynika z faktu wprowadzenia od 2006 r. obowiązkowych ubezpieczeń zdrowotnych w tym kraju.

Rysunek 12.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu II od PKB *per capita* w krajach Unii Europejskiej w 2014 r.

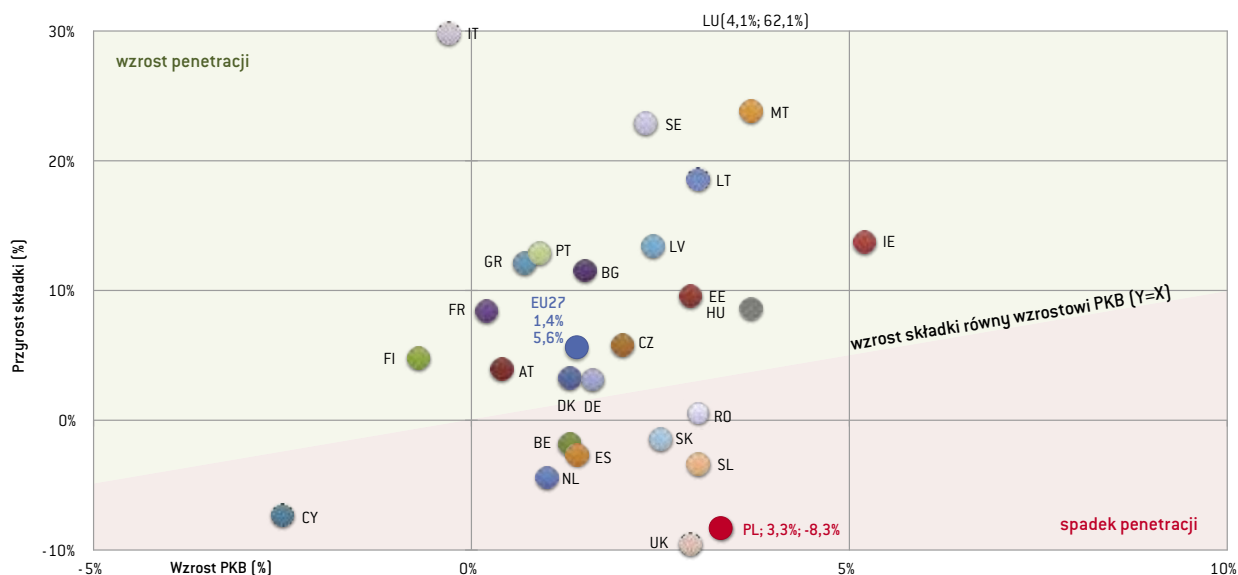
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- Polska w 2014 r. odnotowała przypis składki brutto blisko 6,3 mld €, co stanowiło 1,5% całego przypisu EU27 wynoszącego 418 mld €.
- Relacja składki Działu II do PKB dla Polski wynosiła 1,5%, w porównaniu z 3,0% dla EU27, przy PKB per capita na poziomie 68% średniej dla EU27.
- Polska miała zatem penetrację zbliżoną do penetracji nowych członków Unii, ale nieco poniżej krzywej trendu wyliczonej dla wszystkich krajów metodą regresji. Krzywa ta w Dziale II ma charakter liniowy, w przeciwieństwie do krzywej logistycznej (typu S) obserwowanej w Dziale I.

- Poziom linii trendu EU27 osiągnęły Czechy i zbliżyły się wartościowo do Portugalii, przewyższyły przy tym Grecję.
- Zważywszy, że Polska należy do najbardziej zmotoryzowanych krajów Europy oraz leży w niemal identycznej strefie klimatycznej jak Czechy, to należałoby się spodziewać dalszego wzrostu wartości składek z ubezpieczeń Działu II.
- Wyniki roku 2015, w którym penetracja rynku w Polsce rośnie wobec wzrostu wartości składek Działu II o 3,9%, przy szacowanym wzroście PKB o 3,6%, wskazują, że Polska znajdzie się powyżej linii trendu.

Rysunek 13.

Zależność dynamiki składki Działu I od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2014 r.

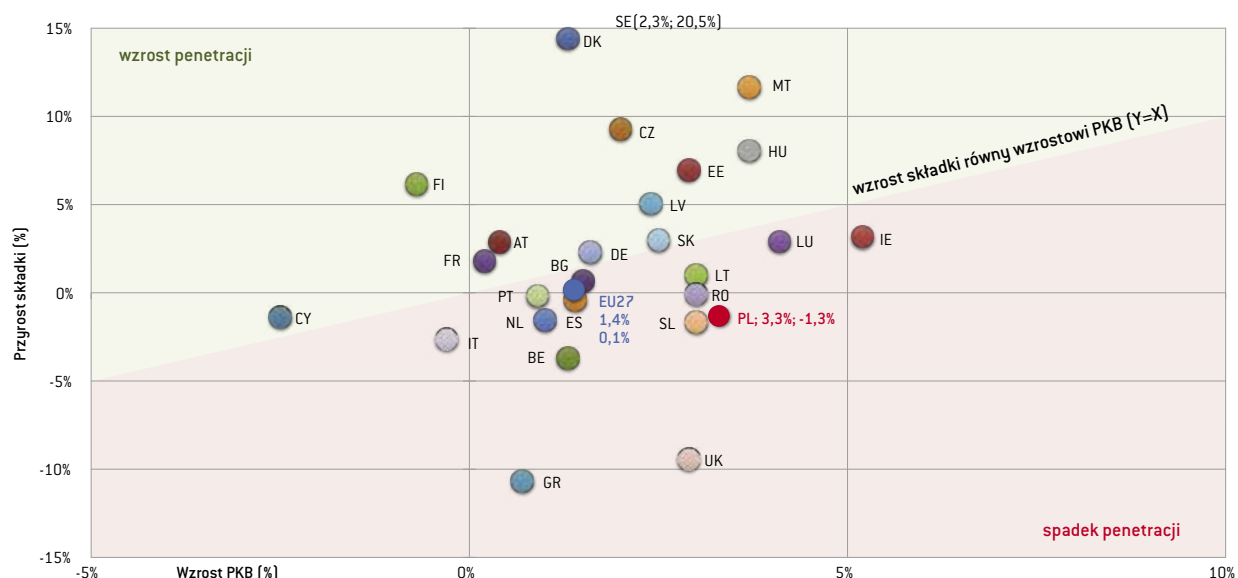
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2014 r. dynamika spadku składek Działu I w Polsce wynosiła 8,3% i była znacznie poniżej dynamiki wzrostu PKB wynoszącej 3,3%. Penetracja zatem spadła i był to wynik spadku ubezpieczeń inwestycyjnych w grupie pierwszej. Był to też jeden z najgłębszych spadków w Unii Europejskiej.
- W 2014 r. średni wzrost składek, liczony dla wszystkich krajów EU27 wynosił 5,6% wobec wzrostu PKB o 1,4%, co oznaczało wzrost penetracji.

- Pośród dominujących krajów najwyższy wzrost penetracji odnotowały Włochy, gdzie składki Działu I wzrosły o 29,9% przy spadku PKB o 0,3%.
- W Wielkiej Brytanii, gdzie wzrost PKB w 2014 r. należał do najwyższych w EU27, bo wynosił 2,9%, składki Działu I zmalały o 9,5% w tym samym okresie.
- Najwyższy spadek penetracji w 2014 r. notowano właśnie w Wielkiej Brytanii i w Polsce.

Rysunek 14.

Zależność dynamiki składki Działu II od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2014 r.

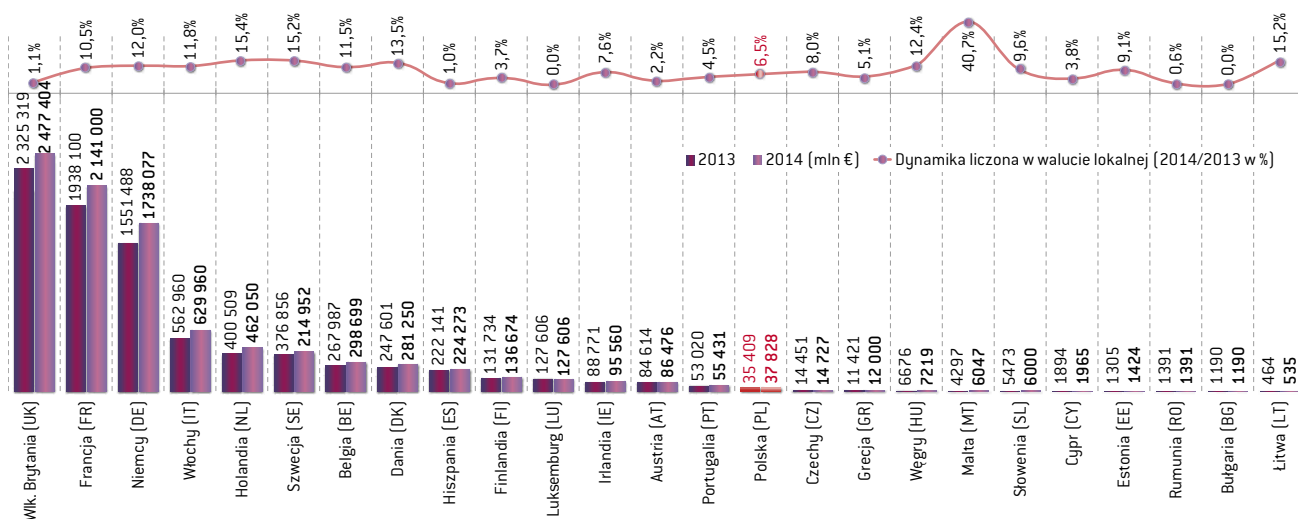
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2014 r. dynamika spadku składek Działu II w Polsce wynosiła 1,3% w relacji do 3,3% wzrostu PKB. Penetracja zatem była niższa w przeciwieństwie do roku 2015, podczas którego składki wzrosły o 3,9% przy szacowanym wzroście PKB o 3,6%.
- W 2014 r. średni wzrost składek, liczony dla wszystkich krajów EU27, wynosił 0,1% wobec wzrostu PKB o 1,4%, co oznaczało spadek penetracji.
- Francja i Niemcy odnotowały wzrost penetracji przy dodatnim wzroście zarówno przypisu składek, jak i PKB. We Włoszech zanotowano spadek penetracji, ponieważ dynamika spadku przypisu składek była większa niż spadek PKB. W Holandii i Hiszpanii penetracja zmalała, ponieważ zanotowano spadek składek przy wzroście PKB.
- Największe spadki penetracji odnotowano w Wielkiej Brytanii, i to pomimo wzrostu PKB. Mógł być to jednak efekt osłabienia lokalnej waluty względem EUR.

3.5. LOKATY KRAJÓW EU27 W LATACH 2013–2014

Rysunek 15.

Wartość i dynamika lokat branży ubezpieczeniowej w krajach Unii Europejskiej w latach 2013–2014

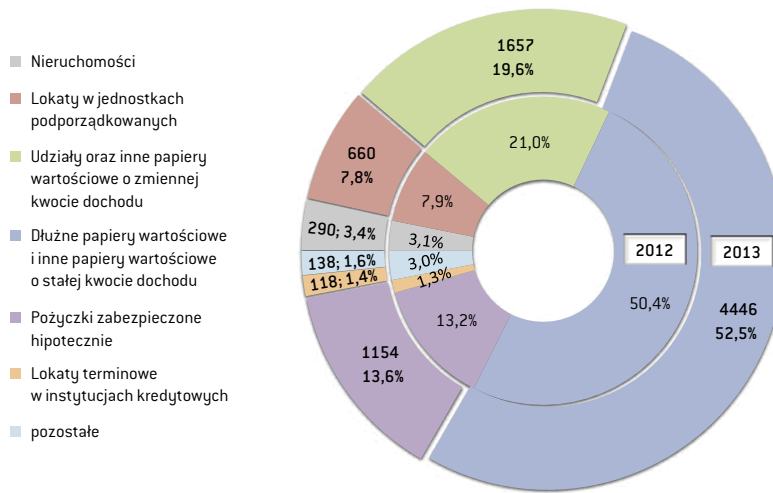

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma lokat w działalności ubezpieczeniowej krajów Unii Europejskiej wynosiła w 2014 r. 9258 mld € i wzrosła o 9,4% względem roku 2013.
- Polski rynek ubezpieczeniowy w 2014 r., liczony w walucie lokalnej, odnotował wzrost stanu lokat o 6,5% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 37,8 mld € w 2014 r. stanowiła 0,41% rynku unijnego i zajmowała 15. miejsce w rankingu krajów EU27.
- Nominalnie było to więcej niż w Czechach, Grecji i na Węgrzech razem oraz o około 18 mld € mniej niż w Portugalii.
- W 2014 r. największe wzrosty stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowały: Francja (10,5%), Niemcy (12,0%), Włochy (11,8%), Holandia (15,4%) oraz Szwecja, Belgia i Dania, wszystkie również po kilkanaście procent.
- W 2014 r. w żadnym z krajów EU27 nie odnotowano spadku poziomu lokat względem 2013 r.

Rysunek 16.

Struktura przedmiotowa lokat w EU27 w latach 2012–2013 w % (ostatnie dostępne dane)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

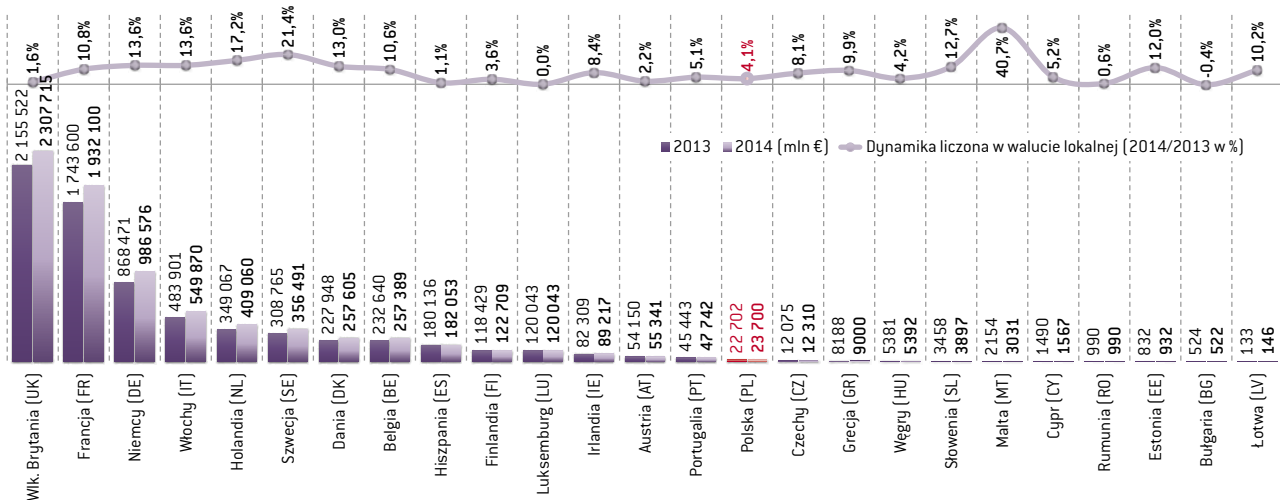
- Według ostatnich dostępnych danych za 2013 r. w strukturze lokat unijnej branży ubezpieczeniowej dominowały instrumenty finansowe o stałej (52,5%) oraz o zmiennej (21,0%) kwocie dochodu. Udział tej pierwszej kategorii wzrósł, a drugiej zmalał względem roku 2012.
- Trzecią pozycję w strukturze lokat (13,6% w 2013 r.) miały, praktycznie niewystępujące w Polsce, pożyczki zabezpieczone

ne hipotecznie. Lokaty w jednostkach podporządkowanych stanowiły prawie 8%.

- Lokaty ubezpieczeniowe w relacji do łącznego PKB EU27 wynosiły w 2014 r. 63%. Pośród wiodących krajów najwyższą wartość relacji lokat do PKB odnotowano w Wielkiej Brytanii, Danii i Francji (ponad 100%).
- W Polsce w 2014 r. lokaty stanowiły 9,2% PKB.

Rysunek 17.

Wartość i dynamika lokat Działu I w krajach Unii Europejskiej w latach 2013–2014

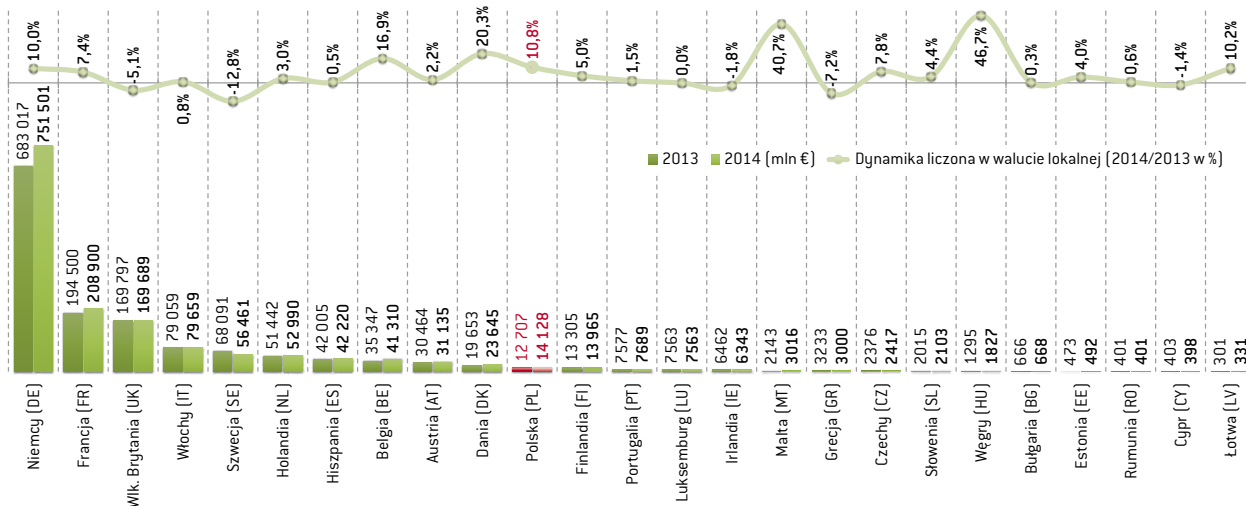
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma lokat Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła w 2014 r. 7735 mld € i wzrosła o 10,1% względem roku 2013.
- Lokaty Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2014 r. odnotowały wzrost liczony w walucie lokalnej wynoszący 4,1% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 23,7 mld € w 2014 r. stanowiła 0,31% rynku unijnego i zajmowała 15. miejsce w EU27. Nominalnie było to blisko dwa razy mniej niż w Portugalii.

- Spśród dominujących krajów w 2014 r. wzrost stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowano: we Francji (10,8%), w Niemczech (13,6%), we Włoszech (13,6%), w Holandii (17,2%) i Szwecji (21,4%).
- Na koniec 2014 r. żaden z krajów EU27 z wyjątkiem Bułgarii nie odnotował spadku wartości stanu lokat względem końca roku 2013.

Rysunek 18.

Wartość i dynamika lokat Działu II w krajach Unii Europejskiej w latach 2013–2014

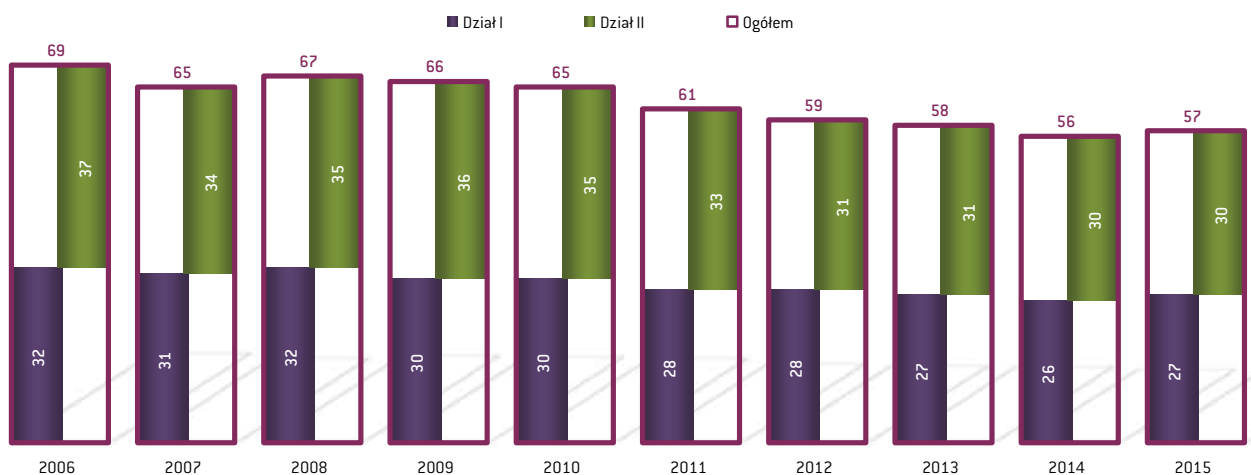
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma lokat Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła w 2014 r. 1521 mld € i wzrosła o 6,1% względem roku 2013.
- Dział II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2014 r. odnotował wzrost stanu lokat o 10,8% względem roku poprzedniego, licząc w walucie lokalnej.
- Polska z lokatami 14,1 mld € w 2014 r. stanowiła 0,9% rynku unijnego i zajmowała 11. miejsce w rankingu krajów EU27.
- Nominalnie było to więcej niż w Irlandii, w Portugalii czy w Finlandii oraz prawie dwa razy mniej niż w Danii.
- Spośród dominujących krajów w 2014 r. wzrost stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowano: w Niemczech (10,0%), Francji (7,4%), we Włoszech (0,8%) i Holandii (3,0%).
- W tym samym okresie w Wielkiej Brytanii odnotowano spadek wartości stanu lokat o 5,1%, a w Szwecji spadek wyniósł aż 12,8%.

3.6. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W OSTATNICH DZIESIĘCIU LATACH

Rysunek 19.

Liczba zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2006–2015 objętych raportem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Liczba zakładów ubezpieczeń objętych statystyką PIU zmalała z 69 w 2006 r. do 57 w 2015 r. W tym samym czasie liczba zakładów Działu II zmalała z 37 do 30. W Dziale I z 32 w 2006 r. pozostało 27 zakładów na koniec 2015 r.
- W Dziale I liczba raportujących zakładów na koniec 2015 r. wzrosła o jeden za sprawą uruchomienia działalności w Dziale I przez Pocztove Živie. ING zmienił nazwę na Nationale Nederlanden.

- W 2015 r. liczba zakładów w Dziale II nie zmieniła się. Jednak w gronie zakładów raportujących do KNF nie ma już Benefii, a w to miejsce

pojawił się nowy zakład Credit Agricole. Medica zmieniła nazwę na TU Zdrowie, a BRE Ubezpieczenia na AXA Ubezpieczenia.

Rysunek 20.

Wartość kapitałów podstawowych zakładów w Polsce oraz udział kapitału zagranicznego w latach 2006–2015

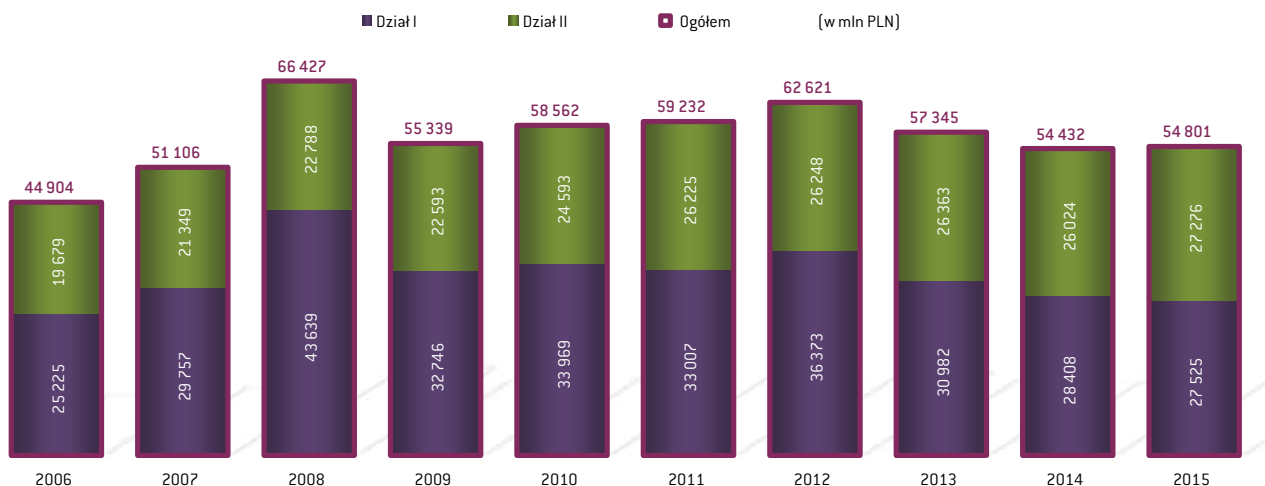

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Po spadku udziału kapitału zagranicznego w kapitałach zakładów ubezpieczeń z 82,2% w roku 2009 do 77,4% w 2010, spowodowanym wycofaniem inwestora zagranicznego z PZU, nastąpiła trzyletnia stabilizacja.
- W kolejnych latach postępuje konsolidacja branży. W roku 2013 udział inwestorów zagranicznych w sumie kapitałów podstawowych obu działów ubezpieczeń wynosił 74,9%, a w 2015 r. było to 70,3%, co stanowiło efekt przejęcia Nordei przez PKO, Benefii przez Compensę i wejścia do statystyk Credit Agricole.
- Wartość kapitałów podstawowych w Dziale II nieznacznie wzrosła do poziomu 2683 mln PLN.
- Wzrost wartości kapitałów podstawowych w Dziale I z 2,9 miliarda PLN w roku 2012 do 3,1 miliarda w 2013 był wynikiem podniesienia kapitału w grupie tworzonej przez Talanx International, a spadek w 2014 r. poniżej 3 mld PLN to efekt konsolidacji grupy VIG.

Rysunek 21.

Składka przypisana brutto w Polsce w latach 2006–2015 w cenach roku 2015

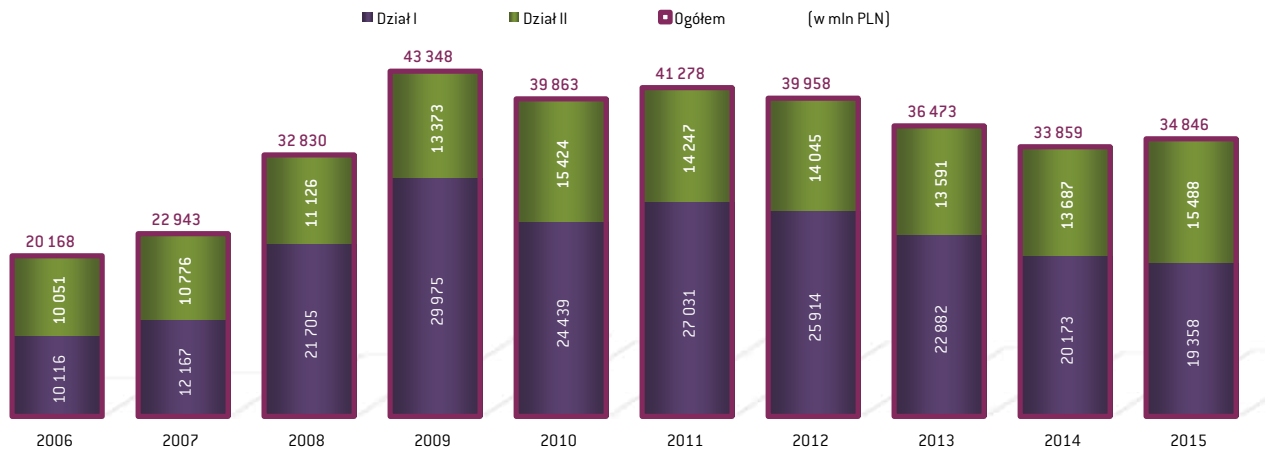

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Maksymalną, realną wartość składki przypisanej brutto w kwocie ponad 66 mld PLN odnotowano w 2008 r. Wynik ten polski rynek ubezpieczeniowy osiągnął za sprawą nadzwyczajnego wzrostu składek Działu I do 44 mld PLN dzięki sprzedaży grupowych ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, głównie w segmencie bancassurance.
- CAGR (2006–2009), czyli średnioroczna stopa wzrostu realnej wartości składek w latach 2006–2009 wynosiła 22% ogółem, 32% w Dziale I oraz 8% w Dziale II.
- CAGR (2006–2015), która do pewnego stopnia eliminuje wyjątkowe poziomy składek z lat 2008–2012, wynosiła: 2,2% ogółem, 1,0% dla Działu I oraz 3,7% dla Działu II.
- Po istotnym spadku składek w 2013 r. o 5,3 mld PLN względem 2012 r. nastąpił ich ponowny spadek w roku 2014 o kolejne 2,9 mld PLN. W 2015 r. składki Działu I zmalały o kolejne 0,9 mld PLN, a Działu II wzrosły o 1,3 mld PLN.

Rysunek 22.

Odszkodowania i świadczenia w Polsce w latach 2006–2015 w cenach roku 2015

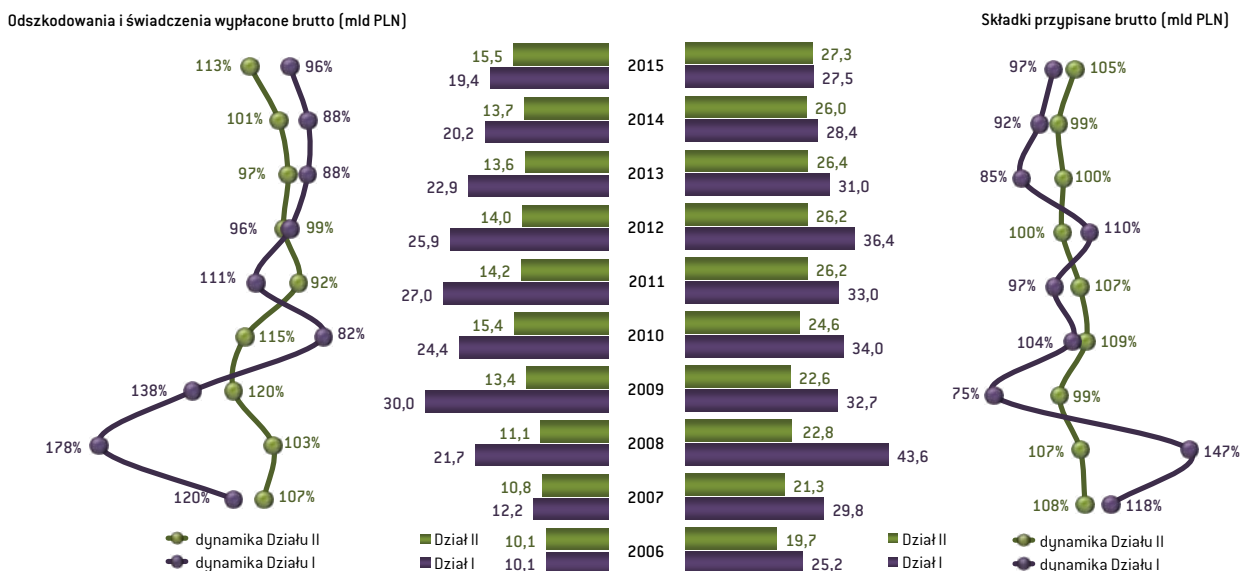

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Maksymalną, realną wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w kwocie ponad 43,3 mld PLN odnotowano w 2009 r. za sprawą wypłat świadczeń w Dziale I w kwocie blisko 30 mld PLN.
- Wynik ten, podobnie jak dla składek, należy traktować jako wyjątkowy i związany z wypłatą świadczeń o charakterze lokacyjnym z grupy 1 Działu I.
- CAGR (2006–2015) wynosiła: 6,3% ogółem, 7,5% dla Działu I oraz 4,9% dla Działu II.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone w Dziale II po wzroście w latach 2009–2010, kiedy występowały wyjątkowe zimy i powódzie, do poziomu ponad 15,4 mld PLN w 2010 r., malały w kolejnych latach o około 3% średniorocznie, by osiągnąć poziom 13,7 mld PLN w 2014 r. Jednak w roku 2015 wartość świadczeń i odszkodowań wypłaconych brutto ustanowiła nowy, historyczny rekord na poziomie 15,5 mld PLN.

Rysunek 23.

Dynamika odszkodowań a dynamika składek w Polsce w latach 2006–2015 w ujęciu realnym

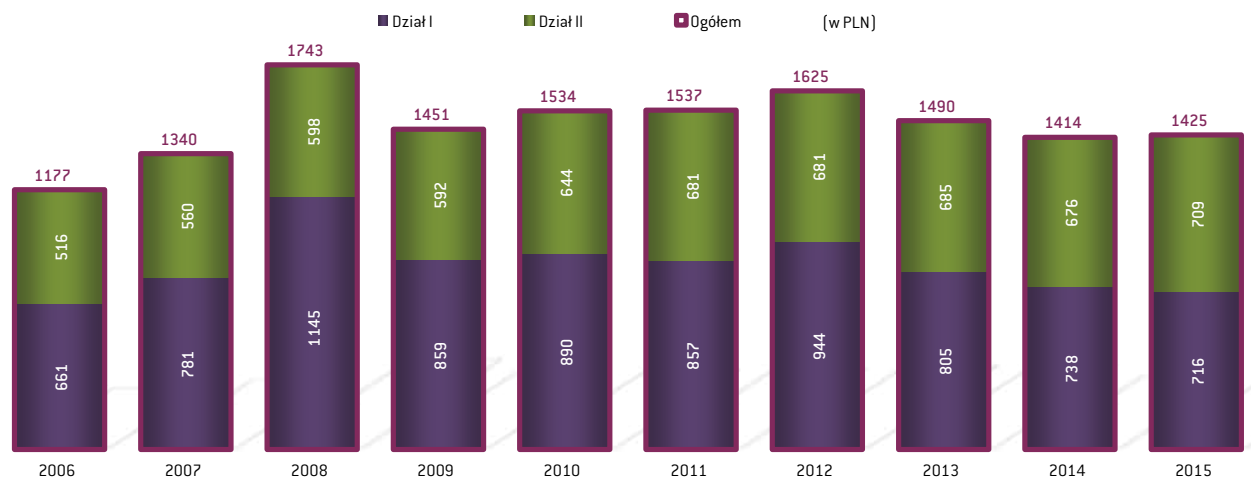
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Począwszy od roku 2008 dynamiki składek i odszkodowań Działu I przesunięte są o roczny cykl wywołany wysokim przyrostem obu kategorii w roku 2008. W 2008 r. rosły zarówno składki, jak i odszkodowania. W 2009 r. składki gwałtownie zmalały przy dalszym wzroście odszkodowań. W 2010 r. malała wartość poliso-łokat, ale rosła wartość ubezpieczeń grupy 3.
- W roku 2011 nastąpił spadek realnej wartości składek, przy jednoczesnym wzroście realnej wartości wypłaconych odszkodowań i świadczeń. W 2012 r. sytuacja była odwrotna. Natomiast lata 2013–2014 charakteryzowały się spadkiem zarówno odszkodowań, jak i składek. W roku 2015 składka i odszkodowania w Dziale I nadal malały, chociaż niewiele.

- W Dziale II składki po wzroście w latach 2010–2011 pozostały bez zmian w latach 2012–2014. Rok 2015 przyniósł wzrost składek o 5%.
- Po spadkach odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu II w latach 2011–2013 nastąpił ich wzrost do 15,5 mld PLN w 2015 r., tj. o 13% względem 2014 r.

Rysunek 24.

Składka przypisana brutto per capita w Polsce w ujęciu realnym w latach 2006–2015

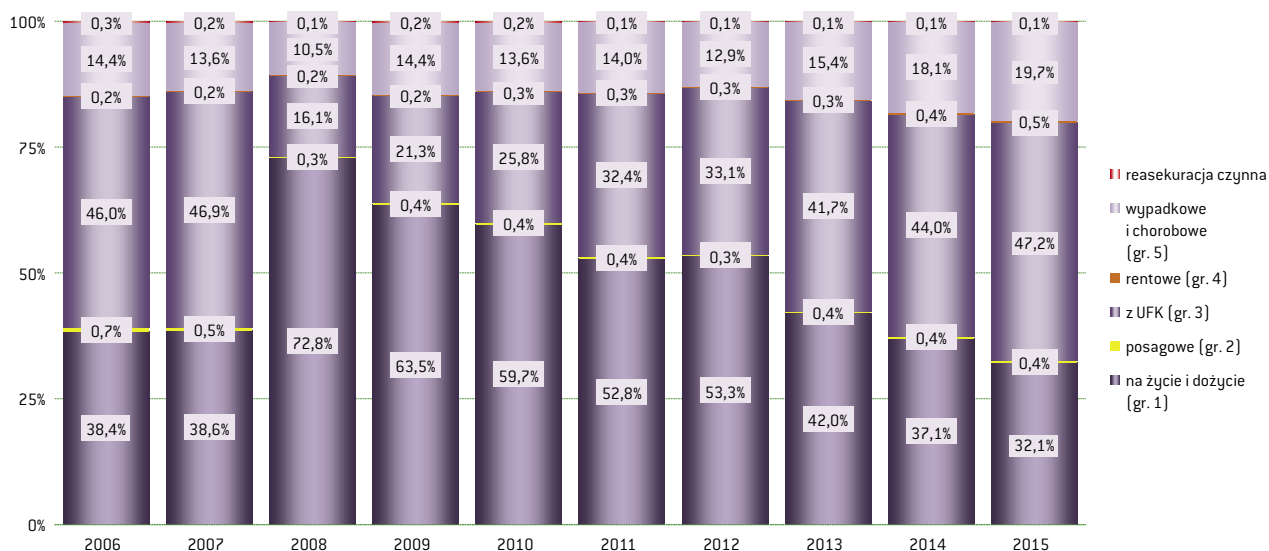

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Populacja Polski w okresie ostatnich 10 lat była zbliżona do 38,5 mln obywateli. Dlatego dynamika zmian składek przypisanych brutto per capita odzwierciedla trend ich wartości realnych.
- W rekordowym 2008 r. wartość łącznej składki per capita wynosiła 1759 PLN, co odpowiadało 500 € po najwyższym w historii kursie PLN/€ = 3,52. W 2015 r. wartość łącznej składki per capita wynosiła 1425 PLN (341 € dla PLN/€ = 4,18), tj. o 0,8% więcej niż w 2014 r.
- Wartość składki per capita w Dziale I wynosiła w 2015 r. 716 PLN (171 €) i była niższa o 3,0% względem roku poprzedniego i tylko o 8,3% wyższa niż dziesięć lat temu.
- Wartość składki per capita w Dziale II wynosiła w 2015 r. 709 PLN (170 €) i była wyższa o 4,9% niż w 2014 r. oraz o 37,5% wyższa niż dziesięć lat temu.

Rysunek 25.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu I w Polsce w latach 2006–2015 w ujęciu realnym (%)

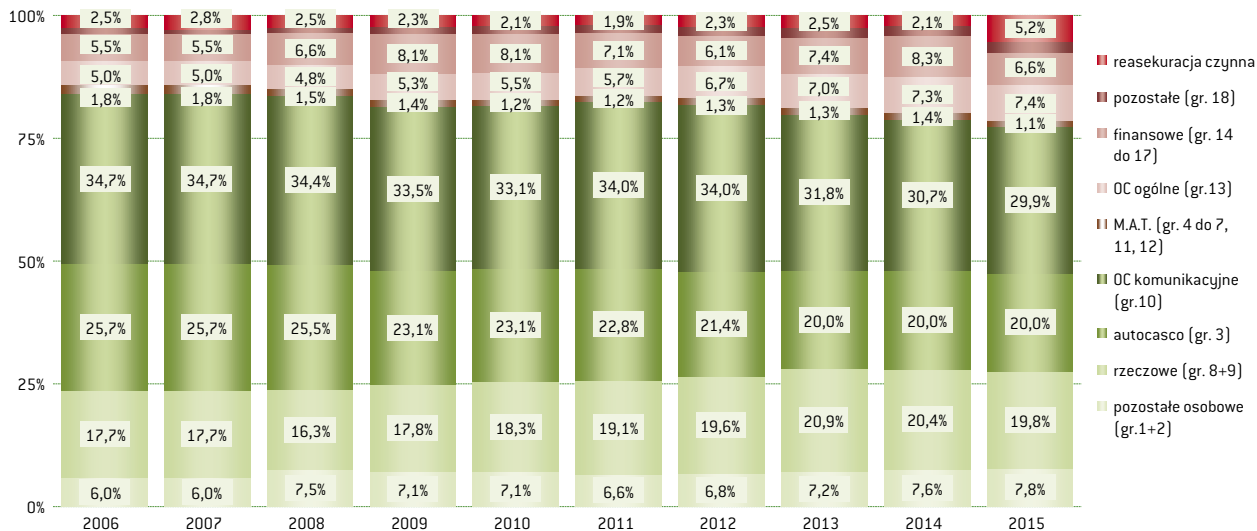

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu I dominowały grupy 1 i 3, które łącznie stanowiły 79,3% składki przypisanej brutto w 2015 r.
- Do roku 2007 wzrastał udział składek z grupy z UFK w związku z ich szybkim rozwojem w rezultacie rosnącej podaży oraz wzrostu indeksów giełdowych. Jednak w roku 2008 w efekcie kryzysu finansowego nastąpił gwałtowny przepływ składek z grupy 3 do 1, w której ujmowane były tzw. poliso-lokaty, i która stanowiła wówczas aż 72,8% sumy składek Działu I.
- Począwszy od roku 2009 kierunek zmian jest odwrotny. Zyskuje grupa z UFK, która w 2015 r. stanowiła 47,2% składki. Udział grupy 1 spadł do poziomu 32,1% w 2015 r. Struktura składek przypisanych brutto Działu I powróciła więc do tej z lat 2006–2007, z większym jednak udziałem grupy 5.

Rysunek 26.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu II w Polsce w latach 2006–2015 w ujęciu realnym (%)

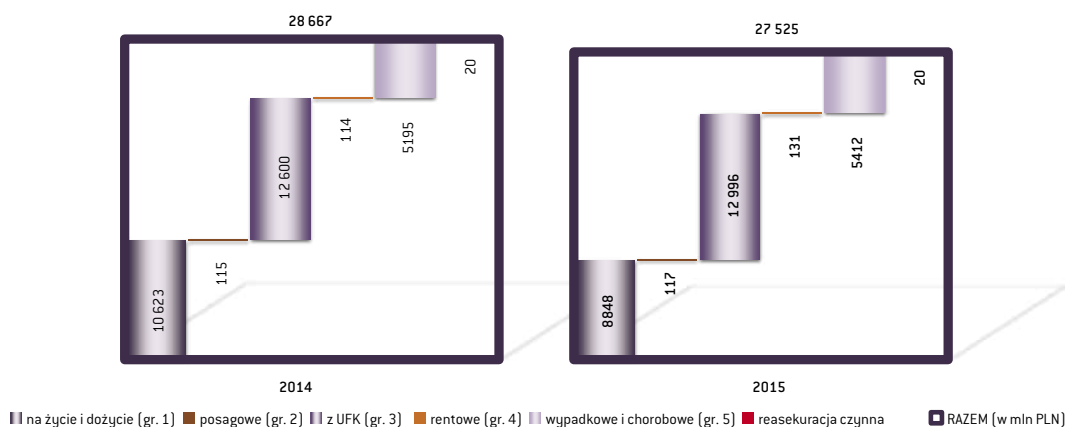
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu II nie było tak istotnych zmian spowodowanych kryzysem, jak w Dziale I. W 2015 r. dominowały ubezpieczenia komunikacyjne: OC 29,9% oraz AC 20,0%. Drugą w kolejności grupą ubezpieczeń były ubezpieczenia rzeczowe (grupy 8+9): 19,8% w 2015 r.
- Łączny udział tych trzech grup ubezpieczeń stanowił 69,7% składki przypisanej brutto Działu II w 2015 r. Zmalał on jednak w dziesięcioletnim okresie z 78,1% w 2006 r., tj. o 8,5 p.p.
- W tym samym czasie wzrastał udział grupy 13 z 5,0% do 7,4% w 2015 r., ubezpieczeń finansowych (grupy 14–17) z 5,5% do 6,6% w 2015 r. oraz pozostałych ubezpieczeń osobowych (grupy 1+2) z 6,0% do 7,8% w 2015 r.
- Rok 2015 był wyjątkowy ze względu na wysoki, wręcz historycznie najwyższy udział reasekuracji czynnej w strukturze składek Działu II. Stanowiła ona 5,2% składki ogółem i było to ponad dwa razy więcej niż rok wcześniej.

3.7. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 2014–2015

Rysunek 27.

Składki przypisane brutto Działu I w Polsce w latach 2014–2015 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

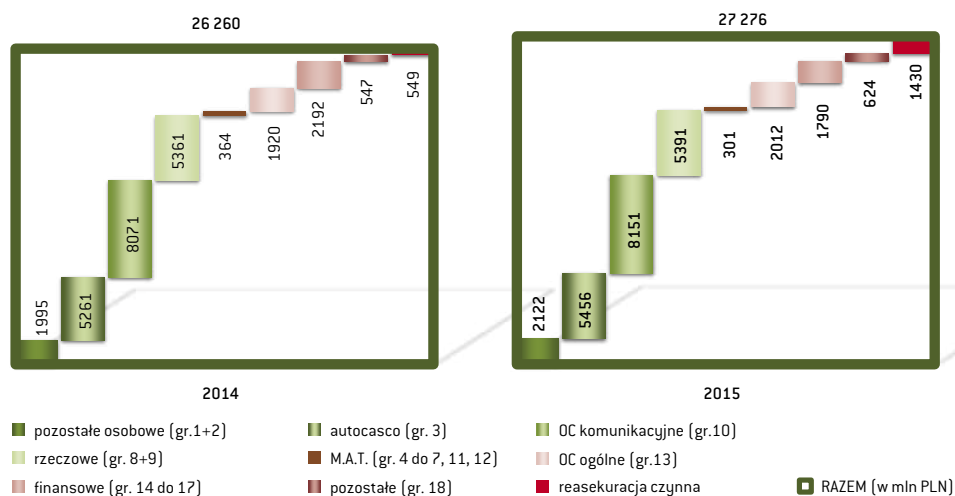
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna liczba czynnych polis w Dziale I wynosiła na koniec 2015 r. 11,9 mln sztuk, tj. 112% stanu sprzed roku. Liczba polis na życie i dożycie wzrosła o 17%, a polis z UFK o 2% i wynosiła odpowiednio 8,6 i 3,2 mln sztuk.

- W 2015 r. składki przypisane brutto w Dziale I wynosiły 27,5 mld PLN, tj. o 4,0% mniej niż rok wcześniej.
- W 2015 r. składki w grupie 3 wzrosły o 3% względem 2014 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 zmalały aż o 17%, a w grupie 5 wzrosły o 4%.
- Udział składek grup 1 i 3 w składce ogółem w 2015 r. w stosunku do 2014 r. obniżył się o 1,6 p.p., z 81,0% do 79,4%.

Rysunek 28.

Składki przypisane brutto Działu II w Polsce w latach 2014–2015 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

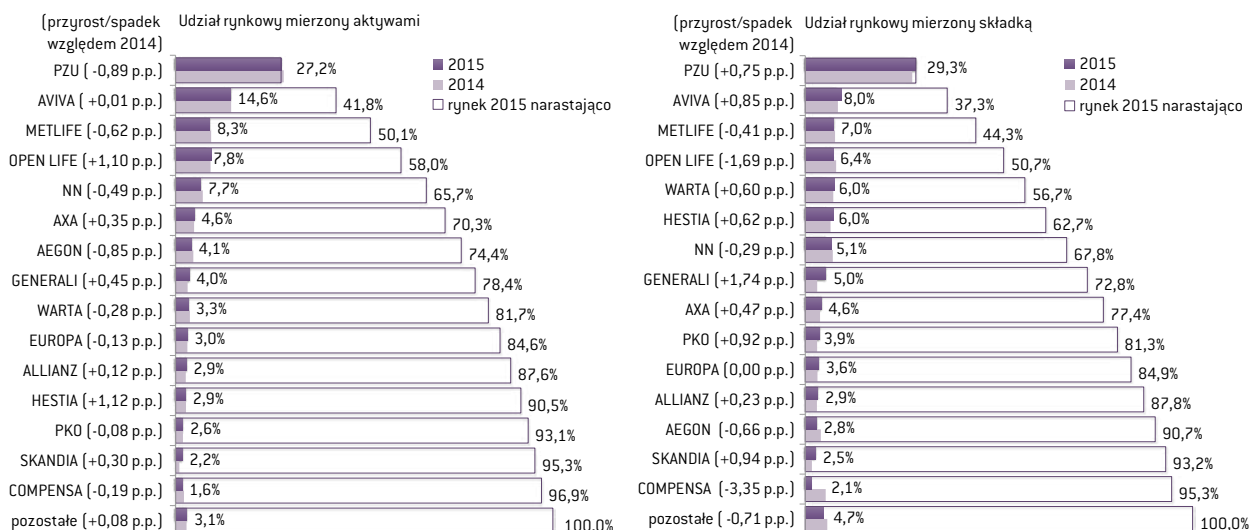

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna liczba czynnych polis w Dziale II wynosiła na koniec 2015 r. 44,6 mln sztuk, tj. 89% stanu sprzed roku. Liczba czynnych polis w grupie 3 (AC) i 10 (OC) wzrosła w tym samym okresie o 4%. W grupach 8 i 9 liczonych łącznie wzrost liczby polis wynosił 3%.
- Łączny udział składek ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczeń rzeczowych w sumie składek Działu II wynosił w 2015 r. 69,6%, tj. o 1,5 p.p. mniej niż w 2014 r.
- Składki przypisane brutto z ogółu działalności w Dziale II wynosiły w 2015 r. 27,3 mld PLN, tj. o 3,9% więcej niż rok wcześniej.
- W 2015 r. składki przypisane brutto w ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie wzrosły o 2,1% w relacji do 2014 r., za sprawą wzrostu składek o 3,7% w grupie AC oraz o 1,0% w grupie OC. W tym samym okresie najszybciej, bo o 18,3%, spadły składki ubezpieczeń finansowych. Suma składek w grupach 8 i 9 wzrosła o 0,6%, a pozostałych osobowych wzrosła o 6,4%.

Rysunek 29.

Udziały rynkowe zakładów Działu I w Polsce w 2015 r. oraz ich zmiana względem roku 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość aktywów zakładów Działu I objętych raportem wynosiła w 2015 r. 102 858 mln PLN w porównaniu z 105 120 mln PLN w 2014 r.
- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2015 r. 27,2% rynku mierzonego aktywami, tj. o 0,9 p.p. mniej niż przed rokiem.
- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły w 2015 r. 50,1% rynku, a pierwszych pięciu 65,7%.
- Łączna składka zakładów Działu I objętych raportem wynosiła w 2015 r. 27 525 mln PLN w porównaniu z 28 667 mln PLN w 2014 r.

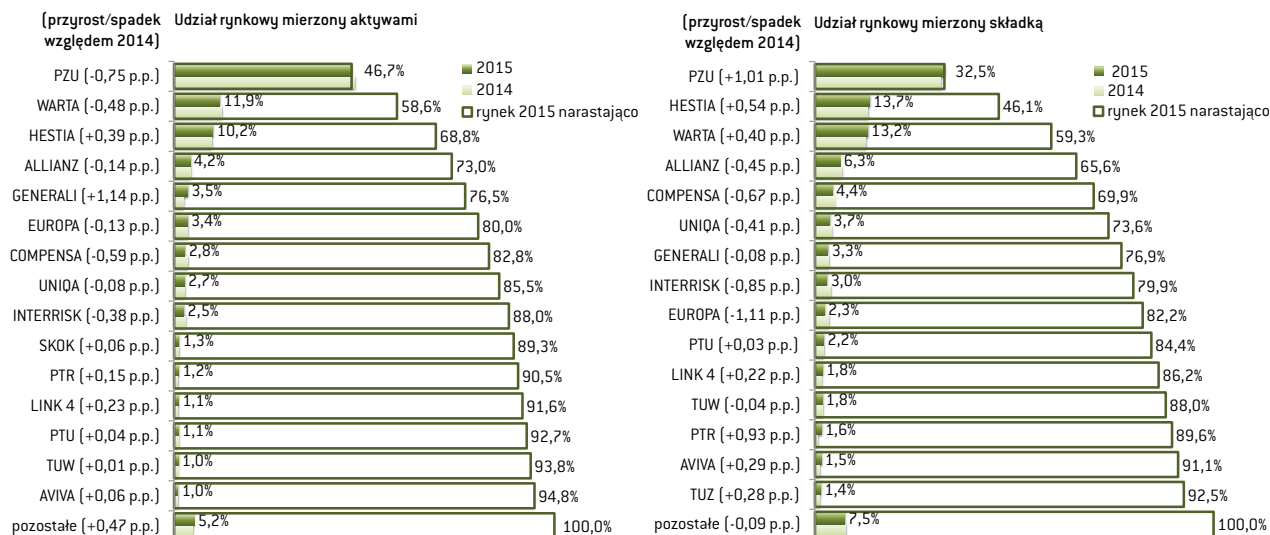
RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

3. Analiza rynku ubezpieczeń

- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2015 r. 29,3% rynku mierzonego składką, tj. o 0,8 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 44,3% rynku, a pierwszych pięciu 56,7%.

Rysunek 30.

Udziały rynkowe zakładów Działu II w Polsce w 2015 r. oraz ich zmiana względem roku 2014

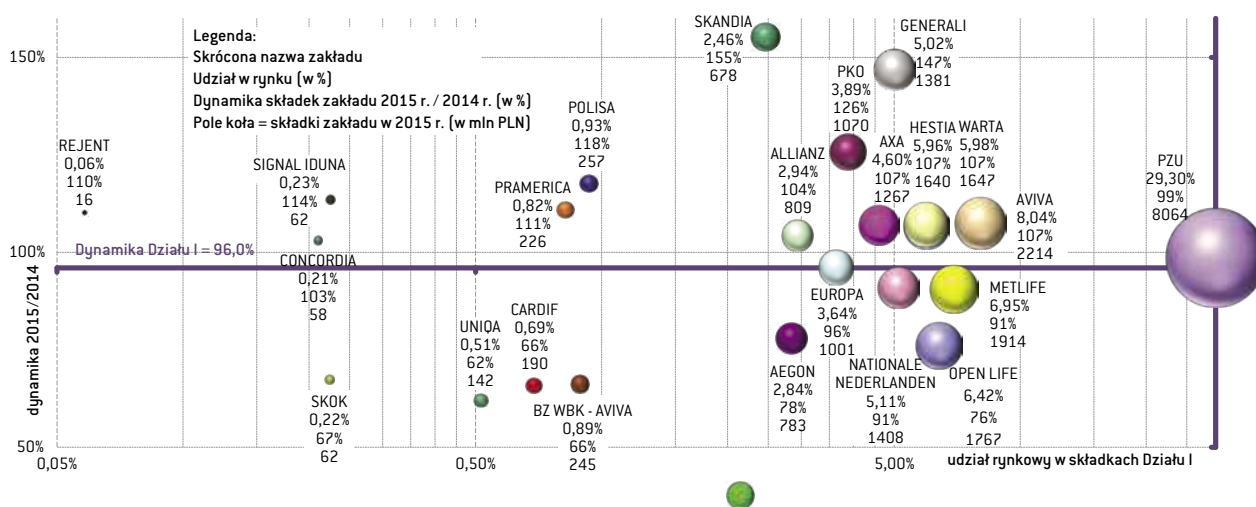

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość aktywów zakładów Działu II objętych raportem wynosiła w 2015 r. 77 151 mln PLN w porównaniu z 73 020 mln PLN w 2014 r.
- PZU miał w 2015 r. 46,7% rynku mierzonego aktywami, tj. o 0,8 p.p. mniej niż w 2014 r.
- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły w 2015 r. 68,8% rynku, a pierwszych pięciu 76,5%.
- Łączna składka zakładów Działu II objętych raportem wynosiła w 2015 r. 27 276 mln PLN w porównaniu z 26 260 mln PLN w 2014 r.
- Lider Działu II – PZU – miał w 2015 r. 32,5% rynku mierzonego składką, tj. o 1,0 p.p. więcej niż w 2014 r.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 59,3% rynku, a pierwszych pięciu 69,9%.

Rysunek 31.

Udział rynkowy, wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2015 r.

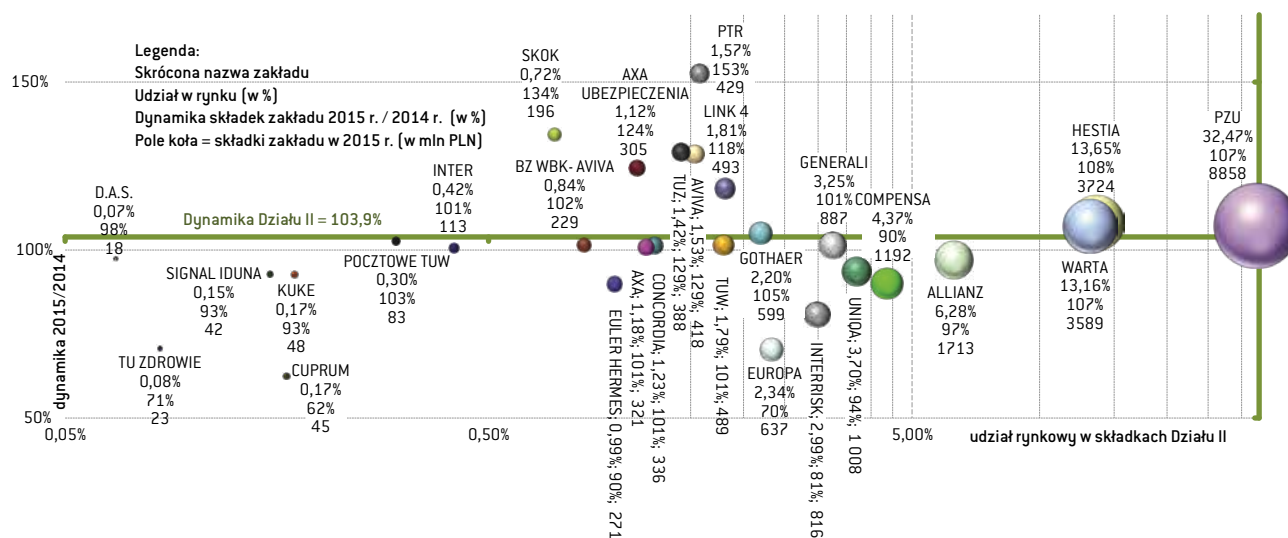
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto w Dziale I w 2015 r. w relacji do roku poprzedniego wynosiła 96,0%. Na ten wynik wpływały głównie zakłady, które ograniczyły sprzedaż poliso-lokat, oraz te które rozwijały sprzedaż ubezpieczeń z funduszem kapitałowym.

- Lider – PZU Życie – miał dynamikę 98,6%, tj. 2,6 p.p. powyżej rynku, co spowodowało wzrost jego udziału w rynku do 29,3% w 2015 r. Ponad 43,5% rynku i ponad 11,97 mld PLN składki zebrało 7 kolejnych zakładów o udziale rynkowym powyżej 5%, tj. od Generali (5,0%) do Avivy (8,0%).
- Pośród dużych zakładów niższą dynamikę przypisu składek niż średnia Działu I miały: Open Life, Metlife, Nationale Nederlanden i Aegon, a wyższą niż średnia: Skandia, Generali i PKO.

Rysunek 32.

Wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2015 r.

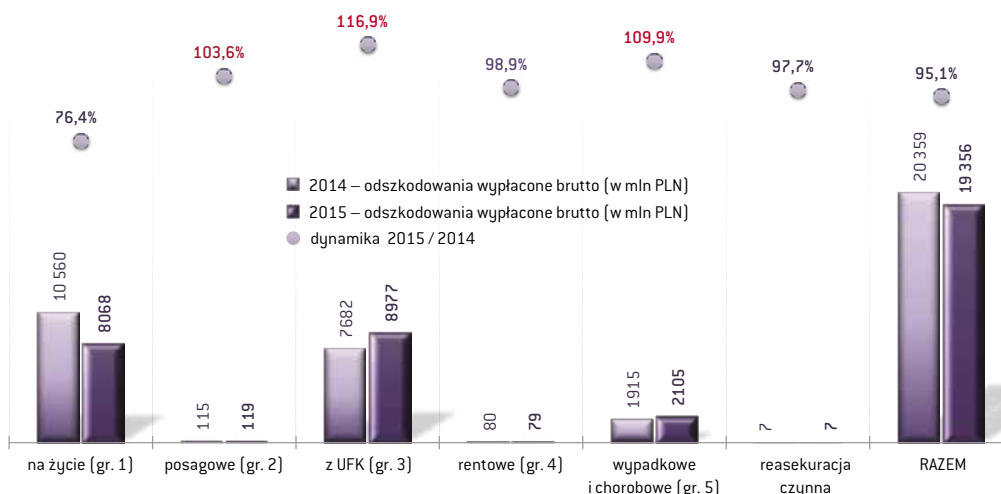
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto w Dziale II w 2015 r. w relacji do roku 2014 r. wynosiła 103,9%. PZU z dynamiką 107,2% miał 32,5% udziału w rynku.
- Kolejne trzy zakłady o udziale rynkowym od 13,7% – Hestia, przez 13,2% – Warta do 6,3% – Allianz, miały łącznie 33,1% rynku. Następne cztery zakłady o udziale rynkowym pomiędzy 3,0% – Interisk a 4,4% – Compensa miały łącznie 14,3% udziału w sumie składek Działu II. Pozostałe 22 zakłady zebrały 20,1% składki.
- Pośród względnie dużych zakładów Hestia, Warta i PZU osiągnęły dynamikę przypisu składki powyżej średniej Działu II. Nieco poniżej średniej znalazły się: Allianz, Compensa, Uniqa, Interisk i Europa.

3.7.1. Odszkodowania i świadczenia

Rysunek 33.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I w Polsce w latach 2014–2015

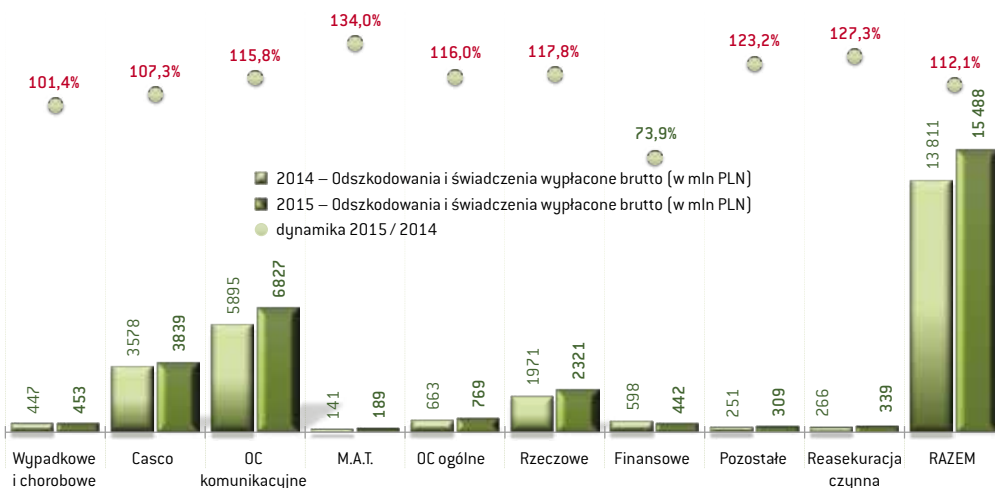
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale I ogółem wynosiły w 2015 r. 19,4 mld PLN w porównaniu z 20,4 mld PLN w 2014 r., tj. o 4,9% mniej.
- W 2015 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 1 zmalały aż o 23,6%, co było efektem wyjścia wielu zakładów z polis lokacyjnych.
- W grupie 3 odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto wzrosły o 16,9% rok do roku, co może być efektem rezygnacji części zakładów z opłat likwidacyjnych.
- Odszkodowania i świadczenia w grupie 5 wzrosły o 9,9%.

- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto z reasekuracji czynnej Działu I były marginalne i nie przekraczały 8 mln PLN w obu porównywanych okresach.

Rysunek 34.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu II w Polsce w latach 2014–2015

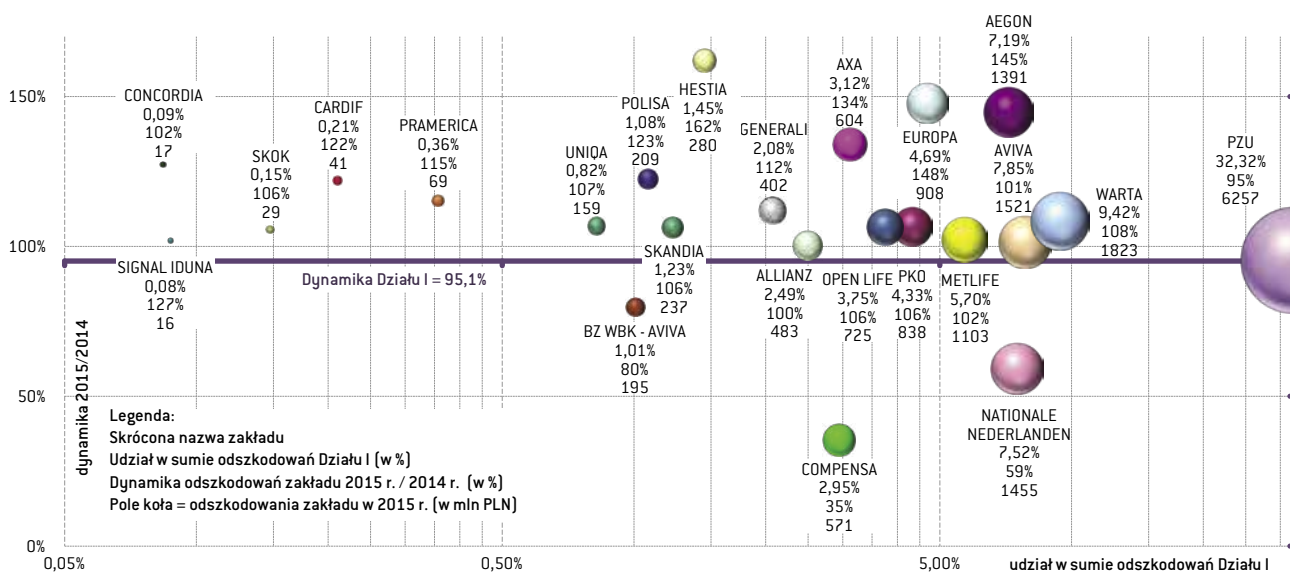

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2015 r. łączna liczba wypłat w Dziale II wynosiła 5,3 mln sztuk, to jest o 9,5% więcej niż przed rokiem.
- W 2015 r. liczba wypłat w grupie 3 wzrosła o 10%, w grupie 10 o 17% w relacji do roku poprzedniego. W grupach 8 i 9 nastąpił wzrost liczby wypłat w tym samym okresie o 10%.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale II ogółem wynosiły w 2015 r. 15,5 mld PLN, tj. o 12,1% więcej niż rok wcześniej.
- Odszkodowania w grupie 3 wzrosły w 2015 r. o 7,3%, a w grupie 10 wzrost wyniósł 15,8%. Odszkodowania w grupach 8 i 9 wzrosły o 17,8%. Aż o 26,1% spadła wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w grupie ubezpieczeń finansowych.
- Odszkodowania z reasekuracji czynnej wynosiły w 2015 r. 339 mln PLN, tj. o 27,3% więcej niż w 2014 r.

Rysunek 35.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2015 r.

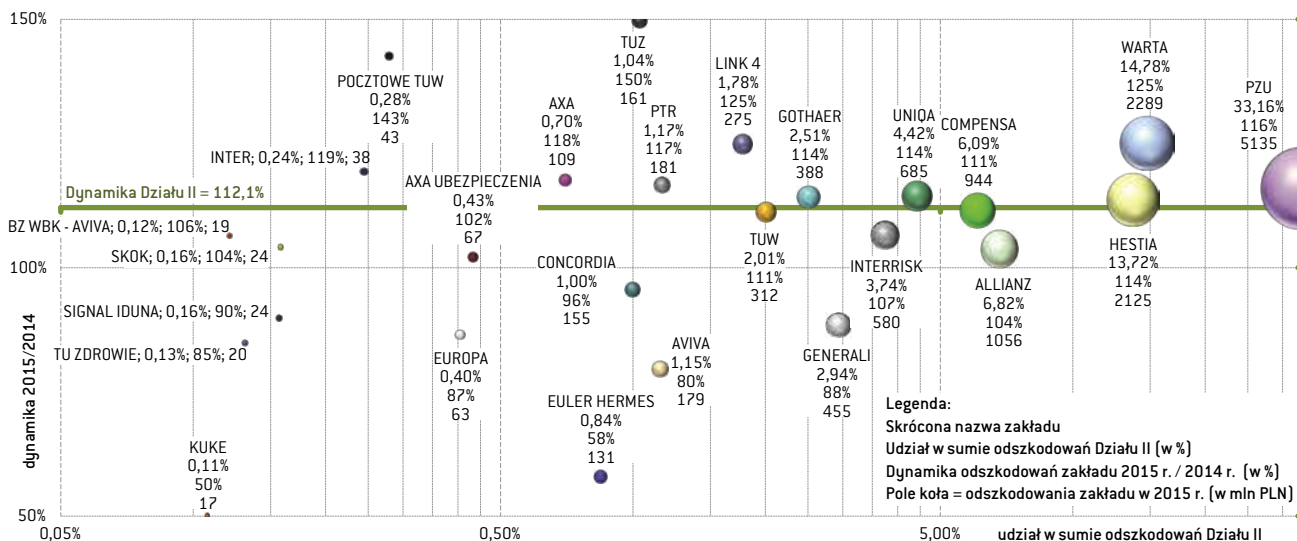

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika zmiany wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w Dziale I wynosiła 95,1%. Największy w tej kategorii PZU Życie był nieznacznie (0,3 p.p.) powyżej rynku z dynamiką 95,4%.
- Powyżej średniej Działu I znajdowały się między innymi: Hestia, Europa, Aegon i AXA.
- PZU Życie miało 32,3% udziału w sumie odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto pięciu kolejnych zakładów stanowiły łącznie 7,3 mld PLN, tj. 37,7% całego segmentu. Koncentracja pięciu pierwszych zakładów wynosiła około 64,3%.

Rysunek 36.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2015 r.

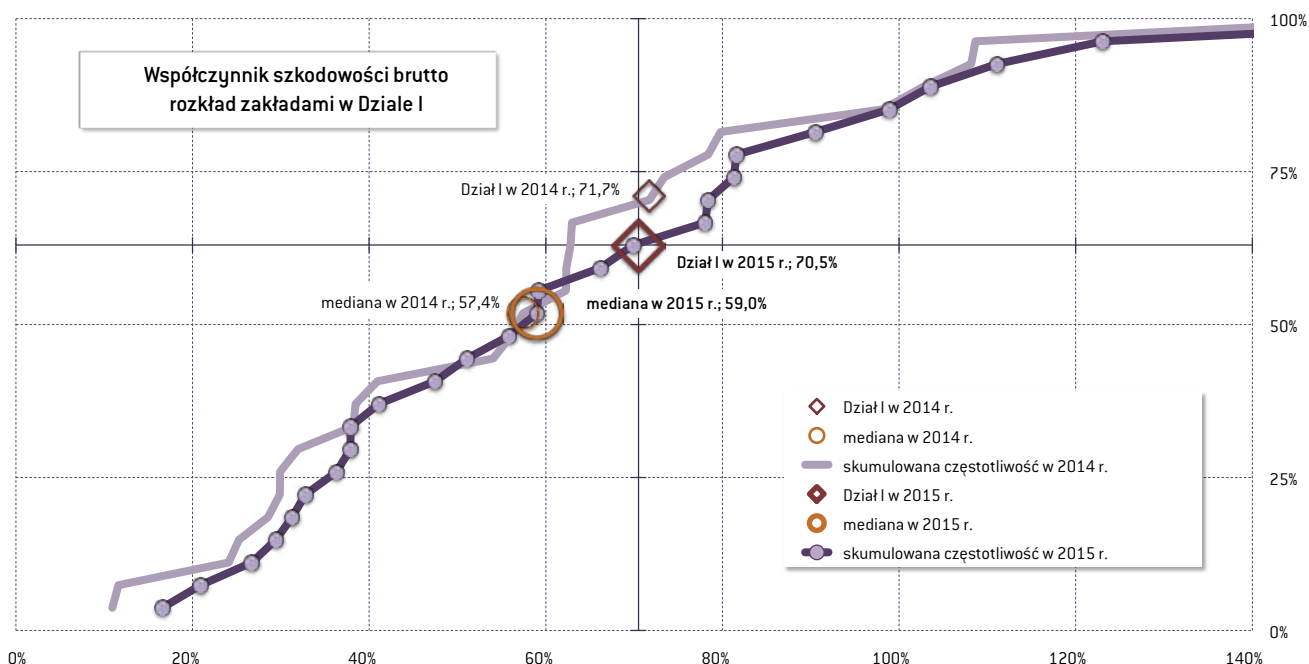

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu odszkodowań wypłaconych brutto Działu II wynosiła 112,1%. Największy w tej kategorii PZU, z dynamiką 116,0%, był o 3,8 p.p. powyżej rynku.
- Powyżej średniej Działu II znajdowały się: Warta, Hestia, Gothaer, Link4, Unią oraz szereg mniejszych zakładów.
- PZU miał 33,2% udziału w sumie odszkodowań wypłaconych brutto Działu II.
- Odszkodowania wypłacone brutto trzech kolejnych zakładów o udziale rynkowym od 6,8% – Allianz, przez 13,7% – Hestia do 14,8% – Warta stanowiły łącznie 35,3% całego segmentu.
- Koncentracja pięciu pierwszych zakładów wynosiła 74,6%, a dziesięciu pierwszych, tj. od PZU do TUW, aż 90,2%.

Rysunek 37.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

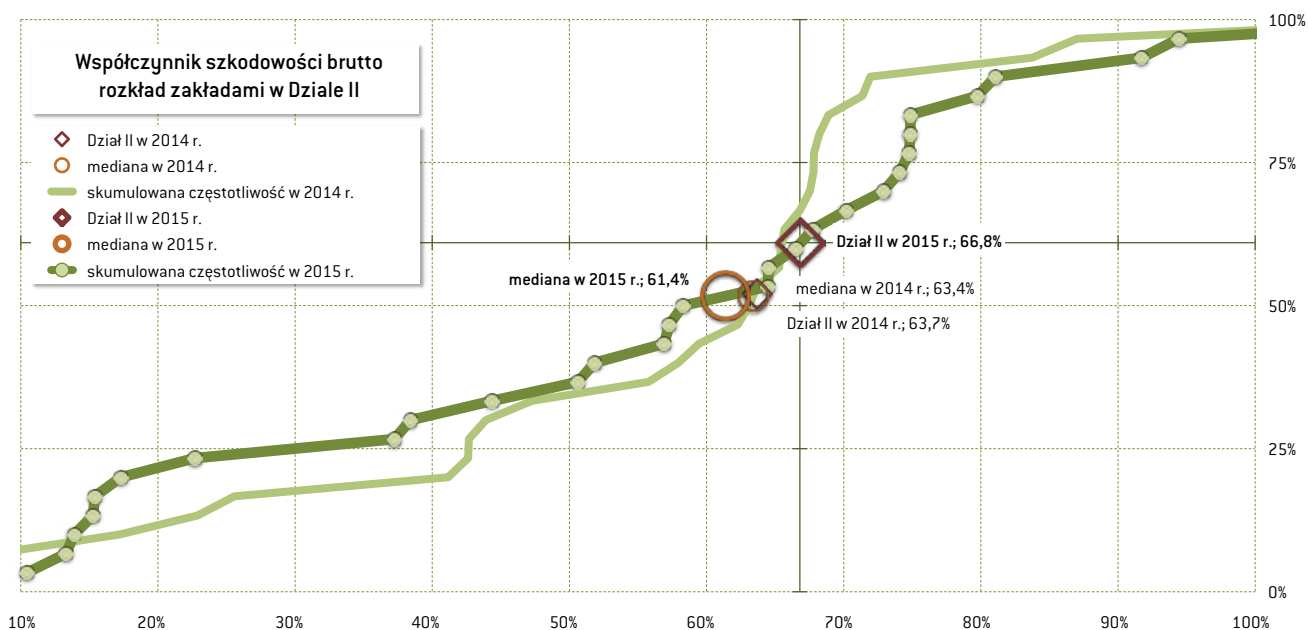

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2015 r. 70,5% w porównaniu z 71,7% w 2014 r., czyli o 1,2 p.p. mniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 59,0% oraz 57,4%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 44,4%, tj. o 0,6 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Pomimo niewielkiego spadku dla całego Działu I większość zakładów odnotowała w 2015 r. nieznaczny wzrost wartości wskaźnika szkodowości brutto.
- W 2015 r., przy spadku sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto w Dziale I o 4,4% względem 2014 r., składki zarobione brutto zmalały o 2,6% w tym samym okresie.

Rysunek 38.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

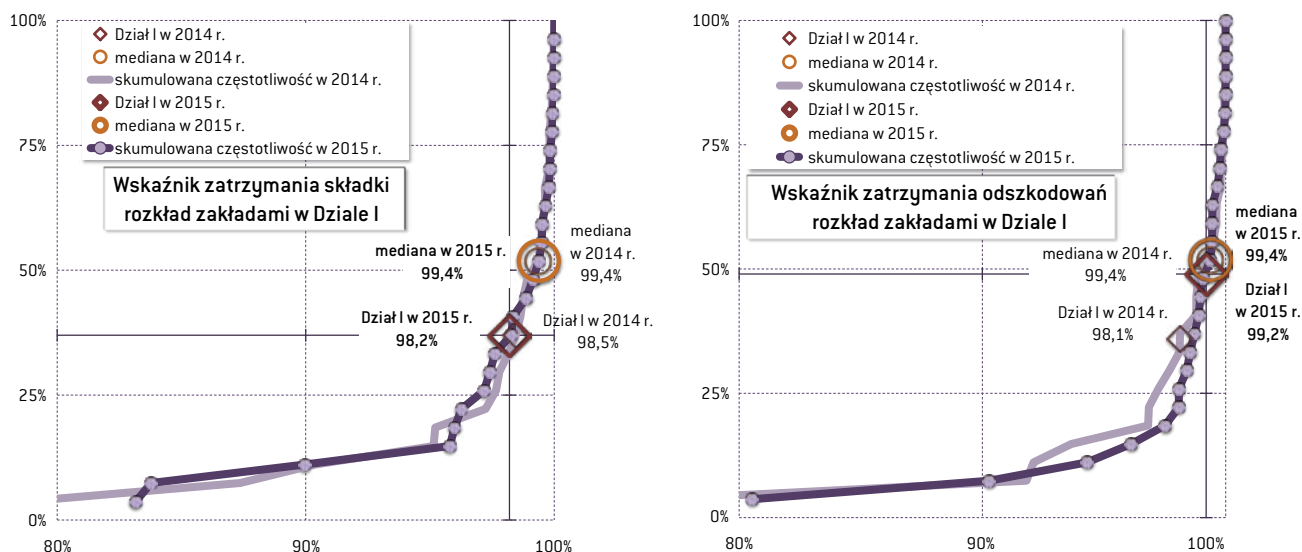
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2015 r. 66,8% w porównaniu z 63,7% dla 2014 r., czyli o 3,1 p.p. więcej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 61,4% oraz 63,4%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 37,1%, tj. o 12,2 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Dla Działu II w 2015 r., przy wzroście sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto o 5,6% względem roku poprzedniego, składka zarobiona brutto wzrosła zaledwie o 0,6%.

3.7.2. Retencja

Rysunek 39.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

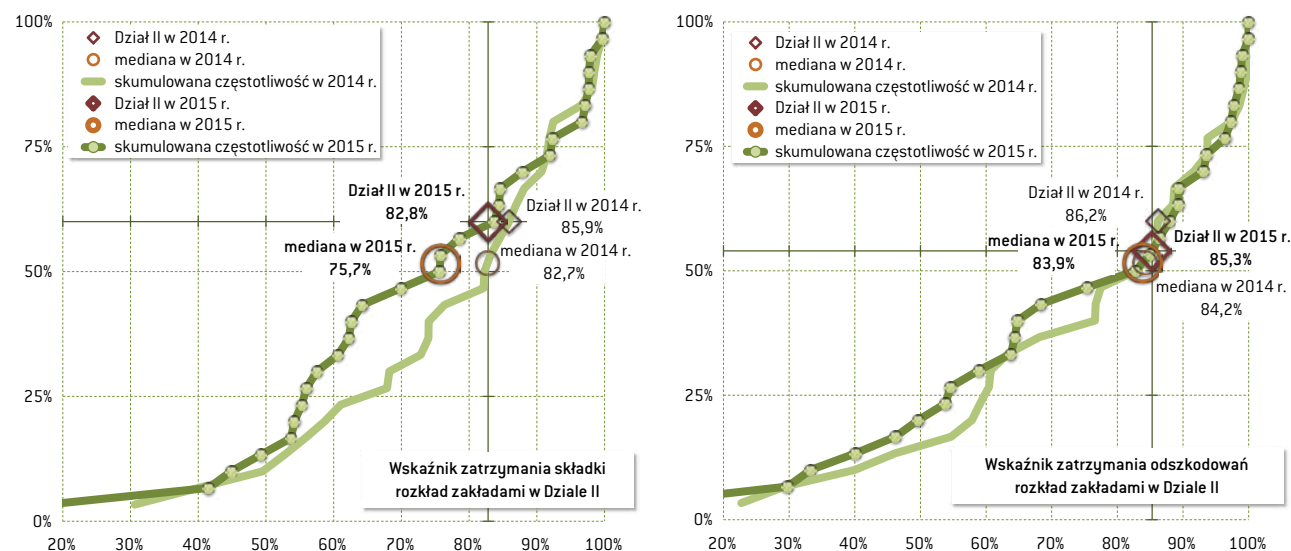

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu I wynosiła w 2015 r. 98,2% w porównaniu z 98,5% dla roku 2014. Mediana wskaźnika wynosiła dla obu porównywanych okresów 99,4%, a odstęp międzykwartylowy wynosił w 2015 r. 2,6%.
- Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu I wynosiła w 2015 r. 99,2% w porównaniu z 98,1% rok wcześniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla obu porównywanych okresów 99,4%. Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 1,6%, tj. o 0,8 p.p. mniej niż rok wcześniej.

Rysunek 40.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

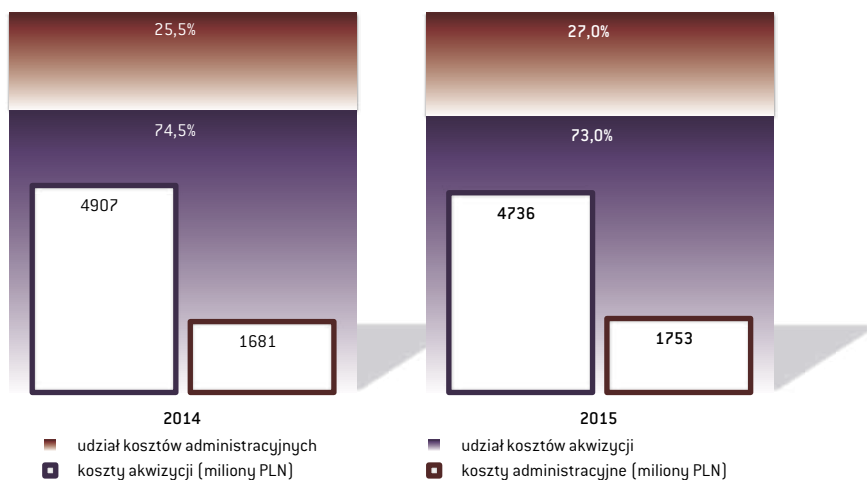
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu II wynosiła w 2015 r. 82,8% w porównaniu z 85,9% rok wcześniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 75,7% oraz 82,7%. Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 35,8%, tj. o 12,1 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu II wynosiła w 2015 r. 85,3% w porównaniu z 86,2% dla roku 2014.
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach Działu II wzrósł o 19,2% rok do roku.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 83,9% oraz 84,2%. Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 40,1%, tj. o 6,4 p.p. więcej niż rok wcześniej.

3.7.3. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Rysunek 41.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu I w Polsce w latach 2014–2015

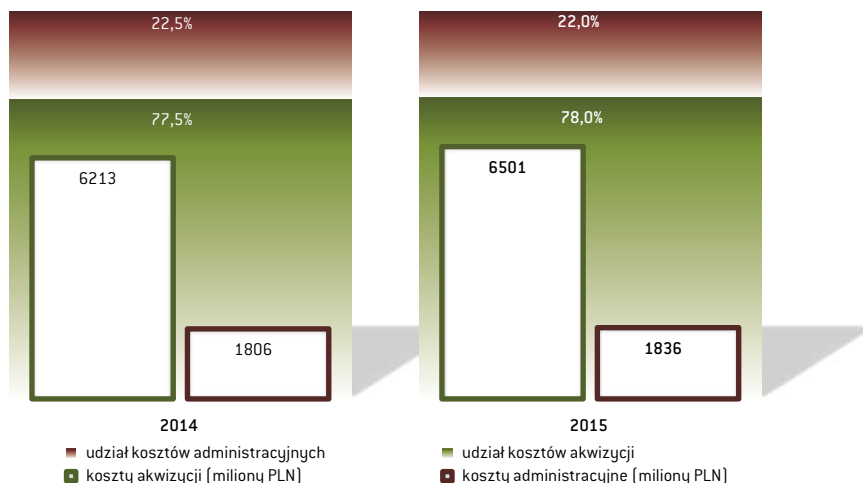

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale I wynosiła w 2015 r. blisko 6,5 mld PLN i była o 1,5% poniżej poziomu sprzed roku.
- Koszty administracyjne w 2015 r. w relacji do roku poprzedniego wzrosły o 4,3%, a koszty akwizycji zmalały o 3,5% w tym samym okresie.
- Po wzroście udziału kosztów akwizycji w kosztach ogółem w roku 2014 do poziomu 74,5%, relacja ta powróciła w 2015 r. do poziomu notowanego w latach wcześniejszych, czyli poniżej 73%.
- Relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto dla Działu I wynosiła 17,2%, a relacja kosztów administracyjnych do składki: 6,4% w 2015 r.

Rysunek 42.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu II w Polsce w latach 2014–2015

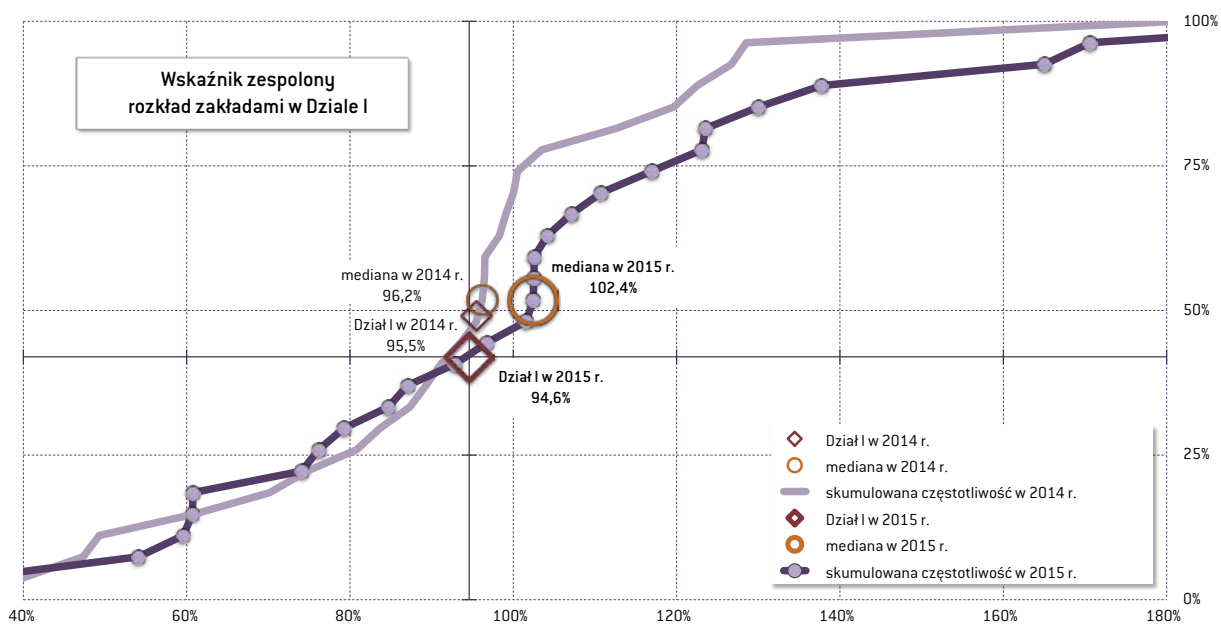

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale II wynosiła w 2015 r. 8,3 mld PLN i była o 4,0% powyżej poziomu z roku poprzedniego.
- Koszty akwizycji wzrastały względem lat poprzednich: o 4,1% w 2014 r. oraz o 4,6% w ciągu 2015 r. Koszty administracyjne w 2014 r. pozostawały na poziomie 2013 r., natomiast w ciągu 2015 r. wzrosły o 1,7% w relacji do 2014 r. Struktura kosztów zmieniła się zdecydowanie na korzyść kosztów akwizycji, które w 2015 r. rosły relatywnie szybciej niż administracyjne i stanowiły 78,0% sumy obu kategorii kosztów.
- W 2015 r. relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto Działu II wynosiła 23,8%, a relacja kosztów administracyjnych do składki: 6,7%.

Rysunek 43.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

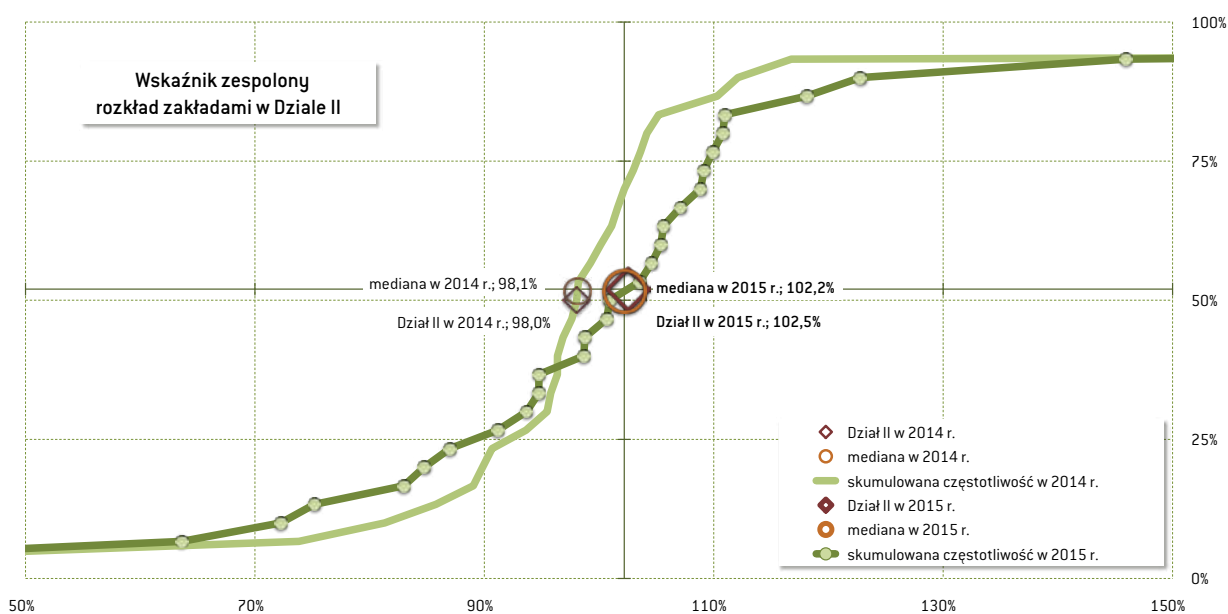

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2015 r. 94,6% w porównaniu z 95,5% w 2014 r., czyli zaledwie 0,9 p.p. mniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 102,4% oraz 96,2%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 42,3%, tj. aż o 22,6 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- W 2015 r. przy spadku licznika formuły wskaźnika zespolonego o 3,5% mianownik miał wolniej, bo o 2,6% względem poziomu sprzed roku i wartość wskaźnika zmalała. Zwiększyła się natomiast liczba zakładów o wartości wskaźnika przekraczającej 100%.

Rysunek 44.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

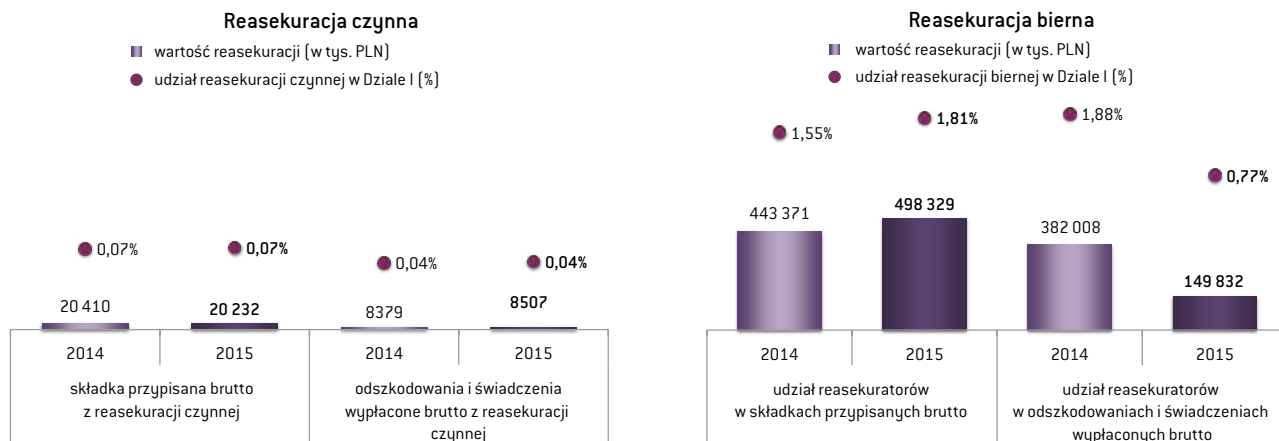
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2015 r. 102,5% w porównaniu z 98,0% w 2014 r., czyli wzrosła o 4,5 p.p.
- Mediana wskaźnika dla tych samych okresów wynosiła odpowiednio: 102,2% oraz 98,1%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 17,9%, tj. o 8,6 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- W 2015 r. przy wzroście wskaźnika szkodowości brutto w Dziale II liczonego względem roku 2014 o 3,1 p.p., wskaźnik kosztów akwizycji wzrósł o 0,1 p.p., a kosztów administracyjnych zmalał o 0,2 p.p. W efekcie nieznacznych zmian wskaźników kosztowych rozkład wskaźnika zespolonego był skorelowany z rozkładem wskaźnika szkodowości brutto Działu II.

3.7.4. Reasekuracja

Rysunek 45.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale I w Polsce w latach 2014–2015

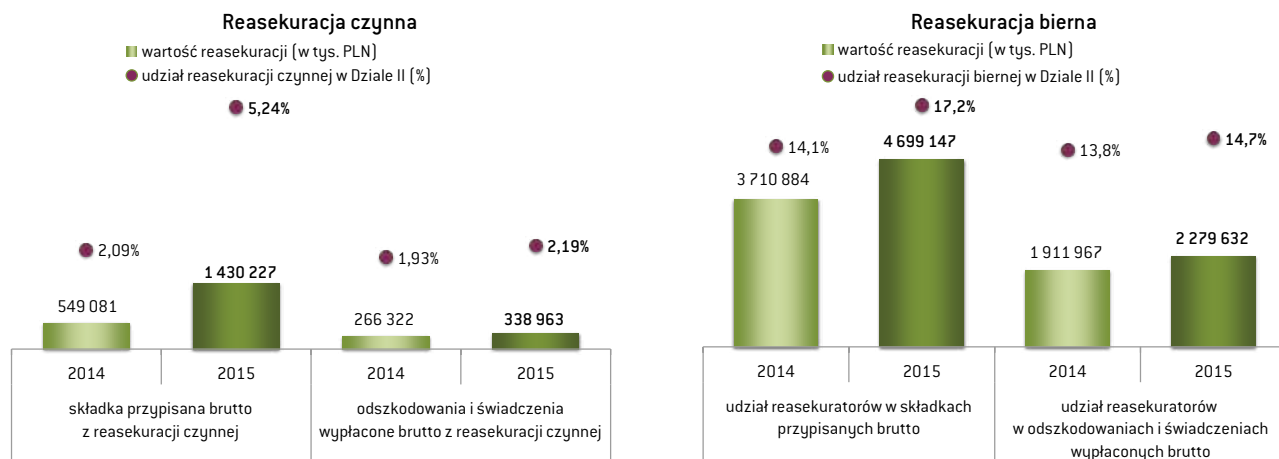
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu I wynosiła w 2015 r. 20,2 mln PLN; to o 0,9% mniej niż w roku 2014.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły w 2015 r. 8,5 mln PLN, czyli o 1,5% więcej niż przed rokiem.
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto (reasekuracja bierna) Działu I wynosił w 2015 r. 498,3 mln PLN; to

- o 12,4% więcej niż w roku 2014. Udział reasekuratorów w składce Działu I wzrósł w 2015 r. do 1,8% z 1,6% w roku 2014.
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wyniósł w 2015 r. 149,8 mln PLN, czyli o 60,8% mniej niż przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach wynosił w 2015 r. 0,8% w porównaniu z 1,9% rok wcześniej.

Rysunek 46.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale II w Polsce w latach 2014–2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu II wynosiła w 2015 r. 1 430,2 mln PLN; to o 160,5% więcej niż w roku 2014. Udział reasekuracji czynnej w składce Działu II wynosił w 2015 r. 5,2%.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły w 2015 r. 339,0 mln PLN,

- czyli o 27,3% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuracji czynnej w odszkodowaniach Działu II wyniósł 2,2%.
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto (reasekuracja bierna) Działu II wynosił w 2015 r. blisko 4,7 mld PLN; to o 26,6% więcej niż w roku 2014. Udział reasekuratorów w składce Działu II wynosił w 2015 r. 17,2%.

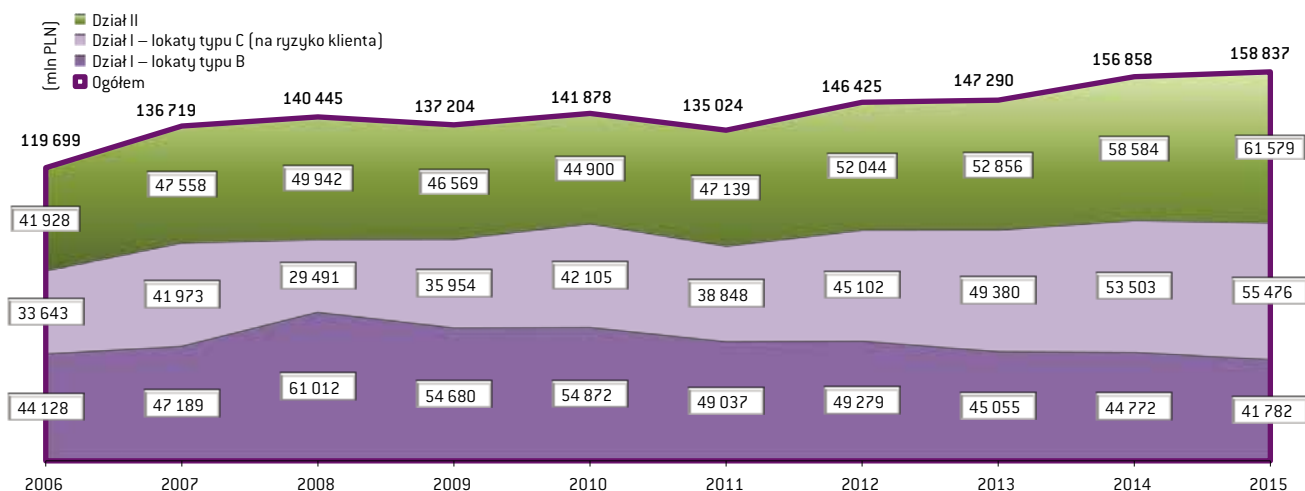
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wynosił w 2015 r. 2,3 mld PLN, czyli o 19,2% więcej niż

przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach wzrósł i wynosił w 2015 r. 14,7%.

3.7.5. Lokaty

Rysunek 47.

Lokaty zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2006–2015 w cenach stałych 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Do 2007 roku lokaty wyrażone w cenach 2015 r. rosły z dynamiką kilkunastu procent rocznie.
- Od 2008 r., poprzedzającego kryzys finansowy, łączna suma lokat skorygowanych o inflację oscylowała wokół czteroletniej średniej wynoszącej 140 mld PLN.
- Począwszy od 2012 r. suma lokat Działu I i II wzrasta za sprawą wzrostu ich stanu w Dziale II oraz w grupie 3 Działu I, pomimo ich spadku w grupie 1 Działu I.
- W 2008 r. lokaty związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym gwałtownie spadły w efekcie kryzysu, a w ich

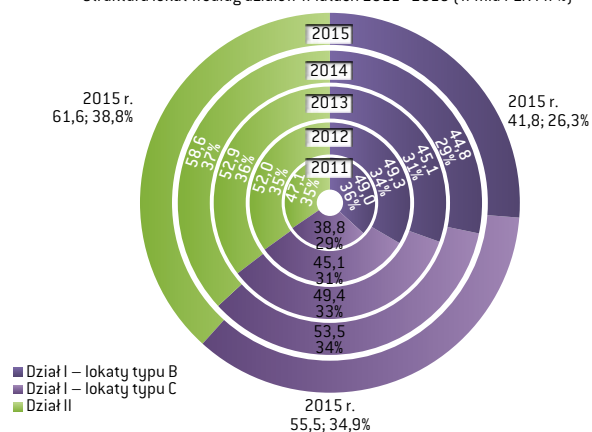
miejsce weszły lokaty terminowe w instytucjach kredytowych (tzw. poliso-lokaty). Po kryzysie w roku 2010, przy malejącym poziomie lokat typu B wzrastały lokaty typu C. W roku 2011 obie kategorie aktywów zmalały, a w latach 2012–2015 rosły lokaty typu C przy spadku lokat typu B.

- W latach 2012–2015 z lokat typu B ubyło 7,5 mld PLN, podczas gdy 10,4 mld PLN przybyło na lokatach typu C. Dodatkowo lokaty Działu II wzrosły w tym samym okresie o 9,5 mld PLN i aż o 14,4 mld PLN licząc względem 2011 r.

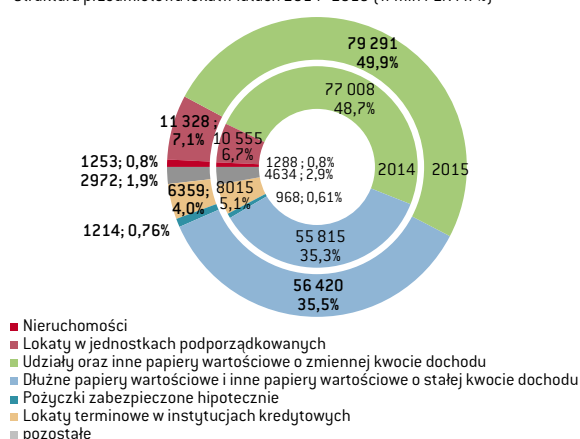
Rysunek 48.

Struktura lokat zakładów ubezpieczeń w Polsce

Struktura lokat według działów w latach 2011–2015 (w mld PLN i w %)

Struktura przedmiotowa lokat w latach 2014–2015 (w mln PLN i w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W latach 2011–2013 aktywa Działu I mieściły się w przedziale 65±1% stanu lokat ogółem. W 2015 r. udział Działu I zmalał i wynosił 61,2%.
- Struktura przedmiotowa lokat różni się od europejskiej dużo mniejszym udziałem pożyczek zabezpieczonych hipotecznie,

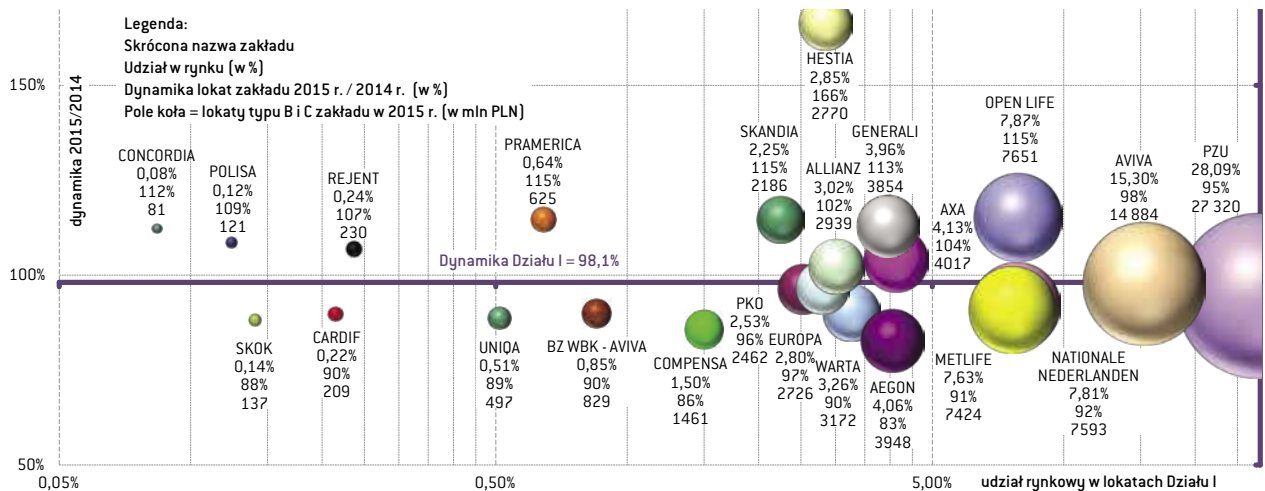
większym udziałem lokat w instytucjach kredytowych oraz instrumentów o zmiennej kwocie dochodu. Udział tych ostatnich nieznacznie wzrósł w 2015 r. wraz ze wzrostem aktywów z ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

3. Analiza rynku ubezpieczeń

Rysunek 49.

Wartość i dynamika lokat zakładów Działu I w Polsce w 2015 r.

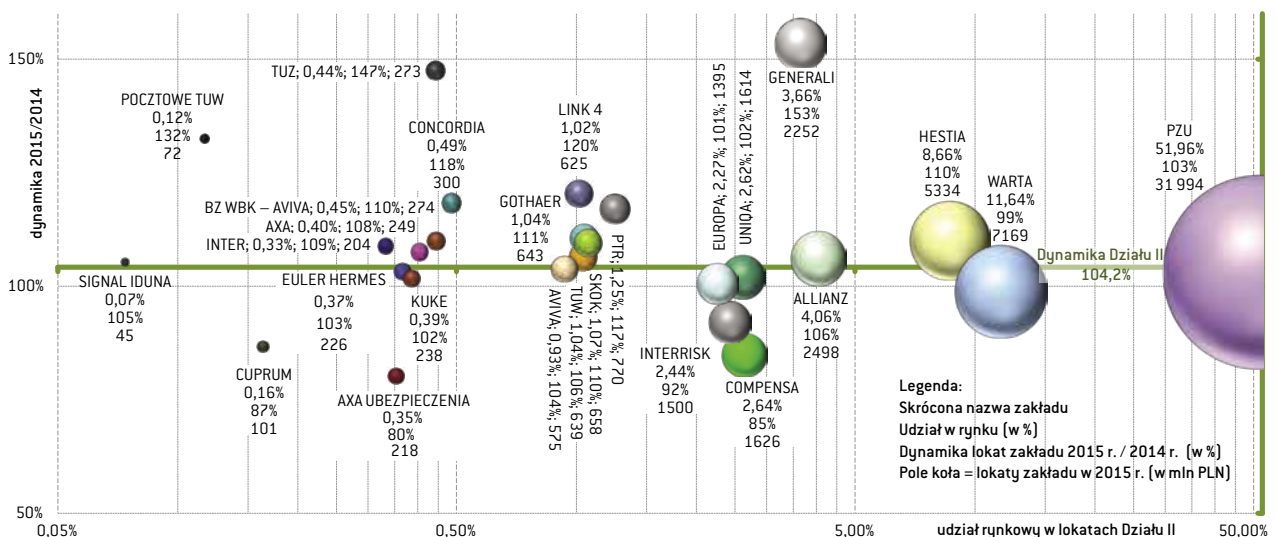

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2015 r. wynosiła 97,3 mld PLN, tj. o 1,9 mld PLN mniej niż w 2014 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła zatem 98,1%. Relatywnie wysoką dynamikę zmiany stanu lokat odnotowały: Hestia, Open Life, Generali, Skandia oraz Pramerica.
- PZU Życie miał w 2015 r. 28,1% udziału w lokatach Działu I ogółem i na koniec 2015 r. notował dynamikę zmiany stanu liczoną względem końca 2014 r. o 3,1 p.p. poniżej rynku.
- Lokaty Avivy stanowiły 15,3% rynku; Open Life 7,9%, Nationale Nederlanden 7,8%, a Metlife 7,6%.
- Łączna wartość lokat typu C na koniec 2015 r. wynosiła 55,5 mld PLN, tj. o 1,5 mld PLN więcej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła 102,8%. W tym segmencie rynku Aviva, jako lider, miała 22,5% udziału. Lokaty typu C sześciu kolejnych zakładów: Open Life, PZU Życie, Nationale Nederlanden, Aegona, Generali i AXA stanowiły łącznie 49,5% tego segmentu rynku.

Rysunek 50.

Wartość i dynamika lokat zakładów Działu II w Polsce w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

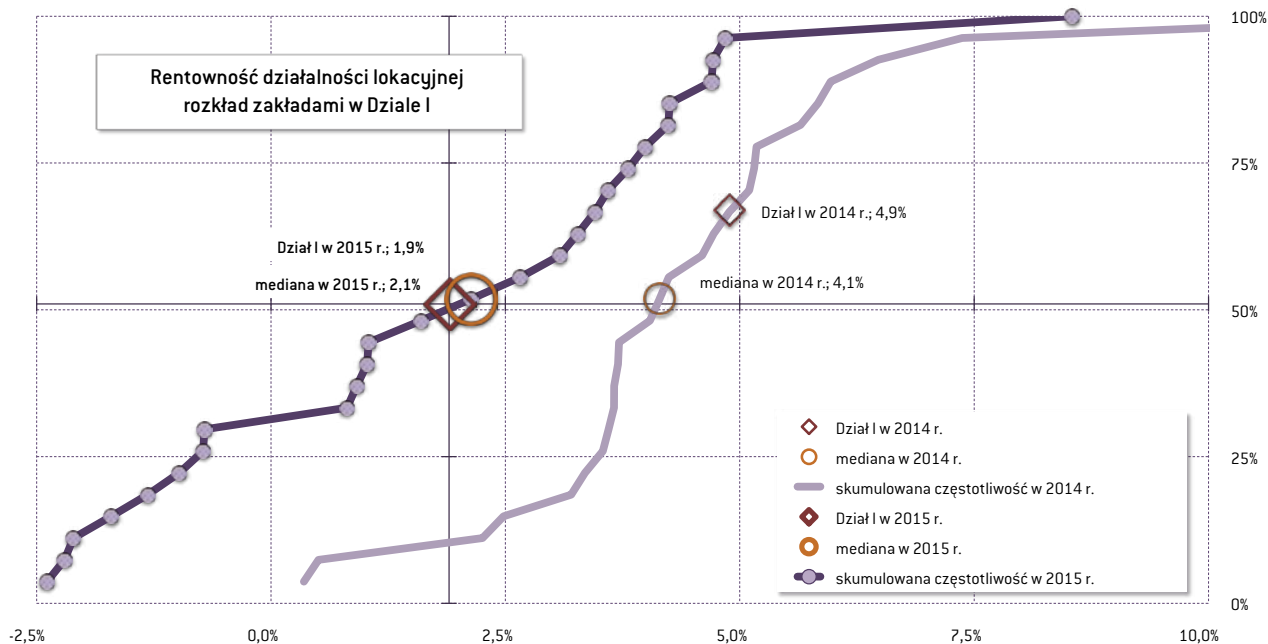
- Łączna wartość lokat Działu II na koniec 2015 r. wynosiła 61,6 mld PLN, tj. o 2,5 mld PLN więcej niż na koniec 2014 r. Dynamika przyrostu stanu lokat Działu II wynosiła 104,2%.
- PZU jako lider pod względem zebranych aktywów posiadał aż 52,0% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów równą 103,1%, tj. 1,1 p.p. poniżej rynku.
- Dynamikę na poziomie 5,2 p.p. poniżej rynku odnotowała Warta, której lokaty stanowiły 11,6% całego segmentu. Dynamikę

5,2 p.p. powyżej rynku odnotowała natomiast Hestia, której lokaty stanowiły 8,7% sumy lokat Działu II.

- Kolejne 17,7% lokat Działu II miało sześć zakładów: od 2,2% – Europa do 4,1% – Allianz. Pozostałe 21 zakładów to zaledwie 10,1% sumy lokat Działu II.

Rysunek 51.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

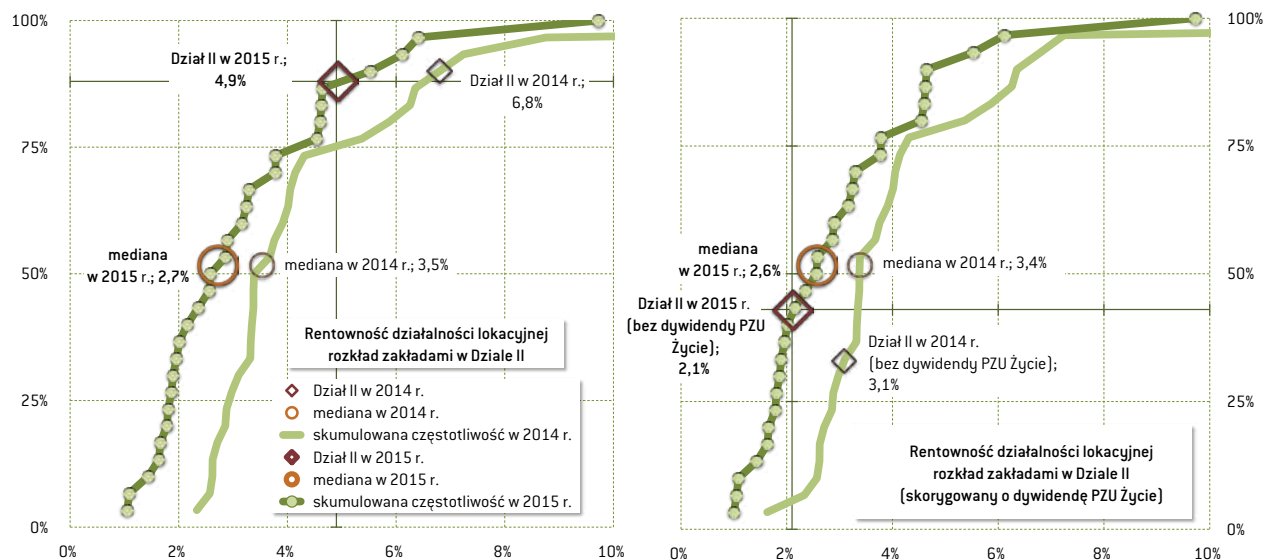

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2015 r. 1,9% w porównaniu z 4,9% w roku 2014.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 2,1% oraz 4,1%.
- Odstęp międzykwartylowy dla 2015 r. wynosił 4,6%, tj. o 3,0 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Dochody z lokat Działu I ogółem w 2015 r. zmalały do blisko 1,9 mld PLN z 4,8 mld PLN rok wcześniej przy jednoczesnym wzroście rok do roku średniej wartości sumy lokat bilansowych o 1,0%.

Rysunek 52.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

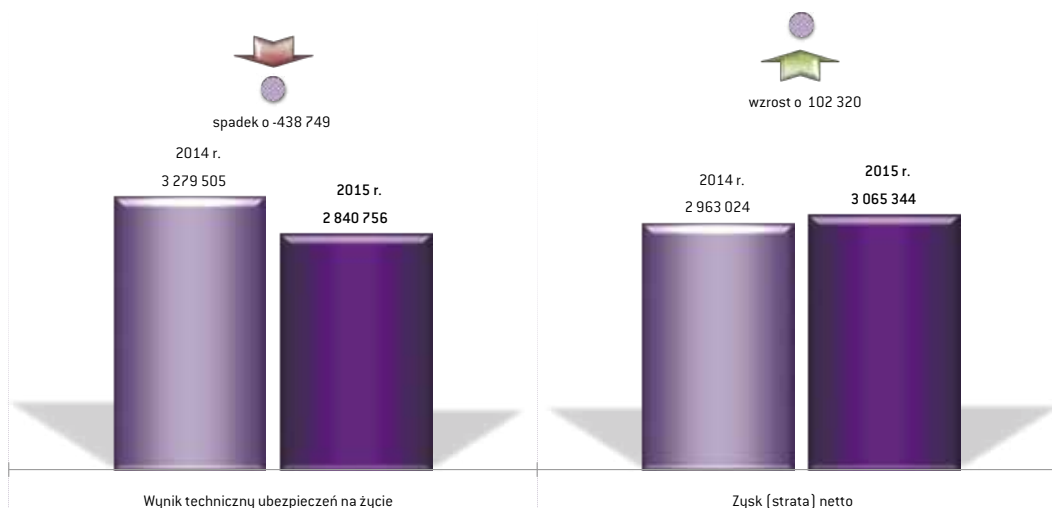
- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2015 r. 4,9% w porównaniu z 6,8% rok wcześniej.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to wartości tego wskaźnika dla tych samych okresów wynosiły odpowiednio: 2,1% oraz 3,1%. Ten skorygowany rozkład zaprezentowano na prawym wykresie powyżej.
- Mediana wskaźnika wynosiła w 2015 r. 2,7% w porównaniu z 3,5% dla roku 2014.

- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 2,5%, tj. o 0,4 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Dochody z lokat (uwzględniające dywidendę PZU Życie) Działu II ogółem w 2015 r. zmalały o 22,1% przy wzroście średniej wartości sumy lokat bilansowych o 7,3%.

3.7.6. Wyniki finansowe

Rysunek 53.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu I w Polsce w latach 2014–2015 (w tys. PLN)

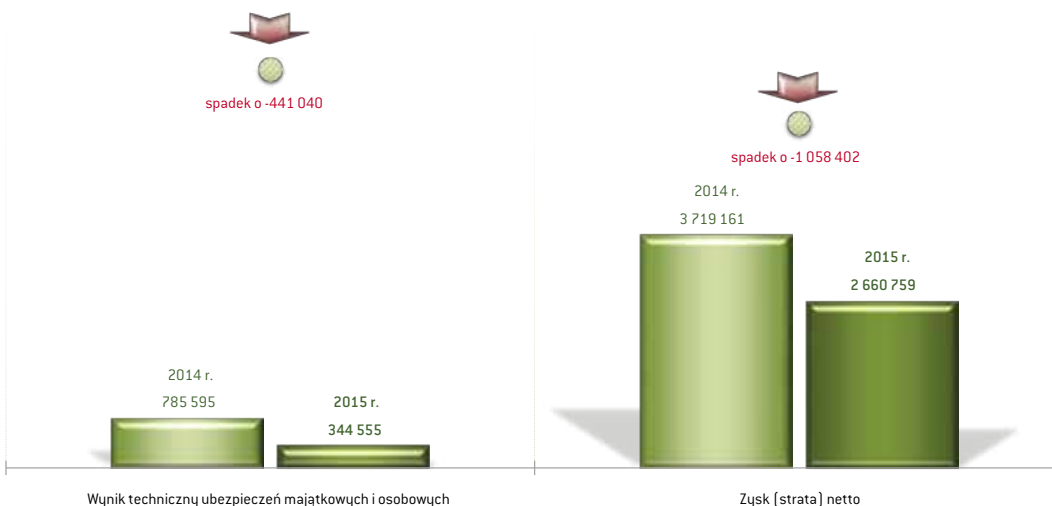

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2015 r. wynik techniczny Działu I wynosił 2,8 mld PLN i był o 13,4% niższy niż w 2014 r.
- Składki zarobione netto zmalały w 2015 r. o 0,8 mld PLN względem 2014 r. W tym samym czasie przychody z lokat zmalały o 0,15 mld PLN, a niezrealizowane zyski z lokat zmalały o 0,9 mld PLN przy wzroście o 1,3 mld PLN niezrealizowanych strat z lokat. Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto spadły o 0,65 mld PLN. Koszty działalności ubezpieczeniowej zmalały o 0,13 mld PLN, a o 0,6 mld PLN wzrosły koszty działalności lokacyjnej.
- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2015 r. wynosiła 10,4%, w porównaniu z 11,7% rok wcześniej.
- Wynik finansowy netto Działu I wynosił w 2015 r. 3,1 mld PLN i był wyższy o 3,5% względem roku poprzedniego.

Rysunek 54.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu II w Polsce w latach 2014–2015 (w tys. PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

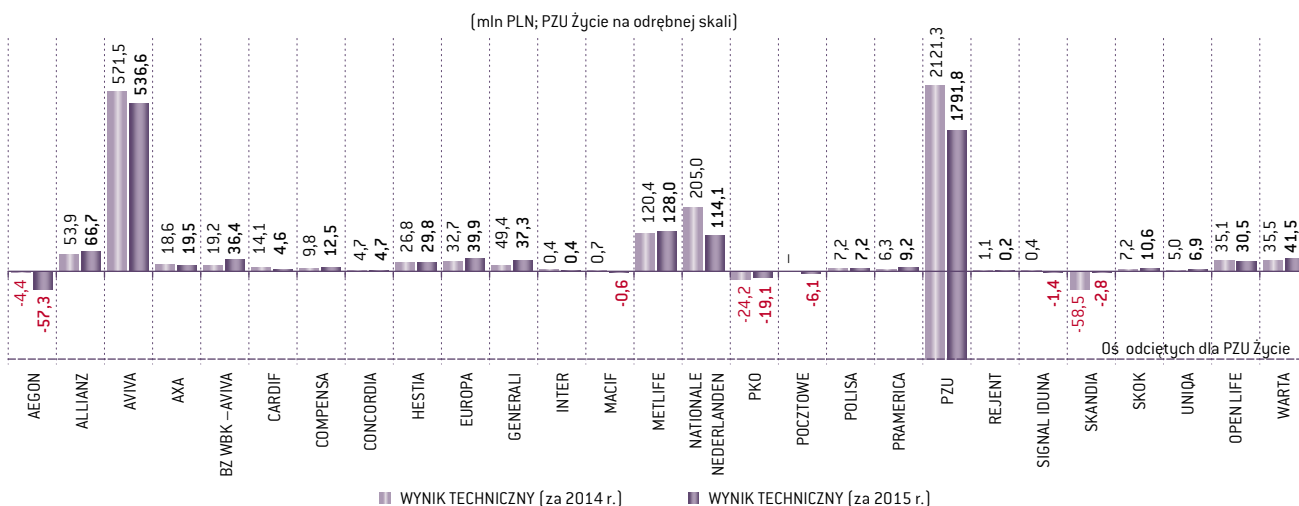
- Wynik techniczny Działu II za 2015 r. pogorszył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,44 mld PLN, tj. o 56%, i wynosił 0,34 mld PLN.
- W Dziale II składki zarobione netto zmalały w 2015 r. względem 2014 r. o 0,35 mld PLN, a koszty działalności ubezpieczeniowej wzrosły o 0,12 mld PLN. W tym samym okresie saldo pozostałych przychodów i kosztów technicznych na udziale własnym wzrosło o 0,01 mld PLN. Jednocześnie zmalały odszkodowania i świadczenia wypłacone netto – o 0,04 mld PLN, ale wzrosły koszty działalności ubezpieczeniowej o 0,12 mld PLN.

- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC razem w 2015 r. zmalał o 596 mln PLN względem 2014 r., przy czym w obu grupach odnotowano straty: w grupie 3 wynosiła ona 114 mln PLN, a w grupie 10 było to aż 1017 mln PLN.
- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2015 r. wynosił 1,6% w porównaniu z 3,6% rok wcześniej.
- Zysk netto Działu II w 2015 r. zmalał o 28,5%, tj. o 1,1 mld PLN względem roku poprzedniego i wynosił 2,7 mld PLN. Zysk netto Działu II uwzględnia dywidendę z PZU Życie w kwotach 2,1 mld PLN w 2014 r. oraz 1,7 mld PLN w 2015 r.

3.7.7. Wyniki techniczne

Rysunek 55.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

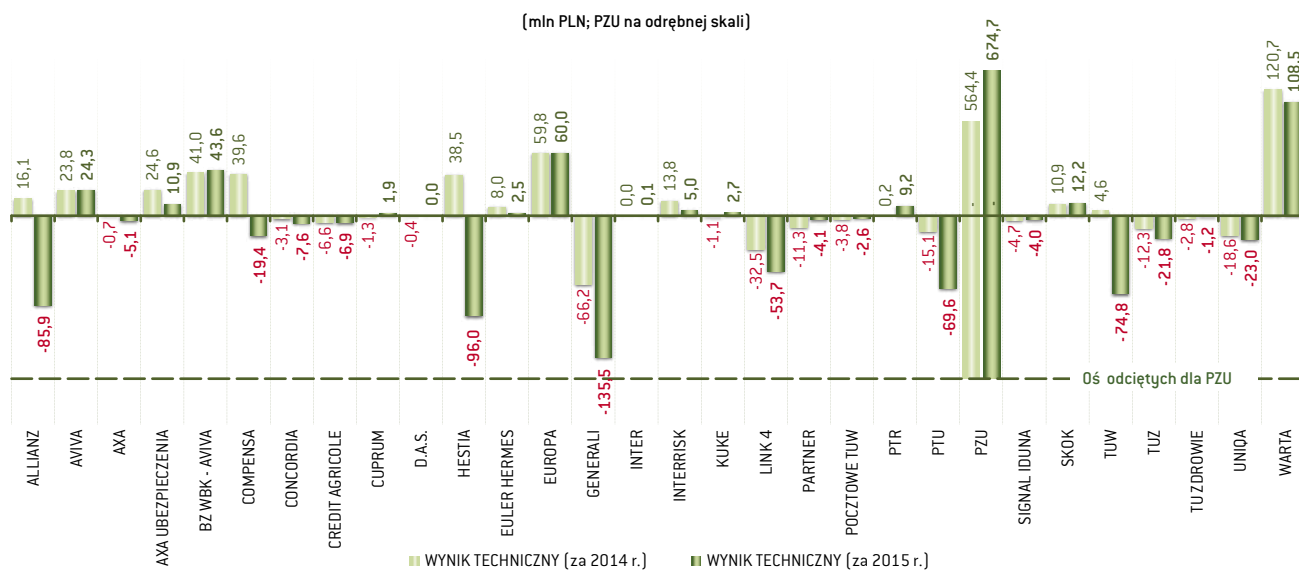

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Z 27 zakładów Działu I raportujących do PIU sześć odnotowało straty techniczne w 2015 r. To o trzy więcej niż rok wcześniej.
- Spośród 21 zakładów o dodatnim wyniku technicznym 11 odnotowało wzrost wyniku technicznego w 2015 r.
- W 2015 r. jeden zakład zwiększył stratę, a dwa zmniejszyły stratę z roku poprzedniego.
- Lider Działu I – PZU Życie – odnotował w 2015 r. spadek wyniku technicznego o 16,3%, do 1,8 mld PLN z 2,1 mld PLN rok wcześniej.

Rysunek 56.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

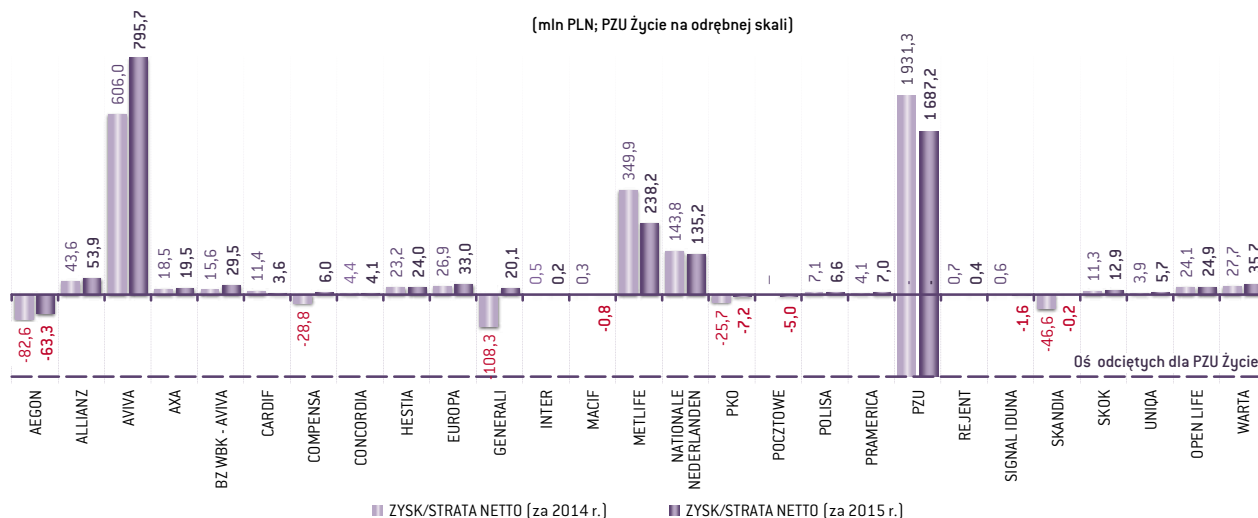
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Z 30 zakładów Działu II raportujących do PIU tylko 13 odnotowało dodatni wynik techniczny w 2015 r.
- Największe spadki wyniku technicznego osiągnęły zakłady aktywne w segmencie komunikacyjnym, takie jak: Allianz, Hestia, Generali czy TUW.
- Nominalnie największy wzrost wyniku technicznego, bo o 110 mln PLN, odnotował w 2015 r. lider – PZU. Wynik techniczny tego zakładu był niemal dwukrotnie większy niż wynik techniczny całego Działu II wynoszący w 2015 r. 345,2 mln PLN.

3.7.8. Wyniki finansowe netto

Rysunek 57.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

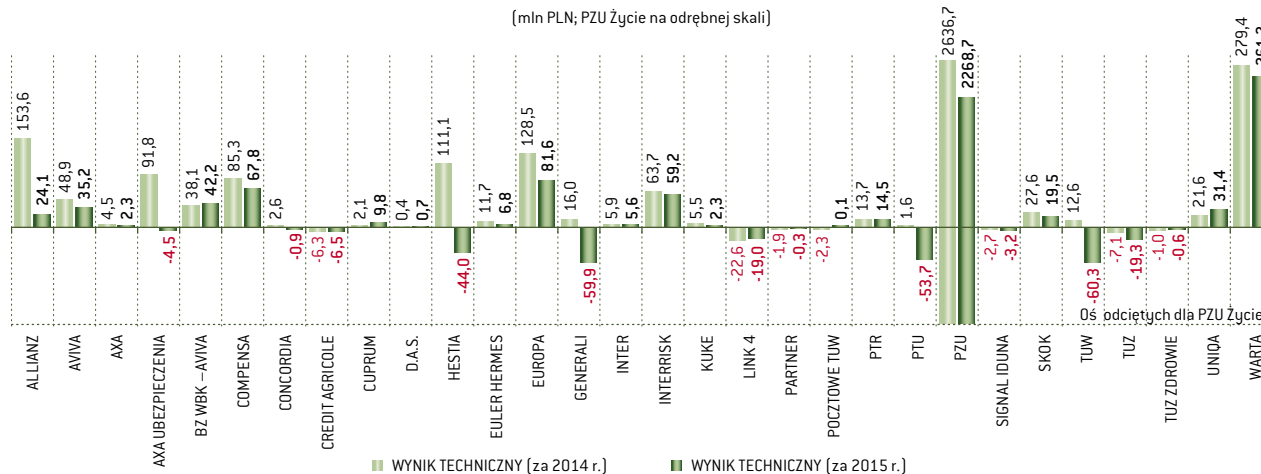

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2015 r. 6 z 27 zakładów Działu I odnotowało niewielkie straty netto.
- Zyski netto wzrosły w 12 zakładach, a w 8 zmalały w relacji do roku poprzedniego, w tym w PZU Życie. Największe nominalne wzrosty zysku netto w 2015 r. w relacji do roku poprzedniego odnotowały: Aviva oraz nieco mniejsze Allianz i Warta.
- Zysk netto lidera Działu I, tj. PZU Życie, był w 2015 r. o 244 mln PLN niższy niż rok wcześniej i wynosił 1,7 mld PLN.

Rysunek 58.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

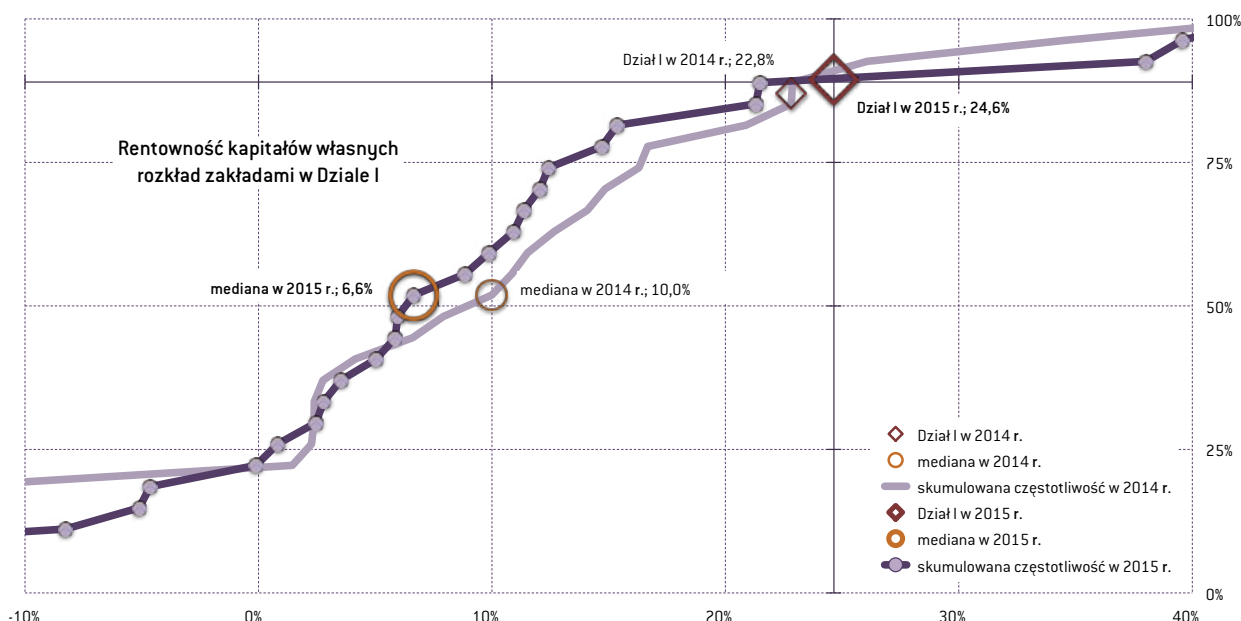
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wyniki netto Działu II w 2015 r. poprawiły się tylko w 5 z 30 zakładów. Dwanaście zakładów poniosło straty netto; to o pięć więcej niż rok wcześniej.

- Największe straty netto w 2015 r. odnotowały: TUW, Generali, PTU, Hestia oraz TUZ. Istotna redukcja zysków netto nastąpiła w PZU, Allianz, AXA oraz Europie.
- Zysk lidera PZU (liczony łącznie z dywidendami z PZU Życie) był o 368 mln PLN niższy niż rok wcześniej i wynosił 2,27 mld PLN.

Rysunek 59.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

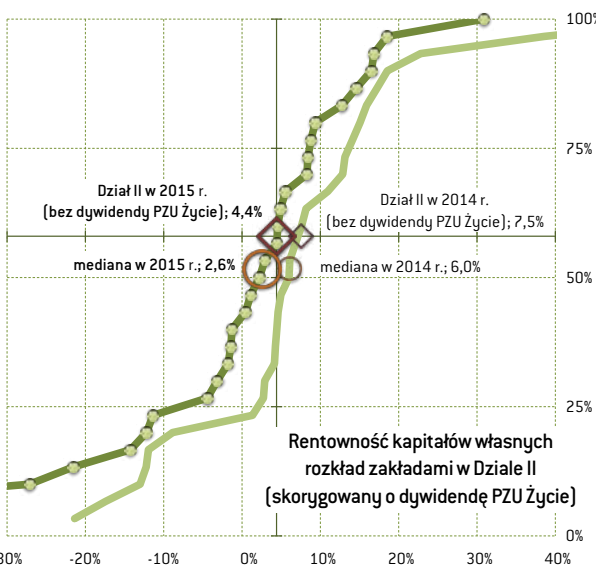
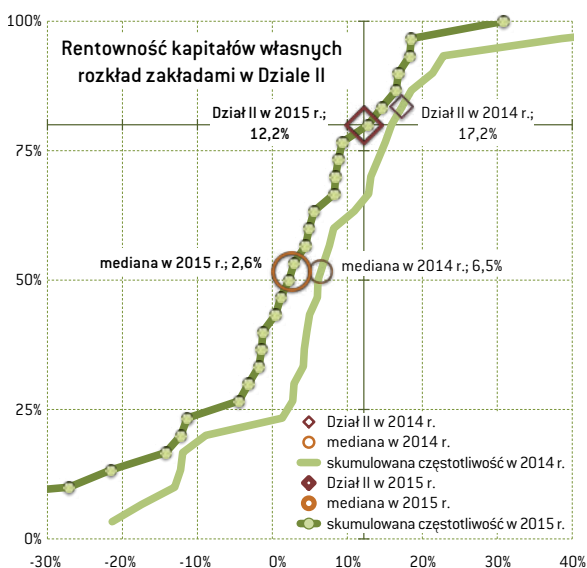

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2015 r. 24,6% w porównaniu z 22,8% w 2014 r. Sześć zakładów odnotowało straty netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 6,6% oraz 10,0%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wyniósł 11,9% i był o 2,2 p.p. mniejszy niż rok wcześniej.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2015 r. wzrosła o 3,5% względem roku poprzedniego, przy spadku sumy kapitałów własnych o 4,1% dla tych samych okresów.

Rysunek 60.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

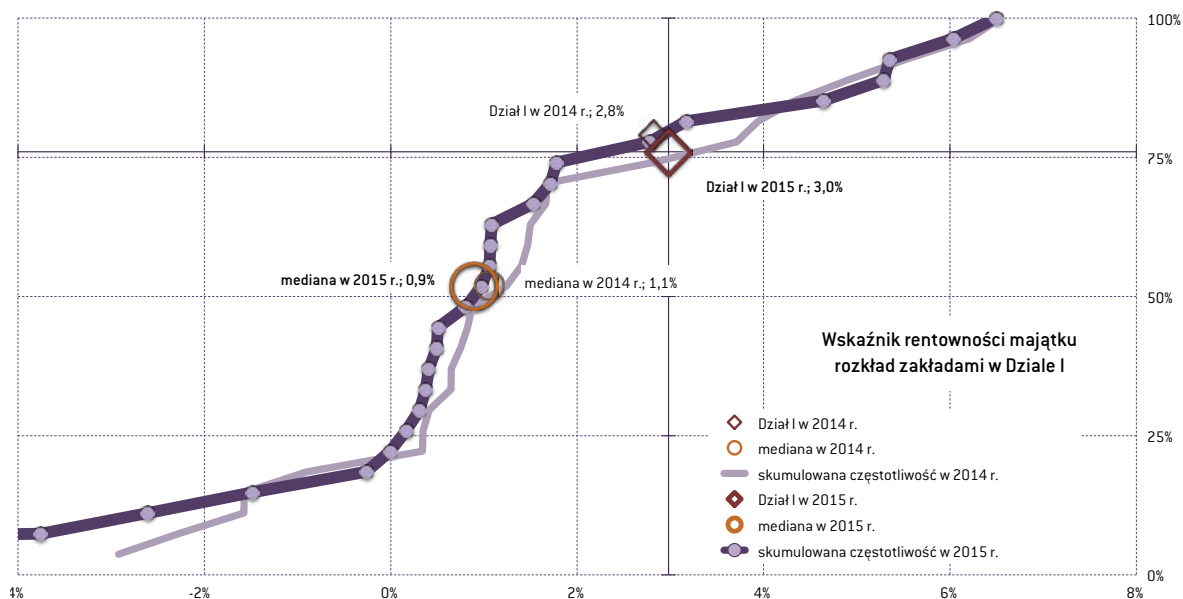
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II spadła w 2015 r. do 12,2% z 17,2% w 2014 r.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby odpowiednio: 4,4% oraz 7,5% i również zmalały.

- Mediana wskaźnika wynosiła w 2015 r. 2,6% w porównaniu z 6,5% dla roku 2014.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 13,3%, tj. o 1,2 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Zysk netto Działu II w 2015 r. zmalał o 28,5%, a kapitały własne wzrosły o 0,7% w tym samym okresie. Jednak jeśli nie uwzględnić dywidendy PZU Życie przekazanej do PZU, to zysk netto Działu II zmalał o 41,3% i w efekcie wskaźnik rentowności zmalał o 3,1 p.p. w analizowanym okresie.

Rysunek 61.

Rentowność majątku zakładów Działu I w Polsce w latach 2014–2015

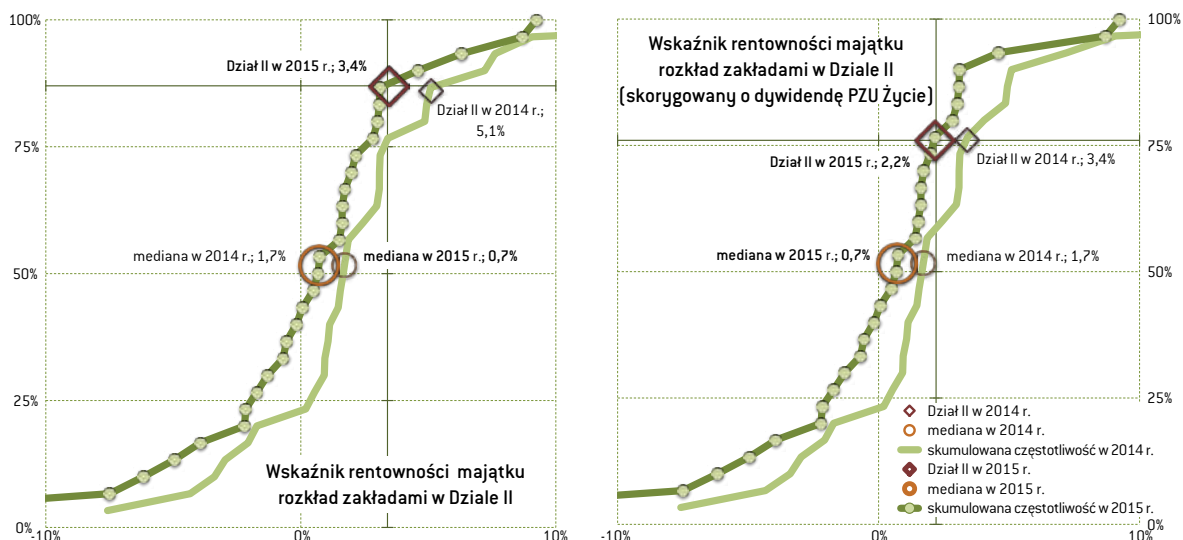

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2015 r. 3,0% w porównaniu z 2,8% w roku poprzednim. Sześć zakładów odnotowało straty netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 0,9% oraz 1,1%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 2,0% i był o 0,9 p.p. mniejszy niż rok wcześniej.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2015 r. wzrosła o 3,5% względem roku poprzedniego, przy spadku sumy aktywów o 2,2% dla tych samych okresów.

Rysunek 62.

Rentowność majątku zakładów Działu II w Polsce w latach 2014–2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2015 r. 3,4% w porównaniu z 5,1% w 2014 r.
- Jeśli nie uwzględniać dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby odpowiednio: 2,2% oraz 3,4% (wykres prawy powyżej odpowiedni dla benchmarku zakładów Działu II).

3.7.9. Zestawienie faktów z lat 2014–2015

Podsumowanie podstawowych faktów w Dziale I

- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale I sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF składało na koniec 2015 r. 27 zakładów ubezpieczeń.
- Niezmiennie liderem Działu I pozostaje PZU Życie. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła w 2015 r. 102,9 mld PLN, z czego PZU Życie miało 27,2%, tj. o 0,9 p.p. mniej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU Życie mierzony składką wynosił 29,3%, tj. o 0,8 p.p. więcej niż przed rokiem.
- W Dziale I koncentracja trzech największych zakładów, mierzona składką, wynosiła w 2015 r. 44,3%, a pierwszych pięciu – 56,7%.
- Na koniec roku 2015 łączna liczba czynnych polis w Dziale I wynosiła 11,9 mln sztuk, tj. 112% stanu sprzed roku. Składki przypisane brutto w 2015 r. wynosiły 27,5 mld PLN, to jest o 1,1 mld PLN mniej niż rok wcześniej.
- Dynamika składek przypisanych brutto w 2015 r., w relacji do roku 2014, wynosiła 96,0%. Na ten wynik wpływ miały głównie zakłady, które ograniczyły sprzedaż poliso-lokat, oraz te które rozwijały sprzedaż ubezpieczeń z funduszem kapitałowym. Lider – PZU Życie – miał dynamikę 98,6%, tj. 2,6 p.p. powyżej rynku.
- W 2015 r. składki w grupie 3 wzrosły o 3% względem 2014 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 zmalały aż o 17%, a w grupie 5 wzrosły o 4%.
- Łączna wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zmalała w 2015 r. do 19,4 mld PLN z 20,4 mld PLN w 2014 r., czyli z dynamiką 95,1%. Największy w tej kategorii PZU Życie był nieznacznie (0,3 p.p.) powyżej rynku, z dynamiką 95,4%. W 2015 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone w grupie 1 zmalały aż o 23,6%, a w grupie 3 wzrosły o 16,9% w relacji do roku poprzedniego. Odszkodowania i świadczenia w grupie 5 wzrosły o 9,9%.
- Wartość wskaźnika szkodowości brutto dla całego Działu I w 2015 r. wynosiła 70,5% wobec 71,7% rok wcześniej, czyli 1,2 p.p. mniej.
- W 2015 r. koszty akwizycji zmalały o 171 mln PLN w relacji do 2014 r., a koszty administracyjne wzrosły o 72 mln PLN.

Podsumowanie podstawowych faktów w Dziale II

- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale II sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF na koniec 2015 r. składało 30 zakładów ubezpieczeniowych.
- Niezmiennie liderem Działu II pozostaje PZU. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła w 2015 r. 77,2 mld PLN, z czego PZU miało 46,7%, tj. o 0,8 p.p. mniej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU mierzony składką wynosił w 2015 r. 32,5%, tj. o 1,0 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Koncentracja przypisu trzech największych zakładów wynosiła w 2015 r. 59,3%, a pierwszych pięciu 69,9% składki ogółem Działu II.
- Na koniec 2015 r. łączna liczba czynnych polis w Dziale II wynosiła 44,6 mln sztuk, tj. 89% stanu sprzed roku. Składki

- Mediana wskaźnika wynosiła w 2015 r. 0,7% w porównaniu z 1,7% dla roku 2014.
- Odstęp międzykwartylowy w 2015 r. wynosił 4,3%; to 1,6 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Przy spadku zysku netto Działu II w 2015 r. o 28,5% względem 2014 r., aktywa wzrosły o 5,7% w tym samym okresie.

Po wzroście udziału kosztów akwizycji w kosztach ogółem w roku 2014 do poziomu 74,5%, relacja ta powróciła w 2015 r. do poziomów notowanych w latach wcześniejszych, czyli poniżej 73%. Wskaźnik kosztów akwizycji dla całego Działu I w 2015 r. wynosił 17,2%, a wskaźnik kosztów administracji 6,4%.

- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2015 r. wynosiła 97,3 mld PLN, tj. o 1,9 mld PLN mniej niż w 2014 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła zatem 98,1%.
- PZU Życie miał w 2015 r. 28,1% udziału w lokatach Działu I ogółem i na koniec 2015 r. notował dynamikę zmiany stanu liczoną względem końca 2014 r. o 3,1 p.p. poniżej rynku.
- Łączna wartość lokat typu C na koniec 2015 r. wynosiła 55,5 mld PLN, tj. o 1,5 mld PLN więcej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła 102,8%.
- Lider segmentu lokat typu C – Aviva Życie – miała dynamikę 5,7 p.p. poniżej rynku, a zgromadzone przez ten zakład aktywa stanowiły 22,5% sumy lokat Działu I typu C.
- Wartość wskaźnika rentowności działalności lokacyjnej dla Działu I istotnie zmalała w trakcie 2015 r. do 1,9% z 4,9% rok wcześniej. Mediana wskaźnika wynosiła 2,1% w 2015 r. wobec 4,1% rok wcześniej.
- W 2015 r. wynik techniczny Działu I wynosił 2,8 mld PLN i był o 13,4% niższy niż w 2014 r.
- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2015 r. wynosiła 10,4%, w porównaniu z 11,7% rok wcześniej.
- Skumulowany zysk netto Działu I w 2015 r. był o 102 mln PLN wyższy niż w roku 2014 i wynosił 3,1 mld PLN.
- Zwrot z kapitałów własnych dla Działu I wynosił w 2015 r. 24,6% w porównaniu z 22,8% dla 2014 r. Zysk netto Działu I w 2015 r. wzrósł o 3,5% względem roku 2014, przy spadku kapitałów własnych o 4,1% w tym samym czasie.
- W 2015 r. 6 z 27 zakładów Działu I miało niewielkie straty netto. Wynik techniczny i zysk netto lidera branży – PZU Życie – były odpowiednio o 350 mln PLN i 244 mln PLN niższe niż rok wcześniej.

przypisane brutto w 2015 r. wynosiły 27,3 mld PLN, to jest o 1 016 mln PLN więcej niż rok wcześniej.

- Dynamika składek przypisanych brutto w 2015 r., w relacji do roku 2014, wynosiła 103,9%. Lider PZU z dynamiką 107,2%, to jest 3,3 p.p. powyżej „średniej” sektora, miał 33,1% udziału w rynku. Pośród względnie dużych zakładów Hestia, Warta i PZU osiągnęły dynamikę przypisu składki powyżej średniej Działu II.
- W 2015 r. składki przypisane brutto w ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie wzrosły o 2,1% w relacji do 2014 r., za sprawą wzrostu składek o 3,7% w grupie AC oraz o 1,0% w grupie OC. W tym samym okresie najszybciej, bo o 18,3%, zmalały składki ubezpieczeń finansowych. Suma składek w grupach 8 i 9 wzrosła o 0,6%, a pozostałych osobowych: o 6,4%.

- W 2015 r. liczba wypłat odszkodowań i świadczeń w Dziale II wynosiła 5,3 mln sztuk, tj. o 9,5% więcej niż rok wcześniej. Łączna wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w 2015 r. wzrosła do 15,5 mld PLN z 13,8 rok wcześniej, czyli o 12,1%. Największy w tej kategorii PZU, z dynamiką 116,0%, był o 3,8 p.p. powyżej rynku.
- Odszkodowania w grupie 3 wzrosły w 2015 r. o 7,3%, a w grupie 10 wzrost wynosił 15,8%. Odszkodowania w grupach 8 i 9 wzrosły o 17,8%. Aż o 26,1% spadła wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w grupie ubezpieczeń finansowych.
- Wartość wskaźnika szkodowości brutto dla Działu II w 2015 r. wynosiła 66,8% wobec 63,7% rok wcześniej, czyli o 3,1 p.p. więcej. W 2015 r. przy wzroście sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto o 5,6% względem roku poprzedniego, składka zarobiona brutto wzrosła zaledwie o 0,6%.
- Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń dla Działu II w 2015 r. wynosił 85,3% wobec 86,2% rok wcześniej.
- Koszty akwizycji wzrastały względem lat poprzednich: o 4,1% w 2014 r. oraz o 4,6% w ciągu 2015 r. Koszty administracyjne w 2014 r. pozostawały na poziomie 2013 r., natomiast w ciągu 2015 r. wzrosły o 1,7% w relacji do 2014 r. Struktura kosztów zmieniła się zdecydowanie na korzyść kosztów akwizycji, które w 2015 r. rosły relatywnie szybciej niż administracyjne i stanowiły 78,0% sumy obu kategorii kosztów. Wartość wskaźnika kosztów akwizycji dla Działu II w 2015 r. wynosiła 23,8%, a wskaźnika kosztów administracyjnych 6,7%.
- Wskaźnik zespolony dla Działu II wynosił w 2015 r. 102,5% w porównaniu z 98,0% w 2014 r. Wzrósł więc o 4,5 p.p.
- Wynik techniczny Działu II za 2015 r. pogorszył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,44 mld PLN, tj. o 56%, i wynosił 0,34 mld PLN.
- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC razem w 2015 r. zmalał o 596 mln PLN względem 2014 r., przy czym w obu grupach odnotowano straty: w grupie 3 wynosiła ona 114 mln PLN, a w grupie 10 było to aż 1 017 mln PLN.
- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2015 r. wynosił 1,6% w porównaniu z 3,6% rok wcześniej.
- Na koniec roku 2015 dynamika zmiany stanu lokat Działu II, liczona względem ich stanu na koniec roku poprzedniego, wynosiła 104,2%.
- PZU jako lider pod względem zebranych aktywów posiadał aż 52,0% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów równą 103,2%, tj. 1,0 p.p. poniżej rynku.
- Wskaźnik rentowności działalności lokacyjnej dla całego Działu II zmalał w 2015 r. do 4,9% z 6,8% rok wcześniej. Wynik ten uwzględnia dywidendy pozyskane z PZU Życie przez PZU. Jeśli nie uwzględnić tych dywidend, to powyższa średnia rentowność wynosiła odpowiednio: 2,1% dla roku 2015 oraz 3,1% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla benchmarku firm i zbliżony do mediany równej: 2,7% dla roku 2015 oraz 3,5% rok wcześniej.
- Skumulowany zysk netto Działu II w 2015 r. (uwzględniający dywidendę PZU Życie) zmalał o 1,06 mld PLN względem roku poprzedniego i wynosił 2,66 mld PLN. Na 30 zakładów 12 miało straty netto; to o pięć więcej niż rok wcześniej.
- W 2015 r. wynik techniczny lidera Działu II – PZU – wynosił 674 mln PLN i był o 110 mln PLN wyższy niż rok wcześniej, a zysk netto (uwzględniając dywidendy z PZU Życie) był o 368 mln PLN niższy i wynosił 2,27 mld PLN.
- Wskaźnik zwrotu z kapitałów własnych Działu II wynosił w 2015 r. 12,2% oraz 17,2% w 2014 r. Jeśli nie liczyć dywidend pozyskanych przez PZU z PZU Życie, to rentowność kapitałów własnych wynosiłaby: 4,4% w 2015 r. oraz 7,5% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla celów porównawczych i bliski medianie równej: 2,5% w 2015 r. oraz 6,5% rok wcześniej.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.1. WYNIKI FINANSOWE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

4.1.1. Składka ubezpieczeniowa

Składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Dział I	28 666 871	27 525 201	96,0%
2.	Dział II	26 260 098	27 276 424	103,9%
	Ogółem	54 926 969	54 801 625	99,8%

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	AEGON SA	1 005 262	782 500	77,8%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	775 548	808 835	104,3%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	2 061 456	2 213 726	107,4%
4.	AXA ŻYCIE SA	1 184 235	1 266 606	107,0%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	369 579	244 560	66,2%
6.	CARDIF POLSKA SA	288 199	189 732	65,8%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 573 737	590 273	37,5%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	56 144	57 827	103,0%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1 530 132	1 640 244	107,2%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	1 042 616	1 001 204	96,0%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	941 052	1 381 265	146,8%
12.	INTER – ŻYCIE SA	9 671	10 286	106,4%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	17 012	17 752	104,3%
14.	METLIFE TUnŻ SA	2 111 845	1 913 688	90,6%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1 548 881	1 407 543	90,9%
16.	OPEN LIFE SA	2 324 370	1 766 715	76,0%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	851 283	1 069 557	125,6%
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	9 024	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	218 797	257 293	117,6%
20.	PRAMERICA SA	203 894	225 999	110,8%
21.	PZU ŻYCIE SA	8 182 186	8 064 005	98,6%
22.	REJENT LIFE TUW	14 518	15 984	110,1%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	54 788	62 184	113,5%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	436 827	677 755	155,2%
25.	SKOK ŻYCIE SA	91 582	61 675	67,3%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	228 441	141 699	62,0%
27.	WARTA TUnŻ SA	1 544 819	1 647 269	106,6%
	Ogółem	28 666 871	27 525 201	96,0%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 765 944	1 712 736	97,0%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	325 326	418 146	128,5%
3.	AXA SA	318 323	321 334	100,9%
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	245 312	305 212	124,4%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	225 457	229 008	101,6%
6.	COMPENSA SA	1 323 064	1 191 875	90,1%
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	331 494	335 827	101,3%
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	3	4 992	155 642,9%
9.	CUPRUM TUW	72 909	45 482	62,4%
10.	D.A.S. SA	18 402	17 943	97,5%
11.	ERGO HESTIA SA	3 443 875	3 723 741	108,1%
12.	EULER HERMES SA	301 841	271 188	89,8%
13.	EUROPA SA	904 465	637 287	70,5%
14.	GENERALI SA	874 672	887 185	101,4%
15.	GOTHAER SA	569 860	598 767	105,1%
16.	INTER POLSKA SA	112 524	113 255	100,6%
17.	INTERRISK SA	1 009 336	815 513	80,8%
18.	KUKE SA	51 302	47 565	92,7%
19.	LINK4 SA	417 069	493 185	118,3%
20.	PARTNER SA	2 876	2 081	72,4%
21.	POCZTOWE TUW	80 470	82 580	102,6%
22.	PTR SA	169 887	429 109	252,6%
23.	PZU SA	8 261 752	8 857 929	107,2%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	44 861	41 685	92,9%
25.	SKOK TUW	145 623	195 607	134,3%
26.	TUW TUW	482 943	489 474	101,4%
27.	TUZ TUW	300 057	387 935	129,3%
28.	UNIQA SA	1 077 846	1 008 318	93,5%
29.	WARTA SA	3 350 213	3 588 585	107,1%
30.	ZDROWIE SA	32 391	22 882	70,6%
	Ogółem	26 260 098	27 276 424	103,9%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2014	2015		2014	2015
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	10 623 070	8 847 955	83,3%	37,0%	32,1%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	114 609	117 260	102,3%	0,4%	0,4%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	12 599 625	12 996 499	103,1%	44,0%	47,2%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	113 705	131 151	115,3%	0,4%	0,5%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach I-IV	5 195 452	5 412 105	104,2%	18,1%	19,7%
6.	Reasekuracja czynna	20 410	20 231	99,1%	0,1%	0,1%
	Ogółem	28 666 868	27 525 200	96,0%	100,0%	100,0%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2014	2015		2014	2015
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	1 338 989	1 508 971	112,7%	5,1%	5,5%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	656 349	613 306	93,4%	2,5%	2,2%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	5 260 521	5 455 964	103,7%	20,0%	20,0%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	53 892	27 619	51,2%	0,2%	0,1%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	14 236	27 079	190,2%	0,1%	0,1%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	124 226	82 199	66,2%	0,5%	0,3%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	126 116	115 975	92,0%	0,5%	0,4%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nieujęte w grupach III-VII	2 927 063	2 923 882	99,9%	11,1%	10,7%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych, nieujętych w grupach III-VIII	2 434 416	2 467 581	101,4%	9,3%	9,0%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	8 071 074	8 150 511	101,0%	30,7%	29,9%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	21 650	24 633	113,8%	0,1%	0,1%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	23 816	23 381	98,2%	0,1%	0,1%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach X-XII	1 920 130	2 011 509	104,8%	7,3%	7,4%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	494 537	402 229	81,3%	1,9%	1,5%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	347 177	356 693	102,7%	1,3%	1,3%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	1 270 010	855 465	67,4%	4,8%	3,1%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	79 897	175 263	219,4%	0,3%	0,6%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania	546 917	623 938	114,1%	2,1%	2,3%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	549 081	1 430 227	260,5%	2,1%	5,2%
	Ogółem	26 260 099	27 276 424	103,9%	100,0%	100,0%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Składka		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Dział I	28 037 309	27 232 713	97,1%
2.	Dział II	21 788 073	21 680 233	99,5%
	Ogółem	49 825 382	48 912 946	98,2%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	AEGON SA	1 004 021	782 639	78,0%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	758 888	799 206	105,3%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	2 053 873	2 205 941	107,4%
4.	AXA ŻYCIE SA	1 180 175	1 260 201	106,8%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	367 180	240 513	65,5%
6.	CARDIF POLSKA SA	281 299	192 140	68,3%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 556 693	574 823	36,9%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	54 835	56 211	102,5%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1 510 983	1 620 803	107,3%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	1 028 544	1 011 851	98,4%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	899 977	1 325 905	147,3%
12.	INTER – ŻYCIE SA	9 422	9 574	101,6%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	13 257	14 592	110,1%
14.	METLIFE TUnŻ SA	1 730 991	1 746 299	100,9%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1 538 950	1 399 724	91,0%
16.	OPEN LIFE SA	2 399 469	1 767 639	73,7%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	726 293	1 090 649	150,2%
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	8 931	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	209 134	246 498	117,9%
20.	PRAMERICA SA	198 312	219 568	110,7%
21.	PZU ŻYCIE SA	8 178 960	8 066 907	98,6%
22.	REJENT LIFE TUW	14 522	15 983	110,1%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	53 773	62 513	116,3%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	435 926	676 613	155,2%
25.	SKOK ŻYCIE SA	84 423	76 419	90,5%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	223 530	127 486	57,0%
27.	WARTA TUnŻ SA	1 523 878	1 633 087	107,2%
	Ogółem	28 037 309	27 232 713	97,1%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 486 435	1 451 202	97,6%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	324 369	309 526	95,4%
3.	AXA SA	142 784	212 359	148,7%
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	137 892	137 972	100,1%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	168 076	178 769	106,4%
6.	COMPENSA SA	963 658	949 716	98,6%
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	175 907	180 688	102,7%
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0	1 582	X
9.	CUPRUM TUW	70 802	45 352	64,1%
10.	D.A.S. SA	7 043	7 205	102,3%
11.	ERGO HESTIA SA	3 163 542	3 112 704	98,4%
12.	EULER HERMES SA	91 733	68 546	74,7%
13.	EUROPA SA	489 785	507 076	103,5%
14.	GENERALI SA	462 499	423 207	91,5%
15.	GOTHAER SA	426 393	347 633	81,5%
16.	INTER POLSKA SA	88 145	83 028	94,2%
17.	INTERRISK SA	671 382	630 221	93,9%
18.	KUKE SA	24 446	26 021	106,4%
19.	LINK4 SA	361 138	369 316	102,3%
20.	PARTNER SA	1 694	2 242	132,4%
21.	POCZTOWE TUW	48 921	47 857	97,8%
22.	PTR SA	190 568	300 808	157,8%
23.	PZU SA	7 902 639	7 903 488	100,0%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	38 915	40 938	105,2%
25.	SKOK TUW	164 138	153 136	93,3%
26.	TUW TUW	403 502	390 709	96,8%
27.	TUZ TUW	182 493	185 944	101,9%
28.	UNIQA SA	640 648	573 851	89,6%
29.	WARTA SA	2 930 824	3 012 605	102,8%
30.	ZDROWIE SA	27 700	26 532	95,8%
	Ogółem	21 788 073	21 680 233	99,5%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.1.2. Odszkodowania i świadczenia

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Dział I	20 360 413	19 357 687	95,1%
2.	Dział II	13 810 903	15 488 145	112,1%
	Ogółem	34 171 316	34 845 832	102,0%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	AEGON SA	961 179	1 391 154	144,7%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	481 968	482 887	100,2%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	1 498 217	1 520 508	101,5%
4.	AXA ŻYCIE SA	450 839	603 743	133,9%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	244 975	195 077	79,6%
6.	CARDIF POLSKA SA	33 413	40 745	121,9%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 619 145	570 854	35,3%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	16 592	16 904	101,9%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	173 103	280 239	161,9%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	614 180	907 823	147,8%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	359 702	402 435	111,9%
12.	INTER – ŻYCIE SA	5 830	6 669	114,4%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	3 962	6 225	157,1%
14.	METLIFE TUnŻ SA	1 078 763	1 103 161	102,3%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	2 458 206	1 455 473	59,2%
16.	OPEN LIFE SA	682 316	725 425	106,3%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	787 686	838 256	106,4%
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	3 229	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	170 270	208 628	122,5%
20.	PRAMERICA SA	59 928	69 060	115,2%
21.	PZU ŻYCIE SA	6 560 811	6 257 116	95,4%
22.	REJENT LIFE TUW	6 158	7 701	125,1%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	12 739	16 216	127,3%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	223 184	237 302	106,3%
25.	SKOK ŻYCIE SA	27 054	28 543	105,5%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	149 109	159 221	106,8%
27.	WARTA TUnŻ SA	1 681 084	1 823 093	108,4%
	Ogółem	20 360 413	19 357 687	95,1%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 017 598	1 056 137	103,8%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	224 402	178 709	79,6%
3.	AXA SA	92 339	108 619	117,6%
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	65 650	67 059	102,1%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	17 601	18 721	106,4%
6.	COMPENSA SA	846 424	943 727	111,5%
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	161 774	154 721	95,6%
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0	181	X
9.	CUPRUM TUW	24 888	5 994	24,1%
10.	D.A.S. SA	5 319	5 104	96,0%
11.	ERGO HESTIA SA	1 868 846	2 125 291	113,7%
12.	EULER HERMES SA	225 542	130 766	58,0%
13.	EUROPA SA	72 405	62 633	86,5%
14.	GENERALI SA	514 631	454 759	88,4%
15.	GOTHAER SA	339 811	388 109	114,2%
16.	INTER POLSKA SA	31 773	37 891	119,3%
17.	INTERRISK SA	544 331	579 970	106,5%
18.	KUKE SA	33 326	16 678	50,0%
19.	LINK4 SA	220 599	275 438	124,9%
20.	PARTNER SA	388	3 811	982,0%
21.	POCZTOWE TUW	30 309	43 211	142,6%
22.	PTR SA	154 800	180 636	116,7%
23.	PZU SA	4 427 251	5 135 220	116,0%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	27 022	24 262	89,8%
25.	SKOK TUW	23 532	24 486	104,1%
26.	TUW TUW	280 239	311 521	111,2%
27.	TUZ TUW	107 274	160 513	149,6%
28.	UNIQA SA	598 649	684 915	114,4%
29.	WARTA SA	1 830 225	2 288 746	125,1%
30.	ZDROWIE SA	23 954	20 318	84,8%
	Ogółem	13 810 903	15 488 145	112,1%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika w % 15/14	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2014	2015		2014	2015
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	10 560 176	8 068 360	76,4%	51,9%	41,7%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	115 076	119 266	103,6%	0,6%	0,6%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	7 681 538	8 977 035	116,9%	37,7%	46,4%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	80 413	79 491	98,9%	0,4%	0,4%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach I-IV	1 914 831	2 105 027	109,9%	9,4%	10,9%
6.	Reasekuracja czynna	8 379	8 508	101,5%	0,0%	0,0%
	Ogółem	20 360 412	19 357 687	95,1%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika w % 15/14	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2014	2015		2014	2015
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	289 703	287 604	99,3%	2,1%	1,9%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	157 229	165 658	105,4%	1,1%	1,1%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	3 578 349	3 839 187	107,3%	25,9%	24,8%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	18 565	23 223	125,1%	0,1%	0,1%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	8 891	15 162	170,5%	0,1%	0,1%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	67 914	81 603	120,2%	0,5%	0,5%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	36 064	45 341	125,7%	0,3%	0,3%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nieujęte w grupach III-VII	1 091 118	1 355 592	124,2%	7,9%	8,8%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych, nieujętych w grupach III-VIII	879 949	965 368	109,7%	6,4%	6,2%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	5 895 030	6 826 630	115,8%	42,7%	44,1%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	3 637	13 867	381,2%	0,0%	0,1%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	6 353	10 265	161,6%	0,0%	0,1%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach X-XII	662 564	768 557	116,0%	4,8%	5,0%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	287 680	166 351	57,8%	2,1%	1,1%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	178 516	118 237	66,2%	1,3%	0,8%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	121 645	147 944	121,6%	0,9%	1,0%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	10 638	9 581	90,1%	0,1%	0,1%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania	250 737	309 010	123,2%	1,8%	2,0%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	266 322	338 962	127,3%	1,9%	2,2%
	Ogółem	13 810 904	15 488 144	112,1%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Dział I	19 978 406	19 207 855	96,1%
2.	Dział II	11 898 935	13 208 513	111,0%
	Ogółem	31 877 341	32 416 368	101,7%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	AEGON SA	960 637	1 390 949	144,8%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	468 642	470 848	100,5%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	1 495 126	1 516 921	101,5%
4.	AXA ŻYCIE SA	449 098	600 460	133,7%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	243 427	193 842	79,6%
6.	CARDIF POLSKA SA	33 034	40 520	122,7%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 516 440	562 550	37,1%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	16 278	16 747	102,9%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	167 584	269 364	160,7%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	613 836	907 820	147,9%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	331 287	363 330	109,7%
12.	INTER – ŻYCIE SA	5 646	6 289	111,4%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	3 040	5 014	164,9%
14.	METLIFE TUnŻ SA	1 065 701	1 081 903	101,5%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	2 256 932	1 450 598	64,3%
16.	OPEN LIFE SA	682 316	725 418	106,3%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	786 929	837 678	106,4%
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	3 229	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	168 217	205 295	122,0%
20.	PRAMERICA SA	58 544	68 173	116,4%
21.	PZU ŻYCIE SA	6 560 726	6 256 993	95,4%
22.	REJENT LIFE TUW	6 158	7 701	125,1%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	12 675	16 036	126,5%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	222 915	235 981	105,9%
25.	SKOK ŻYCIE SA	27 054	28 487	105,3%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	148 543	157 573	106,1%
27.	WARTA TUnŻ SA	1 677 623	1 788 136	106,6%
	Ogółem	19 978 406	19 207 855	96,1%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	869 705	912 892	105,0%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	172 093	172 308	100,1%
3.	AXA SA	53 412	58 455	109,4%
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	19 271	19 961	103,6%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	17 601	18 538	105,3%
6.	COMPENSA SA	655 795	711 585	108,5%
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	88 445	100 249	113,3%
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0	15	X
9.	CUPRUM TUW	24 888	5 994	24,1%
10.	D.A.S. SA	2 127	2 046	96,2%
11.	ERGO HESTIA SA	1 751 431	1 898 794	108,4%
12.	EULER HERMES SA	51 207	43 493	84,9%
13.	EUROPA SA	66 384	58 619	88,3%
14.	GENERALI SA	237 411	210 004	88,5%
15.	GOTHAER SA	260 283	211 819	81,4%
16.	INTER POLSKA SA	26 329	31 357	119,1%
17.	INTERRISK SA	370 726	396 582	107,0%
18.	KUKE SA	20 231	10 639	52,6%
19.	LINK4 SA	214 940	256 449	119,3%
20.	PARTNER SA	387	3 727	962,0%
21.	POCZTOWE TUW	17 910	27 814	155,3%
22.	PTR SA	133 101	153 453	115,3%
23.	PZU SA	4 366 167	5 060 585	115,9%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	23 916	23 608	98,7%
25.	SKOK TUW	23 350	24 194	103,6%
26.	TUW TUW	248 545	278 241	111,9%
27.	TUZ T.U.W.	64 847	79 700	122,9%
28.	UNIQA SA	379 182	403 445	106,4%
29.	WARTA SA	1 715 300	2 013 628	117,4%
30.	ZDROWIE SA	23 954	20 318	84,8%
	Ogółem	11 898 935	13 208 513	111,0%

4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł

Lp.	Dział	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Dział I	3 279 505	2 840 756	86,6%
2.	Dział II	785 595	344 555	43,9%
	Ogółem	4 065 100	3 185 311	78,4%

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	AEGON SA	-4 400	-57 273	X
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	53 894	66 659	123,7%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	571 455	536 616	93,9%
4.	AXA ŻYCIE SA	18 620	19 491	104,7%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	19 226	36 378	189,2%
6.	CARDIF POLSKA SA	14 127	4 638	32,8%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	9 794	12 484	127,5%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	4 739	4 698	99,1%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	26 808	29 792	111,1%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	32 739	39 894	121,9%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	49 377	37 325	75,6%
12.	INTER – ŻYCIE SA	446	116	26,0%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	663	-643	X
14.	METLIFE TUnŻ SA	120 415	127 958	106,3%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	205 031	114 150	55,7%
16.	OPEN LIFE SA	35 149	30 511	86,8%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	-24 172	-19 117	X
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	-6 102	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	7 214	7 192	99,7%
20.	PRAMERICA SA	6 278	9 226	147,0%
21.	PZU ŻYCIE SA	2 141 333	1 791 767	83,7%
22.	REJENT LIFE TUW	1 083	244	22,6%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	448	-1 401	X
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	-58 454	-2 791	X
25.	SKOK ŻYCIE SA	7 209	10 590	146,9%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	5 016	6 873	137,0%
27.	WARTA TUnŻ SA	35 467	41 481	117,0%
	Ogółem	3 279 505	2 840 756	86,6%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	16 141	-85 853	X
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	23 794	24 266	102,0%
3.	AXA SA	-726	-5 058	X
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	24 618	10 899	44,3%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	41 015	43 556	106,2%
6.	COMPENSA SA	39 554	-19 449	X
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	-3 071	-7 551	X
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-6 633	-6 857	X
9.	CUPRUM TUW	-1 268	1 947	X
10.	D.A.S. SA	-383	41	X
11.	ERGO HESTIA SA	38 459	-95 987	X
12.	EULER HERMES SA	7 994	2 528	31,6%
13.	EUROPA SA	59 769	60 031	100,4%
14.	GENERALI SA	-66 152	-135 490	X
15.	GOTHAER SA	-15 118	-69 594	X
16.	INTER POLSKA SA	18	129	716,7%
17.	INTERRISK SA	13 826	4 953	35,8%
18.	KUKE SA	-1 141	2 692	X
19.	LINK4 SA	-32 451	-53 667	X
20.	PARTNER SA	-11 276	-4 116	X
21.	POCZTOWE TUW	-3 784	-2 597	X
22.	PTR SA	246	9 200	3745,8%
23.	PZU SA	564 429	674 667	119,5%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-4 714	-3 972	X
25.	SKOK TUW	10 919	12 167	111,4%
26.	TUW TUW	4 617	-74 835	X
27.	TUZ TUW	-12 318	-21 759	X
28.	UNIQA SA	-18 593	-23 012	X
29.	WARTA SA	120 655	108 481	89,9%
30.	ZDROWIE SA	-2 829	-1 205	X
	Ogółem	785 595	344 555	43,9%

4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty działalności ub.		Dynamika 15/14	Koszty akwizycji		Dynamika 15/14	Koszty administracyjne		Dynamika 15/14	Otrzymane prowizje		Dynamika 15/14
		2014	2015		2014	2015		2014	2015		2014	2015	
1.	Dział I	6 384 494	6 258 334	98,0%	4 906 974	4 736 164	96,5%	1 680 525	1 753 164	104,3%	203 006	230 995	113,8%
2.	Dział II	7 344 894	7 590 566	103,3%	6 212 801	6 500 537	104,6%	1 805 676	1 835 613	101,7%	673 582	745 584	110,7%
	Ogółem	13 729 388	13 848 900	100,9%	11 119 775	11 236 701	101,1%	3 486 201	3 588 778	102,9%	876 588	976 579	111,4%

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.		Dynamika 15/14	Koszty akwizycji		Dynamika 15/14	Koszty administracyjne		Dynamika 15/14	Otrzymane prowizje		Dynamika 15/14
		2014	2015		2014	2015		2014	2015		2014	2015	
1.	AEGON SA	282 227	273 871	97,0%	225 373	210 409	93,4%	56 959	63 471	111,4%	105	9	8,3%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	140 813	158 933	112,9%	107 211	130 783	122,0%	35 951	30 297	84,3%	2 349	2 147	91,4%
3.	METLIFE TUŃ SA	895 318	871 907	97,4%	854 998	875 912	102,4%	180 109	181 399	100,7%	139 789	185 403	132,6%
4.	AVIVA – ŻYCIE SA	361 479	375 855	104,0%	268 095	279 573	104,3%	95 440	97 155	101,8%	2 056	873	42,5%
5.	AXA ŻYCIE SA	358 305	343 188	95,8%	273 733	263 203	96,2%	85 878	81 486	94,9%	1 306	1 501	114,9%
6.	POCZTOWE ŻYCIE	0	9 913	X	0	3 316	X	0	6 650	X	0	52	X
7.	BZ WBK-Aviva TUŃ SA	123 247	50 340	40,8%	112 242	37 391	33,3%	11 005	12 949	117,7%	0	0	X
8.	CARDIF POLSKA SA	225 188	150 572	66,9%	211 026	133 806	63,4%	14 239	16 771	117,8%	77	6	7,3%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	389 653	221 075	56,7%	346 405	180 416	52,1%	51 304	47 624	92,8%	8 056	6 965	86,5%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	28 457	29 438	103,4%	22 936	22 495	98,1%	5 521	7 004	126,9%	0	61	X
11.	ERGO HESTIA STUŃ SA	519 427	268 003	51,6%	510 250	242 752	47,6%	23 475	25 657	109,3%	14 298	406	2,8%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	455 774	332 167	72,9%	413 960	302 538	73,1%	42 101	29 770	70,7%	287	142	49,4%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	194 930	414 766	212,8%	152 560	363 611	238,3%	53 796	64 605	120,1%	11 425	13 450	117,7%
14.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	324 586	369 405	113,8%	171 416	188 763	110,1%	153 170	181 092	118,2%	0	449	X
15.	INTER – ŻYCIE SA	3 599	3 690	102,5%	2 405	2 706	112,5%	1 194	1 313	110,0%	0	329	X
16.	MACIF ŻYCIE TUW	9 498	10 595	111,5%	6 441	7 102	110,3%	3 981	4 237	106,4%	924	744	80,5%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	99 899	418 696	419,1%	65 463	389 539	595,1%	34 740	29 483	84,9%	305	325	106,6%
18.	OPEN LIFE SA	262 651	215 550	82,1%	233 643	186 323	79,7%	29 008	29 226	100,8%	0	0	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	32 001	31 753	99,2%	10 465	9 814	93,8%	27 812	28 387	102,1%	6 277	6 449	102,7%
20.	PRAMERICA SA	89 925	95 511	106,2%	37 978	39 277	103,4%	53 177	56 821	106,9%	1 231	586	47,6%
21.	PZU ŻYCIE SA	1 104 035	1 123 058	101,7%	499 534	489 004	97,9%	606 071	633 832	104,6%	1 570	-222	X
22.	REJENT LIFE TUW	1 202	1 345	111,9%	292	347	118,8%	910	998	109,7%	0	0	X
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	40 252	47 034	116,9%	36 092	41 251	114,3%	4 202	5 813	138,3%	42	30	70,2%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	172 155	153 991	89,4%	113 236	94 127	83,1%	58 919	60 001	101,8%	0	137	X
25.	SKOK ŻYCIE SA	55 939	50 617	90,5%	40 458	34 238	84,6%	15 481	16 378	105,8%	0	0	X
26.	UNIQA ŻYCIE SA	54 304	52 123	96,0%	50 009	47 548	95,1%	7 513	7 933	105,6%	3 219	3 357	104,3%
27.	WARTA TUŃ SA	159 632	184 938	115,9%	140 754	159 921	113,6%	28 568	32 813	114,9%	9 690	7 796	80,5%
	Ogółem	6 384 494	6 258 334	98,0%	4 906 974	4 736 164	96,5%	1 680 525	1 753 164	104,3%	203 006	230 995	113,8%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.			Koszty akwizycji			Koszty administracyjne			Otrzymane prowizje		
		2014	2015	15/14	2014	2015	15/14	2014	2015	15/14	2014	2015	15/14
1.	ALLIANZ POLSKA SA	520 765	493 820	94,8%	512 479	502 239	98,0%	53 066	43 914	82,8%	44 780	52 333	116,9%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	107 877	109 217	101,2%	77 802	80 146	103,0%	35 122	35 022	99,7%	5 047	5 951	117,9%
3.	AXA SA	87 366	137 122	157,0%	85 150	126 758	148,9%	27 670	31 192	112,7%	25 454	20 828	81,8%
4.	CREDIT AGRICOLE TU SA	6 633	8 389	126,5%	0	909	X	6 633	7 503	113,1%	0	23	X
5.	AXA UBEZPIECZENIA SA	81 499	98 913	121,4%	73 385	105 201	143,4%	22 957	29 807	129,8%	14 844	36 095	243,2%
6.	BZ WBK-Aviva TUO SA	111 773	115 118	103,0%	96 361	105 432	109,4%	15 412	17 494	113,5%	0	7 808	X
7.	COMPENSA SA	308 523	304 382	98,7%	320 362	301 829	94,2%	51 165	54 383	106,3%	63 003	51 830	82,3%
8.	CONCORDIA POLSKA TUW	68 799	76 777	111,6%	73 108	75 801	103,7%	25 410	26 962	106,1%	29 719	25 986	87,4%
9.	CUPRUM TUW	4 078	4 404	108,0%	932	1 077	115,6%	3 146	3 327	105,8%	0	0	X
10.	D.A.S. SA	5 144	5 515	107,2%	8 719	9 400	107,8%	4 136	4 365	105,5%	7 711	8 250	107,0%
11.	ERGO HESTIA SA	1 087 508	1 066 428	98,1%	983 251	1 009 089	102,6%	147 020	157 342	107,0%	42 762	100 003	233,9%
12.	EULER HERMES SA	6 792	14 891	219,2%	38 636	38 052	98,5%	20 375	28 352	139,1%	52 219	51 513	98,6%
13.	EUROPA SA	363 487	365 019	100,4%	319 078	325 708	102,1%	46 006	41 794	90,8%	1 597	2 483	155,5%
14.	GENERALI SA	171 997	204 043	118,6%	169 012	156 181	92,4%	98 908	137 723	139,2%	95 923	89 861	93,7%
15.	GOTHAER SA	165 763	168 042	101,4%	123 382	140 518	113,9%	56 654	52 673	93,0%	14 273	25 149	176,2%
16.	INTER POLSKA SA	43 652	43 149	98,8%	38 158	37 975	99,5%	17 801	18 052	101,4%	12 307	12 878	104,6%
17.	INTERRISK SA	270 579	282 098	104,3%	297 234	271 812	91,4%	47 788	47 371	99,1%	74 443	37 084	49,8%
18.	KUKE SA	11 338	10 772	95,0%	8 546	8 968	104,9%	11 148	11 274	101,1%	8 356	9 470	113,3%
19.	LINK4 SA	132 795	136 321	102,7%	94 285	109 649	116,3%	39 924	39 391	98,7%	1 414	12 719	899,5%
20.	ZDROWIE SA	7 296	6 527	89,5%	4 912	4 067	82,8%	2 384	2 460	103,2%	0	0	X
21.	MTU SA	0	0	X	0	0	X	0	0	X	0	0	X
22.	PARTNER SA	9 553	4 055	42,5%	8 386	2 988	35,6%	1 307	1 127	86,2%	140	59	42,0%
23.	POCZTOWE TUW	27 742	31 271	112,7%	18 964	21 150	111,5%	11 585	13 318	115,0%	2 807	3 197	113,9%
24.	PTR SA	50 330	89 476	177,8%	47 105	87 122	185,0%	14 653	13 414	91,5%	11 428	11 061	96,8%
25.	PZU SA	2 252 028	2 295 468	101,9%	1 511 908	1 573 485	104,1%	729 142	722 833	99,1%	-10 978	850	X
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	23 557	20 381	86,5%	11 769	10 322	87,7%	13 177	10 686	81,1%	1 389	627	45,2%
27.	SKOK TUW	125 955	117 203	93,1%	101 916	94 511	92,7%	24 402	23 077	94,6%	363	385	106,1%
28.	TUW TUW	96 101	105 329	109,6%	83 934	90 577	107,9%	35 550	38 530	108,4%	23 383	23 778	101,7%
29.	TUZ TUW	92 665	109 020	117,6%	104 168	112 661	108,2%	5 032	8 442	167,8%	16 535	12 084	73,1%
30.	UNIQA SA	222 189	185 191	83,3%	286 447	260 702	91,0%	44 396	35 608	80,2%	108 654	111 119	102,3%
31.	WARTA SA	881 110	982 225	111,5%	713 412	836 208	117,2%	193 707	178 176	92,0%	26 008	32 159	123,7%
	Ogółem	7 344 894	7 590 566	103,3%	6 212 801	6 500 537	104,6%	1 805 676	1 835 613	101,7%	673 582	745 584	110,7%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1.	Dział I	4 906 974	4 736 164	17,1%	17,2%	1 680 525	1 753 164	5,9%	6,4%
2.	Dział II	6 212 801	6 500 537	23,7%	23,8%	1 805 676	1 835 613	6,9%	6,7%
	Ogółem	11 119 775	11 236 701	20,2%	20,5%	3 486 201	3 588 777	6,3%	6,5%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1.	AEGON SA	225 373	210 409	22,4%	26,9%	56 959	63 471	5,7%	8,1%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	107 211	130 783	13,8%	16,2%	35 951	30 297	4,6%	3,7%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	268 095	279 573	13,0%	12,6%	95 440	97 155	4,6%	4,4%
4.	AXA ŻYCIE SA	273 733	263 203	23,1%	20,8%	85 878	81 486	7,3%	6,4%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	112 242	37 391	30,4%	15,3%	11 005	12 949	3,0%	5,3%
6.	CARDIF POLSKA SA	211 026	133 806	73,2%	70,5%	14 239	16 771	4,9%	8,8%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	346 405	180 416	22,0%	30,6%	51 304	47 624	3,3%	8,1%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	22 936	22 495	40,9%	38,9%	5 521	7 004	9,8%	12,1%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	510 250	242 752	33,3%	14,8%	23 475	25 657	1,5%	1,6%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	413 960	302 538	39,7%	30,2%	42 101	29 770	4,0%	3,0%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	152 560	363 611	16,2%	26,3%	53 796	64 605	5,7%	4,7%
12.	INTER – ŻYCIE SA	2 405	2 706	24,9%	26,3%	1 194	1 313	12,3%	12,8%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	6 441	7 102	37,9%	40,0%	3 981	4 237	23,4%	23,9%
14.	METLIFE TUnŻ SA	854 998	875 912	40,5%	45,8%	180 109	181 399	8,5%	9,5%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	171 416	188 763	11,1%	13,4%	153 170	181 092	9,9%	12,9%
16.	OPEN LIFE SA	233 643	186 323	10,1%	10,5%	29 008	29 226	1,2%	1,7%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	65 463	389 539	7,7%	36,4%	34 740	29 483	4,1%	2,8%
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	3 316	X	36,7%	0	6 650	X	73,7%
19.	POLISA – ŻYCIE SA	10 465	9 814	4,8%	3,8%	27 812	28 387	12,7%	11,0%
20.	PRAMERICA SA	37 978	39 277	18,6%	17,4%	53 177	56 821	26,1%	25,1%
21.	PZU ŻYCIE SA	499 534	489 004	6,1%	6,1%	606 071	633 832	7,4%	7,9%
22.	REJENT LIFE TUW	292	347	2,0%	2,2%	910	998	6,3%	6,2%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	36 092	41 251	65,9%	66,3%	4 202	5 813	7,7%	9,3%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	113 236	94 127	25,9%	13,9%	58 919	60 001	13,5%	8,9%
25.	SKOK ŻYCIE SA	40 458	34 238	44,2%	55,5%	15 481	16 378	16,9%	26,6%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	50 009	47 548	21,9%	33,6%	7 513	7 933	3,3%	5,6%
27.	WARTA TUnŻ SA	140 754	159 921	9,1%	9,7%	28 568	32 813	1,8%	2,0%
	Ogółem	4 906 974	4 736 164	17,1%	17,2%	1 680 525	1 753 164	5,9%	6,4%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1.	ALLIANZ POLSKA SA	512 479	502 239	29,0%	29,3%	53 066	43 914	3,0%	2,6%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	77 802	80 146	23,9%	19,2%	35 122	35 022	10,8%	8,4%
3.	AXA SA	85 150	126 758	26,7%	39,4%	27 670	31 192	8,7%	9,7%
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	73 385	105 201	29,9%	34,5%	22 957	29 807	9,4%	9,8%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	96 361	105 432	42,7%	46,0%	15 412	17 494	6,8%	7,6%
6.	COMPENSA SA	320 362	301 829	24,2%	25,3%	51 165	54 383	3,9%	4,6%
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	73 108	75 801	22,1%	22,6%	25 410	26 962	7,7%	8,0%
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0	909	2,5%	18,2%	6 633	7 503	206 814,8%	150,3%
9.	CUPRUM TUW	932	1 077	1,3%	2,4%	3 146	3 327	4,3%	7,3%
10.	D.A.S. SA	8 719	9 400	47,4%	52,4%	4 136	4 365	22,5%	24,3%
11.	ERGO HESTIA SA	983 251	1 009 089	28,6%	27,1%	147 020	157 342	4,3%	4,2%
12.	EULER HERMES SA	38 636	38 052	12,8%	14,0%	20 375	28 352	6,8%	10,5%
13.	EUROPA SA	319 078	325 708	35,3%	51,1%	46 006	41 794	5,1%	6,6%
14.	GENERALI SA	169 012	156 181	19,3%	17,6%	98 908	137 723	11,3%	15,9%
15.	GOTHAER SA	123 382	140 518	21,7%	23,5%	56 654	52 673	9,9%	8,8%
16.	INTER POLSKA SA	38 158	37 975	33,9%	33,5%	17 801	18 052	15,8%	15,9%
17.	INTERRISK SA	297 234	271 812	29,4%	33,3%	47 788	47 371	4,7%	5,8%
18.	KUKE SA	8 546	8 968	16,7%	18,9%	11 148	11 274	21,7%	23,7%
19.	LINK4 SA	94 285	109 649	22,6%	22,2%	39 924	39 391	9,6%	8,0%
20.	PARTNER SA	8 386	2 988	291,5%	143,5%	1 307	1 127	45,5%	54,1%
21.	POCZTOWE TUW	18 964	21 150	23,6%	25,6%	11 585	13 318	14,4%	16,1%
22.	PTR SA	47 105	87 122	27,7%	20,3%	14 653	13 414	8,6%	3,1%
23.	PZU SA	1 511 908	1 573 485	18,3%	17,8%	729 142	722 833	8,8%	8,2%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	11 769	10 322	26,2%	24,8%	13 177	10 686	29,4%	25,6%
25.	SKOK TUW	101 916	94 511	70,0%	48,3%	24 402	23 077	16,8%	11,8%
26.	TUW TUW	83 934	90 577	17,4%	18,5%	35 550	38 530	7,4%	7,9%
27.	TUZ TUW	104 168	112 661	34,7%	29,0%	5 032	8 442	1,7%	2,2%
28.	UNIQA SA	286 447	260 702	26,6%	25,9%	44 396	35 608	4,1%	3,5%
29.	WARTA SA	713 412	836 208	21,3%	23,3%	193 707	178 176	5,8%	5,0%
30.	ZDROWIE SA	4 912	4 067	15,2%	17,8%	2 384	2 460	7,4%	10,8%
	Ogółem	6 212 801	6 500 537	23,7%	23,8%	1 805 676	1 835 613	6,9%	6,7%

4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Dział I	86 563 369	86 552 182	100,0%
2.	Dział II	46 450 641	50 555 095	108,8%
	Ogółem	133 014 010	137 107 277	103,1%

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	AEGON SA	4 698 781	3 873 415	82,4%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2 461 134	2 523 081	102,5%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	13 200 575	12 858 858	97,4%
4.	AXA ŻYCIE SA	3 606 116	3 856 204	106,9%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	866 414	834 481	96,3%
6.	CARDIF POLSKA SA	170 993	153 971	90,0%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 506 249	1 273 426	84,5%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	40 317	47 543	117,9%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1 578 434	2 647 078	167,7%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	2 470 454	2 280 489	92,3%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	3 170 015	3 639 361	114,8%
12.	INTER – ŻYCIE SA	12 028	12 460	103,6%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	12 076	12 473	103,3%
14.	METLIFE TUnŻ SA	7 338 496	7 175 255	97,8%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	7 285 254	6 779 932	93,1%
16.	OPEN LIFE SA	6 504 557	7 589 675	116,7%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	2 679 855	2 492 044	93,0%
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	2 554	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	50 354	56 016	111,2%
20.	PRAMERICA SA	412 221	473 912	115,0%
21.	PZU ŻYCIE SA	22 693 329	22 379 309	98,6%
22.	REJENT LIFE TUW	209 072	224 270	107,3%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	13 399	14 907	111,3%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	1 834 025	2 076 198	113,2%
25.	SKOK ŻYCIE SA	141 847	126 180	89,0%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	517 844	443 158	85,6%
27.	WARTA TUnŻ SA	3 089 531	2 705 931	87,6%
	Ogółem	86 563 369	86 552 182	100,0%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2 332 682	2 412 688	103,4%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	447 271	524 024	117,2%
3.	AXA SA	374 530	411 897	110,0%
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	247 959	335 822	135,4%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	297 919	338 466	113,6%
6.	COMPENSA SA	1 949 087	1 695 155	87,0%
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	403 810	390 010	96,6%
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	3	3 115	102 926,4%
9.	CUPRUM TUW	15 794	15 297	96,9%
10.	D.A.S. SA	21 503	20 846	96,9%
11.	ERGO HESTIA SA	5 685 871	6 426 433	113,0%
12.	EULER HERMES SA	439 808	450 874	102,5%
13.	EUROPA SA	1 348 925	1 449 842	107,5%
14.	GENERALI SA	1 582 309	2 688 430	169,9%
15.	GOTHAER SA	755 370	849 301	112,4%
16.	INTER POLSKA SA	188 231	216 213	114,9%
17.	INTERRISK SA	1 739 964	1 609 476	92,5%
18.	KUKE SA	69 492	65 970	94,9%
19.	LINK4 SA	522 657	629 071	120,4%
20.	PARTNER SA	8 413	7 083	84,2%
21.	POCZTOWE TUW	132 203	167 351	126,6%
22.	PTR SA	563 171	682 993	121,3%
23.	PZU SA	17 657 194	18 665 279	105,7%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	30 812	29 251	94,9%
25.	SKOK TUW	442 993	482 609	108,9%
26.	TUW TUW	552 064	694 429	125,8%
27.	TUZ TUW	312 080	427 356	136,9%
28.	UNIQA SA	1 685 583	1 755 824	104,2%
29.	WARTA SA	6 622 376	7 092 228	107,1%
30.	ZDROWIE SA	20 566	17 762	86,4%
	Ogółem	46 450 641	50 555 095	108,8%

4.1.6. Lokaty

Lokaty w tys. zł

Lp.	Dział	Lokaty		Dynamika 15/14	Dochody z lokat		Dynamika 15/14	Rentowność lokat	
		2014	2015		2014	2015		2014	2015
1.	Dział I	99 167 396	97 257 820	98,1%	4 753 669	1 875 551	39,5%	4,9%	1,9%
2.	Dział II	59 115 612	61 579 118	104,2%	3 823 299	2 978 236	77,9%	6,8%	4,9%
	Ogółem	158 283 008	158 836 938	100,3%	8 576 968	4 853 787	56,6%	5,6%	3,1%

Lokaty w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika 15/14	Dochody z lokat		Dynamika 15/14	Rentowność lokat	
		2014	2015		2014	2015		2014	2015
1.	AEGON SA	4 769 019	3 948 468	82,8%	149 163	-42 614	X	3,2%	-1,0%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2 871 240	2 938 590	102,3%	68 144	-49 482	X	2,5%	-1,7%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	15 212 989	14 883 819	97,8%	773 156	240 829	31,1%	5,2%	1,6%
4.	AXA ŻYCIE SA	3 862 526	4 017 483	104,0%	12 780	-94 099	X	0,4%	-2,4%
5.	BZ WBK-Aviva TUŃŻ SA	922 281	829 362	89,9%	36 771	7 103	19,3%	4,0%	0,8%
6.	CARDIF POLSKA SA	233 170	209 198	89,7%	11 997	4 724	39,4%	5,2%	2,1%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 704 954	1 460 720	85,7%	70 897	-11 477	X	3,7%	-0,7%
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	72 564	81 493	112,3%	2 451	2 049	83,6%	3,6%	2,7%
9.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	1 666 415	2 770 485	166,3%	6 411	-48 852	X	0,5%	-2,2%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	2 816 335	2 725 521	96,8%	355 749	134 325	37,8%	13,1%	4,8%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	3 415 758	3 854 154	112,8%	112 511	-47 769	X	3,7%	-1,3%
12.	INTER – ŻYCIE SA	33 445	33 906	101,4%	1 463	1 427	97,5%	4,6%	4,2%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	26 453	25 941	98,1%	1 523	807	53,0%	6,0%	3,1%
14.	METLIFE TUŃŻ SA	8 171 762	7 424 463	90,9%	606 465	366 457	60,4%	7,4%	4,7%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	8 258 231	7 593 057	91,9%	411 113	72 502	17,6%	4,7%	0,9%
16.	OPEN LIFE SA	6 639 344	7 650 739	115,2%	336 151	303 750	90,4%	5,8%	4,3%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	2 558 235	2 462 154	96,2%	95 501	-17 808	X	3,7%	-0,7%
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	24 443	X	0	576	X	X	4,7%
19.	POLISA – ŻYCIE SA	111 323	120 850	108,6%	6 515	3 799	58,3%	6,5%	3,3%
20.	PRAMERICA SA	545 752	625 470	114,6%	21 467	20 235	94,3%	4,2%	3,5%
21.	PZU ŻYCIE SA	28 879 850	27 319 720	94,6%	1 463 356	1 010 006	69,0%	5,1%	3,6%
22.	REJENT LIFE TUW	215 613	230 455	106,9%	11 620	8 499	73,1%	5,6%	3,8%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	36 271	35 180	97,0%	1 455	1 426	98,0%	4,1%	4,0%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	1 906 426	2 186 277	114,7%	41 821	-43 131	X	2,3%	-2,1%
25.	SKOK ŻYCIE SA	155 034	136 643	88,1%	5 008	12 463	248,9%	3,5%	8,5%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	560 368	497 103	88,7%	18 172	5 503	30,3%	3,3%	1,0%
27.	WARTA TUŃŻ SA	3 522 039	3 172 127	90,1%	132 010	34 303	26,0%	3,7%	1,0%
	Ogółem	99 167 396	97 257 820	98,1%	4 753 669	1 875 551	39,5%	4,9%	1,9%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Lokaty w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika 15/14	Dochody z lokat		Dynamika 15/14	Rentowność lokat	
		2014	2015		2014	2015		2014	2015
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2 354 233	2 497 725	106,1%	168 346	111 633	66,3%	7,2%	4,6%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	554 118	574 923	103,8%	17 961	9 371	52,2%	3,3%	1,7%
3.	AXA SA	231 439	248 837	107,5%	7 039	7 600	108,0%	3,4%	3,2%
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	271 850	218 031	80,2%	75 034	4 007	5,3%	27,7%	1,6%
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	249 619	274 222	109,9%	5 986	8 499	142,0%	2,7%	3,2%
6.	COMPENSA SA	1 917 578	1 626 409	84,8%	102 650	82 382	80,3%	5,9%	4,6%
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	253 373	299 809	118,3%	6 676	5 970	89,4%	2,6%	2,2%
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	27 252	22 517	82,6%	317	357	112,8%	2,3%	1,4%
9.	CUPRUM TUW	116 360	100 803	86,6%	3 940	10 561	268,0%	3,8%	9,7%
10.	D.A.S. SA	27 240	28 880	106,0%	625	551	88,1%	2,3%	2,0%
11.	ERGO HESTIA SA	4 846 877	5 334 485	110,1%	153 836	90 773	59,0%	3,3%	1,8%
12.	EULER HERMES SA	218 806	225 748	103,2%	6 891	6 439	93,5%	3,4%	2,9%
13.	EUROPA SA	1 385 851	1 394 785	100,6%	83 304	35 888	43,1%	6,3%	2,6%
14.	GENERALI SA	1 467 814	2 251 750	153,4%	90 700	70 349	77,6%	6,4%	3,8%
15.	GOThAER SA	581 017	642 668	110,6%	22 445	27 804	123,9%	4,1%	4,5%
16.	INTER POLSKA SA	187 866	204 417	108,8%	7 604	7 413	97,5%	4,3%	3,8%
17.	INTERRISK SA	1 628 387	1 499 837	92,1%	84 769	86 519	102,1%	5,4%	5,5%
18.	KUKE SA	233 769	237 607	101,6%	6 486	4 460	68,8%	3,1%	1,9%
19.	LINK4 SA	519 253	625 354	120,4%	16 030	35 039	218,6%	3,3%	6,1%
20.	PARTNER SA	20 003	20 989	104,9%	800	370	46,2%	4,0%	1,8%
21.	POCZTOWE TUW	54 242	71 865	132,5%	1 314	1 488	113,3%	2,9%	2,4%
22.	PTR SA	658 014	769 731	117,0%	17 235	7 497	43,5%	2,6%	1,1%
23.	PZU SA	31 030 939	31 994 331	103,1%	2 568 038	2 020 365	78,7%	8,8%	6,4%
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	43 150	45 417	105,3%	1 270	890	70,1%	2,6%	2,0%
25.	SKOK TUW	600 721	658 213	109,6%	20 481	11 763	57,4%	3,7%	1,9%
26.	TUW TUW	601 143	639 056	106,3%	16 993	15 881	93,5%	3,0%	2,6%
27.	TUZ TUW	185 096	272 980	147,5%	5 117	2 499	48,8%	2,9%	1,1%
28.	UNIQA SA	1 583 403	1 614 001	101,9%	61 013	73 954	121,2%	4,1%	4,6%
29.	WARTA SA	7 254 576	7 168 978	98,8%	269 972	237 536	88,0%	3,9%	3,3%
30.	ZDROWIE SA	11 623	14 752	126,9%	427	378	88,4%	3,4%	2,9%
	Ogółem	59 115 612	61 579 118	104,2%	3 823 299	2 978 236	77,9%	6,8%	4,9%

4.1.7. Wynik finansowy

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł

Lp.	Dział	Wynik finansowy brutto		Dynamika 15/14	Wynik finansowy netto		Dynamika 15/14
		2014	2015		2014	2015	
1.	Dział I	3 585 561	3 560 318	99,3%	2 963 024	3 065 344	103,5%
2.	Dział II	4 061 489	2 965 547	73,0%	3 719 161	2 660 759	71,5%
	Ogółem	7 647 050	6 525 865	85,3%	6 682 185	5 726 103	85,7%

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika 15/14	Wynik finansowy netto		Dynamika 15/14
		2014	2015		2014	2015	
1.	AEGON SA	-99 128	-66 382	X	-82 578	-63 278	X
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	53 941	66 577	123,4%	43 644	53 874	123,4%
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	713 767	899 000	126,0%	605 984	795 690	131,3%
4.	AXA ŻYCIE SA	17 365	16 741	96,4%	18 535	19 460	105,0%
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	19 256	36 419	189,1%	15 571	29 464	189,2%
6.	CARDIF POLSKA SA	14 052	4 545	32,3%	11 359	3 590	31,6%
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	-19 329	7 500	X	-28 832	6 003	X
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	5 764	5 247	91,0%	4 401	4 075	92,6%
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	26 614	29 035	109,1%	23 188	23 956	103,3%
10.	EUROPA ŻYCIE SA	34 581	41 505	120,0%	26 882	33 044	122,9%
11.	GENERALI ŻYCIE SA	-131 827	27 541	X	-108 252	20 138	X
12.	INTER – ŻYCIE SA	488	196	40,2%	515	177	34,4%
13.	MACIF ŻYCIE TUW	622	-690	X	267	-819	X
14.	METLIFE TUnŻ SA	398 500	266 900	67,0%	349 882	238 199	68,1%
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	183 145	168 036	91,8%	143 841	135 175	94,0%
16.	OPEN LIFE SA	30 231	31 644	104,7%	24 104	24 934	103,4%
17.	PKO ŻYCIE TU SA	-28 553	-9 810	X	-25 713	-7 159	X
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	-6 094	X	0	-4 956	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	9 522	8 136	85,4%	7 118	6 641	93,3%
20.	PRAMERICA SA	5 989	9 256	154,6%	4 107	7 031	171,2%
21.	PZU ŻYCIE SA	2 352 663	1 961 186	83,4%	1 931 333	1 687 246	87,4%
22.	REJENT LIFE TUW	1 079	264	24,5%	749	386	51,5%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	587	-1 575	X	587	-1 575	X
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	-55 479	-47	X	-46 621	-156	X
25.	SKOK ŻYCIE SA	12 725	15 247	119,8%	11 325	12 876	113,7%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	4 881	7 041	144,3%	3 900	5 663	145,2%
27.	WARTA TUnŻ SA	34 106	42 902	125,8%	27 729	35 665	128,6%
	Ogółem	3 585 561	3 560 318	99,3%	2 963 024	3 065 344	103,5%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika 15/14	Wynik finansowy netto		Dynamika 15/14
		2014	2015		2014	2015	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	175 813	25 579	14,5%	153 592	24 130	15,7%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	41 607	36 660	88,1%	48 912	35 175	71,9%
3.	AXA SA	4 796	2 071	43,2%	4 536	2 276	50,2%
4.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-6 316	-6 509	X	-6 316	-6 509	X
5.	AXA UBEZPIECZENIA SA	99 758	-5 446	X	91 839	-4 494	X
6.	BZ WBK-Aviva TUO SA	47 051	52 121	110,8%	38 072	42 191	110,8%
7.	COMPENSA SA	105 464	82 135	77,9%	85 333	67 804	79,5%
8.	CONCORDIA POLSKA TUW	2 851	-918	X	2 603	-866	X
9.	CUPRUM TUW	2 678	12 535	468,1%	2 138	9 778	457,3%
10.	D.A.S. SA	380	611	160,7%	380	672	176,8%
11.	ERGO HESTIA SA	143 128	-50 695	X	111 146	-43 988	X
12.	EULER HERMES SA	14 871	8 751	58,9%	11 719	6 847	58,4%
13.	EUROPA SA	144 854	97 292	67,2%	128 479	81 600	63,5%
14.	GENERALI SA	10 585	-77 206	X	16 039	-59 861	X
15.	GOTHAER SA	54	-57 157	X	1 555	-53 743	X
16.	INTER POLSKA SA	6 761	6 967	103,0%	5 920	5 581	94,3%
17.	INTERRISK SA	87 112	78 719	90,4%	63 652	59 175	93,0%
18.	KUKE SA	6 457	2 536	39,3%	5 521	2 286	41,4%
19.	LINK4 SA	-25 001	-23 918	X	-22 636	-19 034	X
20.	ZDROWIE SA	-1 054	-557	X	-1 014	-560	X
21.	PARTNER SA	-1 807	-108	X	-1 860	-308	X
22.	POCZTOWE TUW	-2 258	-791	X	-2 258	107	X
23.	PTR SA	17 581	18 451	105,0%	13 719	14 454	105,4%
24.	PZU SA	2 792 469	2 457 469	88,0%	2 636 733	2 268 736	86,0%
25.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-2 744	-3 160	X	-2 744	-3 160	X
26.	SKOK TUW	33 664	24 472	72,7%	27 632	19 503	70,6%
27.	TUW TUW	16 660	-59 894	X	12 555	-60 344	X
28.	TUZ TUW	-7 170	-19 657	X	-7 128	-19 258	X
29.	UNIQA SA	28 607	40 637	142,1%	21 624	31 351	145,0%
30.	WARTA SA	324 639	324 556	100,0%	279 419	261 219	93,5%
	Ogółem	4 061 489	2 965 547	73,0%	3 719 161	2 660 759	71,5%

4.1.8. Reasekuracja

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 15/14	Udział reasekuratorów w składce brutto (%)		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	443 371	498 329	112,4%	1,5%	1,8%	0,3
2.	Dział II	3 710 884	4 699 147	126,6%	14,1%	17,2%	3,1
	Ogółem	4 154 255	5 197 476	125,1%	7,6%	9,5%	1,9

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 15/14	Udział reasekuratorów w składce brutto (%)		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	1 218	643	52,8%	0,1%	0,1%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	14 310	13 997	97,8%	1,8%	1,7%	-0,1
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	7 583	7 785	102,7%	0,4%	0,4%	0,0
4.	AXA ŻYCIE SA	4 378	6 253	142,8%	0,4%	0,5%	0,1
5.	BZ WBK-Aviva TUŃŻ SA	2 399	4 047	168,7%	0,6%	1,7%	1,1
6.	CARDIF POLSKA SA	556	421	75,7%	0,2%	0,2%	0,0
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	17 093	15 288	89,4%	1,1%	2,6%	1,5
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	1 240	1 382	111,5%	2,2%	2,4%	0,2
9.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	19 181	18 553	96,7%	1,3%	1,1%	-0,2
10.	EUROPA ŻYCIE SA	748	107	14,3%	0,1%	0,0%	-0,1
11.	GENERALI ŻYCIE SA	45 710	55 405	121,2%	4,9%	4,0%	-0,9
12.	INTER – ŻYCIE SA	930	1 032	111,0%	9,6%	10,0%	0,4
13.	MACIF ŻYCIE TUW	3 626	2 879	79,4%	21,3%	16,2%	-5,1
14.	METLIFE TUŃŻ SA	266 911	322 289	120,7%	12,6%	16,8%	4,2
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	7 554	8 734	115,6%	0,5%	0,6%	0,1
16.	OPEN LIFE SA	237	241	X	0,0%	0,0%	0,0
17.	PKO ŻYCIE TU SA	1 644	1 824	110,9%	0,2%	0,2%	0,0
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
19.	POLISA – ŻYCIE SA	10 471	10 809	103,2%	4,8%	4,2%	-0,6
20.	PRAMERICA SA	5 637	6 374	113,1%	2,8%	2,8%	0,0
21.	PZU ŻYCIE SA	4 394	-531	X	0,1%	0,0%	-0,1
22.	REJENT LIFE TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	296	304	102,5%	0,5%	0,5%	0,0
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	901	1 142	126,7%	0,2%	0,2%	0,0
25.	SKOK ŻYCIE SA	34	40	119,3%	0,0%	0,1%	0,1
26.	UNIQA ŻYCIE SA	5 346	5 284	98,8%	2,3%	3,7%	1,4
27.	WARTA TUŃŻ SA	20 973	14 028	66,9%	1,4%	0,9%	-0,5
	Ogółem	443 371	498 329	112,4%	1,5%	1,8%	0,3

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 15/14	Udział reasekuratorów w składce brutto (%)		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	315 797	267 388	84,7%	17,9%	15,6%	-2,3
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	30 266	32 228	106,5%	9,3%	7,7%	-1,6
3.	AXA SA	123 987	114 999	92,8%	39,0%	35,8%	-3,2
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	66 606	136 451	204,9%	27,2%	44,7%	17,5
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	898	85 622	9534,7%	0,4%	37,4%	37,0
6.	COMPENSA SA	344 201	288 528	83,8%	26,0%	24,2%	-1,8
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	146 520	155 452	106,1%	44,2%	46,3%	2,1
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0	813	196145,6%	12,9%	16,3%	3,4
9.	CUPRUM TUW	1 111	1 059	95,3%	1,5%	2,3%	0,8
10.	D.A.S. SA	11 036	10 493	95,1%	60,0%	58,5%	-1,5
11.	ERGO HESTIA SA	260 921	799 277	306,3%	7,6%	21,5%	13,9
12.	EULER HERMES SA	209 429	223 333	106,6%	69,4%	82,4%	13,0
13.	EUROPA SA	10 038	13 201	131,5%	1,1%	2,1%	1,0
14.	GENERALI SA	441 545	450 119	101,9%	50,5%	50,7%	0,2
15.	GOTHAER SA	96 112	235 658	245,2%	16,9%	39,4%	22,5
16.	INTER POLSKA SA	29 229	27 619	94,5%	26,0%	24,4%	-1,6
17.	INTERRISK SA	320 886	245 271	76,4%	31,8%	30,1%	-1,7
18.	KUKE SA	24 236	21 795	89,9%	47,2%	45,8%	-1,4
19.	LINK4 SA	34 045	186 258	547,1%	8,2%	37,8%	29,6
20.	PARTNER SA	510	60	X	17,7%	2,9%	-14,9
21.	POCZTOWE TUW	10 534	35 070	332,9%	13,1%	42,5%	29,4
22.	PTR SA	40 160	51 947	129,4%	23,6%	12,1%	-11,5
23.	PZU SA	281 468	293 494	104,3%	3,4%	3,3%	-0,1
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	5 326	977	18,3%	11,9%	2,3%	-9,6
25.	SKOK TUW	2 720	641	23,6%	1,9%	0,3%	-1,6
26.	TUW TUW	74 878	75 403	100,7%	15,5%	15,4%	-0,1
27.	TUZ TUW	96 401	213 847	221,8%	32,1%	55,1%	23,0
28.	UNIQA SA	445 626	443 856	99,6%	41,3%	44,0%	2,7
29.	WARTA SA	286 396	288 290	100,7%	8,5%	8,0%	-0,5
30.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
	Ogółem	3 710 884	4 699 147	126,6%	14,1%	17,2%	3,1

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 15/14	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto [%]		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	382 008	149 832	39,2%	1,9%	0,8%	-1,1
2.	Dział II	1 911 967	2 279 632	119,2%	13,8%	14,7%	0,9
	Ogółem	2 293 975	2 429 464	105,9%	6,7%	7,0%	0,3

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 15/14	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto [%]		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	542	205	37,8%	0,1%	0,0%	-0,1
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	13 326	12 039	90,3%	2,8%	2,5%	-0,3
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	3 092	3 587	116,0%	0,2%	0,2%	0,0
4.	AXA ŻYCIE SA	1 742	3 283	188,5%	0,4%	0,5%	0,1
5.	BZ WBK-Aviva TUnŻ SA	1 548	1 235	X	0,6%	0,6%	0,0
6.	CARDIF POLSKA SA	379	225	59,3%	1,1%	0,6%	-0,5
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	102 705	8 304	8,1%	6,3%	1,5%	-4,8
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	314	157	50,0%	1,9%	0,9%	-1,0
9.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	5 519	10 875	197,0%	3,2%	3,9%	0,7
10.	EUROPA ŻYCIE SA	344	3	0,9%	0,1%	0,0%	-0,1
11.	GENERALI ŻYCIE SA	28 415	39 105	137,6%	7,9%	9,7%	1,8
12.	INTER – ŻYCIE SA	184	380	X	3,2%	5,7%	2,5
13.	MACIF ŻYCIE TUW	922	1 211	131,3%	23,3%	19,5%	-3,8
14.	METLIFE TUnŻ SA	13 062	21 258	162,7%	1,2%	1,9%	0,7
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	201 273	4 875	2,4%	8,2%	0,3%	-7,9
16.	OPEN LIFE SA	0	7	X	0,0%	0,0%	0,0
17.	PKO ŻYCIE TU SA	757	578	76,4%	0,1%	0,1%	0,0
18.	POCZTOWE ŻYCIE	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
19.	POLISA – ŻYCIE SA	2 053	3 333	X	1,2%	1,6%	0,4
20.	PRAMERICA SA	1 385	887	64,0%	2,3%	1,3%	-1,0
21.	PZU ŻYCIE SA	85	123	144,7%	0,0%	0,0%	0,0
22.	REJENT LIFE TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	65	180	278,8%	0,5%	1,1%	0,6
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	269	1 321	491,1%	0,1%	0,6%	0,5
25.	SKOK ŻYCIE SA	0	56	X	0,0%	0,2%	0,2
26.	UNIQA ŻYCIE SA	566	1 648	291,1%	0,4%	1,0%	0,6
27.	WARTA TUnŻ SA	3 461	34 957	1009,9%	0,2%	1,9%	1,7
	Ogółem	382 008	149 832	39,2%	1,9%	0,8%	-1,1

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 15/14	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto [%]		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	147 893	143 245	96,9%	14,5%	13,6%	-0,9
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	52 309	6 401	12,2%	23,3%	3,6%	-19,7
3.	AXA SA	38 928	50 164	128,9%	42,2%	46,2%	4,0
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	46 379	47 098	101,6%	70,6%	70,2%	-0,4
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	0	183	X	0,0%	1,0%	1,0
6.	COMPENSA SA	190 629	232 141	121,8%	22,5%	24,6%	2,1
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	73 330	54 472	74,3%	45,3%	35,2%	-10,1
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0	166	X	0,0%	91,8%	91,8
9.	CUPRUM TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
10.	D.A.S. SA	3 192	3 058	95,8%	60,0%	59,9%	-0,1
11.	ERGO HESTIA SA	117 415	226 497	192,9%	6,3%	10,7%	4,4
12.	EULER HERMES SA	174 335	87 273	50,1%	77,3%	66,7%	-10,6
13.	EUROPA SA	6 021	4 014	66,7%	8,3%	6,4%	-1,9
14.	GENERALI SA	277 220	244 755	88,3%	53,9%	53,8%	-0,1
15.	GOTHAER SA	79 528	176 290	221,7%	23,4%	45,4%	22,0
16.	INTER POLSKA SA	5 444	6 534	120,0%	17,1%	17,2%	0,1
17.	INTERRISK SA	173 606	183 388	105,6%	31,9%	31,6%	-0,3
18.	KUKE SA	13 095	6 039	46,1%	39,3%	36,2%	-3,1
19.	LINK4 SA	5 659	18 989	335,6%	2,6%	6,9%	4,3
20.	PARTNER SA	1	84	13192,1%	0,2%	2,2%	2,0
21.	POCZTOWE TUW	12 399	15 397	124,2%	40,9%	35,6%	-5,3
22.	PTR SA	21 699	27 183	125,3%	14,0%	15,0%	1,0
23.	PZU SA	61 084	74 635	122,2%	1,4%	1,5%	0,1
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	3 106	654	21,0%	11,5%	2,7%	-8,8
25.	SKOK TUW	182	291	X	0,8%	1,2%	0,4
26.	TUW TUW	31 694	33 279	105,0%	11,3%	10,7%	-0,6
27.	TUZ TUW	42 427	80 814	190,5%	39,6%	50,3%	10,7
28.	UNIQA SA	219 467	281 470	128,3%	36,7%	41,1%	4,4
29.	WARTA SA	114 925	275 118	239,4%	6,3%	12,0%	5,7
30.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
	Ogółem	1 911 967	2 279 632	119,2%	13,8%	14,7%	0,9

Reasekuracja czynna – składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14	Udział reasekuracji czynnej w składce przypisanej brutto (%)		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	20 410	20 231	99,1%	0,1%	0,1%	0,0
2.	Dział II	549 081	1 430 227	260,5%	2,1%	5,2%	3,1
	Ogółem	569 491	1 450 458	254,7%	1,0%	2,6%	1,6

Reasekuracja czynna – odszkodowania i świadczenia brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej		Dynamika 15/14	Udział odszkodowań i świadczeń brutto z reasekuracji czynnej w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2014	2015		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	8 379	8 508	101,5%	0,0%	0,0%	0,0
2.	Dział II	266 322	338 962	127,3%	1,9%	2,2%	0,3
	Ogółem	274 701	347 470	126,5%	0,8%	1,0%	0,2

4.2. WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZYCIELI

4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań

Współczynnik retencji

Lp.	Dział	Współczynnik retencji		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	98,5%	98,2%	-0,3
2.	Dział II	85,9%	82,8%	-3,1
	Ogółem	92,4%	90,5%	-1,9

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Współczynnik retencji w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	99,9%	99,9%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	98,2%	98,3%	0,1
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	99,6%	99,6%	0,0
4.	AXA ŻYCIE SA	99,6%	99,5%	-0,1
5.	BZ WBK-Aviva TUŃ SA	99,4%	98,3%	-1,1
6.	CARDIF POLSKA SA	99,8%	99,8%	0,0
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	98,9%	97,4%	-1,5
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	97,8%	97,6%	-0,2
9.	ERGO HESTIA STUŃ SA	98,7%	98,9%	0,2
10.	EUROPA ŻYCIE SA	99,9%	100,0%	0,1
11.	GENERALI ŻYCIE SA	95,1%	96,0%	0,9
12.	INTER – ŻYCIE SA	90,4%	90,0%	-0,4
13.	MACIF ŻYCIE TUW	78,7%	83,8%	5,1
14.	METLIFE TUŃ SA	87,4%	83,2%	-4,2
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	99,5%	99,4%	-0,1
16.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
17.	PKO ŻYCIE TU SA	99,8%	99,8%	0,0
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	100,0%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	95,2%	95,8%	0,6
20.	PRAMERICA SA	97,2%	97,2%	0,0
21.	PZU ŻYCIE SA	99,9%	100,0%	0,1
22.	REJENT LIFE TUW	100,0%	100,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,5%	99,5%	0,0
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	99,8%	99,8%	0,0
25.	SKOK ŻYCIE SA	100,0%	99,9%	-0,1
26.	UNIQA ŻYCIE SA	97,7%	96,3%	-1,4
27.	WARTA TUŃ SA	98,6%	99,1%	0,5
	Ogółem	98,5%	98,2%	-0,3

Współczynnik retencji w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	82,1%	84,4%	2,3
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	90,7%	92,3%	1,6
3.	AXA SA	61,0%	64,2%	3,2
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	72,8%	55,3%	-17,5
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	99,6%	62,6%	-37,0
6.	COMPENSA SA	74,0%	75,8%	1,8
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	55,8%	53,7%	-2,1
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	87,1%	83,7%	-3,4
9.	CUPRUM TUW	98,5%	97,7%	-0,8
10.	D.A.S. SA	40,0%	41,5%	1,5
11.	ERGO HESTIA SA	92,4%	78,5%	-13,9
12.	EULER HERMES SA	30,6%	17,6%	-13,0
13.	EUROPA SA	98,9%	97,9%	-1,0
14.	GENERALI SA	49,5%	49,3%	-0,2
15.	GOthaER SA	83,1%	60,6%	-22,5
16.	INTER POLSKA SA	74,0%	75,6%	1,6
17.	INTERRISK SA	68,2%	69,9%	1,7
18.	KUKE SA	52,8%	54,2%	1,4
19.	LINK4 SA	91,8%	62,2%	-29,6
20.	PARTNER SA	82,3%	97,1%	14,8
21.	POCZTOWE TUW	86,9%	57,5%	-29,4
22.	PTR SA	76,4%	87,9%	11,5
23.	PZU SA	96,6%	96,7%	0,1
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	88,1%	97,7%	9,6
25.	SKOK TUW	98,1%	99,7%	1,6
26.	TUW TUW	84,5%	84,6%	0,1
27.	TUZ TUW	67,9%	44,9%	-23,0
28.	UNIQA SA	58,7%	56,0%	-2,7
29.	WARTA SA	91,5%	92,0%	0,5
30.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
	Ogółem	85,9%	82,8%	-3,1

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Współczynnik zatrzymania odszkodowań

Lp.	Dział	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	98,1%	97,9%	-0,2
2.	Dział II	86,2%	85,3%	-0,9
	Ogółem	93,3%	93,0%	-0,3

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	99,9%	100,0%	0,1
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	97,2%	97,5%	0,3
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	99,8%	99,8%	0,0
4.	AXA ŻYCIE SA	99,6%	99,5%	-0,1
5.	BZ WBK-Aviva TUŃŻ SA	99,4%	99,4%	0,0
6.	CARDIF POLSKA SA	98,9%	99,4%	0,5
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	93,7%	98,5%	4,8
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	98,1%	99,1%	1,0
9.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	96,8%	96,1%	-0,7
10.	EUROPA ŻYCIE SA	99,9%	100,0%	0,1
11.	GENERALI ŻYCIE SA	92,1%	90,3%	-1,8
12.	INTER – ŻYCIE SA	96,8%	94,3%	-2,5
13.	MACIF ŻYCIE TUW	76,7%	80,5%	3,8
14.	METLIFE TUŃŻ SA	98,8%	98,1%	-0,7
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	91,8%	99,7%	7,9
16.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
17.	PKO ŻYCIE TU SA	99,9%	99,9%	0,0
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	100,0%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	98,8%	98,4%	-0,4
20.	PRAMERICA SA	97,7%	98,7%	1,0
21.	PZU ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
22.	REJENT LIFE TUW	100,0%	100,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,5%	98,9%	-0,6
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	99,9%	99,4%	-0,5
25.	SKOK ŻYCIE SA	100,0%	99,8%	-0,2
26.	UNIQA ŻYCIE SA	99,6%	99,0%	-0,6
27.	WARTA TUŃŻ SA	99,8%	98,1%	-1,7
	Ogółem	98,1%	99,2%	1,1

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	85,5%	86,4%	0,9
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	76,7%	96,4%	19,7
3.	AXA SA	57,8%	53,8%	-4,0
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	29,4%	29,8%	0,4
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	100,0%	99,0%	-1,0
6.	COMPENSA SA	77,5%	75,4%	-2,1
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	54,7%	64,8%	10,1
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	X	8,2%	X
9.	CUPRUM TUW	100,0%	100,0%	0,0
10.	D.A.S. SA	40,0%	40,1%	0,1
11.	ERGO HESTIA SA	93,7%	89,3%	-4,4
12.	EULER HERMES SA	22,7%	33,3%	10,6
13.	EUROPA SA	91,7%	93,6%	1,9
14.	GENERALI SA	46,1%	46,2%	0,1
15.	GOthaER SA	76,6%	54,6%	-22,0
16.	INTER POLSKA SA	82,9%	82,8%	-0,1
17.	INTERRISK SA	68,1%	68,4%	0,3
18.	KUKE SA	60,7%	63,8%	3,1
19.	LINK4 SA	97,4%	93,1%	-4,3
20.	PARTNER SA	99,8%	97,8%	-2,0
21.	POCZTOWE TUW	59,1%	64,4%	5,3
22.	PTR SA	86,0%	85,0%	-1,0
23.	PZU SA	98,6%	98,5%	-0,1
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	88,5%	97,3%	8,8
25.	SKOK TUW	99,2%	98,8%	-0,4
26.	TUW TUW	88,7%	89,3%	0,6
27.	TUZ TUW	60,4%	49,7%	-10,7
28.	UNIQA SA	63,3%	58,9%	-4,4
29.	WARTA SA	93,7%	88,0%	-5,7
30.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
	Ogółem	86,2%	85,3%	-0,9

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.2.2. Współczynnik szkodowości

Współczynnik szkodowości brutto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości brutto		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	71,8%	70,5%	-1,3
2.	Dział II	63,7%	66,8%	3,1
	Ogółem	67,9%	68,7%	0,8

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	98,2%	174,2%	76,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	62,0%	59,1%	-2,9
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	73,3%	69,9%	-3,4
4.	AXA ŻYCIE SA	38,4%	47,5%	9,1
5.	BZ WBK-Aviva TUŃ SA	63,1%	81,8%	18,7
6.	CARDIF POLSKA SA	10,9%	20,9%	10,0
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	102,7%	98,7%	-4,0
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	29,8%	33,4%	3,6
9.	ERGO HESTIA STUŃ SA	11,8%	16,5%	4,7
10.	EUROPA ŻYCIE SA	56,0%	90,6%	34,6
11.	GENERALI ŻYCIE SA	38,5%	29,5%	-9,0
12.	INTER – ŻYCIE SA	68,6%	64,6%	-4,0
13.	MACIF ŻYCIE TUW	24,9%	37,3%	12,4
14.	METLIFE TUŃ SA	57,7%	55,9%	-1,8
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	159,7%	103,6%	-56,1
16.	OPEN LIFE SA	28,5%	41,1%	12,6
17.	PKO ŻYCIE TU SA	108,6%	78,4%	-30,2
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	59,0%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	78,8%	81,8%	3,0
20.	PRAMERICA SA	29,9%	31,3%	1,4
21.	PZU ŻYCIE SA	79,8%	78,0%	-1,8
22.	REJENT LIFE TUW	40,9%	51,1%	10,2
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	25,4%	26,6%	1,2
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	54,2%	37,8%	-16,4
25.	SKOK ŻYCIE SA	32,0%	37,9%	5,9
26.	UNIQA ŻYCIE SA	62,8%	123,1%	60,3
27.	WARTA TUŃ SA	108,2%	111,1%	2,9
	Ogółem	71,8%	70,5%	-1,3

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	62,3%	67,8%	5,5
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	55,8%	51,8%	-4,0
3.	AXA SA	42,6%	44,4%	1,8
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	41,2%	37,2%	-4,0
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	7,6%	10,5%	2,9
6.	COMPENSA SA	65,3%	70,2%	4,9
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	68,2%	38,4%	-29,8
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0,0%	13,3%	13,3
9.	CUPRUM TUW	22,9%	17,3%	-5,6
10.	D.A.S. SA	25,6%	22,7%	-2,9
11.	ERGO HESTIA SA	63,1%	74,8%	11,7
12.	EULER HERMES SA	87,0%	50,6%	-36,4
13.	EUROPA SA	8,1%	13,9%	5,8
14.	GENERALI SA	71,9%	72,9%	1,0
15.	GOthaER SA	65,4%	81,1%	15,7
16.	INTER POLSKA SA	47,3%	58,3%	11,0
17.	INTERRISK SA	59,5%	56,9%	-2,6
18.	KUKE SA	42,7%	15,4%	-27,3
19.	LINK4 SA	67,5%	74,1%	6,6
20.	PARTNER SA	116,5%	116,5%	0,0
21.	POCZTOWE TUW	65,7%	94,4%	28,7
22.	PTR SA	67,8%	64,5%	-3,3
23.	PZU SA	66,8%	66,5%	-0,3
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	43,9%	57,3%	13,4
25.	SKOK TUW	17,2%	15,3%	-1,9
26.	TUW TUW	67,8%	91,7%	23,9
27.	TUZ TUW	57,9%	64,5%	6,6
28.	UNIQA SA	71,4%	74,9%	3,5
29.	WARTA SA	68,9%	74,9%	6,0
30.	ZDROWIE SA	83,7%	79,8%	-3,9
	Ogółem	63,7%	66,8%	3,1

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

Współczynnik szkodowości netto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości netto		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	71,2%	70,9%	-0,3
2.	Dział II	62,4%	63,0%	0,6
	Ogółem	67,4%	67,4%	0,0

Współczynnik szkodowości netto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	98,2%	174,3%	76,1
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	61,7%	58,7%	-3,0
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	73,5%	70,0%	-3,5
4.	AXA ŻYCIE SA	38,5%	47,5%	9,0
5.	BZ WBK-Aviva TUŃ SA	63,0%	82,2%	19,2
6.	CARDIF POLSKA SA	10,8%	20,8%	10,0
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	97,3%	100,1%	2,8
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	30,0%	33,3%	3,3
9.	ERGO HESTIA STUŃ SA	11,4%	16,1%	4,7
10.	EUROPA ŻYCIE SA	56,1%	90,5%	34,4
11.	GENERALI ŻYCIE SA	37,0%	27,7%	-9,3
12.	INTER – ŻYCIE SA	66,5%	69,4%	2,9
13.	MACIF ŻYCIE TUW	23,5%	35,2%	11,7
14.	METLIFE TUŃ SA	62,0%	61,5%	-0,5
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	147,3%	103,9%	-43,4
16.	OPEN LIFE SA	28,5%	41,1%	12,6
17.	PKO ŻYCIE TU SA	108,8%	78,5%	-30,3
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	59,0%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	81,0%	83,8%	2,8
20.	PRAMERICA SA	30,0%	31,8%	1,8
21.	PZU ŻYCIE SA	79,8%	78,0%	-1,8
22.	REJENT LIFE TUW	40,9%	51,1%	10,2
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	25,3%	26,5%	1,2
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	54,1%	37,8%	-16,3
25.	SKOK ŻYCIE SA	32,0%	37,8%	5,8
26.	UNIQA ŻYCIE SA	64,0%	126,8%	62,8
27.	WARTA TUŃ SA	109,4%	109,9%	0,5
	Ogółem	71,2%	70,9%	-0,3

Współczynnik szkodowości netto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	62,6%	71,3%	8,7
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	57,1%	55,8%	-1,3
3.	AXA SA	38,8%	35,9%	-2,9
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	20,8%	18,8%	-2,0
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	7,6%	10,8%	3,2
6.	COMPENSA SA	63,9%	70,0%	6,1
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	59,0%	59,2%	0,2
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	0,0%	3,0%	3,0
9.	CUPRUM TUW	23,3%	17,8%	-5,5
10.	D.A.S. SA	25,6%	22,0%	-3,6
11.	ERGO HESTIA SA	63,4%	67,9%	4,5
12.	EULER HERMES SA	65,2%	64,1%	-1,1
13.	EUROPA SA	8,1%	13,0%	4,9
14.	GENERALI SA	77,4%	81,5%	4,1
15.	GOThAER SA	62,7%	70,7%	8,0
16.	INTER POLSKA SA	50,6%	50,4%	-0,2
17.	INTERRISK SA	57,2%	53,6%	-3,6
18.	KUKE SA	49,5%	20,6%	-28,9
19.	LINK4 SA	69,4%	75,0%	5,6
20.	PARTNER SA	141,9%	99,7%	-42,2
21.	POCZTOWE TUW	55,7%	56,5%	0,8
22.	PTR SA	72,5%	69,0%	-3,5
23.	PZU SA	66,2%	63,7%	-2,5
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	51,2%	60,3%	9,1
25.	SKOK TUW	17,0%	15,4%	-1,6
26.	TUW TUW	72,2%	90,3%	18,1
27.	TUZ TUW	50,8%	45,4%	-5,4
28.	UNIQA SA	66,3%	70,6%	4,3
29.	WARTA SA	66,2%	62,9%	-3,3
30.	ZDROWIE SA	83,7%	79,8%	-3,9
	Ogółem	62,4%	63,0%	0,6

4.2.3. Stopa rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto

Lp.	Dział	Stopa rezerw		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	302,0%	314,4%	12,4
2.	Dział II	176,9%	185,3%	8,4
	Ogółem	242,2%	250,2%	8,0

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Stopa rezerw		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	467,4%	495,0%	27,6
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	317,3%	311,9%	-5,4
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	640,4%	580,9%	-59,5
4.	AXA ŻYCIE SA	304,5%	304,5%	0,0
5.	BZ WBK-Aviva TUŃŻ SA	234,4%	341,2%	106,8
6.	CARDIF POLSKA SA	59,3%	81,2%	21,9
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	95,7%	215,7%	120,0
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	71,8%	82,2%	10,4
9.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	103,2%	161,4%	58,2
10.	EUROPA ŻYCIE SA	236,9%	227,8%	-9,1
11.	GENERALI ŻYCIE SA	336,9%	263,5%	-73,4
12.	INTER – ŻYCIE SA	124,4%	121,1%	-3,3
13.	MACIF ŻYCIE TUW	71,0%	70,3%	-0,7
14.	METLIFE TUŃŻ SA	347,5%	374,9%	27,4
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	470,4%	481,7%	11,3
16.	OPEN LIFE SA	279,8%	429,6%	149,8
17.	PKO ŻYCIE TU SA	314,8%	233,0%	-81,8
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	28,3%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	23,0%	21,8%	-1,2
20.	PRAMERICA SA	202,2%	209,7%	7,5
21.	PZU ŻYCIE SA	277,4%	277,5%	0,1
22.	REJENT LIFE TUW	1440,1%	1403,1%	-37,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	24,5%	24,0%	-0,5
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	419,9%	306,3%	-113,6
25.	SKOK ŻYCIE SA	154,9%	204,6%	49,7
26.	UNIQA ŻYCIE SA	226,7%	312,7%	86,0
27.	WARTA TUŃŻ SA	200,0%	164,3%	-35,7
	Ogółem	302,0%	314,4%	12,4

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Stopa rezerw		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	132,1%	140,9%	8,8
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	137,5%	125,3%	-12,2
3.	AXA SA	117,7%	128,2%	10,5
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	101,1%	110,0%	8,9
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	132,1%	147,8%	15,7
6.	COMPENSA SA	147,3%	142,2%	-5,1
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	121,8%	116,1%	-5,7
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	94,4%	62,4%	-32,0
9.	CUPRUM TUW	21,7%	33,6%	11,9
10.	D.A.S. SA	116,9%	116,2%	-0,7
11.	ERGO HESTIA SA	165,1%	172,6%	7,5
12.	EULER HERMES SA	145,7%	166,3%	20,6
13.	EUROPA SA	149,1%	227,5%	78,4
14.	GENERALI SA	180,9%	303,0%	122,1
15.	GOthaER SA	132,6%	141,8%	9,2
16.	INTER POLSKA SA	167,3%	190,9%	23,6
17.	INTERRISK SA	172,4%	197,4%	25,0
18.	KUKE SA	135,5%	138,7%	3,2
19.	LINK4 SA	125,3%	127,6%	2,3
20.	PARTNER SA	292,5%	340,3%	47,8
21.	POCZTOWE TUW	164,3%	202,7%	38,4
22.	PTR SA	331,5%	159,2%	-172,3
23.	PZU SA	213,7%	210,7%	-3,0
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	68,7%	70,2%	1,5
25.	SKOK TUW	304,2%	246,7%	-57,5
26.	TUW TUW	114,3%	141,9%	27,6
27.	TUZ TUW	104,0%	110,2%	6,2
28.	UNIQA SA	156,4%	174,1%	17,7
29.	WARTA SA	197,7%	197,6%	-0,1
30.	ZDROWIE SA	63,5%	77,6%	14,1
	Ogółem	176,9%	185,3%	8,4

4.2.4. Rentowność kapitałów własnych

Rentowność kapitałów własnych

Lp.	Dział	Rentowność kapitałów własnych		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	22,8%	24,6%	1,8
2.	Dział II	17,2%	12,2%	-5,0
	Ogółem	19,3%	16,8%	-2,5

Rentowność kapitałów własnych w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	-25,3%	-24,1%	1,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	10,0%	12,4%	2,4
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	34,6%	43,1%	8,5
4.	AXA ŻYCIE SA	2,4%	2,5%	0,1
5.	BZ WBK-Aviva TUŃ SA	26,1%	38,0%	11,9
6.	CARDIF POLSKA SA	16,3%	6,0%	-10,3
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	-13,3%	2,8%	16,1
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	12,7%	11,4%	-1,3
9.	ERGO HESTIA STUŃ SA	10,8%	10,9%	0,1
10.	EUROPA ŻYCIE SA	4,1%	5,0%	0,9
11.	GENERALI ŻYCIE SA	-37,9%	6,6%	44,5
12.	INTER – ŻYCIE SA	2,4%	0,8%	-1,6
13.	MACIF ŻYCIE TUW	1,4%	-4,6%	-6,0
14.	METLIFE TUŃ SA	20,9%	21,3%	0,4
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	14,8%	15,4%	0,6
16.	OPEN LIFE SA	16,7%	14,7%	-2,0
17.	PKO ŻYCIE TU SA	-28,2%	-5,1%	23,1
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	-22,5%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	14,1%	12,1%	-2,0
20.	PRAMERICA SA	2,3%	3,5%	1,2
21.	PZU ŻYCIE SA	44,1%	39,6%	-4,5
22.	REJENT LIFE TUW	11,5%	5,9%	-5,6
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	2,8%	-8,3%	-11,1
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	-32,0%	-0,1%	31,9
25.	SKOK ŻYCIE SA	22,9%	21,5%	-1,4
26.	UNIQA ŻYCIE SA	6,6%	8,8%	2,2
27.	WARTA TUŃ SA	7,9%	9,9%	2,0
	Ogółem	22,8%	24,6%	1,8

Rentowność kapitałów własnych w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	15,9%	2,9%	-13,0
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	22,8%	16,5%	-6,3
3.	AXA SA	5,0%	2,2%	-2,8
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	59,3%	-1,3%	-60,6
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	38,6%	30,9%	-7,7
6.	COMPENSA SA	18,5%	16,8%	-1,7
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	4,1%	-1,4%	-5,5
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-20,6%	-21,5%	-0,9
9.	CUPRUM TUW	4,3%	18,5%	14,2
10.	D.A.S. SA	2,9%	4,9%	2,0
11.	ERGO HESTIA SA	8,2%	-3,2%	-11,4
12.	EULER HERMES SA	15,1%	8,3%	-6,8
13.	EUROPA SA	12,8%	8,4%	-4,4
14.	GENERALI SA	4,6%	-14,2%	-18,8
15.	GOthaER SA	1,3%	-59,7%	-61,0
16.	INTER POLSKA SA	10,9%	9,3%	-1,6
17.	INTERRISK SA	14,1%	14,6%	0,5
18.	KUKE SA	2,7%	1,1%	-1,6
19.	LINK4 SA	-21,4%	-11,4%	10,0
20.	PARTNER SA	-12,0%	-1,8%	10,2
21.	POCZTOWE TUW	-13,0%	0,4%	13,4
22.	PTR SA	6,1%	5,6%	-0,5
23.	PZU SA	21,4%	18,3%	-3,1
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-12,2%	-12,2%	0,0
25.	SKOK TUW	6,8%	4,4%	-2,4
26.	TUW TUW	7,6%	-53,2%	-60,8
27.	TUZ TUW	-17,4%	-27,1%	-9,7
28.	UNIQA SA	6,0%	8,8%	2,8
29.	WARTA SA	13,1%	12,8%	-0,3
30.	ZDROWIE SA	-8,9%	-4,4%	4,5
	Ogółem	17,2%	12,2%	-5,0

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.2.5. Rentowność aktywów

Rentowność majątku

Lp.	Dział	Rentowność majątku		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	2,8%	3,0%	0,2
2.	Dział II	5,1%	3,4%	-1,7
	Ogółem	3,8%	3,2%	-0,6

Rentowność majątku w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	-1,6%	-1,5%	0,1
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	1,5%	1,8%	0,3
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	3,9%	5,3%	1,4
4.	AXA ŻYCIE SA	0,4%	0,4%	0,0
5.	BZ WBK-Aviva TUŃŻ SA	1,7%	3,2%	1,5
6.	CARDIF POLSKA SA	4,3%	1,5%	-2,8
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	-1,6%	0,4%	2,0
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	5,5%	4,6%	-0,9
9.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	1,2%	0,8%	-0,4
10.	EUROPA ŻYCIE SA	0,8%	1,1%	0,3
11.	GENERALI ŻYCIE SA	-2,9%	0,5%	3,4
12.	INTER – ŻYCIE SA	1,5%	0,5%	-1,0
13.	MACIF ŻYCIE TUW	0,9%	-2,6%	-3,5
14.	METLIFE TUŃŻ SA	3,7%	2,8%	-0,9
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1,7%	1,7%	0,0
16.	OPEN LIFE SA	0,3%	0,3%	0,0
17.	PKO ŻYCIE TU SA	-0,9%	-0,3%	0,6
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	-18,8%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	6,2%	5,4%	-0,8
20.	PRAMERICA SA	0,6%	1,0%	0,4
21.	PZU ŻYCIE SA	6,5%	6,0%	-0,5
22.	REJENT LIFE TUW	0,3%	0,2%	-0,1
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	1,4%	-3,8%	-5,2
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	-2,3%	0,0%	2,3
25.	SKOK ŻYCIE SA	4,9%	6,5%	1,6
26.	UNIQA ŻYCIE SA	0,6%	1,1%	0,5
27.	WARTA TUŃŻ SA	0,7%	1,1%	0,4
	Ogółem	2,8%	3,0%	0,2

Rentowność majątku w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	4,9%	0,7%	-4,2
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	7,2%	4,6%	-2,6
3.	AXA SA	1,1%	0,5%	-0,6
4.	AXA UBEZPIECZENIA SA	23,8%	-0,7%	-24,5
5.	BZ WBK-Aviva TUO SA	9,1%	8,7%	-0,4
6.	COMPENSA SA	3,4%	3,1%	-0,3
7.	CONCORDIA POLSKA TUW	0,5%	-0,2%	-0,7
8.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-18,4%	-16,7%	1,7
9.	CUPRUM TUW	1,8%	9,2%	7,4
10.	D.A.S. SA	0,9%	1,6%	0,7
11.	ERGO HESTIA SA	1,6%	-0,6%	-2,2
12.	EULER HERMES SA	3,1%	1,7%	-1,4
13.	EUROPA SA	4,9%	3,1%	-1,8
14.	GENERALI SA	0,9%	-2,2%	-3,1
15.	GOthaER SA	0,2%	-6,2%	-6,4
16.	INTER POLSKA SA	2,4%	2,2%	-0,2
17.	INTERRISK SA	3,0%	3,0%	0,0
18.	KUKE SA	1,5%	0,7%	-0,8
19.	LINK4 SA	-3,4%	-2,2%	1,2
20.	PARTNER SA	-7,6%	-1,3%	6,3
21.	POCZTOWE TUW	-1,7%	0,1%	1,8
22.	PTR SA	1,9%	1,6%	-0,3
23.	PZU SA	7,6%	6,3%	-1,3
24.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-4,3%	-5,0%	-0,7
25.	SKOK TUW	3,1%	2,0%	-1,1
26.	TUW TUW	1,7%	-7,5%	-9,2
27.	TUZ TUW	-2,1%	-3,9%	-1,8
28.	UNIQA SA	1,1%	1,5%	0,4
29.	WARTA SA	3,1%	2,8%	-0,3
30.	ZDROWIE SA	-3,0%	-1,7%	1,3
	Ogółem	5,1%	3,4%	-1,7

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.2.6. Wskaźnik zespolony

Wskaźnik zespolony

Lp.	Dział	Wskaźnik zespolony		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	95,5%	94,6%	-0,9
2.	Dział II	98,0%	102,5%	4,5
	Ogółem	96,7%	98,4%	1,7

Wskaźnik zespolony w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	126,7%	210,1%	83,4
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	80,8%	79,2%	-1,6
3.	AVIVA – ŻYCIE SA	91,1%	87,1%	-4,0
4.	AXA ŻYCIE SA	70,2%	76,2%	6,0
5.	BZ WBK-Aviva TU \dot{N} Ż SA	96,5%	102,5%	6,0
6.	CARDIF POLSKA SA	96,2%	107,1%	10,9
7.	COMPENSA ŻYCIE SA	128,5%	137,8%	9,3
8.	CONCORDIA CAPITAL SA	83,7%	84,7%	1,0
9.	ERGO HESTIA STU \dot{N} Ż SA	47,3%	33,4%	-13,9
10.	EUROPA ŻYCIE SA	100,5%	123,5%	23,0
11.	GENERALI ŻYCIE SA	61,0%	60,7%	-0,3
12.	INTER – ŻYCIE SA	103,5%	102,6%	-0,9
13.	MACIF ŻYCIE TUW	87,3%	102,4%	15,1
14.	METLIFE TU \dot{N} Ż SA	112,6%	110,8%	-1,8
15.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	181,1%	130,0%	-51,1
16.	OPEN LIFE SA	39,8%	54,1%	14,3
17.	PKO ŻYCIE TU SA	122,5%	116,9%	-5,6
18.	POCZTOWE ŻYCIE	X	170,6%	X
19.	POLISA – ŻYCIE SA	96,5%	96,8%	0,3
20.	PRAMERICA SA	74,7%	74,1%	-0,6
21.	PZU ŻYCIE SA	93,6%	92,9%	-0,7
22.	REJENT LIFE TUW	49,3%	59,6%	10,3
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	100,0%	101,6%	1,6
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	99,1%	60,8%	-38,3
25.	SKOK ŻYCIE SA	98,3%	104,2%	5,9
26.	UNIQA ŻYCIE SA	89,3%	165,1%	75,8
27.	WARTA TU \dot{N} Ż SA	119,6%	123,1%	3,5
	Ogółem	95,5%	94,6%	-0,9

Wskaźnik zespolony w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	95,8%	100,7%	4,9
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	89,9%	87,0%	-2,9
3.	AXA SA	85,8%	94,8%	9,0
4.	CREDIT AGRICOLE TU SA	X	442,8%	X
5.	AXA UBEZPIECZENIA SA	89,0%	94,8%	5,7
6.	BZ WBK-Aviva TUO SA	73,8%	75,2%	1,4
7.	COMPENSA SA	96,4%	100,9%	4,6
8.	CONCORDIA POLSKA TUW	100,1%	72,2%	-27,9
9.	CUPRUM TUW	29,2%	27,8%	-1,4
10.	D.A.S. SA	101,6%	103,5%	1,9
11.	ERGO HESTIA SA	98,0%	110,8%	12,7
12.	EULER HERMES SA	112,1%	83,0%	-29,1
13.	EUROPA SA	81,3%	84,8%	3,4
14.	GENERALI SA	103,6%	109,9%	6,3
15.	GOTHAER SA	103,0%	118,1%	15,1
16.	INTER POLSKA SA	96,9%	109,1%	12,3
17.	INTERRISK SA	98,2%	98,8%	0,6
18.	KUKE SA	90,7%	63,6%	-27,0
19.	LINK4 SA	105,2%	111,0%	5,8
20.	ZDROWIE SA	110,3%	104,6%	-5,7
21.	PARTNER SA	633,1%	286,8%	-346,3
22.	POCZTOWE TUW	116,8%	145,9%	29,2
23.	PTR SA	95,5%	93,7%	-1,8
24.	PZU SA	97,6%	98,7%	1,1
25.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	99,2%	105,6%	6,4
26.	SKOK TUW	93,6%	91,2%	-2,5
27.	TUW TUW	96,4%	122,8%	26,4
28.	TUZ TUW	102,2%	105,4%	3,2
29.	UNIQA SA	104,2%	107,1%	2,9
30.	WARTA SA	101,1%	108,8%	7,7
	Ogółem	98,0%	102,5%	4,5

4.3. STRUKTURA RYNKU

4.3.1. Struktura rynku 2014–2015

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Ubezpieczenia na życie	10 623 070	8 847 955	83,3%
2.	Ubezpieczenia na życie związane z UFK	12 599 625	12 996 499	103,1%
3.	Ubezpieczenia wypadkowe	5 195 452	5 412 105	104,2%
4.	Inne ubezpieczenia	248 724	268 642	108,0%
	Ogółem	28 666 871	27 525 201	96,0%

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika 15/14
		2014	2015	
1.	Motoryzacyjne	13 331 595	13 606 475	102,1%
2.	Rzeczowe	5 361 480	5 391 463	100,6%
3.	Osobowe	1 995 338	2 122 276	106,4%
4.	Finansowe	2 191 622	1 789 650	81,7%
5.	O.C.	1 920 130	2 011 509	104,8%
6.	M.A.T.	363 936	300 886	82,7%
7.	Pozostałe	1 095 999	2 054 165	187,4%
	Ogółem	26 260 100	27 276 424	103,9%

Struktura rynku według składki przypisanej brutto ogółem w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	PZU ŻYCIE SA	15,0%	16,2%	1,2
2.	PZU SA	14,9%	14,7%	-0,2
3.	WARTA SA	6,3%	6,8%	0,5
4.	ERGO HESTIA SA	6,1%	6,5%	0,4
5.	OPEN LIFE SA	3,8%	4,0%	0,2
6.	WARTA TUnŻ SA	3,8%	3,5%	-0,3
7.	ING SA	4,2%	3,2%	-1,0
8.	METLIFE TUnŻ SA	3,2%	3,1%	-0,1
9.	AVIVA – ŻYCIE SA	2,8%	3,0%	0,2
10.	ALLIANZ POLSKA SA	2,8%	3,0%	0,2
11.	POZOSTAŁE	37,0%	35,9%	-1,1

Struktura rynku według składki przypisanej brutto w Dziale I w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	PZU ŻYCIE SA	28,5%	29,3%	0,8
2.	AVIVA – ŻYCIE SA	7,2%	8,0%	0,8
3.	METLIFE TUnŻ SA	7,4%	7,0%	-0,4
4.	OPEN LIFE SA	8,1%	6,4%	-1,7
5.	WARTA TUnŻ SA	5,4%	6,0%	0,6
6.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	5,3%	6,0%	0,7
7.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	5,4%	5,1%	-0,3
8.	GENERALI ŻYCIE SA	3,3%	5,0%	1,7
9.	AXA ŻYCIE SA	4,1%	4,6%	0,5
10.	PKO ŻYCIE TU SA	3,0%	3,9%	0,9
11.	POZOSTAŁE	22,3%	18,7%	-3,6

Struktura rynku według składki przypisanej brutto w Dziale II w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2014	2015	Zmiana w p.p.
1.	PZU SA	31,5%	32,5%	1,0
2.	ERGO HESTIA SA	13,1%	14,2%	1,1
3.	WARTA SA	12,8%	13,2%	0,4
4.	ALLIANZ POLSKA SA	6,7%	6,3%	-0,4
5.	COMPENSA SA	5,0%	4,4%	-0,6
6.	UNIQA SA	4,1%	3,7%	-0,4
7.	GENERALI SA	3,3%	3,3%	0,0
8.	INTERRISK SA	3,8%	3,0%	-0,8
9.	EUROPA SA	3,4%	2,3%	-1,1
10.	GOTHAER SA	2,2%	2,2%	0,0
11.	POZOSTAŁE	14,0%	15,6%	1,6

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.3.2. Rynek 2005–2015

Podstawowe wskaźniki opisujące rozwój rynku ubezpieczeń w Polsce w latach 2005–2015

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba zakładów ubezpieczeń											
Dział I	33	32	31	32	30	30	28	28	27	26	27
Dział II	38	37	34	35	36	35	33	31	31	30	30
Ogółem	71	69	65	67	66	65	61	59	58	56	57
Kapitały podstawowe (w tys. PLN)											
Dział I	2 668 211	2 706 023	2 724 940	2 828 814	2 836 105	3 035 620	3 017 080	2 952 354	3 184 857	2 988 958	2 912 738
Dział II	3 038 463	3 067 020	3 139 015	3 080 381	3 043 559	3 226 461	3 047 664	2 618 146	2 654 713	2 613 097	2 682 633
Ogółem	5 706 675	5 773 043	5 863 956	5 909 194	5 879 664	6 262 080	6 064 744	5 570 500	5 839 570	5 602 055	5 595 371
Udział kapitału zagranicznego w kapitałach podstawowych ogółem (w %)											
	72,7%	75,1%	77,9%	78,6%	82,2%	77,4%	77,1%	78,1%	74,7%	69,6%	70,2%
Składka przypisana brutto (w tys. PLN*)											
Dział I	18 501 325	25 453 816	30 027 440	44 035 260	33 043 334	34 277 285	33 324 255	36 704 794	31 263 874	28 667 406	27 525 201
Dział II	18 927 518	19 857 598	21 542 425	22 994 895	22 798 346	24 815 902	26 473 294	26 501 591	26 598 813	26 253 242	27 276 424
Ogółem	37 428 842	45 311 413	51 569 865	67 030 155	55 841 680	59 093 187	59 797 549	63 206 384	57 862 686	54 920 648	54 801 625
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (w tys. PLN*)											
Dział I	9 106 932	10 208 310	12 277 865	21 901 740	30 247 222	24 660 540	27 276 527	26 149 892	23 087 002	20 355 842	19 357 687
Dział II	10 042 138	10 142 554	10 873 554	11 226 836	13 494 203	15 564 570	14 376 106	14 171 301	13 711 276	13 813 657	15 488 145
Ogółem	19 149 069	20 350 863	23 151 419	33 128 576	43 741 424	40 225 110	41 652 633	40 321 193	36 798 278	34 169 499	34 845 832
Składka przypisana brutto <i>per capita</i> (w PLN*)											
Dział I	485	668	788	1155	866	890	865	953	812	745	716
Dział II	496	521	565	603	597	644	687	688	691	682	710
Ogółem	981	1188	1353	1758	1463	1534	1552	1640	1503	1427	1 426
Lokaty w ujęciu bilansowym (w tys. PLN*)											
Dział I, w tym:	62 362 687	78 476 984	89 971 105	91 324 826	91 457 837	97 858 658	88 722 832	95 263 879	95 276 077	99 171 989	97 257 820
lokaty (B)	39 699 655	44 528 854	47 617 244	61 566 484	55 176 834	55 370 811	49 522 036	49 752 285	44 434 471	45 182 894	41 781 979
lokaty na rachunek i ryzyko ubezpieczającego (C)	22 663 032	33 948 130	42 353 862	29 758 343	36 281 003	42 487 847	39 200 796	45 511 595	50 794 729	53 989 095	55 475 841
Dział II	36 947 612	42 308 862	47 989 428	50 395 826	46 992 134	45 307 985	47 518 357	52 516 602	53 558 003	59 071 985	61 579 118
Ogółem	99 310 298	120 785 846	137 960 534	141 720 652	138 449 972	143 166 643	136 241 189	147 780 481	148 834 080	158 243 974	256 094 759

*) wielkości w PLN podawane są w wartościach realnych z 2015 r. po przeliczeniu o wskaźniki inflacji publikowane przez GUS
inflacja 2015 = (-) 0,9%

Liczba ludności Polski w tysiącach w latach 2005–2015, dane GUS

Lata	Liczba ludności w tysiącach
2005	38 157
2006	38 125
2007	38 116
2008	38 136
2009	38 167
2010	38 530
2011	38 538
2012	38 533
2013	38 496
2014	38 479
2015	38 437

4.3.3. Struktura rynku 2005–2015

Zmiany struktury ubezpieczeń w Polsce w latach 2005–2015

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Struktura składki przypisanej brutto wg grup w Dziale I (w %)											
na życie i dożycie (gr. 1)	45,0	38,4	38,6	72,8	63,5	59,7	52,8	53,3	53,3	37,1	32,1
posagowe (gr. 2)	1,0	0,7	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
z UFK (gr. 3)	36,6	46,0	46,9	16,1	21,3	25,8	32,4	33,1	33,1	44,0	47,2
posagowe (gr. 4)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5
wypadkowe i chorobowe (gr. 5)	16,4	14,4	13,6	10,5	14,4	13,6	14,0	12,9	12,9	18,1	19,7
reasekuracja czynna	0,8	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Struktura składki przypisanej brutto wg rodzajów działalności w Dziale II (w %)											
pozostałe osobowe (gr. 1+2)	5,7	6,0	6,0	7,5	7,1	7,1	6,6	6,8	6,8	7,6	7,8
rzeczowe (gr. 8+9)	17,8	17,7	17,7	16,3	17,8	18,3	19,1	19,6	19,6	20,4	19,8
autocasco (gr. 3)	27,8	25,7	25,7	25,5	23,1	23,1	22,8	21,4	21,4	20,0	20,0
OC komunikacyjne (gr. 10)	34,9	34,7	34,7	34,4	33,5	33,1	34,0	34,0	34,0	30,7	29,9
M.A.T. (gr. 4 do 7, 11, 12)	1,9	1,8	1,8	1,5	1,4	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4	1,1
OC ogólne (gr. 13)	4,5	5,0	5,0	4,8	5,3	5,5	5,7	6,7	6,7	7,3	7,4
finansowe (gr. 14 do 17)	4,5	5,5	5,5	6,6	8,1	8,1	7,1	6,1	6,1	8,3	6,6
pozostałe (gr. 18)	0,6	1,1	0,8	0,9	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	2,1	2,3
reasekuracja czynna	2,3	2,5	2,8	2,5	2,3	2,2	1,9	2,3	2,3	2,1	5,2

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE

4.4.1. Ubezpieczenia na życie

4.4.1.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	początek okresu	koniec okresu
A. Wartości niematerialne i prawne	368 116	394 685
1. Wartość firmy	119 562	106 937
2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	248 554	287 748
B. Lokaty	45 178 281	41 781 979
I. Nieruchomości	321 367	310 094
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów	95 297	93 412
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	217 822	207 490
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	8 249	9 192
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	2 080 114	1 710 172
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	2 054 947	1 710 172
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	25 167	0
3. Pozostałe lokaty	0	0
III. Inne lokaty finansowe	42 776 800	39 761 714
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu, oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	7 117 188	7 393 591
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	29 674 131	27 485 248
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	284 256	273 101
5. Pozostałe pożyczki	1 076 903	1 279 491
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	4 321 242	3 018 038
7. Pozostałe lokaty	303 080	312 246
IV. Należności depozytowe od cedentów	0	0
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	53 989 115	55 475 841
D. Należności	1 174 699	872 026
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	621 436	454 324
1. Należności od ubezpieczających	513 985	319 818
1.1. od jednostek podporządkowanych	673	1 090
1.2. od pozostałych jednostek	513 312	318 728
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	99 737	129 293
2.1. od jednostek podporządkowanych	0	0
2.2. od pozostałych jednostek	99 737	129 293
3. Inne należności	7 715	5 213
3.1. od jednostek podporządkowanych	20	104
3.2. od pozostałych jednostek	7 695	5 109
II. Należności z tytułu reasekuracji	29 367	38 630
1. od jednostek podporządkowanych	180	0
2. od pozostałych jednostek	29 187	38 630
III. Inne należności	523 896	379 072
1. Należności od budżetu	44 309	31 674
2. Pozostałe należności	479 587	347 399
2.1. od jednostek podporządkowanych	8 926	2 715
2.2. od pozostałych jednostek	470 661	344 683
E. Inne składniki aktywów	416 169	354 965
I. Rzeczowe składniki aktywów	106 134	120 658
II. Środki pieniężne	309 337	233 741
III. Pozostałe składniki aktywów	698	566
F. Rozliczenia międzyokresowe	3 993 755	3 978 465
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	316 671	410 327
II. Aktywowane koszty akwizycji	3 525 289	3 358 495
III. Zarachowane odsetki i czynsze	3 584	3 610
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	148 211	206 032
AKTYWA RAZEM	105 120 137	102 857 961

4.4.1.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	początek okresu	koniec okresu
A. Kapitał własny	12 982 551	12 444 172
I. Kapitał podstawowy	2 988 959	2 912 738
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	8 213	8 213
III. Akcje własne (wielkość ujemna)	2	3
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	6 291 786	5 528 185
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	1 068 770	533 758
VI. Pozostałe kapitały rezerwowe	1 271 474	1 366 690
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	1 369 777	-329 327
VIII. Zysk (strata) netto	0	2 440 344
B. Zobowiązania podporządkowane	72 259	35 596
C. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	86 563 369	86 552 182
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	1 789 438	1 690 521
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	28 703 417	27 236 278
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	1 557 256	1 667 587
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	87 192	56 682
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	0	0
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	0	0
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	471 642	447 508
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	53 954 423	55 453 607
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wielkość ujemna)	607 546	682 610
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	386 130	493 095
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	108 950	107 587
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	49 648	50 895
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	558	0
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	62 260	31 033
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	0	0
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	0	0
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	0	0
F. Pozostałe rezerwy	1 395 781	972 941
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	78 709	79 147
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 001 251	671 538
III. Inne rezerwy	315 821	222 257
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	167 773	146 886
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	3 717 309	2 519 425
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 292 736	1 062 042
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	676 203	520 252
1.1. wobec jednostek podporządkowanych	0	0
1.2. wobec pozostałych jednostek	676 203	520 252
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	560 046	478 084
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	29 485	43 887
2.2. wobec pozostałych jednostek	530 561	434 197
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	56 487	63 706
3.1. wobec jednostek podporządkowanych	19	0
3.2. wobec pozostałych jednostek	56 468	63 706
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	28 587	31 726
1. wobec jednostek podporządkowanych	363	0
2. wobec pozostałych jednostek	28 224	31 726
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	0	0
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	0	0
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	602 040	479 800
V. Inne zobowiązania	1 671 487	850 409
1. Zobowiązania wobec budżetu	72 215	123 390
2. Pozostałe zobowiązania	1 599 273	727 019
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	4 353	6 973
2.2. wobec pozostałych jednostek	1 594 920	720 047
VI. Fundusze specjalne	122 459	95 447
I. Rozliczenia międzyokresowe	828 641	869 369
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	399 846	389 160
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	428 795	480 209
PASYWA RAZEM	105 120 137	102 857 961

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Składki	28 037 309	27 232 713
1. Składki przypisane brutto	28 666 871	27 525 201
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	443 371	498 329
3. Zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	292 965	-98 878
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	106 774	106 964
II. Przychody z lokat	4 627 376	4 478 698
1. Przychody z lokat w nieruchomości	2 062	2 659
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	423 379	653 007
2.1. z udziałów lub akcji	422 232	652 102
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	1 147	905
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	2 611 223	2 334 272
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	384 036	401 708
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 742 292	1 601 524
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	412 980	281 226
3.4. z pozostałych lokat	71 914	49 813
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	91	1 449
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	1 590 621	1 487 311
III. Niezrealizowane zyski z lokat	2 627 228	1 759 096
IV. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	215 476	241 681
V. Odszkodowania i świadczenia	19 970 538	19 316 988
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	19 978 406	19 207 855
1.1. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	20 360 413	19 357 687
1.2. udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	382 008	149 832
2. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	-7 868	109 133
2.1. rezerw brutto	1 770	110 387
2.2. udział reasekuratorów	9 637	1 254
VI. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	2 589 352	44 390
1. Zmiana stanu rezerwy w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	-1 690 264	-1 464 434
1.1. rezerwy brutto	-1 790 269	-1 465 796
1.2. udział reasekuratorów	-100 005	-1 362
2. Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	4 314 550	1 532 958
2.1. rezerwy brutto	4 129 389	1 501 730
2.2. udział reasekuratorów	-185 162	-31 228
3. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przewidzianych w statucie na udziale własnym	-34 934	-24 134
3.1. rezerwy brutto	-34 934	-24 134
3.2. udział reasekuratorów	0	0
VII. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	16 526	26 506
VIII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	6 384 494	6 258 334
1. Koszty akwizycji	4 906 974	4 736 164
2. Koszty administracyjne	1 680 525	1 753 164
3. Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	203 006	230 995
IX. Koszty działalności lokacyjnej	963 327	1 561 189
1. Koszty utrzymania nieruchomości	3 439	3 962
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	153 718	145 288
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	36 084	4 932
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	770 086	1 407 008
X. Niezrealizowane straty na lokatach	1 537 608	2 801 053
XI. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	147 870	180 690
XII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	618 170	682 282
XIII. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 279 505	2 840 756

4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 279 506	2 840 758
II. Przychody z lokat	0	0
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0
2.1. z udziałów i akcji	0	0
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0	0
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	0	0
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	0	0
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	0
3.4. z pozostałych lokat	0	0
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	0	0
III. Niezrealizowane zyski z lokat	0	0
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	618 169	682 282
V. Koszty działalności lokacyjnej	0	0
1. Koszty utrzymania nieruchomości	0	0
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	0	0
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	0	0
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	0	0
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	0	0
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	128 476	137 731
IX. Pozostałe koszty operacyjne	440 589	100 453
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	3 585 561	3 560 318
XI. Zyski nadzwyczajne	0	0
XII. Straty nadzwyczajne	0	0
XIII. Zysk (strata) brutto	3 585 561	3 560 318
XIV. Podatek dochodowy	622 217	495 468
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	320	-495
XVI. Zysk (strata) netto	2 963 024	3 065 344

4.4.1.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	1 116 792	770 988
I. Wpływy	28 440 105	28 080 174
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	27 820 000	27 459 290
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto	27 691 492	27 320 540
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań	4 752	8 857
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej	123 755	129 894
2. Wpływy z reasekuracji biernej	421 548	330 690
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	79 244	75 625
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	285 655	249 062
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej	56 649	6 003
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej	198 557	290 193
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	0	0
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	3 626	2 511
3.3. Pozostałe wpływy	194 931	287 682
II. Wydatki	27 323 314	27 309 186
1. Wydatki z tytułu działalności bezpośredniej i reasekuracji czynnej	25 764 420	25 779 805
1.1. Zwroty składek brutto	691 270	812 034
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	18 117 450	18 356 759
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji	5 081 994	4 538 774
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym	1 691 781	1 877 783
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów	119 031	115 304
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	5 242	5 303
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	57 653	73 848
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej	501 095	416 646
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji biernej	456 713	411 584
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej	44 382	5 063
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej	1 057 799	1 112 734
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	0	0
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	147 886	142 096
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	909 913	970 638

B. Przepływy z działalności lokacyjnej	971 281	3 291 270
I. Wpływy	595 926 402	586 256 142
1. Zbycie nieruchomości	9 216	23 195
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	0	159 000
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	99 866 655	94 395 017
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom	30 000	25 000
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	32 508 068	27 126 182
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	376 993 326	386 057 972
7. Realizacja pozostałych lokat	77 543 110	67 747 244
8. Wpływy z nieruchomości	2 906	3 422
9. Odsetki otrzymane	2 001 215	1 866 375
10. Dywidendy otrzymane	477 032	790 518
11. Pozostałe wpływy z lokat	6 494 874	8 062 218
II. Wydatki	594 955 121	582 964 872
1. Nabycie nieruchomości	563	0
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	329 172	306 059
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów w funduszach inwestycyjnych	102 683 762	97 209 023
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom	0	0
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	32 825 990	24 655 881
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	376 206 218	385 112 416
7. Nabycie pozostałych lokat	76 687 795	67 855 449
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości	23 472	27 123
9. Pozostałe wydatki na lokaty	6 198 150	7 798 922
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-2 179 356	-4 147 268
I. Wpływy	3 724 221	27 795 003
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału	209 517	83 018
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	3 512 454	27 432 613
3. Pozostałe wpływy finansowe	2 250	279 372
II. Wydatki	5 903 577	31 942 272
1. Dywidendy	2 571 617	3 876 920
2. Inne niż wypłata dywidend wydatki z tytułu podziału zysku	0	0
3. Nabycie akcji własnych	0	0
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	3 320 903	27 772 111
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	5 739	8 322
6. Pozostałe wydatki finansowe	5 317	284 919
D. Przepływy pieniężne netto razem	-91 283	-85 010
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-90 270	-84 573
1. w tym zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	311	-1 303
F. Środki pieniężne na początek okresu	502 872	411 038
G. Środki pieniężne na koniec okresu	411 589	326 028
1. w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	46 555	35 475

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.4.2. Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe

4.4.2.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	początek okresu	koniec okresu
A. Wartości niematerialne i prawne	745 611	941 856
1. Wartość firmy	79 720	151 733
2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	665 890	790 123
B. Lokaty	59 115 612	61 579 118
I. Nieruchomości	966 966	943 282
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	92 382	89 027
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	873 488	850 389
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	1 095	3 867
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	8 474 614	9 617 644
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	8 234 150	9 282 708
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	239 463	334 936
3. Pozostałe lokaty	1 000	0
III. Inne lokaty finansowe	49 668 651	51 012 374
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	15 902 010	16 422 032
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	26 141 041	28 934 355
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	683 920	940 765
5. Pozostałe pożyczki	2 982 795	1 095 326
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	3 693 518	3 340 615
7. Pozostałe lokaty	265 367	279 282
IV. Należności depozytowe od cedentów	5 382	5 818
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Należności	7 037 668	6 842 006
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	5 080 511	5 202 715
1. Należności od ubezpieczających	4 552 336	4 679 240
1.1. od jednostek podporządkowanych	40	2 883
1.2. od pozostałych jednostek	4 552 296	4 676 357
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	470 184	457 596
2.1. od jednostek podporządkowanych	0	15
2.2. od pozostałych jednostek	470 184	457 581
3. Inne należności	57 991	65 879
3.1. od jednostek podporządkowanych	70	0
3.2. od pozostałych jednostek	57 921	65 879
II. Należności z tytułu reasekuracji	796 781	995 017
1. od jednostek podporządkowanych	194	2 452
2. od pozostałych jednostek	796 587	992 565
III. Inne należności	1 160 376	644 275
1. Należności od budżetu	17 874	99 102
2. Pozostałe należności	1 142 502	545 173
2.1. od jednostek podporządkowanych	812 012	127 291
2.2. od pozostałych jednostek	330 490	417 882
E. Inne składniki aktywów	604 942	622 669
I. Rzeczowe składniki aktywów	317 055	334 374
II. Środki pieniężne	284 010	285 251
III. Pozostałe składniki aktywów	3 877	3 043
F. Rozliczenia międzyokresowe	5 515 818	7 165 649
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	271 834	345 311
II. Aktywowane koszty akwizycji	4 884 628	5 651 846
III. Zarachowane odsetki i czynsze	4	2 730
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	359 352	1 165 763
AKTYWA RAZEM	73 019 651	77 151 299

4.4.2.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	początek okresu	koniec okresu
A. Kapitał własny	21 580 265	21 736 635
I. Kapitał podstawowy	2 588 598	2 682 633
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	753	721
III. Akcje własne (wielkość ujemna)	0	0
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	9 214 130	10 022 399
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	6 560 290	6 642 332
VI. Pozostałe kapitały rezerwowe	213 445	328 357
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	3 004 555	-599 124
VIII. Zysk (strata) netto	0	2 660 759
B. Zobowiązania podporządkowane	104 604	395 528
C. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	46 450 641	50 555 095
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	17 173 557	19 143 685
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	0	0
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	28 062 927	30 152 432
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	89 830	73 668
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	1 124 203	1 185 309
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	124	0
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	0	0
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wielkość ujemna)	6 592 902	9 032 109
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	2 232 122	3 147 382
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	0	0
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	4 341 174	5 857 249
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	19 606	27 479
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	371 131	347 095
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	508 630	491 509
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	137 499	144 414
F. Pozostałe rezerwy	1 109 613	1 362 624
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	181 627	166 872
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	777 096	1 043 008
III. Inne rezerwy	150 890	152 744
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	1 372 179	1 260 256
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	8 016 639	9 103 616
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 650 239	1 638 783
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	441 939	475 867
1.1. wobec jednostek podporządkowanych	7	7
1.2. wobec pozostałych jednostek	441 932	475 859
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	880 289	902 423
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	14 659	14 592
2.2. wobec pozostałych jednostek	865 630	887 831
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	328 011	260 494
3.1. wobec jednostek podporządkowanych	736	813
3.2. wobec pozostałych jednostek	327 275	259 681
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	1 319 430	2 062 867
1. wobec jednostek podporządkowanych	0	1 883
2. wobec pozostałych jednostek	1 319 430	2 060 984
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	2 127 155	3 611 636
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	2 127 155	3 611 636
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	338 790	399 111
V. Inne zobowiązania	2 306 216	1 141 798
1. Zobowiązania wobec budżetu	152 988	111 488
2. Pozostałe zobowiązania	2 153 228	1 030 310
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	17 521	58 089
2.2. wobec pozostałych jednostek	2 135 707	972 221
VI. Fundusze specjalne	274 809	249 420
I. Rozliczenia międzyokresowe	1 349 743	2 116 749
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	939 766	1 212 221
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	409 977	904 528
PASYWA RAZEM	73 019 651	77 151 299

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach

4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Składki	21 788 073	21 680 233
1. Składki przypisane brutto	26 260 098	27 276 424
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	3 710 884	4 699 147
3. Zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	856 681	1 720 507
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	95 539	823 463
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	449 394	400 116
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	362 130	446 071
IV. Odszkodowania i świadczenia	13 592 018	13 667 614
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	11 898 935	13 208 513
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	13 810 903	15 488 145
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 911 967	2 279 632
2. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 693 082	459 100
2.1. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	2 364 004	1 586 923
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	670 922	1 127 823
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-2 230	-8 995
1. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-2 230	-8 995
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	0	0
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	104 761	84 325
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	7 344 894	7 590 566
1. Koszty akwizycji	6 212 801	6 500 537
2. Koszty administracyjne	1 805 676	1 835 613
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	673 582	745 584
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	707 298	787 248
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	67 261	61 106
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	785 595	344 555

4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	785 594	344 555
II. Przychody z lokat	4 228 217	3 659 672
1. Przychody z lokat w nieruchomości	25 669	19 252
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	2 360 825	1 818 039
2.1. z udziałów i akcji	2 350 607	1 807 675
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	10 218	10 364
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3 Przychody z innych lokat finansowych	1 266 764	1 100 269
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	32 631	35 187
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 012 462	952 243
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	110 922	36 470
3.4. z pozostałych lokat	110 750	76 370
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	12 706	5 362
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	562 253	716 750
III. Niezrealizowane zyski z lokat	438 168	319 414
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	0	0
V. Koszty działalności lokacyjnej	431 632	630 380
1. Koszty utrzymania nieruchomości	20 454	22 857
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	62 914	67 085
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	21 479	73 191
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	326 785	467 247
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	411 455	370 470
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	449 394	400 116
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	281 388	581 451
IX. Pozostałe koszty operacyjne	379 420	538 586
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 061 467	2 965 540
XI. Zyski nadzwyczajne	30	8
XII. Straty nadzwyczajne	8	0
XIII. Zysk (strata) brutto	4 061 489	2 965 547
XIV. Podatek dochodowy	342 043	304 251
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	285	537
XVI. Zysk (strata) netto	3 719 161	2 660 759

4.4.2.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
A. Przepływ środków pieniężnych z działalności operacyjnej	1 591 672	257 058
I. Wpływy	30 982 177	32 005 094
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	27 197 286	27 942 329
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto	26 623 646	27 259 872
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań	424 976	479 408
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej	148 664	203 050
2. Wpływy z reasekuracji biernej	2 719 778	2 758 193
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	1 795 840	1 859 006
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	668 134	780 700
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej	255 804	118 487
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej	1 065 112	1 304 572
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	279 799	332 067
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	8 329	6 601
3.3. Pozostałe wpływy	776 984	965 904
II. Wydatki	29 390 504	31 748 036
1. Wydatki z tytułu działalności bezpośredniej i reasekuracji czynnej	23 402 911	25 576 607
1.1. Zwroty składek brutto	745 391	926 157
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	12 426 973	14 023 789
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji	6 072 015	6 153 975
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym	2 548 562	2 747 710
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów	1 153 189	1 246 386
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	78 983	97 201
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	377 797	381 390
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej	3 828 598	3 687 212
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji biernej	3 384 628	3 571 122
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej	443 970	116 091
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej	2 158 995	2 484 217
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	539 341	603 579
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	344 731	359 626
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	1 274 923	1 521 011

B. Przepływy z działalności lokacyjnej	-1 597 747	1 974 202
I. Wpływy	477 495 479	412 736 970
1. Zbycie nieruchomości	28 044	39 445
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	0	281 073
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	707 470	906 398
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom	115 179	81 176
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	19 200 390	18 842 965
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	292 415 673	274 979 371
7. Realizacja pozostałych lokat	142 270 825	87 094 758
8. Wpływy z nieruchomości	28 554	21 106
9. Odsetki otrzymane	868 250	881 898
10. Dywidendy otrzymane	1 568 999	2 551 718
11. Pozostałe wpływy z lokat	20 292 094	27 057 062
II. Wydatki	479 093 226	410 762 768
1. Nabycie nieruchomości	1 181	554
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	1 462 632	1 425 749
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów w funduszach inwestycyjnych	836 931	855 417
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom	333 203	161 358
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	19 797 377	21 027 221
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	293 127 689	274 645 136
7. Nabycie pozostałych lokat	143 431 435	85 510 830
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości	63 007	67 433
9. Pozostałe wydatki na lokaty	20 039 771	27 069 070
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-138 860	-2 243 190
I. Wpływy	4 545 919	14 923 994
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału	129 462	691 921
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	4 414 427	14 230 787
3. Pozostałe wpływy finansowe	2 030	1 287
II. Wydatki	4 684 779	17 167 184
1. Dywidendy	2 036 434	4 735 353
2. Inne niż wypłata dywidend wydatki z tytułu podziału zysku	0	0
3. Nabycie akcji własnych	0	0
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	2 631 596	12 396 986
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	15 555	33 872
6. Pozostałe wydatki finansowe	1 194	972
D. Przepływy pieniężne netto razem	-144 934	-11 930
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-152 894	1 229
1. w tym zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	1 471	12 477
F. Środki pieniężne na początek okresu	426 775	282 949
G. Środki pieniężne na koniec okresu	281 841	271 019
1. w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	178 983	148 719

5. PODZIAŁ RYZYKA WEDŁUG DZIAŁÓW, GRUP I RODZAJÓW UBEZPIECZEŃ

(wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r.)

DZIAŁ I

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

1. Ubezpieczenia na życie.
2. Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci.
3. Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.
4. Ubezpieczenia rentowe.
5. Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1–4.

DZIAŁ II

POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

1. Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) połączone świadczenia, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - 4) przewóz osób.
2. Ubezpieczenia choroby:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) świadczenia kombinowane.
3. Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych, obejmujące szkody w:
 - 1) pojazdach samochodowych,
 - 2) pojazdach lądowych bez własnego napędu.
4. Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, obejmujące szkody w pojazdach szynowych.
5. Ubezpieczenia casco statków powietrznych, obejmujące szkody w pojazdach powietrznych.
6. Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej casco statków żeglugi morskiej i statków żeglugi śródlądowej obejmujące szkody w:
 - 1) statkach żeglugi morskiej,
 - 2) statkach żeglugi śródlądowej.
7. Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody na transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu.
8. Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3–7, spowodowane przez:
 - 1) ogień,
 - 2) eksplozję,
 - 3) burzę,
 - 4) inne żywioły,
 - 5) energię jądrową,
 - 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia.
9. Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupie 3, 4, 5, 6 lub 7), wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8.
10. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
11. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
12. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
13. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10–12.
14. Ubezpieczenia kredytu, w tym:
 - 1) ogólnej niewypłacalności,
 - 2) kredytu eksportowego, spłaty rat, kredytu hipotecznego, kredytu rolniczego.
15. Gwarancja ubezpieczeniowa:
 - 1) bezpośrednia,
 - 2) pośrednia.
16. Ubezpieczenie różnych rodzajów ryzyka finansowego, w tym:
 - 1) ryzyka utraty zatrudnienia,
 - 2) niewystarczającego dochodu,
 - 3) złych warunków atmosferycznych,
 - 4) utraty zysków,
 - 5) stałych wydatków ogólnych,
 - 6) nieprzewidzianych wydatków handlowych,
 - 7) utraty wartości rynkowej,
 - 8) utraty stałego źródła dochodu,
 - 9) pośrednich strat handlowych poza wyżej wymienionymi,
 - 10) innych strat finansowych.
17. Ubezpieczenia ochrony prawnej.
18. Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

6. WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ (stan na 1 kwietnia 2016 r.)

DZIAŁ I – UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

AEGON TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Wołoska 5
02-675 Warszawa
tel. 22 490 20 80
infolinia: 801 300 900
fax 22 451 19 99
prezes: Michał Biedzki
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999 r.
www.aegon.pl

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Domaniewska 44
02-672 Warszawa
tel. 22 557 40 50
infolinia: 801 888 444
22 557 44 44 dla telefonów komórkowych
fax 22 557 40 75
prezes: Adam Uszpolewicz
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 06.09.1991 r.
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AXA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 555 00 50
infolinia: 801 200 200 lub 22 555 00 00
fax 22 555 00 52
p.o. prezesa: Janusz Arczewski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 23.06.1993 r.
www.axa.pl
ubezpieczenia@axa-polska.pl

BZ WBK-AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

pl. Andersa 5
61-894 Poznań
tel. 22 557 41 06, 61 659 66 26
prezes: Krzysztof Charchuła
zakres: grupy 1, 3, 5
data wydania zezwolenia: 06.06.2008 r.
www.bzwbkaviva.pl

CALI EUROPE SA

Oddział w Polsce
ul. Tęczowa 11, lok. 13
53-601 Wrocław
tel. 71 773 23 10
infolinia: 801 200 200
fax 71 773 23 01
dyrektor: Olivier Sperat-Czar
zakres: grupy 1–5*
data notyfikacji: 05.10.2007 r.
www.calie.pl
info@calie.pl

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

Vienna Insurance Group
Al. Jerozolimskie 162
02-342 Warszawa
tel. 22 501 60 00
infolinia: 801 120 000 lub 22 501 61 00
fax 22 501 60 01
prezes: Artur Borowiński
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 30.09.1997 r.
www.compensazycie.com.pl
centrala@compensazycie.com.pl

GENERALI ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15 B
02-676 Warszawa
tel. 913 913 913 lub 22 543 05 00
infolinia: 801 343 343 lub 22 543 05 43
fax 22 543 08 99
prezes: Andrea Simoncelli
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 05.07.1999 r.
www.generali.pl
centrumklienta@generali.pl

MACIF ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Bema 89
01-233 Warszawa
tel. 22 535 02 00
fax 22 535 02 01
prezes: Philippe Saffray
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 30.12.2003 r.
www.macif.com.pl
macif@macif.com.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli...

METLIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I REASEKURACJI SA

ul. Przemysłowa 26
00-450 Warszawa
tel. 22 523 50 00
infolinia: 22 523 50 70
fax 22 523 54 44
prezes: Łukasz Kalinowski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 30.10.1990 r.
www.metlife.pl
lifeinfo@metlife.pl

NATIONALE-NEDERLANDEN TUNŻ SA

ul. Topiel 12
00-342 Warszawa
tel. 22 522 00 00
infolinia: 801 20 30 40 lub 22 522 71 24
fax 22 522 11 11
prezes: Wojciech Sass
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 02.08.1994 r.
www.ingzycie.pl
info@ingcentrala.pl

OPEN LIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ŻYCIE SA

ul. Przyokopowa 33
01-208 Warszawa
tel. 22 427 47 53
infolinia: 801 222 333
fax 22 417 10 71
prezes: Krzysztof Bukowski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 27.09.2007 r.
www.openlife.pl
info@openlife.pl

PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 52
00-872 Warszawa
tel. 22 541 01 00
infolinia: 801 231 500 lub 22 541 08 92
fax 22 541 01 01
prezes: Sławomir Łopalewski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 04.03.1994 r.
www.pkoubezpieczenia.pl
kontakt@pkoubezpieczenia.pl

POCZTOWE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 8
02-685 Warszawa
tel. 22 203 27 01, 22 203 27 02
fax 22 211 04 49
prezes: Artur Olech
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 16.12.2014 r.
www.ubezpieczeniapocztowe.pl

„POLISA-ŻYCIE” TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group
Al. Jerozolimskie 162 A
02-342 Warszawa
tel. 22 501 68 88, 22 501 68 89
fax 22 501 68 77
prezes: Wiesław Szymach
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 26.06.1995 r.
www.polisa-zycie.pl
sekretariat@polisa-zycie.pl
bok@polisa-zycie.pl

PRAMERICA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

al. Jana Pawła II 17
00-854 Warszawa
tel. 22 329 30 00
infolinia: 800 33 55 33
fax 22 329 30 10
prezes: Aneta Podyma
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 29.10.1998 r.
www.pramerica.pl

PREVOIR-VIE GROUPE PREVOIR SA

Oddział w Polsce
ul. Nowoberestecka 14
02-204 Warszawa
tel. 22 572 80 00
fax 22 349 96 29
dyrektor: Colin Turner
reprezentant w Polsce: Michał Bukowicki
zakres: grupy 1–5*
data notyfikacji: 09.07.2004 r.
www.prevoir.pl
prevoir@prevoir.pl

PZU ŻYCIE SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 582 20 51, 582 34 10
infolinia: 801 102 102
fax 22 582 20 95
prezes: Dariusz Krzewina
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 20.12.1991 r.
www.pzu.pl
kontakt@pzu.pl

SIGNAL IDUNA ŻYCIE POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
infolinia: 801 120 120 lub 22 50 56 506
fax 22 505 61 01
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 03.08.2001 r.
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SKANDIA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Cybernetyki 7
02-677 Warszawa
tel. 22 332 10 31
infolinia: 801 888 000 z telefonów stacjonarnych, 22 460 22 22 z telefonów komórkowych
fax 22 332 17 55
prezes: Paweł Ziemia
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 16.04.1999 r.
www.skandia.pl
skandiazycie@skandia.pl

SOGECAP SA

Oddział w Polsce
ul. Plac Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Frederic Salaun
zakres: grupy 1 i 3*
data notyfikacji: 27.06.2011 r.
www.societegenerale-insurance.com

SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ERGO HESTIA SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
fax 58 555 60 01
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 28.01.1997 r.
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

THE PRUDENTIAL ASSURANCE COMPANY LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce
ul. Puławska 182
02-670 Warszawa
infolinia: 801 802 010
dyrektor: Jarosław Bartkiewicz
zakres: grupy 1, 2, 3, 4, 7*
data notyfikacji: 15.06.2012 r.
www.prudential.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 529 40 00 lub 529 48 72 do 73
infolinia: 801 10 20 30 lub 22 567 67 00
fax 22 567 40 40
prezes: Veit Stutz
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 28.02.1997 r.
www.allianz.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ INTER-ŻYCIE POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 172
02-486 Warszawa
tel. 22 333 75 00
infolinia: 801 188 880 lub 22 333 75 09
fax 22 333 75 01
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 29.04.1997 r.
www.interpolska.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE CARDIF POLSKA SA

pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 52 90 123
infolinia: 22 319 00 00, 801 801 111
fax 22 529 01 11
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 22.01.1998 r.
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE EUROPA SA

ul. Gwiaździsta 62
53-413 Wrocław
tel. 71 369 28 00
infolinia: 801 500 300 lub 71 369 28 87
fax 71 369 27 07
wiceprezes: Marat Nevretdinov
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 17.01.2002 r.
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli...

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH SA

ul. Władysława IV 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 28
infolinia: 801 88 86 66
fax 58 550 97 29
prezes: Grzegorz Buczkowski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999 r.
www.skokubezpieczenia.pl
zycie@skokubezpieczenia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „REJENT-LIFE”

ul. Mostowa 19 C/6
61-854 Poznań
tel. 61 852 95 42 (3)
fax 61 852 95 48
prezes: Maria Kuchlewska
zakres: grupy 1, 3–5
data wydania zezwolenia: 27.04.1995 r.
www.rejentlife.com.pl
tuw@rejentlife.com.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 63 44 700
infolinia: 801 597 597 lub 42 66 66 500
fax 42 63 77 430
prezes: Andrzej Jarczyk
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 12.02.1990 r.
www.uniqa.pl
zycie@uniqa.pl

„WARTA” SA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE

ul. Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
tel. 22 272 30 00
infolinia: 801 30 83 08
fax 22 272 00 30
prezes: Jarosław Parkot
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 21.01.1997 r.
www.warta.pl

WIELKOPOLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ŻYCIOWYCH I RENTOWYCH CONCORDIA CAPITAL SA

ul. św. Michała 43
61-119 Poznań
tel. 61 858 48 00
fax 61 858 48 01
prezes: Jacek Smolarek
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 09.08.2000 r.
www.concordiaubezpieczenia.pl
office@concordiaubezpieczenia.pl

DZIAŁ II – POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

ACE EUROPEAN GROUP LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce
ul. Królewska 16
00-103 Warszawa
tel. 22 452 39 99
fax 22 452 39 89
dyrektor: Przemysław Owczarek
zakres: grupy 1–18*
data notyfikacji: 10.01.2005 r.
www.acegroup.com
poland.office@acegroup.com

AGA INTERNATIONAL SA

Oddział w Polsce
ul. Domaniewska 50 B
02-672 Warszawa
tel. 22 522 28 00
fax 22 522 25 24
dyrektor: Tomasz Frączek
zakres: grupy 1, 2, 3, 7–9, 13, 15–18*
data notyfikacji: 25.02.2010 r., rozszerzenie o gr. 3 – 4.12.2015 r.
www.mondial-assistance.pl
sekretariat@mondial-assistance.pl

AIG EUROPE LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce
ul. Marszałkowska 111
00-102 Warszawa
tel. 22 528 51 00
fax 22 528 52 52
dyrektor: Agnieszka Żołędziowska-Kulig
zakres: grupy 1–18*
data notyfikacji: 20.03.2012 r.
www.aig.pl
aig.poland@aig.com

ATRADIUS CREDIT INSURANCE NV SA

Oddział w Polsce
ul. Prosta 70
00-838 Warszawa
tel. 22 395 43 24
fax 22 395 43 95
dyrektor: Paweł Szczepankowski
zakres: grupa 14*
data notyfikacji: 18.06.2004 r.
www.atradius.pl
bartlomiej.szlaz@atradius.com

AVANSSUR SA

Oddział w Polsce
Marka handlowa: AXA Direct
ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 599 95 22
fax 22 599 90 01, 22 599 92 95
dyrektor: Henry de Courtois
zakres: grupy 1–3, 8–10, 17, 18*
data notyfikacji: 25.05.2006 r.
www.axadirect.pl

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA

ul. Domaniewska 44
02-672 Warszawa
tel. 22 557 40 50
infolinia: 801 888 444 dla telefonów stacjonarnych, 22 557 44 44 dla telefonów komórkowych
fax 22 557 40 75
prezes: Maciej Jankowski
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 06.09.1991 r.
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AXA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 555 00 00
infolinia: 801 200 200
fax 22 555 05 00
p.o. prezesa: Janusz Arczewski
zakres: grupy 1–4, 6–10, 12–18
data wydania zezwolenia: 02.07.1994 r.
www.axa.pl
ubezpieczenia@axa-polska.pl

AXA UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 444 70 01
infolinia: 801 300 800
fax 22 444 70 02
p.o. prezesa: Janusz Arczewski
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 19.12.2006 r.
www.axaubezpieczenia.pl
biuro@axaubezpieczenia.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli...

BTA INSURANCE COMPANY SE

Oddział w Polsce
Al. Jerozolimskie 136
02-305 Warszawa
tel. 22 270 31 00
dyrektor: Lauris Boss
zakres: grupy 1–18*
data notyfikacji: 17.04.2013 r.
www.bta.pl
info@bta.pl

BZ WBK-AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA

pl. Andersa 5
61-894 Poznań
tel. 22 557 41 06, 61 659 66 26
infolinia: 801 888 188
prezes: Krzysztof Charchuła
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 16, 18
data wydania zezwolenia: 06.06.2008 r.
www.bzwbkaviva.pl

CARDIF ASSURANCES RISQUES DIVERS SA

Oddział w Polsce
pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 529 01 23
fax 22 529 01 11
dyrektor: Pascal Perrier
zakres: grupy 1, 3, 8, 9, 13, 16, 18*
data notyfikacji: 02.08.2004 r.
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

COFACE SA

Oddział w Polsce
Al. Jerozolimskie 136
02-305 Warszawa
tel. 22 465 00 00
fax 22 465 00 55
prezes: Jarosław Jaworski
zakres: grupa 14*
data notyfikacji: 10.07.2012 r.
www.coface.pl
office-poland@coface.com

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group
Al. Jerozolimskie 162
02-342 Warszawa
tel. 22 501 61 00
infolinia: 801 12 00 00
fax 22 501 63 83
prezes: Artur Borowiński
zakres: grupy 1–4, 6–18
data wydania zezwolenia: 12.02.1990 r.
www.compensa.com.pl

CONCORDIA POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. św. Michała 43
61-119 Poznań
tel. 61 858 48 00
fax 61 858 48 01
prezes: Jacek Smolarek
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 20.12.1996 r.
www.concordiaubezpieczenia.pl
office@concordiaubezpieczenia.pl

CREDIT AGRICOLE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Tęczowa 11, lok. 13
53-601 Wrocław
tel. 71 773 23 10
fax 71 773 23 01
prezes: Andrzej Burża
zakres: grupy 1–3, 8–10, 13, 14, 16–18
data wydania zezwolenia: 07.10.2014 r.
www.credit-agricole.pl

D.A.S. TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OCHRONY PRAWNEJ SA

ul. Wspólna 25
00-519 Warszawa
tel. 22 453 00 00
fax 22 453 00 09
prezes: Mariusz Olszewski
zakres: grupa 17
data wydania zezwolenia: 18.09.2000 r.
www.das.pl
das@das.pl

ERV EUROPÄISCHE REISEVERSICHERUNG AG

Oddział w Polsce
ul. Chmielna 101/102
80-748 Gdańsk
tel. 58 324 88 50
fax 58 324 88 51
dyrektor: Beata Kalitowska
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 11, 13–16, 18
data notyfikacji: 20.09.2004 r.
www.erv.pl
poczta@erv.pl

GENERALI TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15 B
02-676 Warszawa
tel. 913 913 913
fax 22 543 08 99
p.o. prezesa: Maciej Fedyna
prezes: Andrea Simoncelli
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 05.07.1999 r.
www.general.pl
centrumklienta@general.pl

GOTHAER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Wołoska 22 A
02-675 Warszawa
tel. 22 469 00 01
infolinia: 22 469 69 69
fax 22 539 31 15
prezes: Anna Włodarczyk-Moczkowska
zakres: grupy 1–3, 5–18
data wydania zezwolenia: 31.01.1990 r.
www.gothaer.pl
kontakt@gothaer.pl

INTER PARTNER ASSISTANCE POLSKA SA

Oddział w Polsce
ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 529 84 00
fax 22 529 84 41
prezes: Jan Cupa
zakres: grupy 1a, 2, 9, 10a, 13, 16–18*
data notyfikacji: 30.06.2008 r.
www.ipa.com.pl
biuro@ipa.com.pl

INTERRISK TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group
ul. Noakowskiego 22
00-668 Warszawa
tel. 22 537 68 03
fax 22 537 68 04 (05)
prezes: Piotr Narloch
zakres: grupy 1–4, 6–18
data wydania zezwolenia: 05.11.1993 r.
www.interrisk.pl
sekretariat@interrisk.pl

**KORPORACJA UBEZPIECZEŃ KREDYTÓW EKSPORTOWYCH SA
[KUKA SA]**

ul. Sienna 39
00-121 Warszawa
tel. 22 356 83 00, 22 313 01 10
fax 22 313 01 19 (20)
prezes: Marek Czerni
zakres: grupy 14–16
data wydania zezwolenia: 05.04.1991 r.
www.kuka.com.pl
kontakt@kuka.com.pl

LIBERTY SEGUROS COMPANIA DE SEGUROS Y REASEGUROS SA

Oddział w Polsce
ul. Chocimska 17
00-791 Warszawa
tel. 22 589 90 00
fax 22 589 90 90
dyktor: Marcin Warszawski
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13, 16, 17a, 18*
data notyfikacji: 29.03.2007 r.
www.lu.pl
liberty@lu.pl

LINK4 TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15
02-676 Warszawa
tel. 22 444 44 00
fax 22 444 44 48
prezes: Tomasz Tarkowski
zakres: grupy 1–3, 5–18
data wydania zezwolenia: 28.11.2002 r.
www.link4.pl
bok@link4.pl

LMG FÖRSÄKRINGS AB SA

Oddział w Polsce
Marka handlowa: LUX MED Ubezpieczenia
ul. Postępu 21 C
02-676 Warszawa
tel. 22 450 45 00
infolinia: 22 339 37 37
fax 22 331 85 85
dyktor: Anna Rulkiewicz
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 09.08.2011 r.
www.luxmed.pl

MEDICOVER INSURANCE AB

Oddział w Polsce
Al. Jerozolimskie 96
00-807 Warszawa
tel. 22 500 900 600
fax 22 592 70 99
dyktor: Stephen Kennedy
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 31.01.2007 r.
www.medicover.pl

POCZTOWE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Domaniewska 50 A
02-672 Warszawa
tel. 22 203 27 01
fax 22 211 04 49
prezes: Artur Olech
zakres: grupy 1–16, 18
data wydania zezwolenia: 23.12.2002 r.
ubezpieczeniapocztowe.pl
poczta@ubezpieczeniapocztowe.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2015 R.

6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli...

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 52
00-872 Warszawa
tel. 22 541 01 00
infolinia: 801 231 500 lub 22 541 08 92
fax 22 541 01 01
prezes: Sławomir Łopalewski
zakres: grupy 1, 2, 7, 8, 9, 13–18
data wydania zezwolenia 10.03.2015 r.
www.pkoubezpieczenia.pl
kontakt@pkoubezpieczenia.pl

POLSKIE TOWARZYSTWO REASEKURACJI SA

ul. Bytomska 4
01-612 Warszawa
tel. 22 832 02 56
fax 22 833 02 18
prezes: Monika Woźniak-Makarska
zakres: działalność pośrednia w zakresie grup 1–18
data wydania zezwolenia: 20.06.1996 r.
www.polishre.com
info@polishre.com

PZU SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 566 55 55
infolinia: 801 102 102
fax 22 410 21 02
prezes: Michał Krupiński
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 03.01.1947 r.
www.pzu.pl
kontakt@pzu.pl

SIGNAL IDUNA Polska

Towarzystwo Ubezpieczeń SA
ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
fax 22 505 61 01
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 03.08.2001 r.
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SOCIETY OF LLOYD'S

Oddział w Polsce
ul. Emilii Plater 53
00-113 Warszawa
tel. 22 370 16 18
fax 22 370 16 23
dyrektor: Witold Janusz
zakres: grupy 1–9, 11–18*
data notyfikacji: 30.05.2008 r.
www.lloyds.com

SOGECAP SA

Oddział w Polsce
ul. Plac Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Frederic Salaun
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 27.06.2011 r.
www.societegenerale-insurance.com

SOGESSUR Société Anonyme

Oddział w Polsce
ul. Plac Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Frederic Salaun
zakres: grupa 16*
data notyfikacji: 08.10.2014 r.
www.societegenerale-insurance.com

SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ERGO HESTIA SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
infolinia: 801 107 107
fax 58 555 60 01
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 29.12.1990 r.
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EULER HERMES SA

Al. Jerozolimskie 98
00-807 Warszawa
tel. 22 385 46 55
fax 22 385 46 62
prezes: Rafał Hiszpański
zakres: grupy 9, 13–16
data wydania zezwolenia: 10.02.2003 r.
www.eulerhermes.pl
info.pl@eulerhermes.com

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EUROPA SA

ul. Gwiaździsta 62
53-413 Wrocław
tel. 71 369 27 00
infolinia: 801 500 300
fax 71 369 27 07
wiceprezes: Marat Nevretdinov
zakres: grupy 1–4, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 07.11.1994 r.
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI PARTNER SA

ul. Poleczki 35
02-822 Warszawa
tel. 22 534 56 55
fax 22 534 56 15
prezes: Piotr Zadrożny
zakres: grupy: 1–3, 7–10, 13, 15, 16
data wydania zezwolenia: 26.04.1996 r.
www.tuirpartner.pl
centrala@tuirpartner.pl

**TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH**

ul. Władysława IV 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 30
fax 58 550 97 31
prezes: Grzegorz Buczkowski
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16
data wydania zezwolenia: 27.02.1995 r.
www.skokubezpieczenia.pl
tuw@skokubezpieczenia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI ALLIANZ POLSKA SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 567 40 00
infolinia: 224 224 224
fax 22 567 40 40
wiceprezes: Veit Stutz
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 14.11.1996 r.
www.allianz.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH CUPRUM

ul. Marii Skłodowskiej-Curie 82
59-301 Lubin
tel. 76 727 74 00 (01)
fax 76 727 74 10
prezes: Renata Głuszczuk
zakres: grupy 1, 2, 7–9, 13
data wydania zezwolenia: 07.05.1994 r.
www.tuw-cuprum.pl
sekretariat@tuw-cuprum.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „TUW”

ul. Raabego 13
02-793 Warszawa
tel. 22 649 73 87
fax 22 649 73 89
prezes: Ewa Stachura-Kruszewska
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 10.10.1991 r.
www.tuw.pl
tuw@tuw.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „TUZ”

ul. Poleczki 35
02-822 Warszawa
tel. 22 534 56 00
infolinia: 800 808 444
fax 22 534 56 15
prezes: Piotr Zadrożny
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–16
data wydania zezwolenia: 25.07.2003 r.
www.tuz.pl
centrala@tuz.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ZDROWIE SA

ul. Śląska 21
81-319 Gdynia
tel. 58 728 95 55
fax 58 627 59 95
prezes: Xenia Kruszevska
zakres: grupa 2
data wydania zezwolenia: 28.06.2010 r.
www.tuzdrowie.pl

TU INTER POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 172
02-486 Warszawa
tel. 22 333 75 00
infolinia dla telefonów stacjonarnych: 801 188 880
infolinia dla telefonów komórkowych: 22 333 75 09
fax 22 333 75 01
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 17.12.1991 r.
www.interpolska.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 634 47 00
fax 42 637 74 30
prezes: Andrzej Jarczyk
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 23.03.1994 r.
www.uniqa.pl
centrala@uniqa.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

„WARTA” SA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI

ul. Chmielna 85/87

00-805 Warszawa

tel. 22 272 30 00

fax 22 272 00 30

prezes: Jarosław Parkot

zakres: grupy 1–18

data wydania zezwolenia: 01.09.1920 r.

www.warta.pl

PODMIOTY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ POŚREDNIĄ W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ DZIAŁU I ORAZ DZIAŁU II

RG INTERNATIONAL REINSURANCE COMPANY LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce

al. Jana Pawła II 19

00-854 Warszawa

tel. 22 370 12 20

fax 22 370 12 21

dyrektor: Wojciech Książkiewicz

zakres: działalność pośrednia w zakresie ubezpieczeń Działu I
oraz Działu II

data wydania zezwolenia: 21.09.2009 r.

www.rgare.com

7. WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

Komisja Nadzoru Finansowego

pl. Powstańców Warszawy 1
00-030 Warszawa
tel. 22 262 50 00
fax 22 262 51 11 (95)
przewodniczący: Andrzej Jakubiak
www.knf.gov.pl
knf@knf.gov.pl

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny

ul. Płocka 9/11
01-231 Warszawa
tel. 22 539 61 00
fax 22 539 62 61
prezes: Elżbieta Wanat-Połeć
www.ufg.pl
ufg@ufg.pl

Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

ul. Świętokrzyska 14
00-050 Warszawa
tel. 22 551 51 00 (01)
fax 22 551 51 99
prezes: Mariusz Wichtowski
ww.pbuk.pl
pbuk@pbuk.pl

Rzecznik Finansowy

Al. Jerozolimskie 87
02-001 Warszawa
tel. 22 333 73 26 (27)
fax 22 333 73 29
prezes: Aleksandra Wiktorow
www.rf.gov.pl
biuro@rf.gov.pl

Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 582 36 64
fax 22 582 36 51
prezes: Jacek Skwierczyński
www.actuary.org.pl

Polska Izba Brokerów

Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych
al. Niepodległości 124/22
02-577 Warszawa
tel. 48 664 411 225
prezes: Małgorzata Kaniewska
www.pibuir.org.pl
info@pibuir.org.pl

Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych

ul. Koszykowa 6, lok. 303
00-564 Warszawa
tel. 22 826 41 13
prezes: Adam Sankowski
www.posrednicy.org.pl
posrednicy@posrednicy.org.pl

Stowarzyszenie Polskich Brokerów

Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

al. Jana Pawła II 34, lok. 9 (VI p.)
00-141 Warszawa
tel. 22 828 43 49
fax 22 826 71 18
prezes: Łukasz Zoń
www.polbrokers.pl
polbrokers@polbrokers.pl

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pośredników

Ubezpieczeniowych i Finansowych

ul. Płocka 15 B, lok. 7
01-231 Warszawa
tel. 22 862 39 49
fax 22 723 52 72
prezes: Maciej Łazęcki
www.ospuif.pl
ospuif@ospuif.pl
adres do korespondencji:
ul. Elizy Orzeszkowej 78
05-820 Piastów

